PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DO CONCELLO DE VERÍN

DOCUMENTO PARA APROBACIÓN DEFINITIVA

MEMORIA ORDENACIÓN

TOMO V

CATÁLOGO DE BENS CULTURAIS

CONSULTORA GALEGA S.L

OUTUBRO 2012

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

arquitectura, etnografía e arqueoloxía

Listados e Fichas individuais

LISTADO POR Nº FICHA

FICHA	NºPLANO:	NIVEL PROTECCIÓN:	TIPO	DENOMINACIÓN	PARROQUIA:	LUGAR:
A_001	03/D-18	INTEGRAL	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de Sta María	TAMAGOS	Tamagos
A_002	04/I-11	INTEGRAL	RELIXIOSA	Igrexa e Convento dos Padres Mercedarios	VERÍN	Verín
A_003	03/D-19	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	TAMAGOS	Tamagos
A_004	02/B-4	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa da Granxiña	ÁBEDES	Tamagos
A_005	04/M-11	ESTRUTURAL	BALNEARIOS	Manancial de Sousas	VERÍN	Verín
A_006	04/K-12	ESTRUTURAL	BALNEARIOS	Balneario de Fontenova	VERÍN	Verín
A_007	02/B-2	AMBIENTAL	MANANCIAIS	Fonte do Sapo	RASELA, A	A Rasela
A_008	04/M-17	ESTRUTURAL	BALNEARIOS	Balneario de Cabreiroá	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_009	04/K-2	AMBIENTAL	BALNEARIOS	Balneario de Caldeliñas	VILAMAIOR DO VAL	Caldeliñas
A_010	03/J-28	INTEGRAL	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de Sta María	FECES DE CIMA	Feces de Cima
A_011	03/J-28	AMBIENTAL	CIVIL	Casa Reitoral	FECES DE CIMA	Feces de Cima
A_012	03/J-28	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	FECES DE CIMA	Feces de Cima
A_013	03/J-28	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	FECES DE CIMA	Feces de Cima
A_014	03/J-28	AMBIENTAL	CIVIL	Conxunto tradicional con patio	FECES DE CIMA	Feces de Cima
A_015	03/J-28	AMBIENTAL	CIVIL	Conxunto tradicional con reloxo de sol	FECES DE CIMA	Feces de Cima
A_016	03/F-29	INTEGRAL	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de Sta María	MANDÍN	Mandín
A_017	03/F-29	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	MANDÍN	Mandín
A_018	03/F-29	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	MANDÍN	Mandín
A_019	03/F-29	ESTRUTURAL	CIVIL	Vivenda tradicional	MANDÍN	Mandín
A_020	03/E-29	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa dos Mineiros	MANDÍN	Mandín
A_021	03/F-29	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	MANDÍN	Mandín
A_022	03/F-29	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	MANDÍN	Mandín
A_023	03/F-29	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	MANDÍN	Mandín
A_024	03/F-29	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	MANDÍN	Mandín
A_025	03/F-29	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	MANDÍN	Mandín
A_026	03/F-29	AMBIENTAL	CIVIL	Canto do Sagrado	MANDÍN	Mandín
A_027	03/C-24	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional e alpendre	TAMAGUELOS	Tamaguelos
A_028	03/C-24	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa do Ramos	TAMAGUELOS	Tamaguelos
A_029	03/C-24	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	TAMAGUELOS	Tamaguelos
A_030	03/C-24	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	TAMAGUELOS	Tamaguelos
A_031	03/C-24	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	TAMAGUELOS	Tamaguelos
A_032	03/B-24	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	TAMAGUELOS	Tamaguelos
A_033	03/B-24	ESTRUTURAL	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de Sta María	TAMAGUELOS	Tamaguelos
A_034	03/B-24	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa do Escudo	TAMAGUELOS	Tamaguelos
A_035	03/B-24	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	TAMAGUELOS	Tamaguelos
A_036	03/D-22	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa Grande	MOURAZOS	Mourazos
A_037	03/D-22	INTEGRAL	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de San Martiño	MOURAZOS	Mourazos
A_038	03/D-22	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa Grande	MOURAZOS	Mourazos
A_039	03/C-21	AMBIENTAL	CIVIL	Casa con balcón nobre	MOURAZOS	Mourazos
A_040	03/C-21	AMBIENTAL	CIVIL	Conxunto de casas tradicionais	MOURAZOS	Mourazos
A_041	03/C-21	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	MOURAZOS	Mourazos
A_042	03/C-21	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa tradicional	MOURAZOS	Mourazos
A_043	03/E-37	INTEGRAL	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de Sta María	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
A_044	03/E-37	AMBIENTAL	CIVIL	Antigos edificios da Alfándega	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
A_045	03/E-37	AMBIENTAL	CIVIL	Casa da beira da estrada	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
A_046	03/E-37	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
A_047	03/E-37	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
A_048	03/E-37	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
A_049	03/E-37	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa dos Castellanos	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
A_050	03/E-37	AMBIENTAL	CIVIL	Casa con escudo	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo

LISTADO POR Nº FICHA

FICHA	NºPLANO:	NIVEL PROTECCIÓN:	TIPO	DENOMINACIÓN	PARROQUIA:	LUGAR:
A_051	03/E-37	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
A_052	03/E-37	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
A_053	03/E-37	AMBIENTAL	CIVIL	Conxunto de vivendas tradicionais	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
A_054	03/D-19	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	TAMAGOS	Tamagos
A_055	03/D-18	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	TAMAGOS	Tamagos
A_056	03/D-18	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	TAMAGOS	Tamagos
A_057	03/D-18	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	TAMAGOS	Tamagos
A_058	03/D-14	INTEGRAL	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de San Salvador	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_059	03/D-14	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa Reitoral	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_060	03/D-14	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_061	03/D-14	AMBIENTAL	CIVIL	Conxunto de vivendas tradicionais	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_062	03/D-14	AMBIENTAL	CIVIL	Conxunto de vivendas tradicionais	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_063	03/D-14	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_064	03/D-14	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_065	03/D-14	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_066	03/D-14	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_067	03/D-14	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_068	03/D-14	AMBIENTAL	CIVIL	Casa da beira da estrada	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_069	03/D-14	AMBIENTAL	CIVIL	Casa con portalón monumental	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_070	03/D-14	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_071	03/D-14	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_072	03/E-10	INTEGRAL	RELIXIOSA	Capela de San Antón	ÁBEDES	Ábedes
A_073	03/D-3	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	VILAMAIOR DO VAL	Caldeliñas
A_074	03/D-3	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	VILAMAIOR DO VAL	Caldeliñas
A_075	03/D-3	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	VILAMAIOR DO VAL	Caldeliñas
A_076	03/D-3	AMBIENTAL	CIVIL	Conxunto de casas tradicionais	VILAMAIOR DO VAL	Caldeliñas
A_077	03/C-3	INTEGRAL	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de Sta Cristina	TINTORES	Tintores
A_078	03/C-3	AMBIENTAL	CIVIL	Conxunto de vivendas tradicionais	TINTORES	Tintores
A_079	03/C-2	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	TINTORES	Tintores
A_080	03/C-3	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	TINTORES	Tintores
A_081	03/C-2	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	TINTORES	Tintores
A_082	03/C-2	AMBIENTAL	CIVIL	Conxunto tradicional	TINTORES	Tintores
A_083	03/C-2	AMBIENTAL	CIVIL	Corredor elevado sobre o rueiro	TINTORES	Tintores
A_084	03/E-6	INTEGRAL	RELIXIOSA	Capela de Sta María	RASELA, A	A Rasela
A_085	03/E-6	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	RASELA, A	A Rasela
A_086	04/L-6	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	RASELA, A	A Rasela
A_087	03/D-7	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	RASELA, A	A Rasela
A_088	04/J-6	AMBIENTAL	CIVIL	Vivendas sociais	VERÍN	Verín
A_089	03/F-2	INTEGRAL	RELIXIOSA	Santuario dos Remedios	VILAMAIOR DO VAL	Vilarmaior do Val
A_090	03/D-5	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	VILAMAIOR DO VAL	O Salgueiro
A_091	04/I-12	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda vilega	VERÍN	Verín
A_092	04/I-11	ESTRUTURAL	CIVIL	Biblioteca Pública Municipal	VERÍN	Verín
A_093	04/I-12	AMBIENTAL	CIVIL	Casa do Concello	VERÍN	Verín
A_094	04/I-12	AMBIENTAL	CIVIL	Comisaría da Policía Nacional	VERÍN	Verín
A_095	04/I-11	AMBIENTAL	CIVIL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_096	04/I-11	ESTRUTURAL	CIVIL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_097	04/I-11	ESTRUTURAL	CIVIL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_098	04/I-11	AMBIENTAL	CIVIL	Casa da beira da estrada	VERÍN	Verín
A_099	04/I-11	AMBIENTAL	CIVIL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_100	04/I-11	AMBIENTAL	CIVIL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín

LISTADO POR Nº FICHA

FICHA	NºPLANO:	NIVEL PROTECCIÓN:	TIPO	DENOMINACIÓN	PARROQUIA:	LUGAR:
A_101	04/I-10	AMBIENTAL	CIVIL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_102	04/H-11	AMBIENTAL	CIVIL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_103	04/H-11	AMBIENTAL	CIVIL	Conxunto de vivendas	VERÍN	Verín
A_104	04/H-11	AMBIENTAL	CIVIL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_105	04/H-11	AMBIENTAL	CIVIL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_106	04/H-11	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_107	04/I-10	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa dos Acevedo	VERÍN	Verín
A_108	04/H-11	AMBIENTAL	CIVIL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_109	04/H-11	AMBIENTAL	CIVIL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_110	04/H-11	AMBIENTAL	CIVIL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_111	04/H-11	AMBIENTAL	CIVIL	Conxunto de casas vilegas	VERÍN	Verín
A_112	04/H-11	AMBIENTAL	CIVIL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_113	04/G-11	ESTRUTURAL	MUÍÑOS	Muíño dos Tres Guerras	VERÍN	San Lázaro
A_114	04/H-10	AMBIENTAL	MUÍÑOS	Muíño de Peláez	VERÍN	San Lázaro
A_115	04/I-11	AMBIENTAL	CIVIL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_116	04/I-11	ESTRUTURAL	CIVIL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_117	04/I-11	AMBIENTAL	CIVIL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_119	04/I-11	AMBIENTAL	CIVIL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_120	04/I-11	AMBIENTAL	CIVIL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_121	04/I-11	AMBIENTAL	CIVIL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_122	04/I-11	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_123	04/I-10	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_124	04/J-11	ESTRUTURAL	CIVIL	Palacete vilego	VERÍN	Verín
A_125	04/J-11	ESTRUTURAL	CIVIL	Villa Isabel	VERÍN	Verín
A_126	04/J-11	ESTRUTURAL	CIVIL	Edificio do Cine Buenos Aires	VERÍN	Verín
A_127	04/J-11	AMBIENTAL	CIVIL	Villa	VERÍN	Verín
A_128	04/I-10	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_129	04/J-10	AMBIENTAL	CIVIL	Antigo lavadoiro	VERÍN	Verín
A_130	04/J-10	ESTRUTURAL	CEMITERIOS	Cemiterio municipal	VERÍN	Verín
A_131	04/J-10	AMBIENTAL	CIVIL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_132	04/H-11	INTEGRAL	MURALLAS	Fragmento de Muralla e Baluarte	VERÍN	Verín
A_133	04/I-11	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_134	04/J-11	AMBIENTAL	CIVIL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_135	04/J-11	AMBIENTAL	CIVIL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_136	04/I-11	AMBIENTAL	CIVIL	Casa brasonada	VERÍN	Verín
A_137	04/K-10	AMBIENTAL	CIVIL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_138	04/I-10	INTEGRAL	RELIXIOSA	Igrexa de Sta María a Maior	VERÍN	Verín
A_139	04/E-10	AMBIENTAL	CONXUNTOS HISTÓRICOS	Vila de Pazos	PAZOS	Pazos
A_140	04/I-10	AMBIENTAL	CONXUNTOS HISTÓRICOS	Casco histórico de Verín	VERÍN	Verín
A_141	04/I-11	AMBIENTAL	CIVIL	Casa Reitoral de Verín	VERÍN	Verín
A_142	04/I-11	AMBIENTAL	CIVIL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_143	04/I-12	AMBIENTAL	CIVIL	Urbanización de interese	VERÍN	Verín
A_144	04/H-11	AMBIENTAL	CIVIL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_145	04/H-11	AMBIENTAL	CIVIL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_146	04/I-12	AMBIENTAL	CIVIL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_147	04/I-12	AMBIENTAL	CIVIL	Casas sindicais	VERÍN	Verín
A_148	04/I-11	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa brasonada	VERÍN	Verín
A_149	04/I-11	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_150	04/I-12	AMBIENTAL	CIVIL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_151	04/I-12	AMBIENTAL	CIVIL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín

LISTADO POR Nº FICHA

FICHA	NºPLANO:	NIVEL PROTECCIÓN:	TIPO	DENOMINACIÓN	PARROQUIA:	LUGAR:
A_153	04/I-13	AMBIENTAL	CIVIL	Villa	VERÍN	Verín
A_154	04/I-13	AMBIENTAL	CIVIL	Villa	VERÍN	Verín
A_155	04/I-13	AMBIENTAL	CIVIL	Villa	VERÍN	Verín
A_156	04/I-13	AMBIENTAL	CIVIL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_157	04/D-16	ESTRUTURAL	MUÍÑOS	Muíño-vivenda do Pracer	PAZOS	Pazos
A_158	04/E-11	INTEGRAL	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de San Fiz	PAZOS	Pazos
A_159	04/E-10	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa reitoral de Pazos	PAZOS	Pazos
A_160	04/F-11	INTEGRAL	RELIXIOSA	Capela de San Gregorio	PAZOS	Pazos
A_161	04/F-10	ESTRUTURAL	CIVIL	Couzada de interese	PAZOS	Pazos
A_162	04/F-11	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa Grande	PAZOS	Pazos
A_163	04/E-10	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa Grande dos Miñambres 1	PAZOS	Pazos
A_164	04/E-10	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa Grande dos Miñambres 2	PAZOS	Pazos
A_165	04/E-10	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	PAZOS	Pazos
A_166	04/E-10	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	PAZOS	Pazos
A_167	04/E-10	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	PAZOS	Pazos
A_168	04/E-11	AMBIENTAL	CIVIL	Conxunto de interese e brasón	PAZOS	Pazos
A_169	04/G-20	INTEGRAL	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de San Pedro	QUEIZÁS	Queizás
A_170	04/G-20	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa Reitoral de Queizás	QUEIZÁS	Queizás
A_171	04/G-20	AMBIENTAL	CIVIL	Casa Grande	QUEIZÁS	Queizás
A_172	04/H-16	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa do Perú	VERÍN	Verín
A_173	03/A-13	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional con brasóns (2)	QUEIZÁS	A Aldea
A_174	03/A-13	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional con brasón	QUEIZÁS	A Aldea
A_175	04/G-20	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	QUEIZÁS	A Aldea
A_176	04/G-20	AMBIENTAL	CIVIL	Vivenda tradicional	QUEIZÁS	A Aldea
A_177	04/G-20	AMBIENTAL	CIVIL	Conxunto tradicional	QUEIZÁS	Queizás
A_178	04/G-20	AMBIENTAL	CIVIL	Conxunto tradicional	QUEIZÁS	A Aldea
A_179	03/F-9	INTEGRAL	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de Sta María	ÁBEDES	Ábedes
A_180	03/F-9	INTEGRAL	RELIXIOSA	Capela de San Xosé	ÁBEDES	Ábedes
A_181	04/G-11	AMBIENTAL	MUÍÑOS	Muíño dos Bazales	VERÍN	San Lázaro
A_182	03/F-9	AMBIENTAL	CIVIL	Conxunto tradicional	ÁBEDES	Ábedes
A_183	03/F-9	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	ÁBEDES	Ábedes
A_184	03/F-9	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	ÁBEDES	Ábedes
A_185	04/H-11	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	VERÍN	Verín
A_187	03/E-2	INTEGRAL	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de Santiago	VILAMAIOR DO VAL	A Igrexa
A_188	03/E-2	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa Reitoral e pombal	VILAMAIOR DO VAL	A Igrexa
A_189	03/E-2	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa da Inquisición	VILAMAIOR DO VAL	A Igrexa
A_190	03/E-2	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	VILAMAIOR DO VAL	A Cruz
A_191	03/E-1	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	VILAMAIOR DO VAL	A Soutilla
A_192	03/E-1	AMBIENTAL	CIVIL	Conxunto tradicional	VILAMAIOR DO VAL	O Regueiro
A_193	03/F-1	AMBIENTAL	CIVIL	Conxunto tradicional e paso alparrado	VILAMAIOR DO VAL	O Vao
A_194	03/F-1	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa Grande	VILAMAIOR DO VAL	O Vao
A_195	03/B-5	INTEGRAL	RELIXIOSA	Igrexa de Vilela	TINTORES	Vilela
A_196	03/B-4	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa tradicional	TINTORES	San Miguel
A_197	04/H-4	ESTRUTURAL	CIVIL	Capela e casa da Sra Julia	TINTORES	Vilela
A_198	03/H-4	INTEGRAL	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de San Bartolomeu	QUEIRUGÁS	Queirugás
A_199	03/H-4	AMBIENTAL	CIVIL	Casa Reitoral de Queirugás	QUEIRUGÁS	Queirugás
A_200	03/H-4	AMBIENTAL	CIVIL	Casa tradicional	QUEIRUGÁS	Queirugás
A_201	03/G-4	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa do Bispo	QUEIRUGÁS	Queirugás
A_202	03/H-4	AMBIENTAL	CEMITERIOS	Camposanto parroquial	QUEIRUGÁS	Queirugás
A_203	04/H-11	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa brasonada	VERÍN	Verín

LISTADO POR Nº FICHA

FICHA	NºPLANO:	NIVEL PROTECCIÓN:	TIPO	DENOMINACIÓN	PARROQUIA:	LUGAR:
A_204	04/I-11	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_205	04/H-11	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa do Escudo	VERÍN	San Lázaro
A_206	04/H-11	INTEGRAL	RELIXIOSA	Capela de San Lázaro	VERÍN	San Lázaro
A_207	04/H-11	ESTRUTURAL	CIVIL	Casa balconada	VERÍN	San Lázaro
E_001	03/D-19	INTEGRAL	CRUCEIROS	Cruceiro de Tamagos	TAMAGOS	Tamagos
E_002	03/D-18	INTEGRAL	MARCOS	Marco do Souto Novo	TAMAGOS	Tamagos
E_003	04/K-9	ESTRUTURAL	CASETA DAS VIÑAS	Caseta das Viñas	VERÍN	Verín
E_004	04/L-13	ESTRUTURAL	CASETA DAS VIÑAS	Caseta das Viñas	VERÍN	Verín
E_005	03/G-4	AMBIENTAL	FONTES	Fonte da aldea	QUEIRUGÁS	Queirugás
E_006	03/H-4	AMBIENTAL	FONTES	Fonte da Lama	QUEIRUGÁS	Queirugás
E_007	03/B-5	INTEGRAL	CRUCEIROS	Cruceiro de Vilela	VILAMAIOR DO VAL	Vilela
E_008	03/B-5	ESTRUTURAL	MUÍÑOS	Muíño de Miñambres	VILAMAIOR DO VAL	Vilela
E_009	03/B-3	ESTRUTURAL	MUÍÑOS	Muíño de San Miguel	VILAMAIOR DO VAL	San Miguel
E_010	03/J-28	AMBIENTAL	FONTES	Fonte tradicional	FECES DE CIMA	Feces de Cima
E_011	03/J-28	AMBIENTAL	FORNOS	Forno de concello	FECES DE CIMA	Feces de Cima
E_012	03/J-27	ESTRUTURAL	MUÍÑOS	Muíño de Aceite do Sr. Marcelino	FECES DE CIMA	Feces de Cima
E_013	03/E-29	INTEGRAL	POMBAIS	Pombal tradicional	MANDÍN	Mandín
E_014	03/F-29	INTEGRAL	PETOS DE ÁNIMAS	Peto de Ánimas	MANDÍN	Mandín
E_015	03/E-29	AMBIENTAL	FONTES	Fonte da Portela	MANDÍN	Mandín
E_016	03/F-29	INTEGRAL	FONTES	Fonte da Mighadeira	MANDÍN	Mandín
E_017	03/F-29	AMBIENTAL	FONTES	Fonte-lavadoiro do Campo de Pilatos	MANDÍN	Mandín
E_018	03/C-24	INTEGRAL	MUÍÑOS	Muíño de Aceite do Sr. Pedro	TAMAGUELOS	Tamaguelos
E_019	03/C-24	INTEGRAL	CRUCEIROS	Cruceiro tradicional	TAMAGUELOS	Tamaguelos
E_020	03/C-24	AMBIENTAL	FORNOS	Forno de concello	TAMAGUELOS	Tamaguelos
E_021	03/C-24	AMBIENTAL	POZOS	Pozo de concello	TAMAGUELOS	Tamaguelos
E_022	03/C-21	AMBIENTAL	FONTES	Fonte tradicional	MOURAZOS	Mourazos
E_023	03/B-25	AMBIENTAL	MUÍÑOS	Muíño da Libana	TAMAGUELOS	Tamaguelos
E_024	03/E-37	ESTRUTURAL	MUÍÑOS	Muíño do Río	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
E_025	03/E-37	AMBIENTAL	LAGARES	Lagar tradicional	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
E_026	03/E-36	INTEGRAL	FONTES	Fonte tradicional	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
E_027	03/D-18	AMBIENTAL	LAGARES	Lagar tradicional	TAMAGOS	Tamagos
E_028	03/D-18	AMBIENTAL	FONTES	Fonte tradicional	TAMAGOS	Tamagos
E_029	03/D-14	AMBIENTAL	FONTES	Fonte tradicional	CABREIROÁ	Cabreiroá
E_030	03/D-14	AMBIENTAL	FONTES	Fonte Grande	CABREIROÁ	Cabreiroá
E_031	03/D-14	INTEGRAL	CRUCEIROS	Cruceiro, bebedoiro e pozo	CABREIROÁ	Cabreiroá
E_032	03/E-10	INTEGRAL	CRUCEIROS	Cruceiro de San Antón	ÁBEDES	Ábedes
E_033	03/D-3	INTEGRAL	CRUCEIROS	Cruceiro de Caldeliñas	VILAMAIOR DO VAL	Caldeliñas
E_034	03/C-3	ESTRUTURAL	FORNOS	Forno de concello	TINTORES	Tintores
E_035	04/L-8	AMBIENTAL	ADEGAS	Adega tradicional	RASELA, A	A Rasela
E_036	03/D-7	AMBIENTAL	CHAPITEIS	Chapitel tradicional	RASELA, A	A Rasela
E_037	03/F-2	INTEGRAL	CRUCEIROS	Cruceiro dos Remedios	VILAMAIOR DO VAL	Vilarmaior do Val
E_038	03/D-5	AMBIENTAL	FONTES	Fonte tradicional	VILAMAIOR DO VAL	O Salgueiro
E_039	03/E-10	ESTRUTURAL	CASETA DAS VIÑAS	Caseta das Viñas	ÁBEDES	Ábedes
E_040	04/L-9	ESTRUTURAL	CASETA DAS VIÑAS	Caseta das Viñas	VERÍN	Verín
E_041	04/E-12	INTEGRAL	CRUCEIROS	Cruceiro de Abaixo	PAZOS	Pazos
E_042	04/C-10	INTEGRAL	CRUCEIROS	Cruceiro de Arriba e muro	PAZOS	Pazos
E_043	04/K-6	ESTRUTURAL	CASETA DAS VIÑAS	Caseta das Viñas	RASELA, A	A Rasela
E_044	04/L-9	ESTRUTURAL	CASETA DAS VIÑAS	Caseta das Viñas	VERÍN	Verín
E_045	03/B-24	ESTRUTURAL	POMBAIS	Pombal tradicional	TAMAGUELOS	Tamaguelos
E_046	03/E-29	AMBIENTAL	POZOS	Pozos (8) artesáns	MANDÍN	Mandín

LISTADO POR Nº FICHA

FICHA	NºPLANO:	NIVEL PROTECCIÓN:	TIPO	DENOMINACIÓN	PARROQUIA:	LUGAR:
E_047	04/B-15	INTEGRAL	POZOS	Pozos (5) artesáns	PAZOS	Pazos
E_048	04/C-17	INTEGRAL	POZOS	Pozo de Os Codesás	PAZOS	Pazos
E_049	04/E-11	AMBIENTAL	POZOS	Pozo de Pazos	PAZOS	Pazos
E_050	04/E-11	ESTRUTURAL	FORNOS	Forno de concello	PAZOS	Pazos
E_051	04/E-10	INTEGRAL	PETOS DE ÁNIMAS	Peto de Ánimas de Pazos	PAZOS	Pazos
E_052	04/E-10	INTEGRAL	CRUCEIROS	Cruceiro de Pazos	PAZOS	Pazos
E_053	03/A-13	ESTRUTURAL	FORNOS	Forno de concello	QUEIZÁS	A Aldea
E_054	03/A-13	INTEGRAL	CRUCEIROS	Cruceiro tradicional	QUEIZÁS	A Aldea
E_055	03/F-9	INTEGRAL	CRUCEIROS	Cruceiro tradicional	ÁBEDES	Ábedes
E_056	03/F-9	AMBIENTAL	POZOS	Pozo tradicional	ÁBEDES	Ábedes
E_057	03/F-9	AMBIENTAL	POZOS	Pozo tradicional	ÁBEDES	Ábedes
E_058	03/F-9	INTEGRAL	CRUCEIROS	Peana dun cruceiro	ÁBEDES	Ábedes
E_059	03/F-9	AMBIENTAL	FONTES	Fontela tradicional	ÁBEDES	Ábedes
E_060	03/F-9	AMBIENTAL	FONTES	Fontela tradicional	ÁBEDES	Ábedes
E_061	02/B-2	ESTRUTURAL	MUÍÑOS	Muíño do Covato	ÁBEDES	Ábedes
E_062	03/E-2	ESTRUTURAL	FORNOS	Forno de concello e fonte	VILAMAIOR DO VAL	A Cruz
E_063	03/E-2	INTEGRAL	CRUCEIROS	Cruceiro da Igrexa	VILAMAIOR DO VAL	A Igrexa
E_064	03/F-1	AMBIENTAL	POZOS	Pozo artesanal	VILAMAIOR DO VAL	O Vao
E_065	03/E-1	AMBIENTAL	FONTES	Fonte tradicional	VILAMAIOR DO VAL	O Regueiro
E_066	03/E-1	ESTRUTURAL	FORNOS	Forno tradicional	VILAMAIOR DO VAL	O Pereiro
E_067	03/G-4	INTEGRAL	CRUCEIROS	Cruceiro de Queirugás	QUEIRUGÁS	Queirugás
E_068	04/H-11	INTEGRAL	CRUCEIROS	Cruceiro de San Lázaro	VERÍN	San Lázaro
E_069	03/D-13	INTEGRAL	CRUCEIROS	Cruceiro no cruce de Vilardevós	CABREIROÁ	O Lavadoiro
E_070	04/E-10	AMBIENTAL	FONTES	Fonte bebedoiro	PAZOS	Pazos
E_071	03/E-34	ESTRUTURAL	NORIAS	Noria da Diestra	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
E_072	03/F-9	AMBIENTAL	ADEGAS	Conxunto de adegas	ÁBEDES	Ábedes
E_073	02/B-3	ESTRUTURAL	CASETA DAS VIÑAS	Caseta das Viñas	CABREIROÁ	Cabreiroá
E_074	02/B-3	ESTRUTURAL	CASETA DAS VIÑAS	Caseta das Viñas	VERÍN	Verín
E_075	02/A-5	ESTRUTURAL	CASETA DAS VIÑAS	Caseta das Viñas	MOURAZOS	Mourazos
E_076	02/B-7	ESTRUTURAL	MUÍÑOS	Muíño da Ribeira	FECES DE BAIXO	Feces de Baixo
E_077	02/A-4	ESTRUTURAL	MUÍÑOS	Muíño de San Pedro e vivenda	QUEIZÁS	Queizás
E_078	03/C-23	ESTRUTURAL	MUÍÑOS	Muíño da Ribeira	TAMAGUELOS	Tamaguelos
E_079	02/B-5	ESTRUTURAL	MUÍÑOS	Muíños do Carregal	TAMAGUELOS	Tamaguelos
E_080	04/N-11	ESTRUTURAL	CASETA DAS VIÑAS	Caseta das viñas	ÁBEDES	Ábedes
E_081	02/B-1	INTEGRAL	CRUCEIROS	Cruceiro da Portela	VILAMAIOR DO VAL	Vilarmaior do Val
E_082	03/E-6	AMBIENTAL	FONTES	A Fonte da Rasela	RASELA, A	A Rasela
E_083	02/B-8	AMBIENTAL	PASAIS-PONTELLAS	Poldras do Melo	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
E_084	04/H-7	ESTRUTURAL	MUÍÑOS	Muíño da Veiga	VERÍN	Verín
I_001		AMBIENTAL	CAMIÑOS HISTORICOS	Camiño de Santiago	VARIAS	Verín
I_002	03/J-28	ESTRUTURAL	PONTES	Pontella tradicional	FECES DE CIMA	Feces de Cima
I_003	03/E-37	ESTRUTURAL	PONTES	Ponte Internacional	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
I_004	02/A-4	ESTRUTURAL	PONTES	Ponte sobre o río Ábedes	CABREIROÁ	Cabreiroá
I_005	03/D-14	ESTRUTURAL	PONTES	Ponte sobre o río Ábedes	CABREIROÁ	Cabreiroá
I_006	04/N-8	ESTRUTURAL	PONTES	Ponte do Regueiro	RASELA, A	
I_007	04/L-8	ESTRUTURAL	PONTES	Ponte tradicional	RASELA, A	A Rasela
I_008	04/H-11	AMBIENTAL	PONTES	Ponte sobre o Támega	VERÍN	Verín
I_009	04/G-20	INTEGRAL	INDUSTRIAL	Cheminea industrial	QUEIZÁS	Queizás
I_010	03/B-2	AMBIENTAL	PONTES	Ponte do río	TINTORES	Tintores
S_001	04/I-10	INTEGRAL	CIVIL	Busto a García Barbón	VERÍN	Verín
X_001	03/E-37	III	ASENTAMENTOS	Xacemento romano O Seixal	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo

LISTADO POR Nº FICHA

FICHA	NºPLANO:	NIVEL PROTECCIÓN:	TIPO	DENOMINACIÓN	PARROQUIA:	LUGAR:
X_002	02/B-7	III	ASENTAMENTOS	Xacemento romano de O Telleiro	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
X_003	02/B-7	II-1; II-2	ASENTAMENTOS	Xacemento romano de Moreiroá	MANDÍN	Mandín
X_004	02/B-6	II-1; II-2	ASENTAMENTOS	O Pondón / As Pedreiras	MANDÍN	Mandín
X_005	02/B-6	II-1; II-2	CASTROS	Alto do Circo	FECES DE CIMA	Feces de Cima
X_007	03/J-27	III	ASENTAMENTOS	As Quintas	FECES DE CIMA	Feces de Cima
X_008	02/C-6	II-1; II-2	CASTROS	Castro do Sobrañal	FECES DE CIMA	Feces de Cima
X_009	02/C-6	II-1; II-2	CASTROS	Castro Pequeno	FECES DE CIMA	Feces de Cima
X_010	02/C-6	II-1; II-2	CASTROS	Castro Grande	FECES DE CIMA	Feces de Cima
X_011	02/B-6	II-1; II-2	CASTROS	Outeiro da Cruz	TAMAGUELOS	Tamaguelos
X_012	02/B-6	III	ASENTAMENTOS	Xacemento de As Lamas / San Salvador	TAMAGUELOS	Tamaguelos
X_014	03/C-23	II-1; II-2	ASENTAMENTOS	Xacemento de Casares	MOURAZOS	Mourazos
X_015	02/B-5	II-1; II-2	CASTROS	Xacemento das Muradellas	MOURAZOS	Mourazos
X_016	03/B-17	III	ASENTAMENTOS	Xacemento do Ladrillal	ÁBEDES	Tamagos
X_017	02/A-4	III	ASENTAMENTOS	Xacemento do Muíño de San Pedro	QUEIZÁS	Queizás
X_018	04/G-21	II-1; II-2	ASENTAMENTOS	Xacemento de Queizás / A Quinta	QUEIZÁS	Queizás
X_020	04/I-10	III	ASENTAMENTOS	Vila histórica de Verín e barrio de San Lázaro	VERÍN	Verín
X_021	04/H-11	I-1; I-2	MURALLAS	Muralla de Verín	VERÍN	Verín
X_022	02/B-4	II-1; II-2	CASTROS	Castro da Baixada de San Xosé	CABREIROÁ	Cabreiroá
X_023	02/B-4	II-1; II-2	CASTROS	Igrexa dos Mouros / Bouzadoiro	CABREIROÁ	Cabreiroá
X_024	02/B-2	I-1; I-2	PETRÓGLIFOS	Peneda da Moreiriña / Peneda de Santiago	ÁBEDES	Ábedes
X_025	02/B-2	II-1; II-2	ASENTAMENTOS	Xacemento de Santa Marta	QUEIRUGÁS	Queirugás
X_026	02/B-2	II-1; II-2	NECRÓPOLES	Necrópole da Carballeda	QUEIRUGÁS	Queirugás
X_028	04/E-11	III	ASENTAMENTOS	Xacemento de Pazos	PAZOS	Pazos
X_029	02/B-3	I-1; I-2	PETRÓGLIFOS	Petróglifo da Fraga dos Lobos	ÁBEDES	Ábedes
X_030	02/B-3	II-1; II-2	INDETERMINADOS	Xacemento de O Telleiro	ÁBEDES	Ábedes
X_031	02/B-3	III	ASENTAMENTOS	Xacemento da Fraga dos Lobos	ÁBEDES	Ábedes
X_032	02/B-7	I-1; I-2	PETRÓGLIFOS	Petróglifos do Vigode	ÁBEDES	Ábedes
X_033	02/B-7	III	PETRÓGLIFOS	Xacemento do Río	MANDÍN	Mandín
X_034	02/B-2	I-1; I-2	PETRÓGLIFOS	Petróglifo das Moreiriñas	ÁBEDES	Ábedes
X_035	02/B-2	I-1; I-2	PETRÓGLIFOS	Petróglifos do Covato	ÁBEDES	Ábedes
X_036	03/G-9	II-1; II-2	COVAS	Cova e pías de Felgoso	ÁBEDES	Ábedes
X_037	03/D-18	III	NECRÓPOLES	Igrexa parroquial de Tamagos	TAMAGOS	Tamagos
X_038	02/B-4	II-1; II-2	ASENTAMENTOS	Xacemento romano do Padrón	TAMAGOS	Tamagos
X_039	03/E-30	III	ASENTAMENTOS	Xacemento do Carregal / As Moreiriñas	MANDÍN	Mandín
X_040	03/G-9	I-1; I-2	PETRÓGLIFOS	Gravado de Felgoso	ÁBEDES	Ábedes
X_041	02/B-7	II-1; II-2	PETRÓGLIFOS	Gravado da Xea	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
X_042	02/B-6	I-1; I-2	PETRÓGLIFOS	Petróglifo da Peneda da Moura	TAMAGUELOS	Tamaguelos
X_043	02/B-6	I-1; I-2	PETRÓGLIFOS	Petróglifo da Fonte de Xancán	TAMAGUELOS	Tamaguelos
X_044	02/B-8	I-1; I-2	PETRÓGLIFOS	Petróglifos da Lama Longa	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
X_045	03/J-28	III	NECRÓPOLES	Necrópole da Igrexa Vella	FECES DE CIMA	Feces de Cima
X_046	02/C-6	II-1; II-2	MINAS	Xacemento da Estañeira	FECES DE CIMA	Feces de Cima
X_047	02/B-5	II-1; II-2	MINAS	Minas das Regadas Longas	MOURAZOS	Mourazos
X_048	02/B-5	II-1; II-2	MINAS	Fonte das Regadas Longas	MOURAZOS	Mourazos
X_049	02/B-4	II-1; II-2	MINAS	Mina dos Gaios	MOURAZOS	Mourazos
X_050	02/B-3	II-1; II-2	LAGARES	Lagar rupestre da Capela de San Antón	ÁBEDES	Ábedes
X_052	04/H-16	III	REFERENCIA ARQUEOLÓXICA	Capela do Perú / Santo Antonio	QUEIZÁS	Queizás
X_053	04/H-11	III	MILIARIOS	Miliario de San Lázaro	VERÍN	San Lázaro
X_054	04/I-10	III	MILIARIOS	Miliario da Casa dos Acevedo	VERÍN	Verín
X_055	03/E-2	III	ARAS	Ara da Soutilla (Vilamaior do Val 1)	VILAMAIOR DO VAL	A Soutilla
X_056	03/C-2	III	ACHADOS SOLTOS	Capitel romano de Tintores	TINTORES	Tintores

LISTADO POR Nº FICHA

FICHA	NºPLANO:	NIVEL PROTECCIÓN:	TIPO	DENOMINACIÓN	PARROQUIA:	LUGAR:
X_057	04/0-10	III	MILIARIOS	Miliarios de Marco Deitado	PAZOS	Pazos
X_058	02/A-1	II-1; II-2	ASENTAMENTOS	Xacemento de Pedra Alta	CASTRELO DO VAL	Castrelo do Val
X_059	04/H-7	III	MILIARIOS	Milario do Muíño da Veiga	TINTORES	Vilela
X_060	04/G-20	III	ARAS	Ara da igrexa de Queizás (Queizás 1)	QUEIZÁS	Queizás
X_061	04/G-20	III	ARAS	"Ara indíxena" de Queizás (Queizás 3)	QUEIZÁS	Queizás
X_062	04/G-20	III	ARAS	Ara da Casa Reitoral de Queizás	QUEIZÁS	Queizás
X_063	02/C-5	II-1; II-2	MINAS	Mina da Xeria	VILAR DE CERVOS	Vilar de Cervos
X_064	02/C-5	II-1; II-2	MINAS	Mina do Pozo dos Bois	VILAR DE CERVOS	Vilar de Cervos
X_065	02/C-5	III	MINAS	Xacemento do Outeiro	VILAR DE CERVOS	Vilar de Cervos
X_066	02/C-2	II-1; II-2	REFERENCIA ARQUEOLÓXICA	Peneda da Arca	QUEIRUGÁS	Queirugás
X_067	03/H-4	III	COVAS	Cova da Moura	QUEIRUGÁS	Queirugás
X_100	03/C-26	III	REFERENCIA ARQUEOLÓXICA	O Santo / Capela de San Roque	TAMAGUELOS	Tamaguelos
X_101	03/F-9	III	REFERENCIA ARQUEOLÓXICA	Xacemento de Ábedes	ÁBEDES	Ábedes

LISTADO POR PARROQUIA - NUCLEO E Nº FICHA

FICHA	Nº PLANO:	TIPO	DENOMINACIÓN	NIVEL DE PROTECCIÓN:
ÁBEDES				
ÁBEDES				
A_072	03/E-10	RELIXIOSA	Capela de San Antón	INTEGRAL
A_179	03/F-9	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de Sta María	INTEGRAL
A_180	03/F-9	RELIXIOSA	Capela de San Xosé	INTEGRAL
A_182	03/F-9	CIVIL	Conxunto tradicional	AMBIENTAL
A_183	03/F-9	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
A_184	03/F-9	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
E_032	03/E-10	CRUCEIROS	Cruceiro de San Antón	INTEGRAL
E_039	03/E-10	CASETA DAS VIÑAS	Caseta das Viñas	ESTRUTURAL
E_055	03/F-9	CRUCEIROS	Cruceiro tradicional	INTEGRAL
E_056	03/F-9	POZOS	Pozo tradicional	AMBIENTAL
E_057	03/F-9	POZOS	Pozo tradicional	AMBIENTAL
E_058	03/F-9	CRUCEIROS	Peana dun cruceiro	INTEGRAL
E_059	03/F-9	FONTES	Fontela tradicional	AMBIENTAL
E_060	03/F-9	FONTES	Fontela tradicional	AMBIENTAL
E_061	02/B-2	MUÍÑOS	Muíño do Covato	ESTRUTURAL
E_072	03/F-9	ADEGAS	Conxunto de adegas	AMBIENTAL
E_080	04/N-11	CASETA DAS VIÑAS	Caseta das viñas	ESTRUTURAL
X_024	02/B-2	PETRÓGLIFOS	Peneda da Moreiriña / Peneda de Santiago	I-1; I-2
X_029	02/B-3	PETRÓGLIFOS	Petróglifo da Fraga dos Lobos	I-1; I-2
X_030	02/B-3	INDETERMINADOS	Xacemento de O Telleiro	II-1; II-2
X_031	02/B-3	ASENTAMENTOS	Xacemento da Fraga dos Lobos	III
X_032	02/B-7	PETRÓGLIFOS	Petróglifos do Vigode	I-1; I-2
X_034	02/B-2	PETRÓGLIFOS	Petróglifo das Moreiriñas	I-1; I-2
X_035	02/B-2	PETRÓGLIFOS	Petróglifos do Covato	I-1; I-2
X_036	03/G-9	COVAS	Cova e pías de Felgoso	II-1; II-2
X_040	03/G-9	PETRÓGLIFOS	Gravado de Felgoso	I-1; I-2
X_050	02/B-3	LAGARES	Lagar rupestre da Capela de San Antón	II-1; II-2
X_101	03/F-9	REFERENCIA ARQUEOLÓXICA	Xacemento de Ábedes	III
TAMAGOS				
A_004	02/B-4	CIVIL	Casa da Granxiña	ESTRUTURAL
X_016	03/B-17	ASENTAMENTOS	Xacemento do Ladrillal	III
CABREIROÁ				
CABREIROÁ				
A_008	04/M-17	BALNEARIOS	Balneario de Cabreiroá	ESTRUTURAL
A_058	03/D-14	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de San Salvador	INTEGRAL
A_059	03/D-14	CIVIL	Casa Reitoral	ESTRUTURAL
A_060	03/D-14	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
A_061	03/D-14	CIVIL	Conxunto de vivendas tradicionais	AMBIENTAL
A_062	03/D-14	CIVIL	Conxunto de vivendas tradicionais	AMBIENTAL
A_063	03/D-14	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_064	03/D-14	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_065	03/D-14	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_066	03/D-14	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_067	03/D-14	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_068	03/D-14	CIVIL	Casa da beira da estrada	AMBIENTAL
A_069	03/D-14	CIVIL	Casa con portalón monumental	AMBIENTAL
A_070	03/D-14	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_071	03/D-14	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
E_029	03/D-14	FONTES	Fonte tradicional	AMBIENTAL

LISTADO POR PARROQUIA - NUCLEO E Nº FICHA

FICHA	Nº PLANO:	TIPO	DENOMINACIÓN	NIVEL DE PROTECCIÓN:
E_030	03/D-14	FONTES	Fonte Grande	AMBIENTAL
E_031	03/D-14	CRUCEIROS	Cruceiro, bebedoiro e pozo	INTEGRAL
E_073	02/B-3	CASETA DAS VIÑAS	Caseta das Viñas	ESTRUTURAL
I_004	02/A-4	PONTES	Ponte sobre o río Ábedes	ESTRUTURAL
I_005	03/D-14	PONTES	Ponte sobre o río Ábedes	ESTRUTURAL
X_022	02/B-4	CASTROS	Castro da Baixada de San Xosé	II-1; II-2
X_023	02/B-4	CASTROS	Igrexa dos Mouros / Bouzadoiro	II-1; II-2
O LAVADOIRO				
E_069	03/D-13	CRUCEIROS	Cruceiro no cruce de Vilardevós	INTEGRAL

FECES DE BAIXO

FECES DE ABAIXO

A_043	03/E-37	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de Sta María	INTEGRAL
A_044	03/E-37	CIVIL	Antigos edificios da Alfándega	AMBIENTAL
A_045	03/E-37	CIVIL	Casa da beira da estrada	AMBIENTAL
A_046	03/E-37	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_047	03/E-37	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_048	03/E-37	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_049	03/E-37	CIVIL	Casa dos Castellanos	ESTRUTURAL
A_050	03/E-37	CIVIL	Casa con escudo	AMBIENTAL
A_051	03/E-37	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_052	03/E-37	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_053	03/E-37	CIVIL	Conxunto de vivendas tradicionais	AMBIENTAL
E_024	03/E-37	MUÍÑOS	Muíño do Río	ESTRUTURAL
E_025	03/E-37	LAGARES	Lagar tradicional	AMBIENTAL
E_026	03/E-36	FONTES	Fonte tradicional	INTEGRAL
E_071	03/E-34	NORIAS	Noria da Diestra	ESTRUTURAL
E_083	02/B-8	PASAIS-PONTELLAS	Poldras do Melo	AMBIENTAL
I_003	03/E-37	PONTES	Ponte Internacional	ESTRUTURAL
X_001	03/E-37	ASENTAMENTOS	Xacemento romano O Seixal	III
X_002	02/B-7	ASENTAMENTOS	Xacemento romano de O Telleiro	III
X_041	02/B-7	PETRÓGLIFOS	Gravado da Xea	II-1; II-2
X_044	02/B-8	PETRÓGLIFOS	Petróglifos da Lama Longa	I-1; I-2

FECES DE BAIXO

E_076	02/B-7	MUÍÑOS	Muíño da Ribeira	ESTRUTURAL

FECES DE CIMA

FECES DE CIMA

A_010	03/I-28	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de Sta María	INTEGRAL
A_011	03/I-28	CIVIL	Casa Reitoral	AMBIENTAL
A_012	03/I-28	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_013	03/I-28	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_014	03/I-28	CIVIL	Conxunto tradicional con patio	AMBIENTAL
A_015	03/I-28	CIVIL	Conxunto tradicional con reloxo de sol	AMBIENTAL
E_010	03/I-28	FONTES	Fonte tradicional	AMBIENTAL
E_011	03/I-28	FORNOS	Forno de concello	AMBIENTAL
E_012	03/I-27	MUÍÑOS	Muíño de Aceite do Sr. Marcelino	ESTRUTURAL
I_002	03/I-28	PONTES	Pontella tradicional	ESTRUTURAL
X_005	02/B-6	CASTROS	Alto do Circo	II-1; II-2
X_007	03/I-27	ASENTAMENTOS	As Quintas	III
X_008	02/C-6	CASTROS	Castro do Sobrañal	II-1; II-2
X_009	02/C-6	CASTROS	Castro Pequeno	II-1; II-2

LISTADO POR PARROQUIA - NUCLEO E Nº FICHA

FICHA	Nº PLANO:	TIPO	DENOMINACIÓN	NIVEL DE PROTECCIÓN:
X_010	02/C-6	CASTROS	Castro Grande	II-1; II-2
X_045	03/J-28	NECRÓPOLES	Necrópole da Igrexa Vella	III
X_046	02/C-6	MINAS	Xacemento da Estañeira	II-1; II-2

MANDÍN

MANDÍN

A_016	03/F-29	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de Sta María	INTEGRAL
A_017	03/F-29	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_018	03/F-29	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_019	03/F-29	CIVIL	Vivenda tradicional	ESTRUTURAL
A_020	03/E-29	CIVIL	Casa dos Mineiros	ESTRUTURAL
A_021	03/F-29	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_022	03/F-29	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_023	03/F-29	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_024	03/F-29	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_025	03/F-29	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_026	03/F-29	CIVIL	Canto do Sagrado	AMBIENTAL
E_013	03/E-29	POMBAIS	Pombal tradicional	INTEGRAL
E_014	03/F-29	PETOS DE ÁNIMAS	Peto de Ánimas	INTEGRAL
E_015	03/E-29	FONTES	Fonte da Portela	AMBIENTAL
E_016	03/F-29	FONTES	Fonte da Mighadeira	INTEGRAL
E_017	03/F-29	FONTES	Fonte-lavadoiro do Campo de Pilatos	AMBIENTAL
E_046	03/E-29	POZOS	Pozos (8) artesáns	AMBIENTAL
X_003	02/B-7	ASENTAMENTOS	Xacemento romano de Moreiroá	II-1; II-2
X_004	02/B-6	ASENTAMENTOS	O Pondón / As Pedreiras	II-1; II-2
X_033	02/B-7	PETRÓGLIFOS	Xacemento do Río	III
X_039	03/E-30	ASENTAMENTOS	Xacemento do Carregal / As Moreiriñas	III

MOURAZOS

MOURAZOS

A_036	03/D-22	CIVIL	Casa Grande	ESTRUTURAL
A_037	03/D-22	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de San Martiño	INTEGRAL
A_038	03/D-22	CIVIL	Casa Grande	ESTRUTURAL
A_039	03/C-21	CIVIL	Casa con balcón nobre	AMBIENTAL
A_040	03/C-21	CIVIL	Conxunto de casas tradicionais	AMBIENTAL
A_041	03/C-21	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
A_042	03/C-21	CIVIL	Casa tradicional	ESTRUTURAL
E_022	03/C-21	FONTES	Fonte tradicional	AMBIENTAL
E_075	02/A-5	CASETA DAS VIÑAS	Caseta das Viñas	ESTRUTURAL
X_014	03/C-23	ASENTAMENTOS	Xacemento de Casares	II-1; II-2
X_015	02/B-5	CASTROS	Xacemento das Muradellas	II-1; II-2
X_047	02/B-5	MINAS	Minas das Regadas Longas	II-1; II-2
X_048	02/B-5	MINAS	Fonte das Regadas Longas	II-1; II-2
X_049	02/B-4	MINAS	Mina dos Gaios	II-1; II-2

QUEIRUGÁS

QUEIRUGÁS

A_198	03/H-4	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de San Bartolomeu	INTEGRAL
A_199	03/H-4	CIVIL	Casa Reitoral de Queirugás	AMBIENTAL
A_200	03/H-4	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
A_201	03/G-4	CIVIL	Casa do Bispo	ESTRUTURAL
A_202	03/H-4	CEMITERIOS	Camposanto parroquial	AMBIENTAL

LISTADO POR PARROQUIA - NUCLEO E Nº FICHA

FICHA	Nº PLANO:	TIPO	DENOMINACIÓN	NIVEL DE PROTECCIÓN:
E_005	03/G-4	FONTES	Fonte da aldea	AMBIENTAL
E_006	03/H-4	FONTES	Fonte da Lama	AMBIENTAL
E_067	03/G-4	CRUCEIROS	Cruceiro de Queirugás	INTEGRAL
X_025	02/B-2	ASENTAMENTOS	Xacemento de Santa Marta	II-1; II-2
X_026	02/B-2	NECRÓPOLES	Necrópole da Carballeda	II-1; II-2
X_066	02/C-2	REFERENCIA ARQUEOLÓXICA	Peneda da Arca	II-1; II-2
X_067	03/H-4	COVAS	Cova da Moura	III
QUEIZÁS				
A ALDEA				
A_173	03/A-13	CIVIL	Casa tradicional con brasóns (2)	AMBIENTAL
A_174	03/A-13	CIVIL	Casa tradicional con brasón	AMBIENTAL
A_175	04/G-20	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_176	04/G-20	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_178	04/G-20	CIVIL	Conxunto tradicional	AMBIENTAL
E_053	03/A-13	FORNOS	Forno de concello	ESTRUTURAL
E_054	03/A-13	CRUCEIROS	Cruceiro tradicional	INTEGRAL
QUEIZÁS				
A_169	04/G-20	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de San Pedro	INTEGRAL
A_170	04/G-20	CIVIL	Casa Reitoral de Queizás	ESTRUTURAL
A_171	04/G-20	CIVIL	Casa Grande	AMBIENTAL
A_177	04/G-20	CIVIL	Conxunto tradicional	AMBIENTAL
E_077	02/A-4	MUÍÑOS	Muíño de San Pedro e vivenda	ESTRUTURAL
I_009	04/G-20	INDUSTRIAL	Cheminea industrial	INTEGRAL
X_017	02/A-4	ASENTAMENTOS	Xacemento do Muíño de San Pedro	III
X_018	04/G-21	ASENTAMENTOS	Xacemento de Queizás / A Quinta	II-1; II-2
X_052	04/H-16	REFERENCIA ARQUEOLÓXICA	Capela do Perú / Santo Antonio	III
X_060	04/G-20	ARAS	Ara da igrexa de Queizás (Queizás 1)	III
X_061	04/G-20	ARAS	"Ara indíxena" de Queizás (Queizás 3)	III
X_062	04/G-20	ARAS	Ara da Casa Reitoral de Queizás	III
PAZOS				
PAZOS				
A_139	04/E-10	CONXUNTOS HISTÓRICOS	Vila de Pazos	AMBIENTAL
A_157	04/D-16	MUÍÑOS	Muíño-vivenda do Pracer	ESTRUTURAL
A_158	04/E-11	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de San Fiz	INTEGRAL
A_159	04/E-10	CIVIL	Casa reitoral de Pazos	ESTRUTURAL
A_160	04/F-11	RELIXIOSA	Capela de San Gregorio	INTEGRAL
A_161	04/F-10	CIVIL	Couzada de interese	ESTRUTURAL
A_162	04/F-11	CIVIL	Casa Grande	ESTRUTURAL
A_163	04/E-10	CIVIL	Casa Grande dos Miñambres 1	ESTRUTURAL
A_164	04/E-10	CIVIL	Casa Grande dos Miñambres 2	ESTRUTURAL
A_165	04/E-10	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
A_166	04/E-10	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_167	04/E-10	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_168	04/E-11	CIVIL	Conxunto de interese e brasón	AMBIENTAL
E_041	04/E-12	CRUCEIROS	Cruceiro de Abaixo	INTEGRAL
E_042	04/C-10	CRUCEIROS	Cruceiro de Arriba e muro	INTEGRAL
E_047	04/B-15	POZOS	Pozos (5) artesáns	INTEGRAL
E_048	04/C-17	POZOS	Pozo de Os Codesás	INTEGRAL
E_049	04/E-11	POZOS	Pozo de Pazos	AMBIENTAL
E_050	04/E-11	FORNOS	Forno de concello	ESTRUTURAL

LISTADO POR PARROQUIA - NUCLEO E Nº FICHA

FICHA	Nº PLANO:	TIPO	DENOMINACIÓN	NIVEL DE PROTECCIÓN:
E_051	04/E-10	PETOS DE ÁNIMAS	Peto de Ánimas de Pazos	INTEGRAL
E_052	04/E-10	CRUCEIROS	Cruceiro de Pazos	INTEGRAL
E_070	04/E-10	FONTES	Fonte bebedoiro	AMBIENTAL
X_028	04/E-11	ASENTAMENTOS	Xacemento de Pazos	III
X_057	04/0-10	MILIARIOS	Miliarios de Marco Deitado	III
RASELA, A				
I_006	04/N-8	PONTES	Ponte do Regueiro	ESTRUTURAL
A RASELA				
A_007	02/B-2	MANANCIAIS	Fonte do Sapo	AMBIENTAL
A_084	03/E-6	RELIXIOSA	Capela de Sta María	INTEGRAL
A_085	03/E-6	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_086	04/L-6	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_087	03/D-7	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
E_035	04/L-8	ADEGAS	Adega tradicional	AMBIENTAL
E_036	03/D-7	CHAPITEIS	Chapitel tradicional	AMBIENTAL
E_043	04/K-6	CASETA DAS VIÑAS	Caseta das Viñas	ESTRUTURAL
E_082	03/E-6	FONTES	A Fonte da Rasela	AMBIENTAL
I_007	04/L-8	PONTES	Ponte tradicional	ESTRUTURAL
TAMAGOS				
TAMAGOS				
A_001	03/D-18	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de Sta María	INTEGRAL
A_003	03/D-19	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
A_054	03/D-19	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
A_055	03/D-18	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
A_056	03/D-18	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
A_057	03/D-18	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
E_001	03/D-19	CRUCEIROS	Cruceiro de Tamagos	INTEGRAL
E_002	03/D-18	MARCOS	Marco do Souto Novo	INTEGRAL
E_027	03/D-18	LAGARES	Lagar tradicional	AMBIENTAL
E_028	03/D-18	FONTES	Fonte tradicional	AMBIENTAL
X_037	03/D-18	NECRÓPOLES	Igrexa parroquial de Tamagos	III
X_038	02/B-4	ASENTAMENTOS	Xacemento romano do Padrón	II-1; II-2
TAMAGUELOS				
TAMAGUELOS				
A_027	03/C-24	CIVIL	Casa tradicional e alpendre	AMBIENTAL
A_028	03/C-24	CIVIL	Casa do Ramos	ESTRUTURAL
A_029	03/C-24	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
A_030	03/C-24	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
A_031	03/C-24	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
A_032	03/B-24	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
A_033	03/B-24	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de Sta María	ESTRUTURAL
A_034	03/B-24	CIVIL	Casa do Escudo	ESTRUTURAL
A_035	03/B-24	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
E_018	03/C-24	MUÍÑOS	Muíño de Aceite do Sr. Pedro	INTEGRAL
E_019	03/C-24	CRUCEIROS	Cruceiro tradicional	INTEGRAL
E_020	03/C-24	FORNOS	Forno de concello	AMBIENTAL
E_021	03/C-24	POZOS	Pozo de concello	AMBIENTAL
E_023	03/B-25	MUÍÑOS	Muíño da Libana	AMBIENTAL
E_045	03/B-24	POMBAIS	Pombal tradicional	ESTRUTURAL

LISTADO POR PARROQUIA - NUCLEO E Nº FICHA

FICHA	Nº PLANO:	TIPO	DENOMINACIÓN	NIVEL DE PROTECCIÓN:
E_078	03/C-23	MUÍÑOS	Muíño da Ribeira	ESTRUTURAL
E_079	02/B-5	MUÍÑOS	Muíños do Carregal	ESTRUTURAL
X_011	02/B-6	CASTROS	Outeiro da Cruz	II-1; II-2
X_012	02/B-6	ASENTAMENTOS	Xacemento de As Lamas / San Salvador	III
X_042	02/B-6	PETRÓGLIFOS	Petróglifo da Peneda da Moura	I-1; I-2
X_043	02/B-6	PETRÓGLIFOS	Petróglifo da Fonte de Xancán	I-1; I-2
X_100	03/C-26	REFERENCIA ARQUEOLÓXICA	O Santo / Capela de San Roque	III
TINTORES				
SAN MIGUEL				
A_196	03/B-4	CIVIL	Casa tradicional	ESTRUTURAL
TINTORES				
A_077	03/C-3	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de Sta Cristina	INTEGRAL
A_078	03/C-3	CIVIL	Conxunto de vivendas tradicionais	AMBIENTAL
A_079	03/C-2	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_080	03/C-3	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_081	03/C-2	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
A_082	03/C-2	CIVIL	Conxunto tradicional	AMBIENTAL
A_083	03/C-2	CIVIL	Corredor elevado sobre o rueiro	AMBIENTAL
E_034	03/C-3	FORNOS	Forno de concello	ESTRUTURAL
I_010	03/B-2	PONTES	Ponte do río	AMBIENTAL
X_056	03/C-2	ACHADOS SOLTOS	Capitel romano de Tintores	III
VILELA				
A_195	03/B-5	RELIXIOSA	Igrexa de Vilela	INTEGRAL
A_197	04/H-4	CIVIL	Capela e casa da Sra Julia	ESTRUTURAL
X_059	04/H-7	MILIARIOS	Milario do Muíño da Veiga	III
VERÍN				
SAN LÁZARO				
A_113	04/G-11	MUÍÑOS	Muíño dos Tres Guerras	ESTRUTURAL
A_114	04/H-10	MUÍÑOS	Muíño de Peláez	AMBIENTAL
A_181	04/G-11	MUÍÑOS	Muíño dos Bazales	AMBIENTAL
A_205	04/H-11	CIVIL	Casa do Escudo	ESTRUTURAL
A_206	04/H-11	RELIXIOSA	Capela de San Lázaro	INTEGRAL
A_207	04/H-11	CIVIL	Casa balconada	ESTRUTURAL
E_068	04/H-11	CRUCEIROS	Cruceiro de San Lázaro	INTEGRAL
X_053	04/H-11	MILIARIOS	Miliario de San Lázaro	III
VERÍN				
A_002	04/I-11	RELIXIOSA	Igrexa e Convento dos Padres Mercedarios	INTEGRAL
A_005	04/M-11	BALNEARIOS	Manancial de Sousas	ESTRUTURAL
A_006	04/K-12	BALNEARIOS	Balneario de Fontenova	ESTRUTURAL
A_088	04/J-6	CIVIL	Vivendas sociais	AMBIENTAL
A_091	04/I-12	CIVIL	Vivenda vilega	AMBIENTAL
A_092	04/I-11	CIVIL	Biblioteca Pública Municipal	ESTRUTURAL
A_093	04/I-12	CIVIL	Casa do Concello	AMBIENTAL
A_094	04/I-12	CIVIL	Comisaría da Policía Nacional	AMBIENTAL
A_095	04/I-11	CIVIL	Edificio de vivendas	AMBIENTAL
A_096	04/I-11	CIVIL	Edificio de vivendas	ESTRUTURAL
A_097	04/I-11	CIVIL	Edificio de vivendas	ESTRUTURAL
A_098	04/I-11	CIVIL	Casa da beira da estrada	AMBIENTAL
A_099	04/I-11	CIVIL	Edificio de vivendas	AMBIENTAL
A_100	04/I-11	CIVIL	Edificio de vivendas	AMBIENTAL

LISTADO POR PARROQUIA - NUCLEO E Nº FICHA

FICHA	NºPLANO:	TIPO	DENOMINACIÓN	NIVEL DE PROTECCIÓN:
A_101	04/I-10	CIVIL	Casa vilega	AMBIENTAL
A_102	04/H-11	CIVIL	Casa vilega	AMBIENTAL
A_103	04/H-11	CIVIL	Conxunto de vivendas	AMBIENTAL
A_104	04/H-11	CIVIL	Casa vilega	AMBIENTAL
A_105	04/H-11	CIVIL	Casa vilega	AMBIENTAL
A_106	04/H-11	CIVIL	Casa vilega	ESTRUTURAL
A_107	04/I-10	CIVIL	Casa dos Acevedo	ESTRUTURAL
A_108	04/H-11	CIVIL	Casa vilega	AMBIENTAL
A_109	04/H-11	CIVIL	Casa vilega	AMBIENTAL
A_110	04/H-11	CIVIL	Casa vilega	AMBIENTAL
A_111	04/H-11	CIVIL	Conxunto de casas vilegas	AMBIENTAL
A_112	04/H-11	CIVIL	Edificio de vivendas	AMBIENTAL
A_115	04/I-11	CIVIL	Edificio de vivendas	AMBIENTAL
A_116	04/I-11	CIVIL	Edificio de vivendas	ESTRUTURAL
A_117	04/I-11	CIVIL	Casa vilega	AMBIENTAL
A_119	04/I-11	CIVIL	Edificio de vivendas	AMBIENTAL
A_120	04/I-11	CIVIL	Edificio de vivendas	AMBIENTAL
A_121	04/I-11	CIVIL	Edificio de vivendas	AMBIENTAL
A_122	04/I-11	CIVIL	Casa vilega	ESTRUTURAL
A_123	04/I-10	CIVIL	Casa vilega	ESTRUTURAL
A_124	04/J-11	CIVIL	Palacete vilego	ESTRUTURAL
A_125	04/J-11	CIVIL	Villa Isabel	ESTRUTURAL
A_126	04/J-11	CIVIL	Edificio do Cine Buenos Aires	ESTRUTURAL
A_127	04/J-11	CIVIL	Villa	AMBIENTAL
A_128	04/I-10	CIVIL	Casa vilega	ESTRUTURAL
A_129	04/J-10	CIVIL	Antigo lavadoiro	AMBIENTAL
A_130	04/J-10	CEMITERIOS	Cemiterio municipal	ESTRUTURAL
A_131	04/J-10	CIVIL	Edificio de vivendas	AMBIENTAL
A_132	04/H-11	MURALLAS	Fragmento de Muralla e Baluarte	INTEGRAL
A_133	04/I-11	CIVIL	Casa vilega	ESTRUTURAL
A_134	04/J-11	CIVIL	Edificio de vivendas	AMBIENTAL
A_135	04/J-11	CIVIL	Casa vilega	AMBIENTAL
A_136	04/I-11	CIVIL	Casa brasonada	AMBIENTAL
A_137	04/K-10	CIVIL	Edificio de vivendas	AMBIENTAL
A_138	04/I-10	RELIXIOSA	Igrexa de Sta María a Maior	INTEGRAL
A_140	04/I-10	CONXUNTOS HISTÓRICOS	Casco histórico de Verín	AMBIENTAL
A_141	04/I-11	CIVIL	Casa Reitoral de Verín	AMBIENTAL
A_142	04/I-11	CIVIL	Edificio de vivendas	AMBIENTAL
A_143	04/I-12	CIVIL	Urbanización de interese	AMBIENTAL
A_144	04/H-11	CIVIL	Casa vilega	AMBIENTAL
A_145	04/H-11	CIVIL	Casa vilega	AMBIENTAL
A_146	04/I-12	CIVIL	Casa vilega	AMBIENTAL
A_147	04/I-12	CIVIL	Casas sindicais	AMBIENTAL
A_148	04/I-11	CIVIL	Casa brasonada	ESTRUTURAL
A_149	04/I-11	CIVIL	Casa vilega	ESTRUTURAL
A_150	04/I-12	CIVIL	Edificio de vivendas	AMBIENTAL
A_151	04/I-12	CIVIL	Edificio de vivendas	AMBIENTAL
A_153	04/I-13	CIVIL	Villa	AMBIENTAL
A_154	04/I-13	CIVIL	Villa	AMBIENTAL
A_155	04/I-13	CIVIL	Villa	AMBIENTAL
A_156	04/I-13	CIVIL	Edificio de vivendas	AMBIENTAL
A_172	04/H-16	CIVIL	Casa do Perú	ESTRUTURAL
A_185	04/H-11	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
A_203	04/H-11	CIVIL	Casa brasonada	ESTRUTURAL

LISTADO POR PARROQUIA - NUCLEO E Nº FICHA

FICHA	Nº PLANO:	TIPO	DENOMINACIÓN	NIVEL DE PROTECCIÓN:
A_204	04/I-11	CIVIL	Casa vilega	ESTRUTURAL
E_003	04/K-9	CASETA DAS VIÑAS	Caseta das Viñas	ESTRUTURAL
E_004	04/L-13	CASETA DAS VIÑAS	Caseta das Viñas	ESTRUTURAL
E_040	04/L-9	CASETA DAS VIÑAS	Caseta das Viñas	ESTRUTURAL
E_044	04/L-9	CASETA DAS VIÑAS	Caseta das Viñas	ESTRUTURAL
E_074	02/B-3	CASETA DAS VIÑAS	Caseta das Viñas	ESTRUTURAL
E_084	04/H-7	MUÍÑOS	Muíño da Veiga	ESTRUTURAL
I_008	04/H-11	PONTES	Ponte sobre o Támega	AMBIENTAL
S_001	04/I-10	CIVIL	Busto a García Barbón	INTEGRAL
X_020	04/I-10	ASENTAMENTOS	Vila histórica de Verín e barrio de San Lázaro	III
X_021	04/H-11	MURALLAS	Muralla de Verín	I-1; I-2
X_054	04/I-10	MILIARIOS	Miliario da Casa dos Acevedo	III
VILAMAIOR DO VAL				
A CRUZ				
A_190	03/E-2	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
E_062	03/E-2	FORNOS	Forno de concello e fonte	ESTRUTURAL
A IGREXA				
A_187	03/E-2	RELIXIOSA	Igrexa parroquial de Santiago	INTEGRAL
A_188	03/E-2	CIVIL	Casa Reitoral e pombal	ESTRUTURAL
A_189	03/E-2	CIVIL	Casa da Inquisición	ESTRUTURAL
E_063	03/E-2	CRUCEIROS	Cruceiro da Igrexa	INTEGRAL
A SOUTILLA				
A_191	03/E-1	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
X_055	03/E-2	ARAS	Ara da Soutilla (Vilamaior do Val 1)	III
CALDELIÑAS				
A_009	04/K-2	BALNEARIOS	Balneario de Caldeliñas	AMBIENTAL
A_073	03/D-3	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
A_074	03/D-3	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
A_075	03/D-3	CIVIL	Casa tradicional	AMBIENTAL
A_076	03/D-3	CIVIL	Conxunto de casas tradicionais	AMBIENTAL
E_033	03/D-3	CRUCEIROS	Cruceiro de Caldeliñas	INTEGRAL
O PEREIRO				
E_066	03/E-1	FORNOS	Forno tradicional	ESTRUTURAL
O REGUEIRO				
A_192	03/E-1	CIVIL	Conxunto tradicional	AMBIENTAL
E_065	03/E-1	FONTES	Fonte tradicional	AMBIENTAL
O SALGUEIRO				
A_090	03/D-5	CIVIL	Vivenda tradicional	AMBIENTAL
E_038	03/D-5	FONTES	Fonte tradicional	AMBIENTAL
O VAO				
A_193	03/F-1	CIVIL	Conxunto tradicional e paso alparrado	AMBIENTAL
A_194	03/F-1	CIVIL	Casa Grande	ESTRUTURAL
E_064	03/F-1	POZOS	Pozo artesanal	AMBIENTAL
SAN MIGUEL				
E_009	03/B-3	MUÍÑOS	Muíño de San Miguel	ESTRUTURAL
VILARMAIOR DO VAL				
A_089	03/F-2	RELIXIOSA	Santuario dos Remedios	INTEGRAL
E_037	03/F-2	CRUCEIROS	Cruceiro dos Remedios	INTEGRAL
E_081	02/B-1	CRUCEIROS	Cruceiro da Portela	INTEGRAL
VILELA				
E_007	03/B-5	CRUCEIROS	Cruceiro de Vilela	INTEGRAL
E_008	03/B-5	MUÍÑOS	Muíño de Miñambres	ESTRUTURAL

LISTADO POR PARROQUIA - NUCLEO E Nº FICHA

FICHA	NºPLANO:	TIPO	DENOMINACIÓN	NIVEL DE PROTECCIÓN:
VARIAS				
VERÍN				
I_001		CAMIÑOS HISTORICOS	Camiño de Santiago	AMBIENTAL
CASTRELO DO VAL				
CASTRELO DO VAL				
X_058	02/A-1	ASENTAMENTOS	Xacemento de Pedra Alta	II-1; II-2
VILAR DE CERVOS				
VILAR DE CERVOS				
X_063	02/C-5	MINAS	Mina da Xeria	II-1; II-2
X_064	02/C-5	MINAS	Mina do Pozo dos Bois	II-1; II-2
X_065	02/C-5	MINAS	Xacemento do Outeiro	III

LISTADO POR Nº FICHA E TIPOLOXÍA

FICHA	NºPLANO:	NIVEL PROTECCIÓN:	DENOMINACIÓN	PARROQUIA:	LUGAR:
			COVAS		
X_036	03/G-9	II-1; II-2	Cova e pías de Felgoso	ÁBEDES	Ábedes
X_067	03/H-4	III	Cova da Moura	QUEIRUGÁS	Queirugás
			ADEGAS		
E_035	04/L-8	AMBIENTAL	Adega tradicional	RASELA, A	A Rasela
E_072	03/F-9	AMBIENTAL	Conxunto de adegas	ÁBEDES	Ábedes
			ARAS		
X_055	03/E-2	III	Ara da Soutilla (Vilamaior do Val 1)	VILAMAIOR DO VAL	A Soutilla
X_060	04/G-20	III	Ara da igrexa de Queizás (Queizás 1)	QUEIZÁS	Queizás
X_061	04/G-20	III	"Ara indíxena" de Queizás (Queizás 3)	QUEIZÁS	Queizás
X_062	04/G-20	III	Ara da Casa Reitoral de Queizás	QUEIZÁS	Queizás
			ASENTAMENTOS		
X_001	03/E-37	III	Xacemento romano O Seixal	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
X_002	02/B-7	III	Xacemento romano de O Telleiro	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
X_003	02/B-7	II-1; II-2	Xacemento romano de Moreiroá	MANDÍN	Mandín
X_004	02/B-6	II-1; II-2	O Pondón / As Pedreiras	MANDÍN	Mandín
X_007	03/J-27	III	As Quintas	FECES DE CIMA	Feces de Cima
X_012	02/B-6	III	Xacemento de As Lamas / San Salvador	TAMAGUELOS	Tamaguelos
X_014	03/C-23	II-1; II-2	Xacemento de Casares	MOURAZOS	Mourazos
X_016	03/B-17	III	Xacemento do Ladrillal	ÁBEDES	Tamagos
X_017	02/A-4	III	Xacemento do Muíño de San Pedro	QUEIZÁS	Queizás
X_018	04/G-21	II-1; II-2	Xacemento de Queizás / A Quinta	QUEIZÁS	Queizás
X_020	04/I-10	III	Vila histórica de Verín e barrio de San Lázaro	VERÍN	Verín
X_025	02/B-2	II-1; II-2	Xacemento de Santa Marta	QUEIRUGÁS	Queirugás
X_028	04/E-11	III	Xacemento de Pazos	PAZOS	Pazos
X_031	02/B-3	III	Xacemento da Fraga dos Lobos	ÁBEDES	Ábedes
X_038	02/B-4	II-1; II-2	Xacemento romano do Padrón	TAMAGOS	Tamagos
X_039	03/E-30	III	Xacemento do Carregal / As Moreiriñas	MANDÍN	Mandín
X_058	02/A-1	II-1; II-2	Xacemento de Pedra Alta	CASTRELO DO VAL	Castrelo do Val
			BALNEARIOS		
A_005	04/M-11	ESTRUTURAL	Manancial de Sousas	VERÍN	Verín
A_006	04/K-12	ESTRUTURAL	Balneario de Fontenova	VERÍN	Verín
A_008	04/M-17	ESTRUTURAL	Balneario de Cabreiroá	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_009	04/K-2	AMBIENTAL	Balneario de Caldeliñas	VILAMAIOR DO VAL	Caldeliñas
			CIVIL		
A_003	03/D-19	AMBIENTAL	Casa tradicional	TAMAGOS	Tamagos
A_004	02/B-4	ESTRUTURAL	Casa da Granxiña	ÁBEDES	Tamagos
A_011	03/J-28	AMBIENTAL	Casa Reitoral	FECES DE CIMA	Feces de Cima
A_012	03/J-28	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	FECES DE CIMA	Feces de Cima
A_013	03/J-28	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	FECES DE CIMA	Feces de Cima
A_014	03/J-28	AMBIENTAL	Conxunto tradicional con patio	FECES DE CIMA	Feces de Cima
A_015	03/J-28	AMBIENTAL	Conxunto tradicional con reloxo de sol	FECES DE CIMA	Feces de Cima
A_017	03/F-29	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	MANDÍN	Mandín
A_018	03/F-29	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	MANDÍN	Mandín
A_019	03/F-29	ESTRUTURAL	Vivenda tradicional	MANDÍN	Mandín
A_020	03/E-29	ESTRUTURAL	Casa dos Mineiros	MANDÍN	Mandín
A_021	03/F-29	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	MANDÍN	Mandín
A_022	03/F-29	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	MANDÍN	Mandín
A_023	03/F-29	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	MANDÍN	Mandín

LISTADO POR Nº FICHA E TIPOLOXÍA

FICHA	NºPLANO:	NIVEL PROTECCIÓN:	DENOMINACIÓN	PARROQUIA:	LUGAR:
A_024	03/F-29	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	MANDÍN	Mandín
A_025	03/F-29	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	MANDÍN	Mandín
A_026	03/F-29	AMBIENTAL	Canto do Sagrado	MANDÍN	Mandín
A_027	03/C-24	AMBIENTAL	Casa tradicional e alpendre	TAMAGUELOS	Tamaguelos
A_028	03/C-24	ESTRUTURAL	Casa do Ramos	TAMAGUELOS	Tamaguelos
A_029	03/C-24	AMBIENTAL	Casa tradicional	TAMAGUELOS	Tamaguelos
A_030	03/C-24	AMBIENTAL	Casa tradicional	TAMAGUELOS	Tamaguelos
A_031	03/C-24	AMBIENTAL	Casa tradicional	TAMAGUELOS	Tamaguelos
A_032	03/B-24	AMBIENTAL	Casa tradicional	TAMAGUELOS	Tamaguelos
A_034	03/B-24	ESTRUTURAL	Casa do Escudo	TAMAGUELOS	Tamaguelos
A_035	03/B-24	AMBIENTAL	Casa tradicional	TAMAGUELOS	Tamaguelos
A_036	03/D-22	ESTRUTURAL	Casa Grande	MOURAZOS	Mourazos
A_038	03/D-22	ESTRUTURAL	Casa Grande	MOURAZOS	Mourazos
A_039	03/C-21	AMBIENTAL	Casa con balcón nobre	MOURAZOS	Mourazos
A_040	03/C-21	AMBIENTAL	Conxunto de casas tradicionais	MOURAZOS	Mourazos
A_041	03/C-21	AMBIENTAL	Casa tradicional	MOURAZOS	Mourazos
A_042	03/C-21	ESTRUTURAL	Casa tradicional	MOURAZOS	Mourazos
A_044	03/E-37	AMBIENTAL	Antigos edificios da Alfándega	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
A_045	03/E-37	AMBIENTAL	Casa da beira da estrada	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
A_046	03/E-37	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
A_047	03/E-37	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
A_048	03/E-37	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
A_049	03/E-37	ESTRUTURAL	Casa dos Castellanos	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
A_050	03/E-37	AMBIENTAL	Casa con escudo	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
A_051	03/E-37	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
A_052	03/E-37	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
A_053	03/E-37	AMBIENTAL	Conxunto de vivendas tradicionais	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
A_054	03/D-19	AMBIENTAL	Casa tradicional	TAMAGOS	Tamagos
A_055	03/D-18	AMBIENTAL	Casa tradicional	TAMAGOS	Tamagos
A_056	03/D-18	AMBIENTAL	Casa tradicional	TAMAGOS	Tamagos
A_057	03/D-18	AMBIENTAL	Casa tradicional	TAMAGOS	Tamagos
A_059	03/D-14	ESTRUTURAL	Casa Reitoral	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_060	03/D-14	AMBIENTAL	Casa tradicional	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_061	03/D-14	AMBIENTAL	Conxunto de vivendas tradicionais	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_062	03/D-14	AMBIENTAL	Conxunto de vivendas tradicionais	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_063	03/D-14	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_064	03/D-14	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_065	03/D-14	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_066	03/D-14	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_067	03/D-14	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_068	03/D-14	AMBIENTAL	Casa da beira da estrada	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_069	03/D-14	AMBIENTAL	Casa con portalón monumental	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_070	03/D-14	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_071	03/D-14	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_073	03/D-3	AMBIENTAL	Casa tradicional	VILAMAIOR DO VAL	Caldeliñas
A_074	03/D-3	AMBIENTAL	Casa tradicional	VILAMAIOR DO VAL	Caldeliñas
A_075	03/D-3	AMBIENTAL	Casa tradicional	VILAMAIOR DO VAL	Caldeliñas
A_076	03/D-3	AMBIENTAL	Conxunto de casas tradicionais	VILAMAIOR DO VAL	Caldeliñas
A_078	03/C-3	AMBIENTAL	Conxunto de vivendas tradicionais	TINTORES	Tintores
A_079	03/C-2	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	TINTORES	Tintores

LISTADO POR Nº FICHA E TIPOLOXÍA

FICHA	NºPLANO:	NIVEL PROTECCIÓN:	DENOMINACIÓN	PARROQUIA:	LUGAR:
A_080	03/C-3	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	TINTORES	Tintores
A_081	03/C-2	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	TINTORES	Tintores
A_082	03/C-2	AMBIENTAL	Conxunto tradicional	TINTORES	Tintores
A_083	03/C-2	AMBIENTAL	Corredor elevado sobre o rueiro	TINTORES	Tintores
A_085	03/E-6	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	RASELA, A	A Rasela
A_086	04/L-6	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	RASELA, A	A Rasela
A_087	03/D-7	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	RASELA, A	A Rasela
A_088	04/J-6	AMBIENTAL	Vivendas sociais	VERÍN	Verín
A_090	03/D-5	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	VILAMAIOR DO VAL	O Salgueiro
A_091	04/I-12	AMBIENTAL	Vivenda vilega	VERÍN	Verín
A_092	04/I-11	ESTRUTURAL	Biblioteca Pública Municipal	VERÍN	Verín
A_093	04/I-12	AMBIENTAL	Casa do Concello	VERÍN	Verín
A_094	04/I-12	AMBIENTAL	Comisaría da Policía Nacional	VERÍN	Verín
A_095	04/I-11	AMBIENTAL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_096	04/I-11	ESTRUTURAL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_097	04/I-11	ESTRUTURAL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_098	04/I-11	AMBIENTAL	Casa da beira da estrada	VERÍN	Verín
A_099	04/I-11	AMBIENTAL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_100	04/I-11	AMBIENTAL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_101	04/I-10	AMBIENTAL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_102	04/H-11	AMBIENTAL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_103	04/H-11	AMBIENTAL	Conxunto de vivendas	VERÍN	Verín
A_104	04/H-11	AMBIENTAL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_105	04/H-11	AMBIENTAL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_106	04/H-11	ESTRUTURAL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_107	04/I-10	ESTRUTURAL	Casa dos Acevedo	VERÍN	Verín
A_108	04/H-11	AMBIENTAL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_109	04/H-11	AMBIENTAL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_110	04/H-11	AMBIENTAL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_111	04/H-11	AMBIENTAL	Conxunto de casas vilegas	VERÍN	Verín
A_112	04/H-11	AMBIENTAL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_115	04/I-11	AMBIENTAL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_116	04/I-11	ESTRUTURAL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_117	04/I-11	AMBIENTAL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_119	04/I-11	AMBIENTAL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_120	04/I-11	AMBIENTAL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_121	04/I-11	AMBIENTAL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_122	04/I-11	ESTRUTURAL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_123	04/I-10	ESTRUTURAL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_124	04/J-11	ESTRUTURAL	Palacete vilego	VERÍN	Verín
A_125	04/J-11	ESTRUTURAL	Villa Isabel	VERÍN	Verín
A_126	04/J-11	ESTRUTURAL	Edificio do Cine Buenos Aires	VERÍN	Verín
A_127	04/J-11	AMBIENTAL	Villa	VERÍN	Verín
A_128	04/I-10	ESTRUTURAL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_129	04/J-10	AMBIENTAL	Antigo lavadoiro	VERÍN	Verín
A_131	04/J-10	AMBIENTAL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_133	04/I-11	ESTRUTURAL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_134	04/J-11	AMBIENTAL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_135	04/J-11	AMBIENTAL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_136	04/I-11	AMBIENTAL	Casa brasonada	VERÍN	Verín

LISTADO POR Nº FICHA E TIPOLOXÍA

FICHA	NºPLANO:	NIVEL PROTECCIÓN:	DENOMINACIÓN	PARROQUIA:	LUGAR:
A_137	04/K-10	AMBIENTAL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_141	04/I-11	AMBIENTAL	Casa Reitoral de Verín	VERÍN	Verín
A_142	04/I-11	AMBIENTAL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_143	04/I-12	AMBIENTAL	Urbanización de interese	VERÍN	Verín
A_144	04/H-11	AMBIENTAL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_145	04/H-11	AMBIENTAL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_146	04/I-12	AMBIENTAL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_147	04/I-12	AMBIENTAL	Casas sindicais	VERÍN	Verín
A_148	04/I-11	ESTRUTURAL	Casa brasonada	VERÍN	Verín
A_149	04/I-11	ESTRUTURAL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_150	04/I-12	AMBIENTAL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_151	04/I-12	AMBIENTAL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_153	04/I-13	AMBIENTAL	Villa	VERÍN	Verín
A_154	04/I-13	AMBIENTAL	Villa	VERÍN	Verín
A_155	04/I-13	AMBIENTAL	Villa	VERÍN	Verín
A_156	04/I-13	AMBIENTAL	Edificio de vivendas	VERÍN	Verín
A_159	04/E-10	ESTRUTURAL	Casa reitoral de Pazos	PAZOS	Pazos
A_161	04/F-10	ESTRUTURAL	Couzada de interese	PAZOS	Pazos
A_162	04/F-11	ESTRUTURAL	Casa Grande	PAZOS	Pazos
A_163	04/E-10	ESTRUTURAL	Casa Grande dos Miñambres 1	PAZOS	Pazos
A_164	04/E-10	ESTRUTURAL	Casa Grande dos Miñambres 2	PAZOS	Pazos
A_165	04/E-10	AMBIENTAL	Casa tradicional	PAZOS	Pazos
A_166	04/E-10	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	PAZOS	Pazos
A_167	04/E-10	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	PAZOS	Pazos
A_168	04/E-11	AMBIENTAL	Conxunto de interese e brasón	PAZOS	Pazos
A_170	04/G-20	ESTRUTURAL	Casa Reitoral de Queizás	QUEIZÁS	Queizás
A_171	04/G-20	AMBIENTAL	Casa Grande	QUEIZÁS	Queizás
A_172	04/H-16	ESTRUTURAL	Casa do Perú	VERÍN	Verín
A_173	03/A-13	AMBIENTAL	Casa tradicional con brasóns (2)	QUEIZÁS	A Aldea
A_174	03/A-13	AMBIENTAL	Casa tradicional con brasón	QUEIZÁS	A Aldea
A_175	04/G-20	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	QUEIZÁS	A Aldea
A_176	04/G-20	AMBIENTAL	Vivenda tradicional	QUEIZÁS	A Aldea
A_177	04/G-20	AMBIENTAL	Conxunto tradicional	QUEIZÁS	Queizás
A_178	04/G-20	AMBIENTAL	Conxunto tradicional	QUEIZÁS	A Aldea
A_182	03/F-9	AMBIENTAL	Conxunto tradicional	ÁBEDES	Ábedes
A_183	03/F-9	AMBIENTAL	Casa tradicional	ÁBEDES	Ábedes
A_184	03/F-9	AMBIENTAL	Casa tradicional	ÁBEDES	Ábedes
A_185	04/H-11	AMBIENTAL	Casa tradicional	VERÍN	Verín
A_188	03/E-2	ESTRUTURAL	Casa Reitoral e pombal	VILAMAIOR DO VAL	A Igrexa
A_189	03/E-2	ESTRUTURAL	Casa da Inquisición	VILAMAIOR DO VAL	A Igrexa
A_190	03/E-2	AMBIENTAL	Casa tradicional	VILAMAIOR DO VAL	A Cruz
A_191	03/E-1	AMBIENTAL	Casa tradicional	VILAMAIOR DO VAL	A Soutilla
A_192	03/E-1	AMBIENTAL	Conxunto tradicional	VILAMAIOR DO VAL	O Regueiro
A_193	03/F-1	AMBIENTAL	Conxunto tradicional e paso alparrado	VILAMAIOR DO VAL	O Vao
A_194	03/F-1	ESTRUTURAL	Casa Grande	VILAMAIOR DO VAL	O Vao
A_196	03/B-4	ESTRUTURAL	Casa tradicional	TINTORES	San Miguel
A_197	04/H-4	ESTRUTURAL	Capela e casa da Sra Julia	TINTORES	Vilela
A_199	03/H-4	AMBIENTAL	Casa Reitoral de Queirugás	QUEIRUGÁS	Queirugás
A_200	03/H-4	AMBIENTAL	Casa tradicional	QUEIRUGÁS	Queirugás
A_201	03/G-4	ESTRUTURAL	Casa do Bispo	QUEIRUGÁS	Queirugás

LISTADO POR Nº FICHA E TIPOLOXÍA

FICHA	NºPLANO:	NIVEL PROTECCIÓN:	DENOMINACIÓN	PARROQUIA:	LUGAR:
A_203	04/H-11	ESTRUTURAL	Casa brasonada	VERÍN	Verín
A_204	04/I-11	ESTRUTURAL	Casa vilega	VERÍN	Verín
A_205	04/H-11	ESTRUTURAL	Casa do Escudo	VERÍN	San Lázaro
A_207	04/H-11	ESTRUTURAL	Casa balconada	VERÍN	San Lázaro
S_001	04/I-10	INTEGRAL	Busto a García Barbón	VERÍN	Verín
			CASTROS		
X_005	02/B-6	II-1; II-2	Alto do Circo	FECES DE CIMA	Feces de Cima
X_008	02/C-6	II-1; II-2	Castro do Sobrañal	FECES DE CIMA	Feces de Cima
X_009	02/C-6	II-1; II-2	Castro Pequeno	FECES DE CIMA	Feces de Cima
X_010	02/C-6	II-1; II-2	Castro Grande	FECES DE CIMA	Feces de Cima
X_011	02/B-6	II-1; II-2	Outeiro da Cruz	TAMAGUELOS	Tamaguelos
X_015	02/B-5	II-1; II-2	Xacemento das Muradellas	MOURAZOS	Mourazos
X_022	02/B-4	II-1; II-2	Castro da Baixada de San Xosé	CABREIROÁ	Cabreiroá
X_023	02/B-4	II-1; II-2	Igrexa dos Mouros / Bouzadoiro	CABREIROÁ	Cabreiroá
			CAMIÑOS HISTORICOS		
I_001		AMBIENTAL	Camiño de Santiago	VARIAS	Verín
			CHAPITEIS		
E_036	03/D-7	AMBIENTAL	Chapitel tradicional	RASELA, A	A Rasela
			CEMITERIOS		
A_130	04/J-10	ESTRUTURAL	Cemiterio municipal	VERÍN	Verín
A_202	03/H-4	AMBIENTAL	Camposanto parroquial	QUEIRUGÁS	Queirugás
			CRUCEIROS		
E_001	03/D-19	INTEGRAL	Cruceiro de Tamagos	TAMAGOS	Tamagos
E_007	03/B-5	INTEGRAL	Cruceiro de Vilela	VILAMAIOR DO VAL	Vilela
E_019	03/C-24	INTEGRAL	Cruceiro tradicional	TAMAGUELOS	Tamaguelos
E_031	03/D-14	INTEGRAL	Cruceiro, bebedoiro e pozo	CABREIROÁ	Cabreiroá
E_032	03/E-10	INTEGRAL	Cruceiro de San Antón	ÁBEDES	Ábedes
E_033	03/D-3	INTEGRAL	Cruceiro de Caldeliñas	VILAMAIOR DO VAL	Caldeliñas
E_037	03/F-2	INTEGRAL	Cruceiro dos Remedios	VILAMAIOR DO VAL	Vilarmaior do Val
E_041	04/E-12	INTEGRAL	Cruceiro de Abaixo	PAZOS	Pazos
E_042	04/C-10	INTEGRAL	Cruceiro de Arriba e muro	PAZOS	Pazos
E_052	04/E-10	INTEGRAL	Cruceiro de Pazos	PAZOS	Pazos
E_054	03/A-13	INTEGRAL	Cruceiro tradicional	QUEIZÁS	A Aldea
E_055	03/F-9	INTEGRAL	Cruceiro tradicional	ÁBEDES	Ábedes
E_058	03/F-9	INTEGRAL	Peana dun cruceiro	ÁBEDES	Ábedes
E_063	03/E-2	INTEGRAL	Cruceiro da Igrexa	VILAMAIOR DO VAL	A Igrexa
E_067	03/G-4	INTEGRAL	Cruceiro de Queirugás	QUEIRUGÁS	Queirugás
E_068	04/H-11	INTEGRAL	Cruceiro de San Lázaro	VERÍN	San Lázaro
E_069	03/D-13	INTEGRAL	Cruceiro no cruce de Vilardevós	CABREIROÁ	O Lavadoiro
E_081	02/B-1	INTEGRAL	Cruceiro da Portela	VILAMAIOR DO VAL	Vilarmaior do Val
			FONTES		
E_005	03/G-4	AMBIENTAL	Fonte da aldea	QUEIRUGÁS	Queirugás
E_006	03/H-4	AMBIENTAL	Fonte da Lama	QUEIRUGÁS	Queirugás
E_010	03/J-28	AMBIENTAL	Fonte tradicional	FECES DE CIMA	Feces de Cima
E_015	03/E-29	AMBIENTAL	Fonte da Portela	MANDÍN	Mandín
E_016	03/F-29	INTEGRAL	Fonte da Mighadeira	MANDÍN	Mandín
E_017	03/F-29	AMBIENTAL	Fonte-lavadoiro do Campo de Pilatos	MANDÍN	Mandín
E_022	03/C-21	AMBIENTAL	Fonte tradicional	MOURAZOS	Mourazos
E_026	03/E-36	INTEGRAL	Fonte tradicional	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo

LISTADO POR Nº FICHA E TIPOLOXÍA

FICHA	NºPLANO:	NIVEL PROTECCIÓN:	DENOMINACIÓN	PARROQUIA:	LUGAR:
E_028	03/D-18	AMBIENTAL	Fonte tradicional	TAMAGOS	Tamagos
E_029	03/D-14	AMBIENTAL	Fonte tradicional	CABREIROÁ	Cabreiroá
E_030	03/D-14	AMBIENTAL	Fonte Grande	CABREIROÁ	Cabreiroá
E_038	03/D-5	AMBIENTAL	Fonte tradicional	VILAMAIOR DO VAL	O Salgueiro
E_059	03/F-9	AMBIENTAL	Fontela tradicional	ÁBEDES	Ábedes
E_060	03/F-9	AMBIENTAL	Fontela tradicional	ÁBEDES	Ábedes
E_065	03/E-1	AMBIENTAL	Fonte tradicional	VILAMAIOR DO VAL	O Regueiro
E_070	04/E-10	AMBIENTAL	Fonte bebedoiro	PAZOS	Pazos
E_082	03/E-6	AMBIENTAL	A Fonte da Rasela	RASELA, A	A Rasela
			FORNOS		
E_011	03/J-28	AMBIENTAL	Forno de concello	FECES DE CIMA	Feces de Cima
E_020	03/C-24	AMBIENTAL	Forno de concello	TAMAGUELOS	Tamaguelos
E_034	03/C-3	ESTRUTURAL	Forno de concello	TINTORES	Tintores
E_050	04/E-11	ESTRUTURAL	Forno de concello	PAZOS	Pazos
E_053	03/A-13	ESTRUTURAL	Forno de concello	QUEIZÁS	A Aldea
E_062	03/E-2	ESTRUTURAL	Forno de concello e fonte	VILAMAIOR DO VAL	A Cruz
E_066	03/E-1	ESTRUTURAL	Forno tradicional	VILAMAIOR DO VAL	O Pereiro
			CONXUNTOS HISTÓRICOS		
A_139	04/E-10	AMBIENTAL	Vila de Pazos	PAZOS	Pazos
A_140	04/I-10	AMBIENTAL	Casco histórico de Verín	VERÍN	Verín
			ACHADOS SOLTOS		
X_056	03/C-2	III	Capitel romano de Tintores	TINTORES	Tintores
			INDUSTRIAL		
I_009	04/G-20	INTEGRAL	Cheminea industrial	QUEIZÁS	Queizás
			INDETERMINADOS		
X_030	02/B-3	II-1; II-2	Xacemento de O Telleiro	ÁBEDES	Ábedes
			LAGARES		
E_025	03/E-37	AMBIENTAL	Lagar tradicional	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
E_027	03/D-18	AMBIENTAL	Lagar tradicional	TAMAGOS	Tamagos
X_050	02/B-3	II-1; II-2	Lagar rupestre da Capela de San Antón	ÁBEDES	Ábedes
			MANANCIAIS		
A_007	02/B-2	AMBIENTAL	Fonte do Sapo	RASELA, A	A Rasela
			MARCOS		
E_002	03/D-18	INTEGRAL	Marco do Souto Novo	TAMAGOS	Tamagos
			MINAS		
X_046	02/C-6	II-1; II-2	Xacemento da Estañeira	FECES DE CIMA	Feces de Cima
X_047	02/B-5	II-1; II-2	Minas das Regadas Longas	MOURAZOS	Mourazos
X_048	02/B-5	II-1; II-2	Fonte das Regadas Longas	MOURAZOS	Mourazos
X_049	02/B-4	II-1; II-2	Mina dos Gaios	MOURAZOS	Mourazos
X_063	02/C-5	II-1; II-2	Mina da Xeria	VILAR DE CERVOS	Vilar de Cervos
X_064	02/C-5	II-1; II-2	Mina do Pozo dos Bois	VILAR DE CERVOS	Vilar de Cervos
X_065	02/C-5	III	Xacemento do Outeiro	VILAR DE CERVOS	Vilar de Cervos
			MILIARIOS		
X_053	04/H-11	III	Miliario de San Lázaro	VERÍN	San Lázaro
X_054	04/I-10	III	Miliario da Casa dos Acevedo	VERÍN	Verín
X_057	04/0-10	III	Miliarios de Marco Deitado	PAZOS	Pazos
X_059	04/H-7	III	Milario do Muíño da Veiga	TINTORES	Vilela

LISTADO POR Nº FICHA E TIPOLOXÍA

FICHA	NºPLANO:	NIVEL PROTECCIÓN:	DENOMINACIÓN	PARROQUIA:	LUGAR:
			MUÍÑOS		
A_113	04/G-11	ESTRUTURAL	Muíño dos Tres Guerras	VERÍN	San Lázaro
A_114	04/H-10	AMBIENTAL	Muíño de Peláez	VERÍN	San Lázaro
A_157	04/D-16	ESTRUTURAL	Muíño-vivenda do Pracer	PAZOS	Pazos
A_181	04/G-11	AMBIENTAL	Muíño dos Bazales	VERÍN	San Lázaro
E_008	03/B-5	ESTRUTURAL	Muíño de Miñambres	VILAMAIOR DO VAL	Vilela
E_009	03/B-3	ESTRUTURAL	Muíño de San Miguel	VILAMAIOR DO VAL	San Miguel
E_012	03/J-27	ESTRUTURAL	Muíño de Aceite do Sr. Marcelino	FECES DE CIMA	Feces de Cima
E_018	03/C-24	INTEGRAL	Muíño de Aceite do Sr. Pedro	TAMAGUELOS	Tamaguelos
E_023	03/B-25	AMBIENTAL	Muíño da Libana	TAMAGUELOS	Tamaguelos
E_024	03/E-37	ESTRUTURAL	Muíño do Río	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
E_061	02/B-2	ESTRUTURAL	Muíño do Covato	ÁBEDES	Ábedes
E_076	02/B-7	ESTRUTURAL	Muíño da Ribeira	FECES DE BAIXO	Feces de Baixo
E_077	02/A-4	ESTRUTURAL	Muíño de San Pedro e vivenda	QUEIZÁS	Queizás
E_078	03/C-23	ESTRUTURAL	Muíño da Ribeira	TAMAGUELOS	Tamaguelos
E_079	02/B-5	ESTRUTURAL	Muíños do Carregal	TAMAGUELOS	Tamaguelos
E_084	04/H-7	ESTRUTURAL	Muíño da Veiga	VERÍN	Verín
			MURALLAS		
A_132	04/H-11	INTEGRAL	Fragmento de Muralla e Baluarte	VERÍN	Verín
X_021	04/H-11	I-1; I-2	Muralla de Verín	VERÍN	Verín
			NORIAS		
E_071	03/E-34	ESTRUTURAL	Noria da Diestra	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
			NECRÓPOLES		
X_026	02/B-2	II-1; II-2	Necrópole da Carballeda	QUEIRUGÁS	Queirugás
X_037	03/D-18	III	Igrexa parroquial de Tamagos	TAMAGOS	Tamagos
X_045	03/J-28	III	Necrópole da Igrexa Vella	FECES DE CIMA	Feces de Cima
			PETOS DE ÁNIMAS		
E_014	03/F-29	INTEGRAL	Peto de Ánimas	MANDÍN	Mandín
E_051	04/E-10	INTEGRAL	Peto de Ánimas de Pazos	PAZOS	Pazos
			PETRÓGLIFOS		
X_024	02/B-2	I-1; I-2	Peneda da Moreiriña / Peneda de Santiago	ÁBEDES	Ábedes
X_029	02/B-3	I-1; I-2	Petróglifo da Fraga dos Lobos	ÁBEDES	Ábedes
X_032	02/B-7	I-1; I-2	Petróglifos do Vigode	ÁBEDES	Ábedes
X_033	02/B-7	III	Xacemento do Río	MANDÍN	Mandín
X_034	02/B-2	I-1; I-2	Petróglifo das Moreiriñas	ÁBEDES	Ábedes
X_035	02/B-2	I-1; I-2	Petróglifos do Covato	ÁBEDES	Ábedes
X_040	03/G-9	I-1; I-2	Gravado de Felgoso	ÁBEDES	Ábedes
X_041	02/B-7	II-1; II-2	Gravado da Xea	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
X_042	02/B-6	I-1; I-2	Petróglifo da Peneda da Moura	TAMAGUELOS	Tamaguelos
X_043	02/B-6	I-1; I-2	Petróglifo da Fonte de Xancán	TAMAGUELOS	Tamaguelos
X_044	02/B-8	I-1; I-2	Petróglifos da Lama Longa	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
			PONTES		
I_002	03/J-28	ESTRUTURAL	Pontella tradicional	FECES DE CIMA	Feces de Cima
I_003	03/E-37	ESTRUTURAL	Ponte Internacional	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
I_004	02/A-4	ESTRUTURAL	Ponte sobre o río Ábedes	CABREIROÁ	Cabreiroá
I_005	03/D-14	ESTRUTURAL	Ponte sobre o río Ábedes	CABREIROÁ	Cabreiroá
I_006	04/N-8	ESTRUTURAL	Ponte do Regueiro	RASELA, A	
I_007	04/L-8	ESTRUTURAL	Ponte tradicional	RASELA, A	A Rasela

LISTADO POR Nº FICHA E TIPOLOXÍA

FICHA	NºPLANO:	NIVEL PROTECCIÓN:	DENOMINACIÓN	PARROQUIA:	LUGAR:
I_008	04/H-11	AMBIENTAL	Ponte sobre o Támega	VERÍN	Verín
I_010	03/B-2	AMBIENTAL	Ponte do río	TINTORES	Tintores
			POMBAIS		
E_013	03/E-29	INTEGRAL	Pombal tradicional	MANDÍN	Mandín
E_045	03/B-24	ESTRUTURAL	Pombal tradicional	TAMAGUELOS	Tamaguelos
			POZOS		
E_021	03/C-24	AMBIENTAL	Pozo de concello	TAMAGUELOS	Tamaguelos
E_046	03/E-29	AMBIENTAL	Pozos (8) artesáns	MANDÍN	Mandín
E_047	04/B-15	INTEGRAL	Pozos (5) artesáns	PAZOS	Pazos
E_048	04/C-17	INTEGRAL	Pozo de Os Codesás	PAZOS	Pazos
E_049	04/E-11	AMBIENTAL	Pozo de Pazos	PAZOS	Pazos
E_056	03/F-9	AMBIENTAL	Pozo tradicional	ÁBEDES	Ábedes
E_057	03/F-9	AMBIENTAL	Pozo tradicional	ÁBEDES	Ábedes
E_064	03/F-1	AMBIENTAL	Pozo artesanal	VILAMAIOR DO VAL	O Vao
			PASAIS-PONTELLAS		
E_083	02/B-8	AMBIENTAL	Poldras do Melo	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
			RELIXIOSA		
A_001	03/D-18	INTEGRAL	Igrexa parroquial de Sta María	TAMAGOS	Tamagos
A_002	04/I-11	INTEGRAL	Igrexa e Convento dos Padres Mercedarios	VERÍN	Verín
A_010	03/J-28	INTEGRAL	Igrexa parroquial de Sta María	FECES DE CIMA	Feces de Cima
A_016	03/F-29	INTEGRAL	Igrexa parroquial de Sta María	MANDÍN	Mandín
A_033	03/B-24	ESTRUTURAL	Igrexa parroquial de Sta María	TAMAGUELOS	Tamaguelos
A_037	03/D-22	INTEGRAL	Igrexa parroquial de San Martiño	MOURAZOS	Mourazos
A_043	03/E-37	INTEGRAL	Igrexa parroquial de Sta María	FECES DE BAIXO	Feces de Abaixo
A_058	03/D-14	INTEGRAL	Igrexa parroquial de San Salvador	CABREIROÁ	Cabreiroá
A_072	03/E-10	INTEGRAL	Capela de San Antón	ÁBEDES	Ábedes
A_077	03/C-3	INTEGRAL	Igrexa parroquial de Sta Cristina	TINTORES	Tintores
A_084	03/E-6	INTEGRAL	Capela de Sta María	RASELA, A	A Rasela
A_089	03/F-2	INTEGRAL	Santuario dos Remedios	VILAMAIOR DO VAL	Vilarmaior do Val
A_138	04/I-10	INTEGRAL	Igrexa de Sta María a Maior	VERÍN	Verín
A_158	04/E-11	INTEGRAL	Igrexa parroquial de San Fiz	PAZOS	Pazos
A_160	04/F-11	INTEGRAL	Capela de San Gregorio	PAZOS	Pazos
A_169	04/G-20	INTEGRAL	Igrexa parroquial de San Pedro	QUEIZÁS	Queizás
A_179	03/F-9	INTEGRAL	Igrexa parroquial de Sta María	ÁBEDES	Ábedes
A_180	03/F-9	INTEGRAL	Capela de San Xosé	ÁBEDES	Ábedes
A_187	03/E-2	INTEGRAL	Igrexa parroquial de Santiago	VILAMAIOR DO VAL	A Igrexa
A_195	03/B-5	INTEGRAL	Igrexa de Vilela	TINTORES	Vilela
A_198	03/H-4	INTEGRAL	Igrexa parroquial de San Bartolomeu	QUEIRUGÁS	Queirugás
A_206	04/H-11	INTEGRAL	Capela de San Lázaro	VERÍN	San Lázaro
			CASETA DAS VIÑAS		
E_003	04/K-9	ESTRUTURAL	Caseta das Viñas	VERÍN	Verín
E_004	04/L-13	ESTRUTURAL	Caseta das Viñas	VERÍN	Verín
E_039	03/E-10	ESTRUTURAL	Caseta das Viñas	ÁBEDES	Ábedes
E_040	04/L-9	ESTRUTURAL	Caseta das Viñas	VERÍN	Verín
E_043	04/K-6	ESTRUTURAL	Caseta das Viñas	RASELA, A	A Rasela
E_044	04/L-9	ESTRUTURAL	Caseta das Viñas	VERÍN	Verín
E_073	02/B-3	ESTRUTURAL	Caseta das Viñas	CABREIROÁ	Cabreiroá
E_074	02/B-3	ESTRUTURAL	Caseta das Viñas	VERÍN	Verín
E_075	02/A-5	ESTRUTURAL	Caseta das Viñas	MOURAZOS	Mourazos

LISTADO POR Nº FICHA E TIPOLOXÍA

FICHA	NºPLANO:	NIVEL PROTECCIÓN:	DENOMINACIÓN	PARROQUIA:	LUGAR:
E_080	04/N-11	ESTRUTURAL	Caseta das viñas	ÁBEDES	Ábedes
REFERENCIA ARQUEOLÓXICA					
X_052	04/H-16	III	Capela do Perú / Santo Antonio	QUEIZÁS	Queizás
X_066	02/C-2	II-1; II-2	Peneda da Arca	QUEIRUGÁS	Queirugás
X_100	03/C-26	III	O Santo / Capela de San Roque	TAMAGUELOS	Tamaguelos
X_101	03/F-9	III	Xacemento de Ábedes	ÁBEDES	Ábedes

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

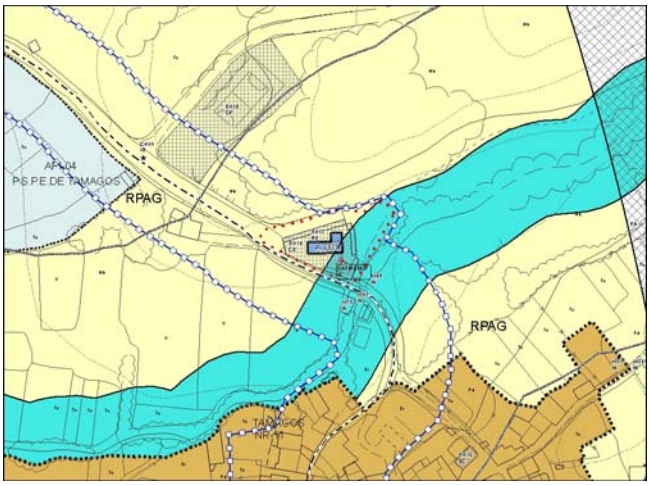
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	O3/D-18	A_001

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Igrexa parroquial de Sta María	**TAMAGOS**	**Tamagos**	**Tamagos**

COORDENADAS: 630578-4639842

DESCRICIÓN:

Edificio de planta rectangular e presbiterio máis elevado que a nave que se levanta en perpiaño perfectamente labrado e esquadrado da modalidade de opus quadratum. Gorecido cunha cuberta a dúas augas, a súa fachada principal presenta un arco de medio punto con molduras na imposta e cornixa en ático festoneada cunha decoración de bolas. A súa espadana é de dobre oco, con machóns arquitrabados e remate en altura cunha cruz antefixa de Malta.
No lateral S destaca a presenza dunha porta gorecida por un arco apuntado separado das súas xambas, máis unha vez, por unha nova imposta moldurada. Neste mesmo muro destacamos a presenza dun perpiaño gravado con motivos medievais moi frecuentes nos petroglifos desta mesma cronoloxía: cruciformes inseridos en cadrados, reticulados, etc...
A cabeceira do templo amósase, neste mesmo flanco, apoiada en dous grosos contrafortes levantados, con toda seguridade, cando a renovación da fábrica do templo na Idade Moderna. Na fachada E destaca unha xanela saeteira de matriz románica que confirma a orixe románica do inmoble.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	BO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Ao pé da entrada ao adro parroquial sitúase unha pía bautismal románica de grande tamaño labrada en pedra que goza do mesmo grao de protección que o templo.

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Alteración dos elementos protexidos	As que fixe o nivel de protección Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

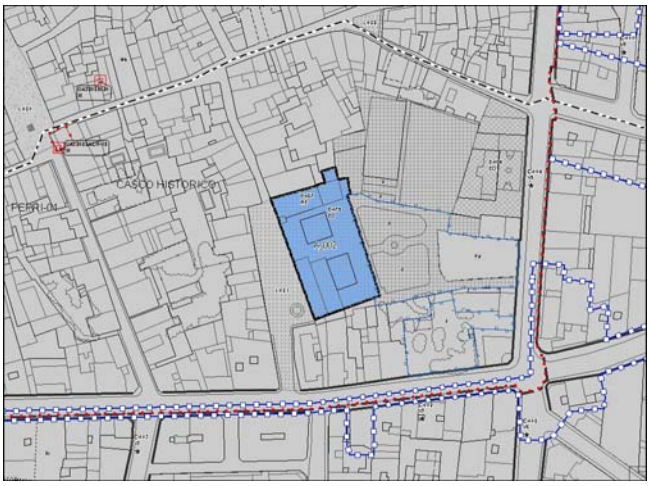
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	**O4/I-11**	**A_002**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Igrexa e Convento dos Padres Mercedarios	**VERÍN**	**Verín**	**Praza da Mercede nº 13-14**

COORDENADAS: 629743-4644609

DESCRICIÓN:

O seu primitivo emprazamento foi en Monterrei. Foi fundado en 1484, por iniciativa do conde D. Sancho Fernández de Ulloa. Pola importancia defensiva do castelo, a comunidade instalouse en Verín en 1557. Despois da exclaustración adquiriron parte da súa antiga propiedade en 1933, sendo hoxe colexio de aspirantes mercedarios. O convento está situado na praza que leva o seu nome, antigamente xardíns de "Muñoz Calero". Consta de dúas partes, unha destinada á comunidade e outra para o culto. A actual construción corresponde na súa meirande parte ao s. XVIII. Para elo aproveitáronse pedras traídas de Monterrei, como se comprobou en obras recentes, onde apareceron pedras labradas, restos de arcos, trozos de columnas, signos lapidarios semellantes aos de Monterrei, e incluso unha pedra datada en 1603. Na parte externa do templo destacan a torre e a fachada. A torre é de composición barroca; posúe catro ocos para as campás, balconciño de pedra sobre pequenos canzorros e balcón abalaustrado. Conta cun segundo corpo da mesma tipoloxía rematada en pináculo de estilo herreriano no domo, presentando outros tantos pináculos sobre as volutas que son tanxentes á capuliña. Foi construída en 1738 segundo unha inscrición.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

O Decreto 571/1963 protexe os escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico artístico; BOE núm. 77, do 30 de marzo. O escudo ou brasón que loce a fachada desta vivenda ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC), o máximo grao de protección legal co que pode contar un ben cultural, por aplicación da disposición adicional segunda da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

FINCA SINGULAR

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

ESCUDOS

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, cableado fixado á fachada ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

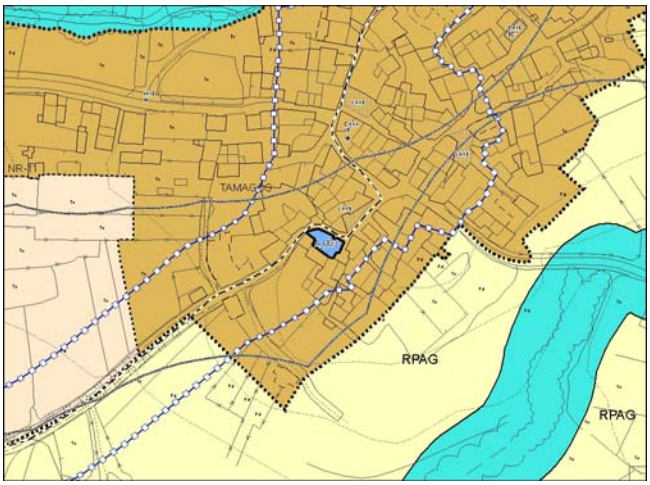
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/D-19	A_003

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**TAMAGOS**	**Tamagos**	**Tamagos**

COORDENADAS: 630550-4639616

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que responde a dous momentos construtivos diferentes. Presenta planta poligonal e dúas alturas (B+I), aínda que o volume primitivo conta cun sobrado erixido para igualar o volume do engadido posterior. Construída en cachotaría (a planta primitiva) e cantaría (o engadido posterior) a planta terrea destínase a adega ou a espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a vivenda, realízase -como é habitual- a través dunha escaleira exterior dun único tiro que remata nunha solaina escasamente desenvolvida.
O elemento máis sobranceiro da vivenda é un balcón (protexido por varandas de forxa) desenvolvido e voado que percorre dous eixes da edificación.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

BALCÓNS E VARANDAS

ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Rehabilitación integral do inmoble respectando a tipoloxía e os materiais orixinais: pedra do país, carpintaría de madeira, tella curva, etc…
Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

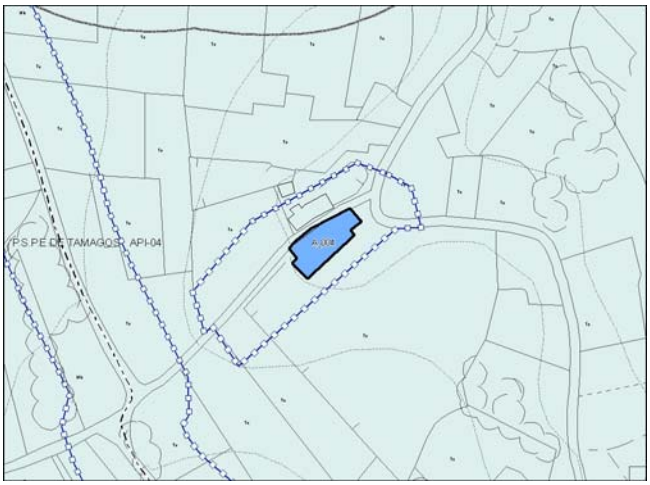
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	02/B-4	A_004

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa da Granxiña	**ÁBEDES**	**Tamagos**	**A Granxiña nº 44**

COORDENADAS: 630254-4640290

DESCRICIÓN:

Edificio de planta rectangular e dúas alturas (B+I) levantado en perpiaño granítico regular a seco da modalidade de opus quadratum, se ben algúns lenzos murais empobrecen o seu tratamento con cachotería irregular tipo opus incertum. O inmoble presenta unha boa cornixa perimetral de gola ou cimeira recta unicamente na última ampliación, localizada no sector SW. No muro piñón desta peza amosa un balcón voado sustentado por tres canzorros, protexido cunha varanda metálica ao que se accede a través dunha porta de aire. Nun dos laterais deste elemento disponse un brasón circular no que se insire a cruz da Orde de Calatrava.
No muro principal (orientado ao NW) sitúase outro brasón, este coroado e protexido cun tornachuvias tradicional, que se presenta organizado cunha partición regular. Na súa bordura distinguimos motivos xeométricos e figurativos: volutas, tridentes e estrelas. No seu centro advírtense distintos motivos da nobreza: unha cruz latina sen figuración, outra ensanchada ou patada, unha espada, distintos motivos fitomórficos, etc... Ao seu pé unha inscrición: "DOM POMIZ MINISTRO DEL SANTO OFICIO. 17??"

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: SOLO URBANIZABLE

OBSERVACIÓNS:

O Decreto 571/1963 protexe os escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico artístico; BOE núm. 77, do 30 de marzo. O escudo ou brasón que loce a fachada desta vivenda ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC), o máximo grao de protección legal co que pode contar un ben cultural, por aplicación da disposición adicional segunda da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

ESCUDOS

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	BALNEARIOS	O4/M-11	A_005

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Manancial de Sousas	**VERÍN**	**Verín**	**Avda de Sousas**

COORDENADAS: 630946-4644438

DESCRICIÓN:

Conxunto lúdico-industrial conformado por catro (4) edificios de tipoloxía, volume e uso ben diferenciado: un pavillón de augas (moi alterado respecto da sua feitura orixinal) ou manancial propiamente dito, conformado por un pequeno edificio de planta octogonal e piso terreo; un pequeno Balneario; unha planta Embasadora, edificio de Oficinas e un pequeno parque.
A planta orixinal de embotellado ten unhas dimensións de 1.052 m2. Presenta planta poligonal e foi levantada en cantaría (opus quadratum), visible nos ángulos da edificación e nos contornos dos ocos de acceso e iluminación con entrepanos caleados e pintados. O edificio remátase en altura por medio dunha cornixa voada que precede a un friso liso con pedra vista.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

A planta de embotellado orixinal gozará dun grao de protección Ambiental.

Bibliografía:
- Ares Güimil, T e Vila González, Mª X: Guía de Balnearios e Fontes de Galicia. Ed. Galaxia. Vigo. 1997

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

ENFOSCADOS COLOREADOS

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Instalación de rótulo incompatible	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

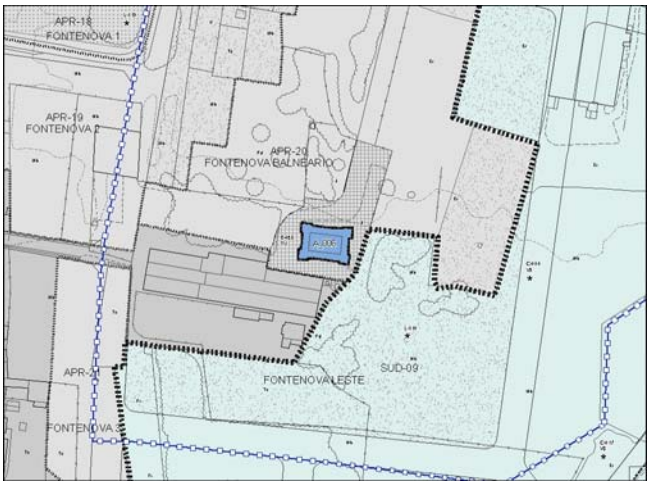
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	BALNEARIOS	O4/K-12	A_006

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Balneario de Fontenova	**VERÍN**	**Verín**	**Avda de Sousas**

COORDENADAS: 630300-4644336

DESCRICIÓN:

Coñecida antigamente como Fonte do Espido, este manancial nace dentro dun fantástico pavillón de augas de planta rectangular de 485 m2. O inmoble é de tipo mixto, por canto acolle no seu interior o manancial e o balneario. "No patio central está o pavillón propiamente dito, a un nivel máis baixo. O corredor que o circunda daba acceso, por ámbolos dous lados, ós baños, mantendo a simetría. A arquitectura do balneario é herdeira do último barroco, sen excesivas pretensións".
Desde o punto de vista ornamental destaca a súa porta de acceso, situada no eixe maior do inmoble, e enmarcada por dous pares de pilastras labradas en granito rematadas en capiteis xónicos. Sobre eles un dobre friso liso separado por unha cornixa coroados por floróns con asas ricamente decorados.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO NON CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Ares Güimil, T e Vila González, Mª X: Guía de Balnearios e Fontes de Galicia. Ed. Galaxia. Vigo. 1997

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

ENFOSCADOS PINTADOS

MELLORAS NECESARIAS:

Prohíbese a ampliación da nave existente antes de que a DXPC aprobe unha proposta de mellora e harmonización de novos volumes -que deberán afastarse do edificio histórico- coa arquitectura actual. Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

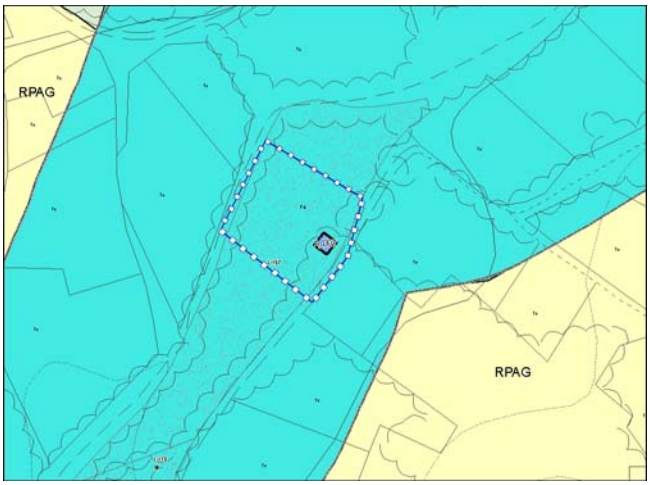
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	MANANCIAIS	02/B-2	A_007

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Fonte do Sapo	**RASELA, A**	**A Rasela**	**Fonte do Sapo**

COORDENADAS: 631618-4645669

DESCRICIÓN:

Situada á beira dun pequeno edificio de recente construción, planta cadrada de 68 m2 e cuberta a catro augas, a coñecida como Fonte do Sapo é un dos mananciais máis concorridos de Verín, "por encima incluso das fontes dos balnearios (...) nace de abaixo arriba entre rochas. O manancial está cuberto por lousas de pedra, a xeito de fonte rústica, saín a auga por un picho. O caudal é constante, non moi abondoso e a temperatura fría".

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PÚBLICA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN AUGAS

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Ares Güimil, T e Vila González, Mª X: Guía de Balnearios e Fontes de Galicia. Ed. Galaxia. Vigo. 1997

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	BALNEARIOS	O4/M-17	A_008

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Balneario de Cabreiroá	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Cabreiroá**

COORDENADAS: 630856-4643074

DESCRICIÓN:

Complexo termal constituído por "un fermoso hotel cun encantador xardín, o pavillón de augas, o bosque ou parque e, máis serodia, a planta envasadora.
O xardín de Cabreiroá está deseñado arredor dun eixe de acceso arborado fronte á fachada do hotel. Da fachada principal sae outro eixe que morre no pavillón de augas. As sebes delimitan zonas axardinadas. O bosque é como un campo de romaría, coas súas mesas preparadas para a festa.
O pavillón de augas ten unha planta octogonal, sendo unha magnífica edificación en ferro e pedra. Está fronte da entrada principal do hotel, a uns 100 m, de costas á gran nave da envasadora.
O hotel está situado no centro do fermoso parque. É un espléndido edificio de liñas severas e rexos muros de cantaría. Ten unha escaleira monumental na entrada e posuía un amplo e artístico recibidor, salóns de baile e xogos, comedor e cuartos amplos."

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Ares Güimil, T e Vila González, Mª X: Guía de Balnearios e Fontes de Galicia. Ed. Galaxia. Vigo. 1997

ELEMENTOS A PROTEXER

ARBORADO E VEXETACIÓN AUTÓCTONA
ENFOSCADOS PINTADOS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

As actuacións que se desenvolvan no contorno do balneario, en especial, da súa fonte ou bouvette, tenderán a liberar espazo, arredando de forma progresiva as instalacións fabrís dos bens catalogados. Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	BALNEARIOS	O4/K-2	A_009

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Balneario de Caldeliñas	**VILAMAIOR DO VAL**	**Caldeliñas**	**Caldeliñas**

COORDENADAS: 630273-4646733

DESCRICIÓN:

O complexo "consta de dúas edificacións: unha, ó pé da estrada, na que están os mananciais e na que había tres piscinas para baño colectivo, os vestiarios e un depósito de almacenamento da auga para o outro edificio. A outra, máis no interior da leira, a uns 50 m da primeira, era un belido edificio de perpiaño abugardado, rectangular, duns 22 m de fronte por 30 de fondo. Tiña un fermoso pórtico e constaba de dúas alas laterais para os baños, unha para cada sexo. A zona do fondo estaba destinada ós servicios complementarios de hidroterapia: duchas, chorros, salas de inhalación, etc."

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	MALO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Ares Güimil, T e Vila González, Mª X: Guía de Balnearios e Fontes de Galicia. Ed. Galaxia. Vigo. 1997

ELEMENTOS A PROTEXER

ARBORADO E VEXETACIÓN AUTÓCTONA

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

MELLORAS NECESARIAS:

Supresión de todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados...) co obxecto de recuperar as invariantes do elemento catalogado, a fin de facilitar a súa rehabilitación para uso balneario / hoteleiro.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

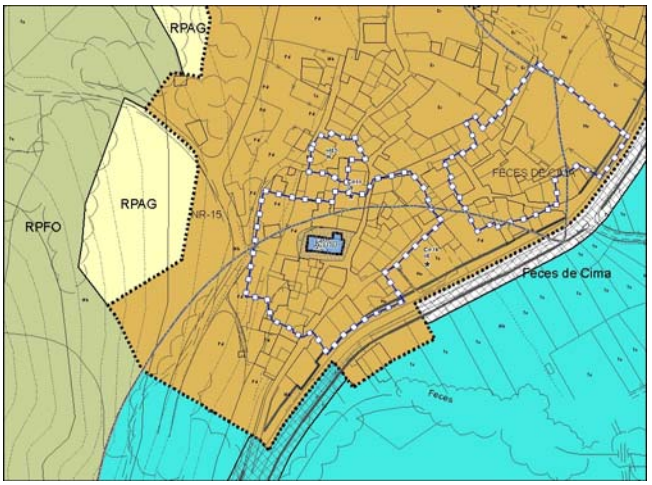
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	O3/J-28	A_010

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Igrexa parroquial de Sta María	**FECES DE CIMA**	**Feces de Cima**	**Feces de Cima**

COORDENADAS: 634428-4635008

DESCRICIÓN:

Edificio moi sobrio de planta rectangular e presbiterio máis elevado que a nave que se levanta en perpiaño perfectamente labrado e esquadrado da modalidade de opus quadratum. Gorecida cunha cuberta a dúas augas, a súa fachada principal dispón a porta de entrada principal baixo un arco de medio punto. A súa espadana é de dobre oco, coroada por un elevado frontón triangular -flanqueado por pináculos- perforado no seu centro cun pequeno óculo.
No lateral S destaca a presenza dunha porta gorecida por un arcode medio punto que ten á súa beira un ara romana.
No flanco N da cabeceira apégase unha sancristía de planta rectangular con cuberta a unha auga e dúas xanelas afrontadas: unha rectangular e outra en forma de óculo.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	BO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

MUROS DE PECHE TRADICIONAIS
ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Supresión de todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Construción de novos nichos no adro	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

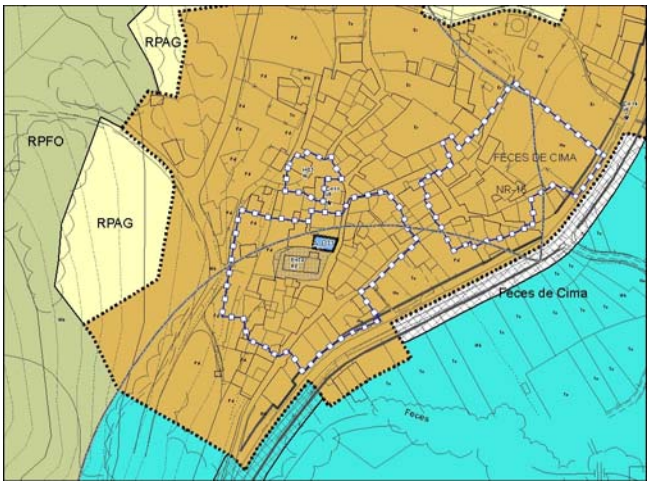
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/J-28	A_011

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa Reitoral	**FECES DE CIMA**	**Feces de Cima**	**Feces de Cima**

COORDENADAS: 634440-4635019

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional de planta rectangular e dúas alturas que se localiza ao N do templo parroquial, de forma inmediata a el. De dúas alturas (B+I), os seus paramentos levántanse en opus vittatum ou incertum, segundo o sector, dispoñendo pezas de mediano tamaño nos eixes estruturais.
A fachada S (na imaxe) é a máis vistosa de todas; presenta dous vans, unha portadaire con acceso a un balcón individual de madeira apoiado en canzorros graníticos, e unha xanela de pequeno tamaño conformada por catro pezas graníticas ben dimensionadas.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Supresión de todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado, especialmente as balconadas tradicionais.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas nc	As que fixe o nivel de protección Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

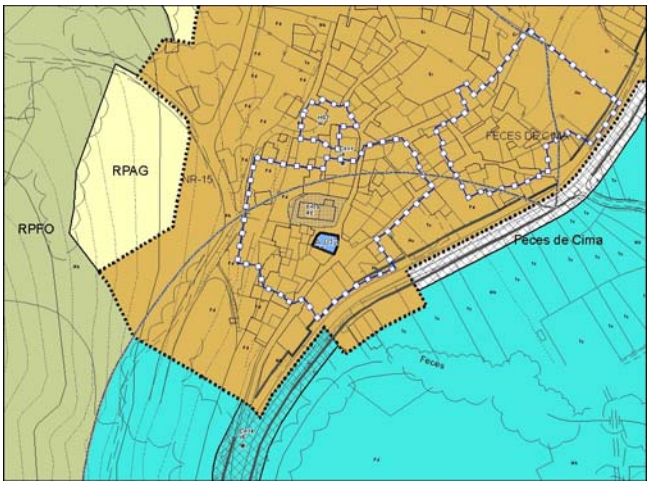
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/J-28**	**A_012**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**FECES DE CIMA**	**Feces de Cima**	**Feces de Cima**

COORDENADAS: 634435-4634991

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal e dúas alturas (B+I) situada ao S do templo parroquial. Construída en cachotaría (opus incertum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.
O elemento máis sobranceiro da vivenda é un balcón desenvolvido enrasado (protexido por unha varanda de madeira) que percorre unha grande parte do eixe maior da edificación.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ENFOSCADOS PINTADOS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

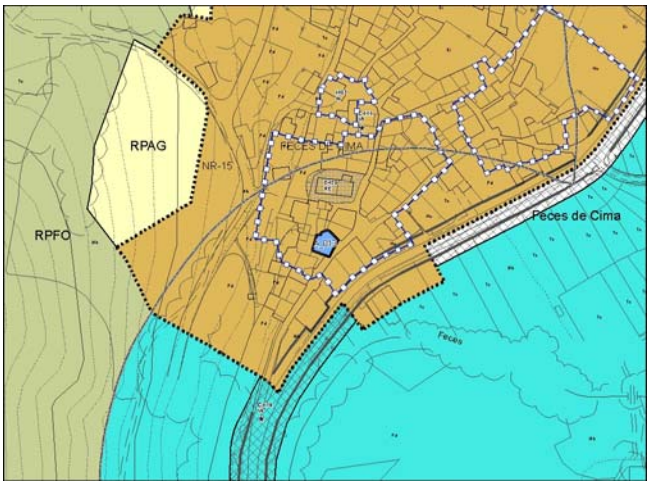
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/J-28	A_013

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**FECES DE CIMA**	**Feces de Cima**	**Feces de Cima**

COORDENADAS: 634424-4634978

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal e dúas alturas (B+I) con fronte á rúa principal da aldea. Construída en cachotería (opus incertum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior dun único tiro.
O elemento máis sobranceiro da vivenda é un balcón desenvolvido voado (protexido por unha varanda de madeira) que percorre todo o eixe maior da edificación.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:
NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER
ENFOSCADOS PINTADOS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:
Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

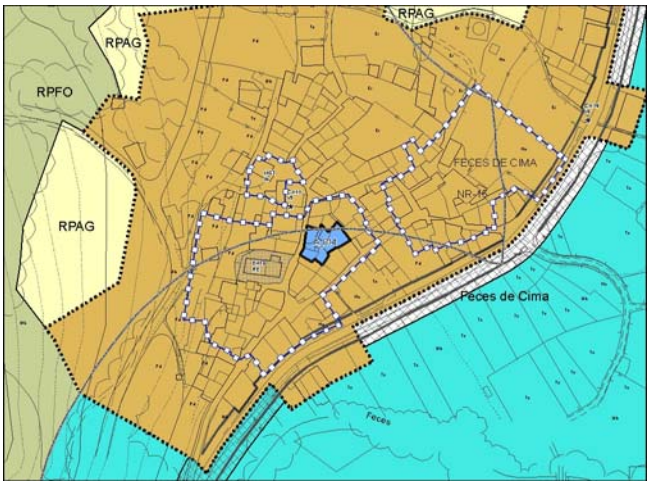
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/J-28**	**A_014**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Conxunto tradicional con patio	**FECES DE CIMA**	**Feces de Cima**	**Feces de Cima**

COORDENADAS: 634460-4635025

DESCRICIÓN:

Conxunto tradicional entre medianeiras que presenta un patio interior poligonal e dúas alturas (B+I) con fronte á rúa principal da aldea. Construído en cachotería (opus incertum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase desde o patio a través dunha escaleira exterior dun único tiro.
Dentro do patio levántase un alpendre de planta baixa rectangular e cuberta a dúas augas.
Os elementos máis sobranceiros da vivenda son dous: un balcón desenvolvido voado (protexido por unha varanda de madeira) que percorre un dos lados menores da edificación; e un corredor elevado ou alparrado que transcorre por riba do rueiro, permitindo o acceso ao patio interior.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

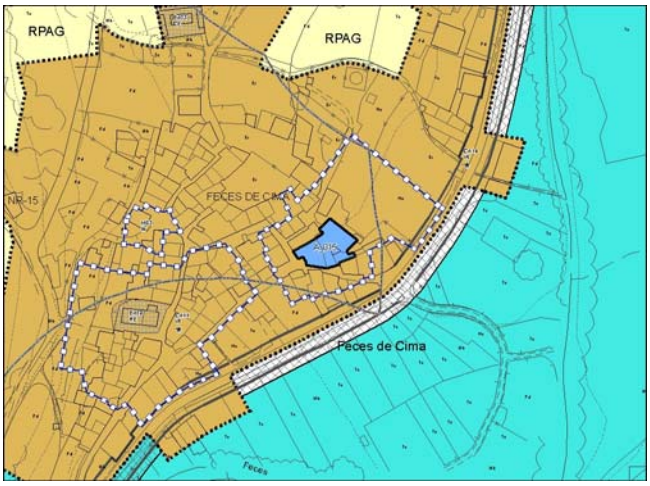
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/J-28	A_015

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Conxunto tradicional con reloxo de sol	**FECES DE CIMA**	**Feces de Cima**	**Feces de Cima**

COORDENADAS: 634530-4635044

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das rúas principais da aldea. Construída en cachotería (opus incertum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.

O elemento máis sobranceiro da vivenda é un balcón desenvolvido enrasado (protexido por unha varanda de madeira) que percorre unha grande parte do eixe maior da edificación; xunto a el un fermoso miradoiro voado de madeira con xanelas de guillotina.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

RELOXO DE SOL

MIRADOIROS

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Débese recuperar a configuración tradicional do miradoiro, preservando a súa tipoloxía e materiais orixinais.
Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

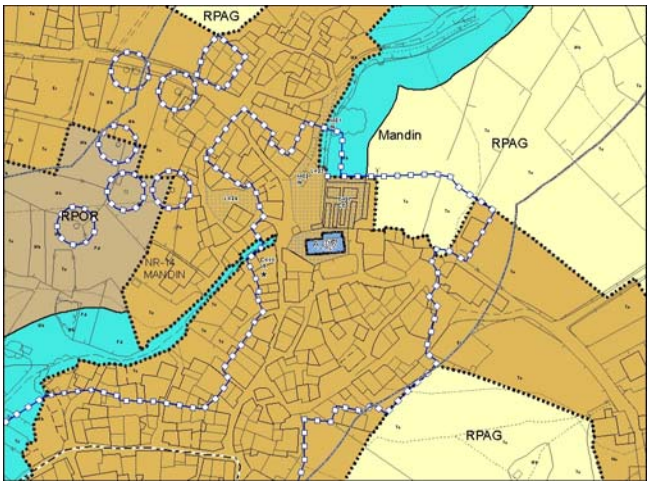
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	O3/F-29	A_016

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Igrexa parroquial de Sta María	**MANDÍN**	**Mandín**	**Mandín**

COORDENADAS: 631603-4634439

DESCRICIÓN:

Edificio neoclásico de planta rectangular e presbiterio máis elevado que a nave que se levanta en perpiaño perfectamente labrado e esquadrado da modalidade de opus quadratum. Gorecida cunha cuberta a dúas augas, a lectura vertical da súa fachada dispón no seu eixe a porta de entrada principal, unha fiestra rectangular, un reloxo e unha espadana de dobre oco coroada por un edículo flanqueado por pináculos e perforado no seu centro cun fornelo.
No flanco N da cabeceira apégase unha sancristía de planta rectangular de recente construción que provoca un impacto moi negativo.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	BO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

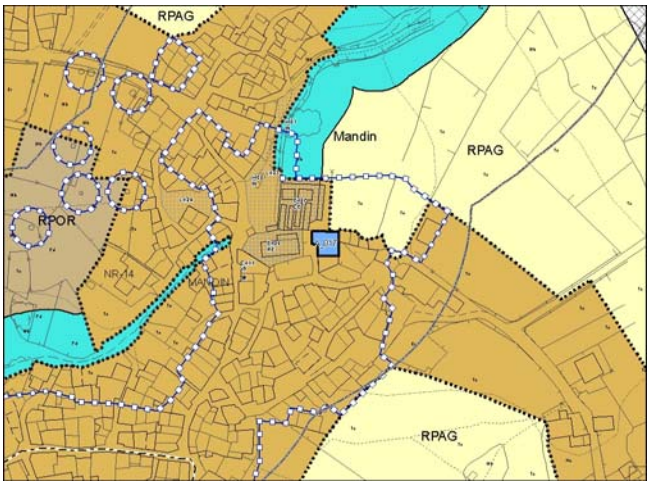
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/F-29	A_017

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**MANDÍN**	**Mandín**	**Mandín**

COORDENADAS: 631628-4634441

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal e dúas alturas (B+I) con fronte á cabeceira do templo parroquial. Construída en cantería de mediana calidade (opus vitattum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior lateral cuberta.

O elemento máis sobranceiro da vivenda é un balcón desenvolvido e enrasado (protexido por unha varanda de madeira) que percorre a fachada principal da edificación.

O alzado penal S destaca pola erección dun arco de descarga cego en forma de frontón triangular que permite abrir un grande oco.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

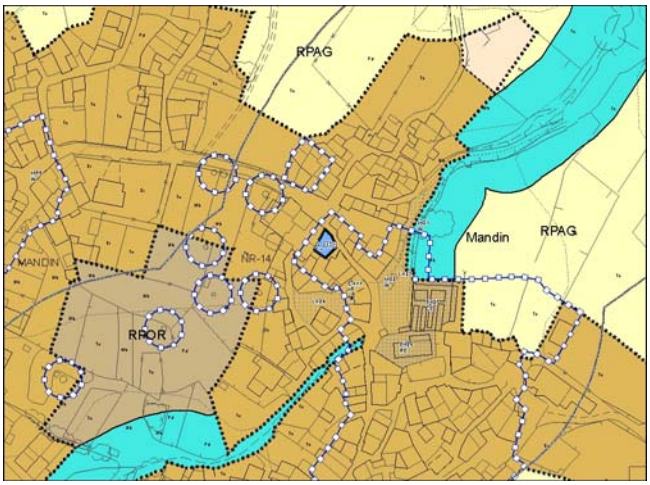
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/F-29	A_018

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**MANDÍN**	**Mandín**	**Mandín**

COORDENADAS: 631555-4634494

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal e dúas alturas (B+I) con fronte á rúa principal da aldea. Construída en cantería de mediana calidade (opus mixtum vitattum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.

O elemento máis sobranceiro da vivenda é un balcón desenvolvido e enrasado (protexido por unha varanda de madeira) que percorre a fachada principal da edificación.

O alzado principal destaca pola erección dun lintel apoiado nun par de zapatas saíntes -a modo de mochetas- que permiten abrir un grande oco.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

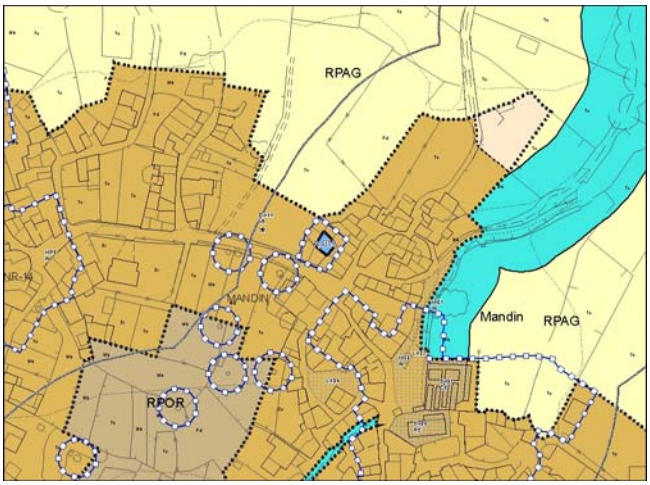
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/F-29	A_019

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**MANDÍN**	**Mandín**	**Mandín**

COORDENADAS: 631548-4634536

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal e dúas alturas (B+I) con fronte a un patio que bate coa rúa principal da aldea. Construída en cantaría de alta calidade (opus quadratum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.

O elemento máis sobranceiro desta orixinal vivenda é, ademais da súa tipoloxía, un balcón desenvolvido e enrasado (protexido por unha varanda de madeira) que percorre boa parte da fachada principal da edificación.

O alzado principal destaca pola erección dunha orixinal peza prismática cega apegada ao volume residencial que supera levemente en altura a aquela. Este volume remátase en altura por medio dunha cornixa en forma de gola ou cimeira recta.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Enfoscado de paramentos exteriores	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

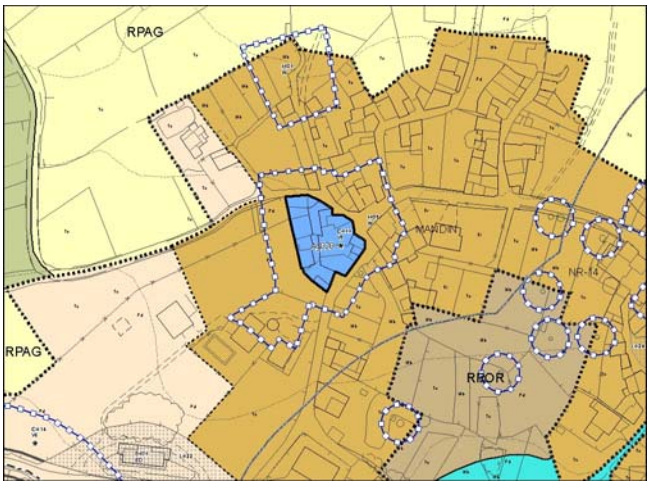
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/E-29**	**A_020**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa dos Mineiros	**MANDÍN**	**Mandín**	**Mandín**

COORDENADAS: 631376-4634520

DESCRICIÓN:

Casa grande con patio construída no ano 1794 segundo consta nun epígrafe labrado no lintel do portal principal NE da casa. O edificio principal é un volume de planta poligonal de dúas alturas (B+I) con cuberta a catro augas que dispón unha rede de ocos de forma regular ao longo de todas as súas fachadas. O tamaño destes ocos é mediano (de catro batentes) como corresponde a unha edificación da Idade Moderna.
O elemento máis sobranceiro desta orixinal vivenda é, ademais da súa tipoloxía, tamaño e das arquitecturas adxectivas que a completan, un balcón desenvolvido e enrasado (protexido por unha varanda de madeira) orientado ao W que percorre boa parte da fachada privada da edificación.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

O pombal que se localiza 30 m ao SW da casa (E_013 no presente catálogo) pertece á casa e goza dun grao de Protección Integral.

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

INSCRICIÓNS

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

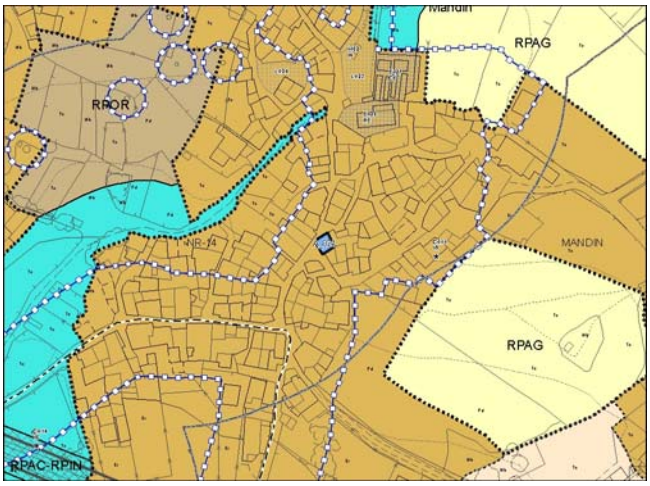
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/F-29	A_021

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**MANDÍN**	**Mandín**	**Mandín**

COORDENADAS: 631575-4634372

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal e dúas alturas (B+I) con fronte á rúa principal da aldea. Construída en cantería de mediana calidade (opus vitattum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior dun único tiro.

O elemento máis sobranceiro da vivenda é un balcón voado e desenvolvido en ángulo (protexido por unha varanda de madeira) que percorre as dúas fachadas da edificación. Este balcón responde a dous momentos construtivos diferentes, por canto foi executado utilizando materiais tradicionais (madeira no SW) e modernos (cemento no NW).

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Supresión das persianas dos ocos de iluminación e soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

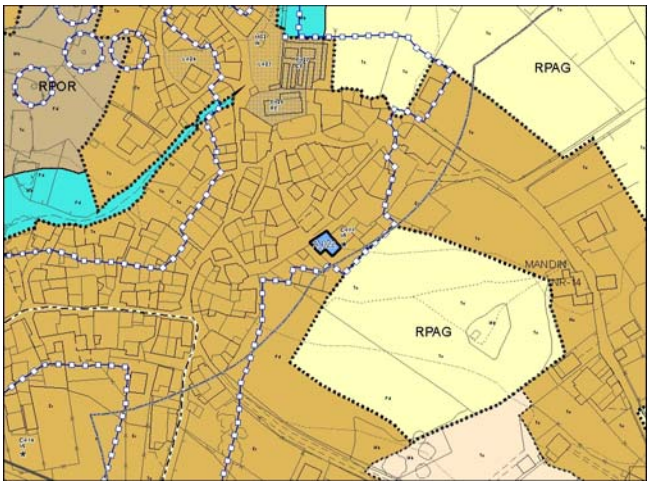
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/F-29	A_022

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**MANDÍN**	**Mandín**	**Mandín**

COORDENADAS: 631624-4634366

DESCRICIÓN:

Esta casa, coñecida popularmente como "Antiga casa da escola", responde á tipoloxía de vivenda tradicional entre medianeiras. Presenta planta poligonal e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das rúas principais da aldea. Construída en cantería de mediana calidade (opus vitattum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.

O elemento máis sobranceiro da vivenda é un balcón voado (protexido por unha varanda de madeira) que percorre a fachada da edificación. Destaca o coidado enfoscado pintado que loce o paramento exterior desta peza, algo que merece ser obxecto de especial conservación.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ENFOSCADOS PINTADOS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

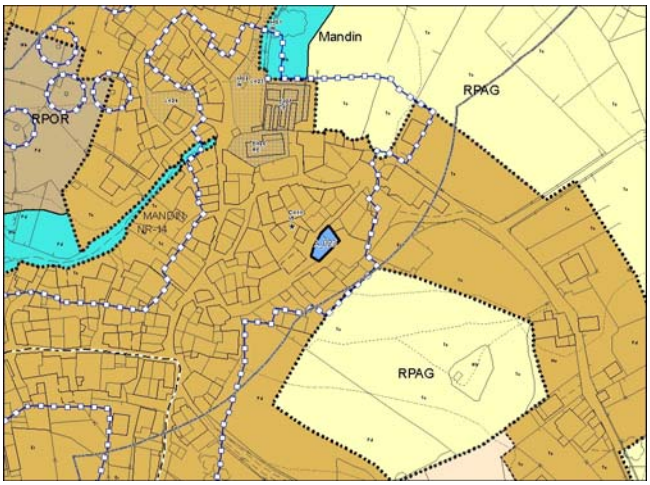
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/F-29	A_023

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**MANDÍN**	**Mandín**	**Mandín**

COORDENADAS: 631634-4634388

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das rúas principais da aldea. Construída en cantaría de mediana calidade (opus vitattum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase directamente desde a rúa situada na cota máis elevada.
O elemento máis sobranceiro da vivenda é un miradoiro enrasado e desenvolvido en ángulo que percorre parte de dúas das fachadas da edificación. Este miradoiro responde a un momento construtivo moderno executado utilizando materiais actuais (ferro).

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
MIRADOIROS

MELLORAS NECESARIAS:

Débese recuperar a configuración tradicional do miradoiro/balcón, preservando a súa tipoloxía e materiais orixinais.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

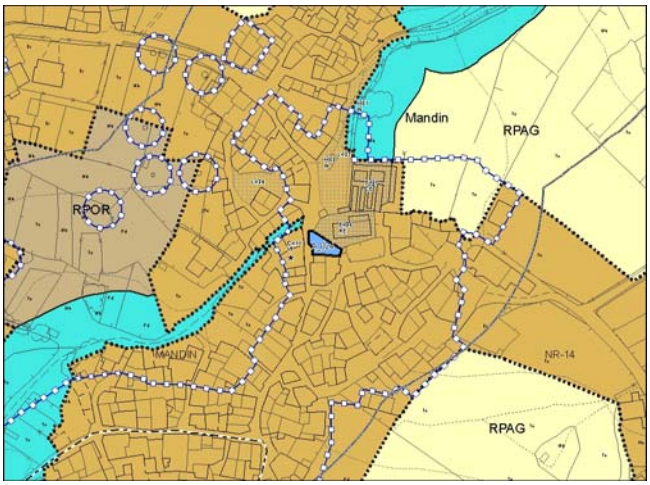
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/F-29	A_024

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**MANDÍN**	**Mandín**	**Mandín**

COORDENADAS: 631586-4634429

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte á rúa principal da aldea. Construída en cantaría de mediana calidade (opus vitattum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.
O elemento máis sobranceiro da vivenda é un balcón enrasado (protexido por unha varanda de madeira) que percorre a fachada principal.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

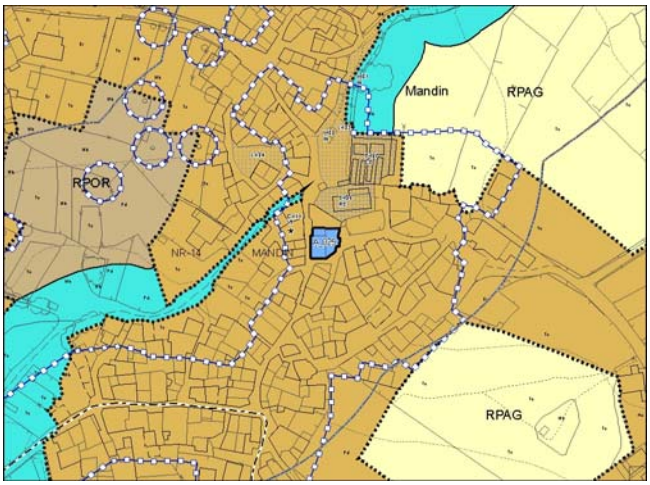
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/F-29	A_025

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**MANDÍN**	**Mandín**	**Mandín**

COORDENADAS: 631587-4634416

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte á rúa principal da aldea. Construída en cantaría de mediana calidade (opus vitattum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior dun único tiro que desemboca no balcón.
O elemento máis sobranceiro da vivenda é un balcón corrido voado (protexido por unha varanda de madeira) que percorre a fachada principal.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

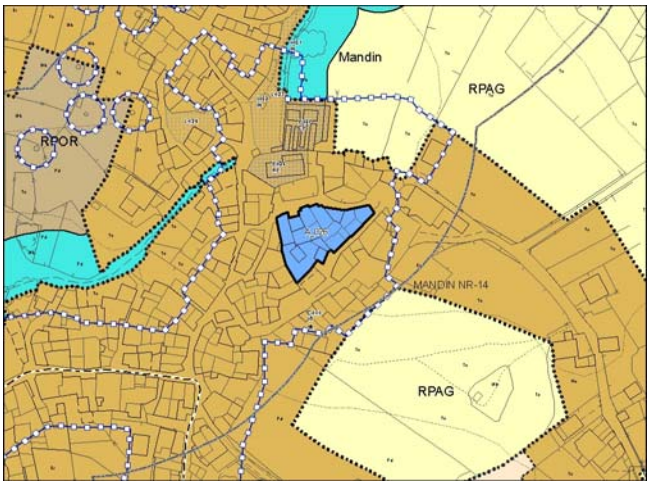
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/F-29	A_026

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Canto do Sagrado	**MANDÍN**	**Mandín**	**Mandín**

COORDENADAS: 631616-4634401

DESCRICIÓN:

Conxunto de vivendas tradicionais entre medianeiras que presentan planta poligonal, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte á rúa principal da aldea. Construídas en cantaría de mediana calidade (opus vitattum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase maiormente a través de escaleiras exteriores dun único tiro que desemboca no balcón, aínda que non faltan os exemplos de vivendas con escalinatas interiores. Destacan as vivendas con balcóns-miradoiro corridos (voados ou enrasados segundo o caso) dispostos no piso residencial dalgunhas edificacións.
O elemento decorativo máis sobranceiro do conxunto constitúeno dous floróns labrados en altorelevo (un exento e o outro embutido no muro) en forma de ánfora, un deles moi alterado (mesmo reconstruído con cemento) na súa parte cimeira. Ambas pezas sitúase no sector N do conxunto coñecido como Canto do Sagrado, así designado por lindar co S do templo parroquial.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS
ELEMENTOS DECORATIVOS DA FACHADA

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

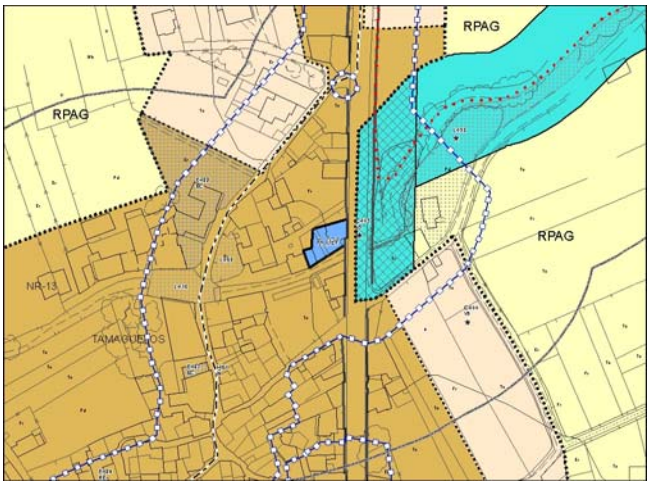
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/C-24	A_027

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional e alpendre	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**Tamaguelos**

COORDENADAS: 629532-4636926

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta rectangular, cuberta a catro augas e dúas alturas (B+I) con fachada á N-532. Construída en cantaría encintada de mediana calidade (opus vittatum) presenta unha rede de ocos simétricos dispostos ao longo de todas as súas fachadas. Destaca a ornamentación popular -en forma de reloxo de area- que, a modo de friso, sitúa ao longo de todo o perímetro do inmoble, xunto por baixo do beiril.

Tamén é titularidade da casa unha construción adxectiva que se ergue nun dos ángulos da propiedade. Trátase dun alpendre de planta rectangular e cuberta a tres augas construído en cantería (opus quadratum) que dispón unha serie perimetral de xanelos no seu terzo superior, ao modo dos secadoiros tradicionais.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

ELEMENTOS DECORATIVOS DA FACHADA

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

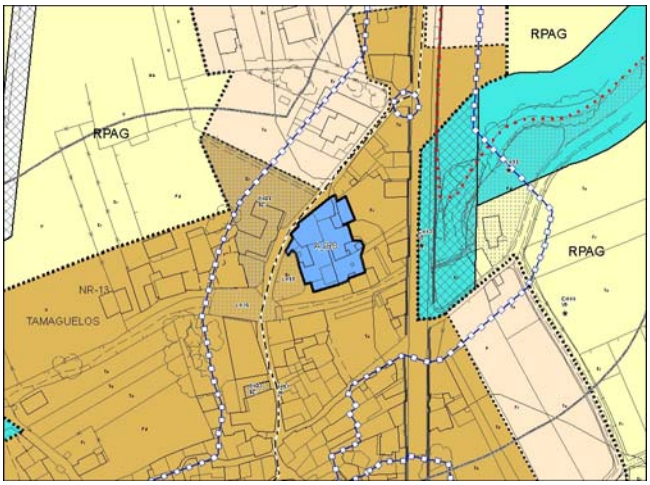
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/C-24	A_028

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa do Ramos	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**Tamaguelos**

COORDENADAS: 629497-4636936

DESCRICIÓN:

Casa grande constituída por un conxunto de volumes tradicionais dispostos arredor dun patio central con acceso directo a través da rúa. A vivenda, de dúas alturas (B+I) e levantada en cantaría regular (opus quadratum), presenta unha cuberta a dúas augas, destacando sobremaneira un balcón voado soportado por piares que cose horizontalmente a edificación principal (con planta en forma de L).

A planta terrea, na que se abren un par de bufardas, destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase maiormente a través de escaleiras exteriores dun único tiro, aínda que non faltan os exemplos de vivendas con escalinatas interiores.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

PATIO
POZO
ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
DISTRIBUCIÓN DE OCOS E PORTALÓN MONUMENTAL
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

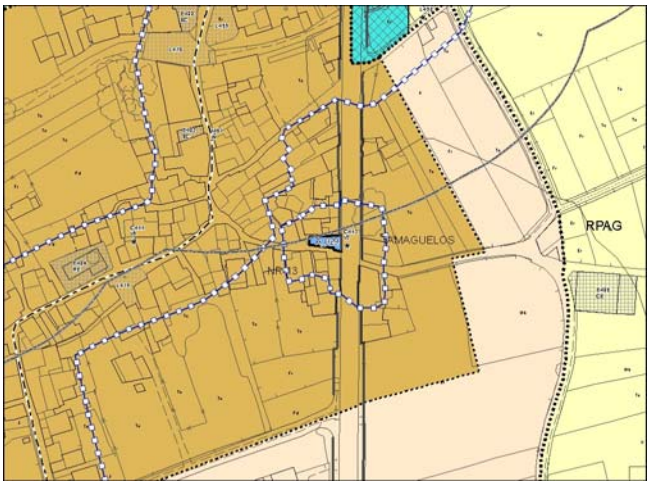
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/C-24**	**A_029**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**Tamaguelos**

COORDENADAS: 629536-4636801

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte á N-532. Construída en 1911 utilizando cantaría de boa calidade (opus quadratum) a planta terrea foi pensada para destinala a comercio. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.
O elemento máis sobranceiro da vivenda é un balcón corrido voado (protexido por unha varanda mixta de madeira e ferro) con planta en forma de L que percorre toda a fachada principal e parte da secundaria.
No lintel que dá acceso á planta comercial sitúase un altorrelevo decorativo no que se gravou o ano de construción da casa xunto coas iniciais do promotor.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS
ELEMENTOS DECORATIVOS DA FACHADA
INSCRICIÓNS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

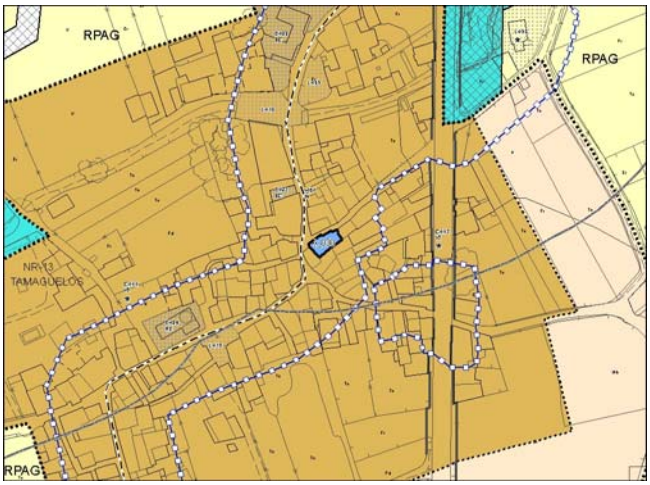
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/C-24**	**A_030**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**Travesía Segunda**

COORDENADAS: 629485-4636832

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte á rúa principal da aldea. Construída en cantaría de mediana calidade (opus vitattum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior dun único tiro que desemboca nun balcón. Nesta altura ábrense un par de fiestras de guillotina.
O elemento máis sobranceiro da vivenda é un balcón corrido voado (protexido por unha varanda de madeira) que atravesa a fachada principal.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

Deberán conservarse as xanelas de guillotina do piso residencial.

ELEMENTOS A PROTEXER

ENREIXADOS
ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS
ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/C-24**	**A_031**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**Tamaguelos**

COORDENADAS: 629465-4636791

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal e dúas alturas (B+I) con fronte á rúa principal da aldea. Construída en cantaría de mediana calidade (opus vitattum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.

O elemento máis sobranceiro da vivenda é un balcón voado de madeira e desenvolvido en ángulo (protexido por unha varanda do mesmo material) que percorre as dúas fachadas da edificación.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/B-24	A_032

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**Calella da Igrexa**

COORDENADAS: 629426-4636794

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta rectangular, cuberta a tres augas e dúas alturas (B+I) con fronte á rúa principal da aldea. Construída en cantaría de mediana calidade (opus vitattum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior dun único tiro que desemboca nunha pequena solaina que foi parcialmente cegada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

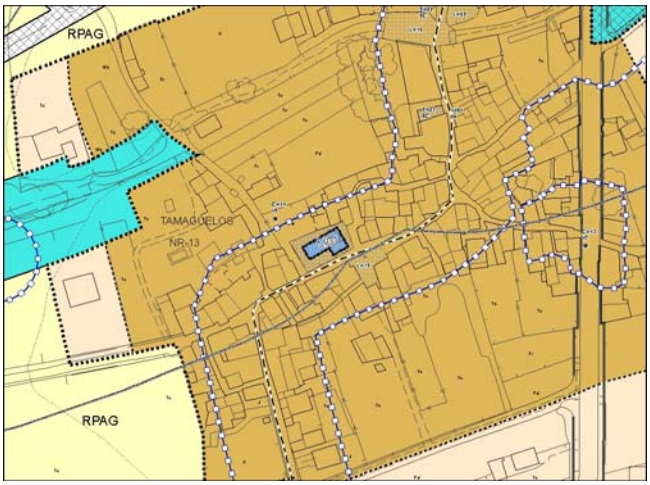
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	O3/B-24	A_033

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Igrexa parroquial de Sta María	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**Tamaguelos**

COORDENADAS: 629407-4636789

DESCRICIÓN:

Edificio neoclásico de planta rectangular e presbiterio máis elevado que a nave que se levanta en perpiaño bastante ben labrado e esquadrado (opus vittatum). Gorecido baixo unha moderna cuberta a dúas augas, a lectura vertical da fachada dispón no seu eixe unha porta de entrada que se cubre baixo un arco apuntado. No remate unha espadana de dous corpos e dobre oco coroada por un edículo flanqueado por pináculos e perforado no seu centro cun pequeno óculo. A fachada, moi alterada respecto da súa morfoloxía orixinal como todo o templo, substituíu o habitual frontón triangular por un desafortunado telón liso con motivo da reestruturación da cuberta da nave e do altar maior.
A porta de acceso situada no muro lateral S, aberta baixo un arco de medio punto -o que evidenciaría a orixe románica do templo- foi reformulada con motivo das obras recentes que aludimos, momento no que se instalaron dous contrafortes enmarcando a porta que tamén serven de apoio a unha viseira. Na cimeira desta peza situouse un peto de ánimas (con certeza trasladado de outro lugar) flanqueado por pináculos.
Ao flanco SE da cabeceira apégase unha sancristía de planta rectangular.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

No adro do templo sitúase unha antiga pía bautismal de forma semiesférica integramente labrada en pedra que, posiblemente, tamén responda a unha datación medieval. Este elemento goza dun grao de Protección Integral.

ELEMENTOS A PROTEXER

ESCULTURAS
ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
PÍA BAUTISMAL

MELLORAS NECESARIAS:

Eliminación do "desafortunado telón liso" e recebado dos muros de materiais prefabricados situados dentro do contorno de protección do templo. Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

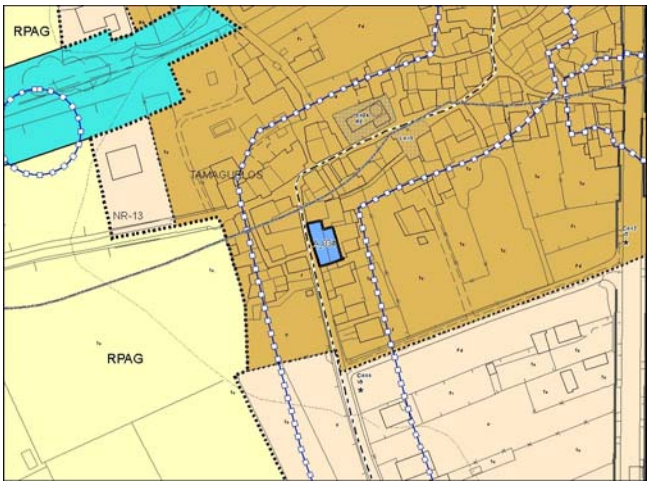
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Construción de novos nichos no adro	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/B-24**	**A_034**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa do Escudo	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**Tamaguelos**

COORDENADAS: 629384-4636720

DESCRICIÓN:

Casa grande entre medianeiras que presenta planta rectangular, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das rúas secundarias da aldea. Construída en cantaría de boa calidade (opus quadratum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.
Alén da boa calidade da plementería, os únicos elementos que permiten facer ostentación á vivenda son dous elementos situados no piso residencial: un brasón ricamente decorado e un pequeno balcón con plataforma pétrea sustentado por tres canzorros acanalados.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

O Decreto 571/1963 protexe os escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico artístico; BOE núm. 77, do 30 de marzo. O escudo ou brasón que loce a fachada desta vivenda ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC), o máximo grao de protección legal co que pode contar un ben cultural, por aplicación da disposición adicional segunda da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

ESCUDOS

MELLORAS NECESARIAS:

Deberanse substituír as carpinterías de aluminio dos ocos de acceso e iluminación por carpinterías de madeira. Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

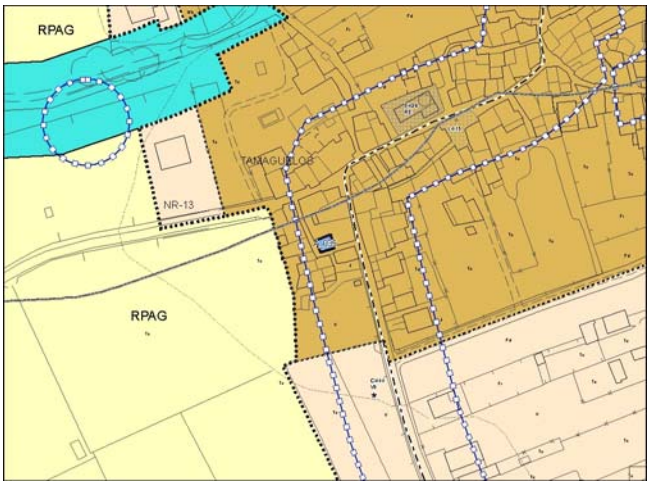
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/B-24**	**A_035**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**Tamaguelos**

COORDENADAS: 629358-4636715

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta cadrada, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das rúas secundarias da aldea. Construída en cantaría de mediana calidade (opus vitattum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.
O elemento máis sobranceiro da vivenda é un balcón corrido voado (protexido por unha varanda de madeira e sustentado por canzorros) que loce na fachada principal.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

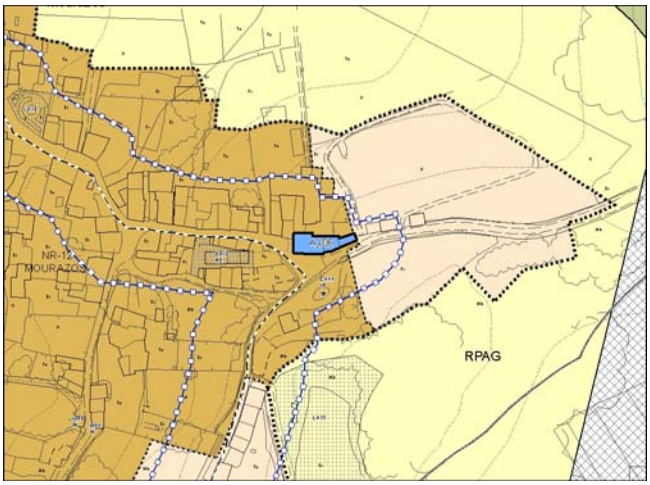
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/D-22	A_036

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa Grande	**MOURAZOS**	**Mourazos**	**Mourazos**

COORDENADAS: 630311-4638126

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a tres augas e dúas alturas (B+I) con fronte á principal rúa da aldea. Construída en cantaría de boa calidade (opus quadratum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.

Os elementos máis destacados da vivenda son: o balcón corrido voado (protexido por unha varanda de forxa e conformado por unha plataforma pétrea) que loce na fachada principal (S); un miradoiro de madeira situado na fachada secundaria (N) de menores dimensións que o balcón.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MIRADOIROS

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Enfoscado de paramentos de cantería	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

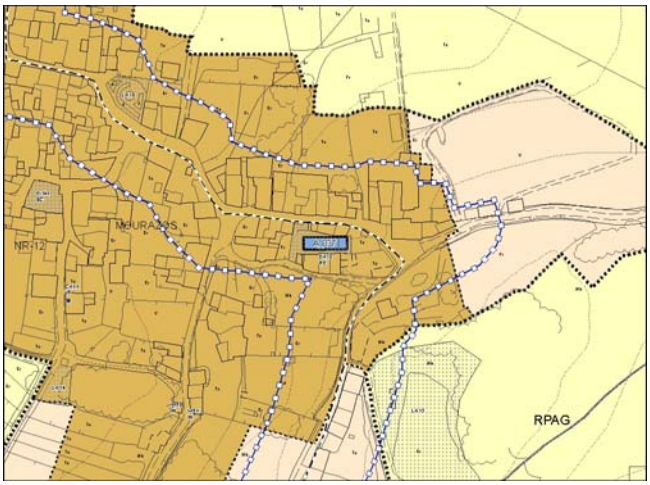
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	O3/D-22	A_037

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Igrexa parroquial de San Martiño	**MOURAZOS**	**Mourazos**	**Mourazos**

COORDENADAS: 630263-4638118

DESCRICIÓN:

Edificio neoclásico de planta rectangular e presbiterio (con cuberta a catro augas) máis elevado que a nave que se levanta en perpiaño granítico perfectamente labrado e esquadrado da modalidade de opus quadratum. Recentemente restaurada, a súa cuberta presenta dúas augas e a lectura vertical da súa fachada dispón no seu eixe a porta de entrada baixo un arco de medio punto (un elemento que, xunto coa pía bautismal que se dispón no adro, permite inferir unha orixe románica to templo) e, xa na cimeira, unha espadana de dobre oco coroada por un edículo flanqueado por pináculos e perforado no seu centro cun óculo.
O muro costal S foi enfoscado recentemente.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	BO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

PÍA BAUTISMAL

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, altofalantes...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Construción de novos nichos no adro	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

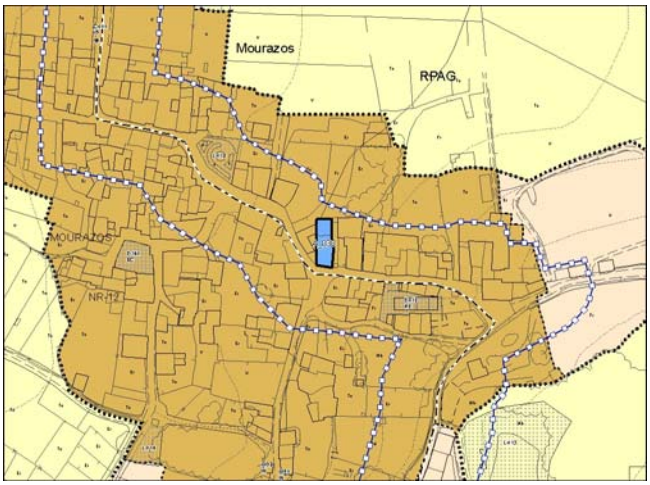
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/D-22	A_038

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa Grande	**MOURAZOS**	**Mourazos**	**Mourazos**

COORDENADAS: 630214-4638150

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta rectangular, cuberta a tres augas e dúas alturas (B+I) con fronte á principal rúa da aldea. Construída en cantaría de boa calidade (opus vittatum na planta terrea e quadratum na residencial) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior situada no alzado costal da edificación, elemento ao que se accede a través dun patio interior.
Os elementos máis destacados da vivenda son: o balcón corrido voado (protexido por unha varanda de forxa e conformado por unha plataforma pétrea) que loce no alzado penal S; outro balcón de madeira situado na fachada privada (E) de maiores dimensións que o localizado na fachada pública.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

O Decreto 571/1963 protexe os escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico artístico; BOE núm. 77, do 30 de marzo. O escudo ou brasón que loce a fachada desta vivenda ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC), o máximo grao de protección legal co que pode contar un ben cultural, por aplicación da disposición adicional segunda da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

ESCUDOS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Enfoscado de paramentos de cantería	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

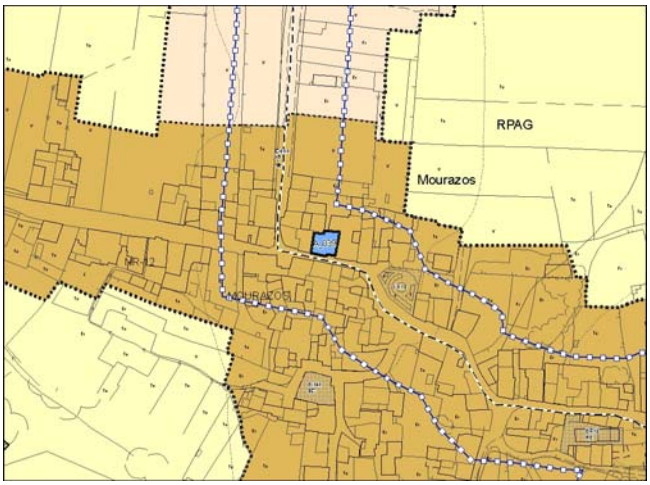
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/C-21	A_039

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa con balcón nobre	**MOURAZOS**	**Mourazos**	**Mourazos**

COORDENADAS: 630121-4638220

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras erixida en 1789 (segundo epígrafe situado no lintel da súa única fiestra) que presenta planta rectangular, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte á principal rúa da aldea. Construída en cantaría de moi boa calidade (opus quadratum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.

O elemento máis destacado da vivenda é o modesto balcón voado (protexido por unha varanda de madeira e conformado por unha plataforma pétrea apoiada en tres vistosos canzorros) que loce na súa fachada principal. Sorprende a pequenez da única xanela da edificación, algo que, sen dúbida non se explica por razóns estruturais, así como a clave do lintel do portal da planta terrea.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

INSCRICIÓNS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Enfoscado de paramentos de cantería	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

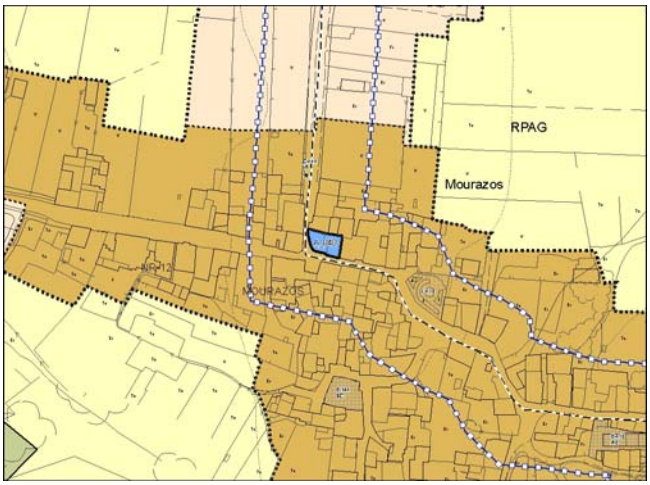
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/C-21**	**A_040**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Conxunto de casas tradicionais	**MOURAZOS**	**Mourazos**	**Mourazos**

COORDENADAS: 630107-4638223

DESCRICIÓN:

Conxunto de vivendas tradicionais entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte á principal rúa do núcleo. Construída en 1819 en cantaría de boa calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través de escaleiras interiores.
O elemento máis destacado do conxunto é o amplo balcón voado (protexido por unha varanda de forxa e sustentado por unha plataforma pétrea) que loce na fachada principal.
Sorprende a disposición dunha única porta individual no eixe do piso terreo, evidencia de pertencer a un único propietario no momento da súa construción.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

A vivenda da esquerda, a situada máis ao W, foi intervida recentemente seguindo un criterio irrespectuoso que derivou na construción dun forxado na súa cuberta.
Na escalinata privada de acceso ao piso superior sitúase un epígrafe co ano de construción do conxunto. Sobre o lintel do portal que dá acceso á fachada privada do conxunto aparece un epígrafe co ano 1904.

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

INSCRICIÓNS

MELLORAS NECESARIAS:

Recuperación da varanda de forxa que resultou danada e supresión de todos os elementos disconformes ou alleos ao ben co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais: aleiro voado, materiais tradicionais, forxa dos balcóns…

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Enfoscado de paramentos de cantería	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

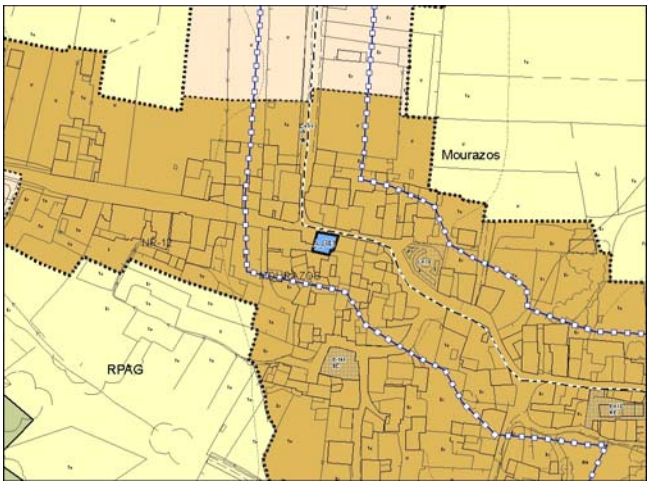
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/C-21	A_041

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**MOURAZOS**	**Mourazos**	**Mourazos**

COORDENADAS: 630107-4638207

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta rectangular, cuberta a tres augas e dúas alturas (B+I) con fronte á principal rúa da aldea. Construída en cantería de boa calidade (hoxe recebada con cemento) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior. Os escasos ocos do piso residencial (2) cobran forma de portasdaire con varandas de forxa.
Ao parecer a casa tivo un brasón que foi vendido.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

VARANDAS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Recuperación do aspecto orixinal dos muros no caso de estaren labrados en cantería, retirando o enfoscado actual.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas nc	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

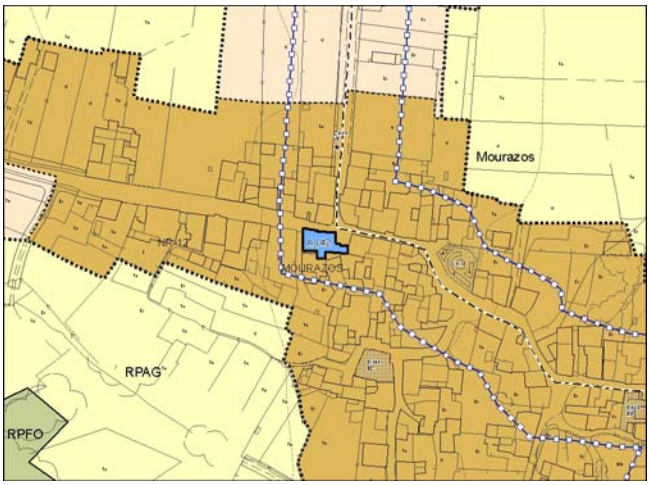
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/C-21	A_042

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**MOURAZOS**	**Mourazos**	**Mourazos**

COORDENADAS: 630084-4638210

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta rectangular, cuberta a tres augas e dúas alturas (B+I) con fronte á principal rúa da aldea. Construída en 1913 con cantaría de boa calidade (opus quadratum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.

O elemento máis destacado da vivenda é o balcón corrido voado (protexido por unha varanda de forxa e conformado por unha plataforma pétrea) que loce na fachada principal (N).

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

Sobre o lintel dunha das portasdaire que dá acceso ao balcón figura o ano de construción da vivenda así como as iniciais MR.

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Enfoscado de paramentos de cantería	As que fixe o nivel de protección Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

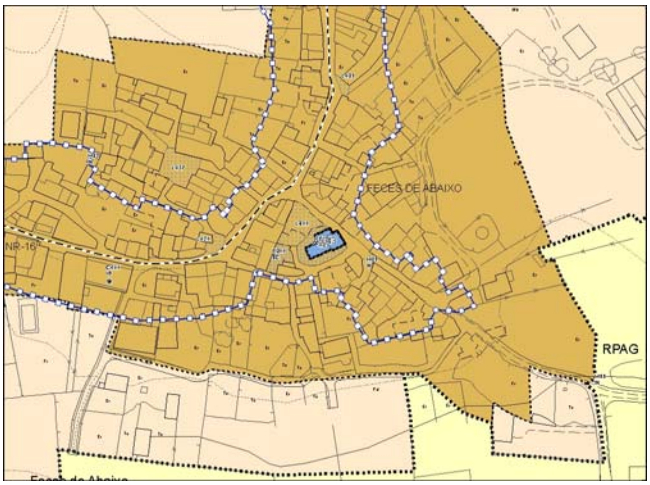
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	O3/E-37	A_043

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Igrexa parroquial de Sta María	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Abaixo**	**Feces de Abaixo**

COORDENADAS: 631369-4630561

DESCRICIÓN:

Edificio barroco de planta rectangular e presbiterio máis elevado que a nave que se levanta en perpiaño granítico perfectamente labrado e esquadrado da modalidade de opus quadratum. A súa cuberta presenta dúas augas e a lectura vertical da súa fachada dispón no seu eixe a porta de entrada baixo un arco de medio punto (un elemento que, ao igual que a porta de acceso lateral, permite inferir unha orixe románica do templo), un óculo e, xa na cimeira, unha espadana de dobre oco flanqueada por pináculos coroada por unha cruz latina.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	BO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

Hai algunhas décadas foi instalado un reloxo entre o óculo da fachada principal e a espadana.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, altofalantes ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Construción de novos nichos no adro	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

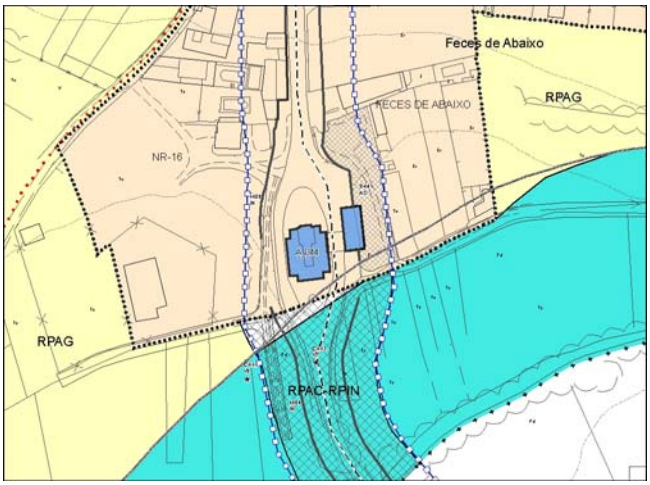
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/E-37	A_044

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Antigos edificios da Alfándega	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Abaixo**	**Avda de Portugal nº 1**

COORDENADAS: 631139-4630322

DESCRICIÓN:

Conxunto de dúas edificacións erixidas ao longo da Dictadura franquista no século pasado. O edificio situado máis ao E, o de menor planta, presenta planta rectangular, unha altura e cuberta a catro augas. Levantado en perpiaño e tixolo recebado, os seus muros presentan unha serie de ocos regulares.
Pola súa parte o edificio principal é un inmoble de planta poligonal e dúas alturas (B+I) construído integramente en granito (opus quadratum). Protexido cunha cuberta en dous niveis a catro augas, o inmoble eleva en altura unicamente o seu corpo central, situando nel unha rede de fiestras rectangulares que fornecen luz natural ao interior.
O alzado penal S abre un grande ventanal coroado por un infrecuente brasón preconstitucional flanqueado por dous anxos.
A parede W presenta unha serie de mosaicos de temática relixiosa da autoría de Olmos.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PÚBLICA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL EXPANSIÓN

OBSERVACIÓNS:

O edificio será sede da Eurocidade Chaves-Verín.

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

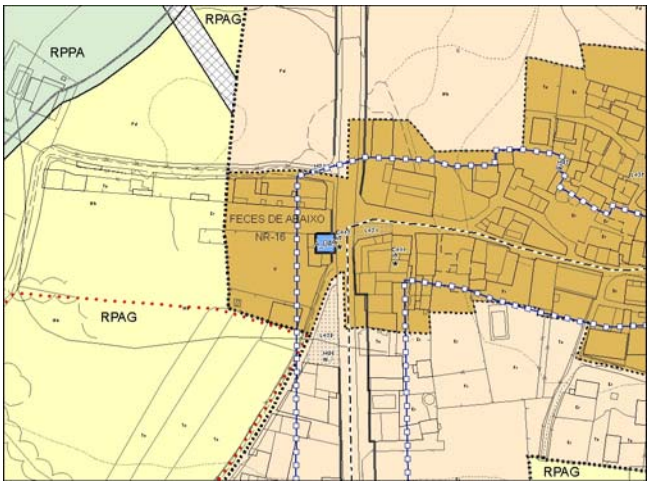
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/E-37	A_045

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa da beira da estrada	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Abaixo**	**Avda de Portugal nº 31**

COORDENADAS: 631119-4630563

DESCRICIÓN:

Casa da beira da estrada levantada entre medianeiras ao longo do século pasado que presenta dúas alturas (B+I) e cuberta a dúas augas. Construída en perpiaño granítico (opus quadratum), a súa fachada presenta un conxunto de catro ocos isódomos e equidistantes nos pisos comercial (portas) e residencial (portasdaire). Nesta altura os ocos permiten acceder a dous balcóns individuais (situados nos laterais) e un compartido (común aos ocos centrais), todos eles con solaina granítica e levemente voados sobre a rúa.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

VARANDAS

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

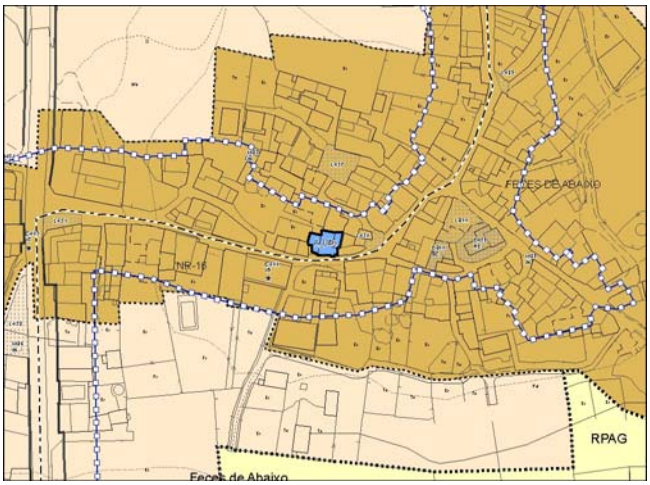
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/E-37	A_046

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Abaixo**	**Rúa Principal**

COORDENADAS: 631284-4630558

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte á principal rúa do núcleo. Construída con cantería de mediana calidade (opus mixtum vittatum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.

O elemento máis destacado da vivenda é o balcón voado (protexido por unha varanda de forxa e conformado por unha plataforma pétrea sustentada por canzorros) que loce a fachada principal (S). Á beira da portadaire que dá acceso a este espazo sainte, sitúase unha orixinal peana semiesférica -integramente labrada en granito- que probablemente serviu de soporte a algunha imaxe.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

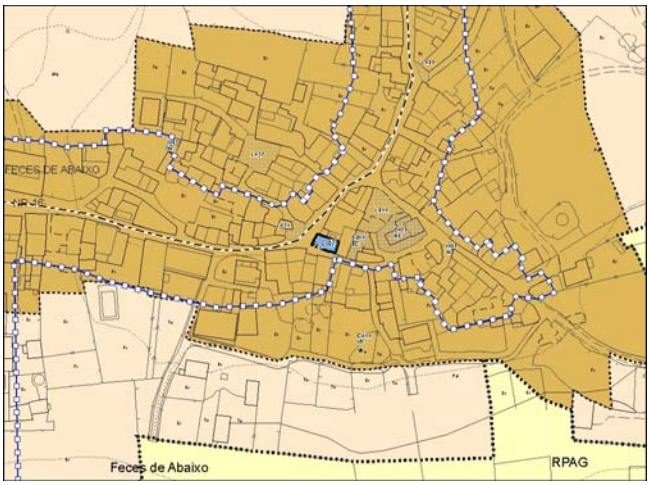
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/E-37	A_047

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Abaixo**	**Rúa Principal; Rúa da Igrexa**

COORDENADAS: 631326-4630553

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta rectangular, cuberta a tres augas e dúas alturas (B+I) con fronte á principal rúa da aldea. Construída no século pasado en cantería (os seus muros preséntanse integramente recebados, o que nos impide maior precisión) a planta terrea destínase a usos comerciais. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.

O elemento máis destacado da vivenda é o balcón corrido voado (protexido por unha varanda de forxa e conformado por unha plataforma pétrea) que loce a fachada principal (W). Este balcón ten continuidade ao longo da fachada S, mais ao longo deste lenzo mural desenvólvese a pano con el.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ENFOSCADOS PINTADOS

VARANDAS

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Instalación de rótulo incompatible	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras
Supresión do enfoscado pintado	Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

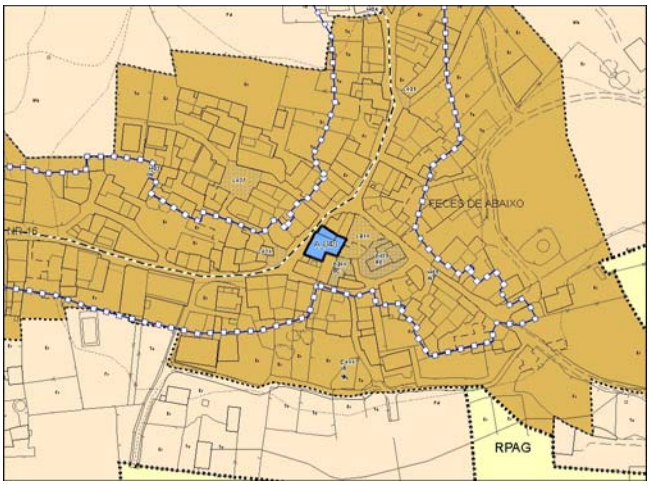
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/E-37	A_048

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Abaixo**	**Rúa Principal**

COORDENADAS: 631335-4630568

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte á principal rúa do núcleo. Construída con cantaría de mediana calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior que parte dun patio privado.

A fachada principal foi levantada en dous momentos distintos (o volume S como ampliación da peza N, que presenta unha fiestra cegada no piso terreo), tal e como evidencia a lectura de paramentos e a dimensión dunha das augas da casa.

O elemento máis destacado da vivenda é o portalón monumental de acceso a o patio que se sitúa no sector NE da casa.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

DISTRIBUCIÓN DE OCOS E PORTALÓN MONUMENTAL

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

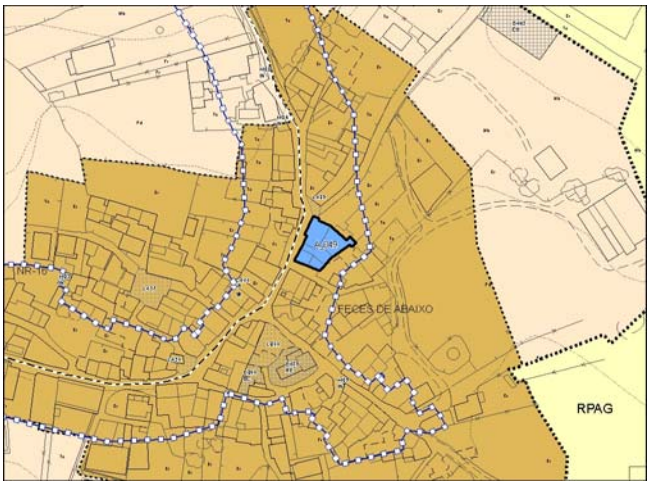
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/E-37	A_049

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa dos Castellanos	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Abaixo**	**Feces de Abaixo**

COORDENADAS: 631382-4630624

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta rectangular, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte á principal rúa da aldea. Construída no século XVIII con cantaría de mediana calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior situada no patio da casa.

O elemento máis destacado da vivenda é o balcón corrido voado (protexido por unha varanda de madeira) que, apoiado en piares graníticos, loce na fachada principal (W), así como o acceso monumental ao patio que citamos, que acolle un brasón de factura popular e unha cruz latina sen figuración flanqueada por pináculos.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

O Decreto 571/1963 protexe os escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico artístico; BOE núm. 77, do 30 de marzo. O escudo ou brasón que loce a fachada desta vivenda ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC), o máximo grao de protección legal co que pode contar un ben cultural, por aplicación da disposición adicional segunda da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

ENFOSCADOS PINTADOS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

DISTRIBUCIÓN DE OCOS E PORTALÓN MONUMENTAL

BALCÓNS E VARANDAS

ESCUDOS

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

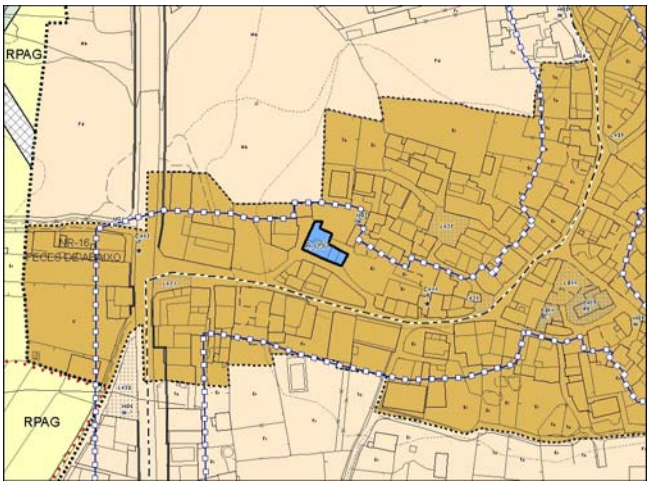
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/E-37	A_050

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa con escudo	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Abaixo**	**Feces de Abaixo**

COORDENADAS: 631224-4630590

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha rúa secundaria do núcleo. Construída con cantaría de mediana calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.
A lectura de paramentos da casa, que adquire unha altura pouco común, permite concluír que a súa tipoloxía orixinal sufriu abundantes alteracións ao longo do tempo.
O elemento máis destacado da vivenda é o balcón voado (protexido por unha varanda de forxa e conformado por unha plataforma pétrea embutida no muro) que loce a fachada principal (S). Á beira da portadaire que dá acceso a este espazo saínte, sitúase un fermoso brasón timbrado e cuartelado en cruz.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

O Decreto 571/1963 protexe os escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico artístico; BOE núm. 77, do 30 de marzo. O escudo ou brasón que loce a fachada desta vivenda ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC), o máximo grao de protección legal co que pode contar un ben cultural, por aplicación da disposición adicional segunda da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

BALCÓNS E VARANDAS

ESCUDOS

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Enfoscado de paramentos de cantería	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

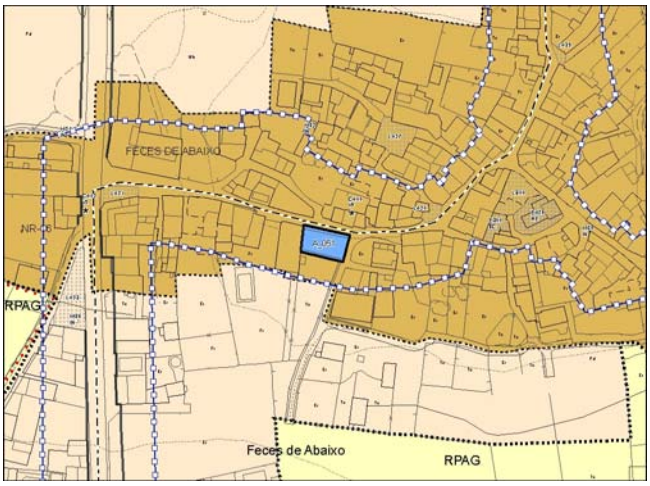
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/E-37	A_051

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Abaixo**	**Rúa Principal**

COORDENADAS: 631253-4630544

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta rectangular, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte á principal rúa da aldea. Construída no século pasado en cantaría (os seus muros foron integramente recebados, mais permítennos inferir un opus vittatum) a planta terrea destínase a usos comerciais. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.

Os elementos máis destacados da vivenda son o balcón individual enrasado (protexido por unha varanda de forxa) que se sitúa no eixe da composición e, sobre todo, a decoración en forma de arcos de ferradura concatenados que, a modo de friso, engalana o piso nobre.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

Recentemente foi construída unha nova altura retranqueada respecto do paramento orixinal que coincidiu coa colocación dunha cornixa de pizarra. Ambos engadidos afectaron moi negativamente ao inmoble.

ELEMENTOS A PROTEXER

VARANDAS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

ELEMENTOS DECORATIVOS DA FACHADA

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimirase a planta engadida, así como as persianas exteriores. Deberanse substituír as carpinterías de aluminio dos ocos de acceso e iluminación por carpinterías de madeira.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

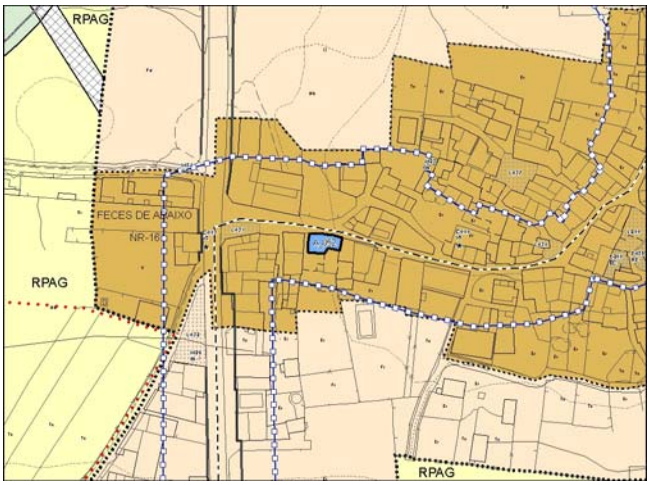
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/E-37	A_052

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Abaixo**	**Rúa Principal**

COORDENADAS: 631189-4630563

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a tres augas e dúas alturas (B+I) con fronte á principal rúa da aldea. Construída no século pasado en cantaría (os seus muros preséntanse parcialmente recebados, mais permítennos inferir un opus vittatum) a planta terrea destínase a usos comerciais. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase por medio dunha escaleira interior.
Os elementos máis destacados da vivenda son a fiestra de guillotina situada no E e os tres balcóns individuais voados (protexidos cunha varanda de forxa) que se dispoñen ritmicamente no piso residencial. Xunto a eles a decisión de policromar en branco e granate este nivel, supuxo unha medida orixinal e atinada que contribuíu a enriquecer esteticamente o núcleo.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS
ELEMENTOS DECORATIVOS DA FACHADA

MELLORAS NECESARIAS:

As xanelas de guillotina deberán ser conservadas. Soterrarase o cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

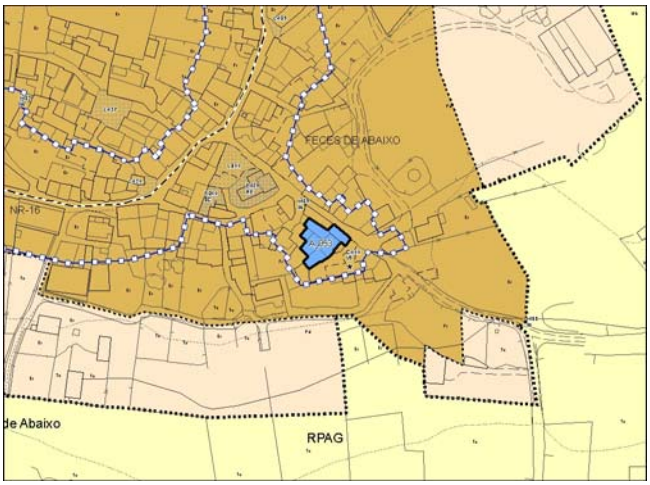
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/E-37	A_053

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Conxunto de vivendas tradicionais	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Abaixo**	**Feces de Abaixo**

COORDENADAS: 631403-4630533

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte á principal rúa do núcleo. Construída con cantaría de baixa calidade (opus incertum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior que parte do rueiro.

O elemento máis destacado da casa é, ademais da escaleira que citamos, o patín corrido (protexido en orixe por unha varanda de madeira) que se abre ás fachadas S e E, así como a portada monumental ao patio que se sitúa no S.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

DISTRIBUCIÓN DE OCOS E PORTALÓN MONUMENTAL

ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, cableado aéreo, alumeado público ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

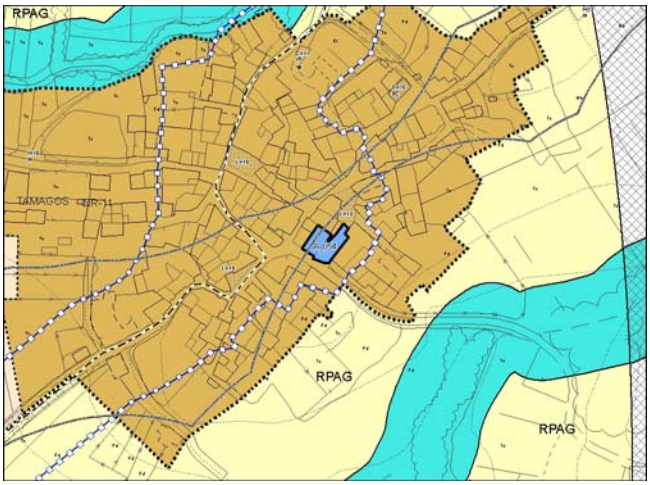
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/D-19**	**A_054**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**TAMAGOS**	**Tamagos**	**Tamagos**

COORDENADAS: 630608-4639647

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das principais rúas da aldea. Construída con pedra de baixa calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.

O elemento máis destacado da vivenda é o balcón corrido voado (protexido por unha varanda de madeira) que loce a fachada principal (orientada ao S), unha peza que se desenvolve en curva, adaptándose á orografía do terreo, á morfoloxía do rueiro e ás necesidades de circulación (especialmente dos vehículos de tracción animal) dentro da aldea.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Recuperación dos materiais orixinais que conformaron o balcón. Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras
As que fixe o nivel de protección	Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

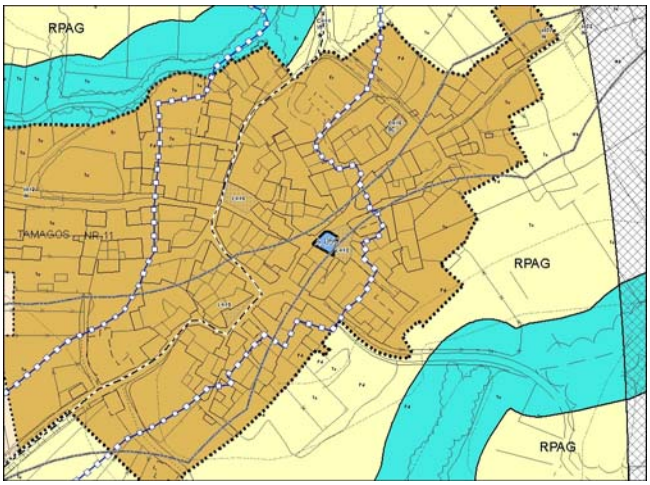
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/D-18**	**A_055**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**TAMAGOS**	**Tamagos**	**Tamagos**

COORDENADAS: 630614-4639669

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a catro augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das rúas secundarias da aldea. Construída con pedra de baixa calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.

O elemento máis destacado da vivenda é o balcón corrido voado (protexido por unha varanda de madeira) que loce a fachada (orientada ao W e ao N), unha peza que se desenvolve en curva, adaptándose á morfoloxía do rueiro, á orografía do terreo e ás necesidades de circulación (especialmente dos vehículos de tracción animal) dentro da aldea.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras
As que fixe o nivel de protección	Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

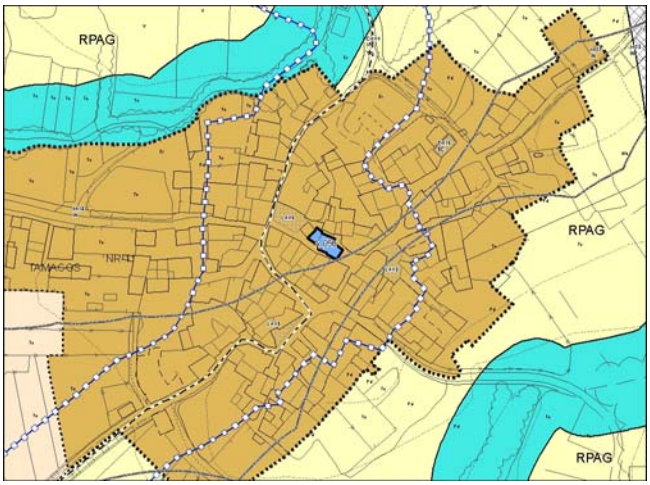
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/D-18	A_056

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**TAMAGOS**	**Tamagos**	**Tamagos**

COORDENADAS: 630587-4639678

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das rúas secundarias da aldea. Construída no século XVIII con cantaría de mediana calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior.
O elemento máis destacado da vivenda é o balcón corrido voado (protexido por unha varanda de madeira) que, apoiado nun único piar de granito, loce na súa fachada SW.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

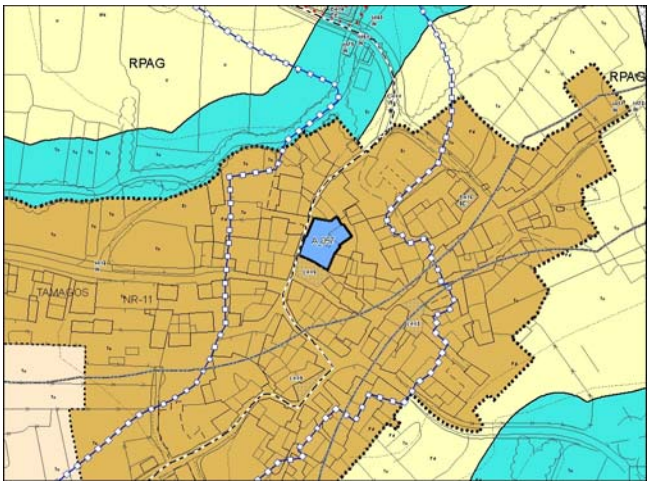
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/D-18**	**A_057**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**TAMAGOS**	**Tamagos**	**Tamagos**

COORDENADAS: 630574-4639709

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a tres augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das airas da aldea. Construída no século XVIII con cantaría de mediana calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior dun único tiro.
O elemento máis destacado da vivenda é o balcón corrido voado (protexido por unha varanda de madeira) que, apoiado en dous muros portantes, loce na fachada orientada ao SW.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS
ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras
As que fixe o nivel de protección	Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

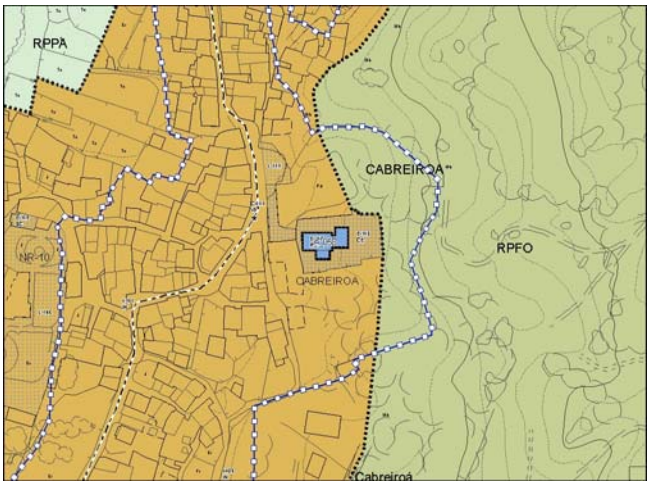
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	O3/D-14	A_058

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Igrexa parroquial de San Salvador	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Cabreiroá**

COORDENADAS: 630604-4641894

DESCRICIÓN:

Edificio barroco popular de planta rectangular e presbiterio máis elevado que a nave que se levanta en perpiaño granítico perfectamente labrado e esquadrado da modalidade de opus quadratum. A súa cuberta presenta dúas augas e a lectura vertical da súa fachada dispón no seu eixe a porta de entrada baixo un arco de medio punto (o que permitiría inferir unha orixe románica do templo), un óculo abucinado, un lucernario rectangular e, xa na cimeira, unha espadana de dobre oco rematada nun frontón triangular perforado que se coroa cunha grosa cruz latina.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	BO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

Hai algunhas décadas foi instalado un reloxo entre o lucernario e a espadana.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, altofalantes...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

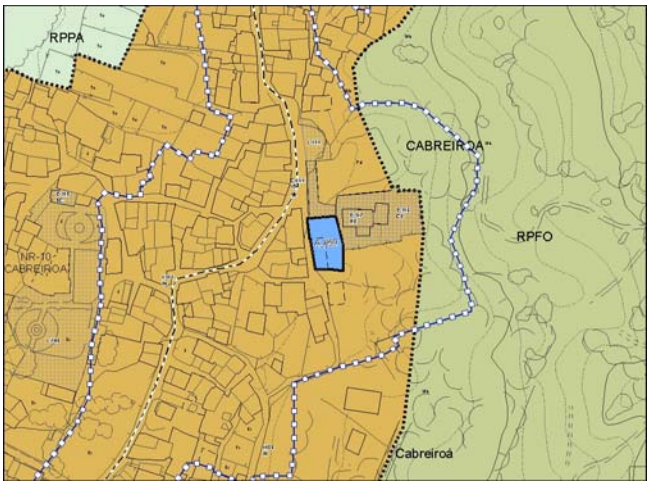
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/D-14**	**A_059**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa Reitoral	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Cabreiroá**

COORDENADAS: 630583-4641881

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal en forma de L, cuberta a catro augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das rúas secundarias do núcleo. Construída en 1782 utilizando cantaría de boa calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior que parte dun patio privado ao que se accede a través de dous portalóns monumentais situados nos lados menores do predio.
A fachada principal da vivenda, orientada ao W, presenta unha serie de fiestras enrasadas de catro batentes dispostas de forma regular.
Apegada ao sector N da vivenda disponse unha palleira de dúas alturas con cuberta a catro augas que abre grandes ocos no piso superior.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	MALO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

No patio da vivenda localízanse un pozo de cantería e unha columna de sección cuadrangular rematada nun capitel troncopiramidal invertido.

ELEMENTOS A PROTEXER

PATIO
PALLEIRA / BARRAL
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
DISTRIBUCIÓN DE OCOS E PORTALÓN MONUMENTAL
INSCRICIÓNS

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

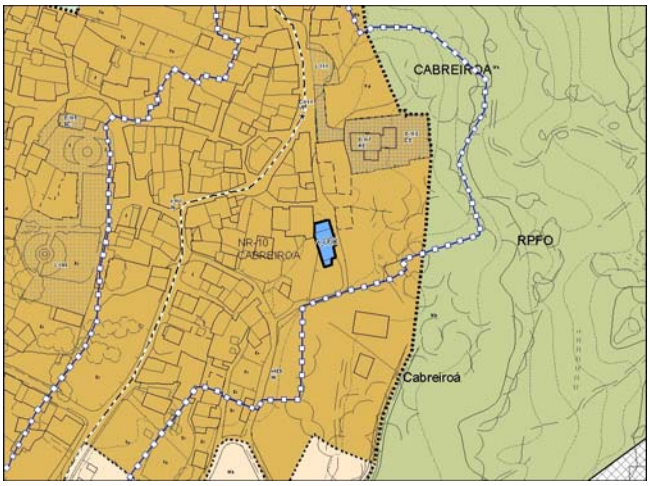
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/D-14	A_060

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Cabreiroá**

COORDENADAS: 630579-4641843

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a tres augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das rúas secundarias da aldea. Construída no século XVIII con cantaría de mediana calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior dun único tiro rematada nun patín granítico que dá paso a un balcón de madeira voado. Precisamente o elemento máis destacado da vivenda é este balcón corrido (protexido por unha varanda de madeira) que se fixa á fachada orientada ao E e que se apoia en dous muros portantes transversais aos lenzos murarios e nun piar granítico.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS
BALCÓNS E VARANDAS
ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

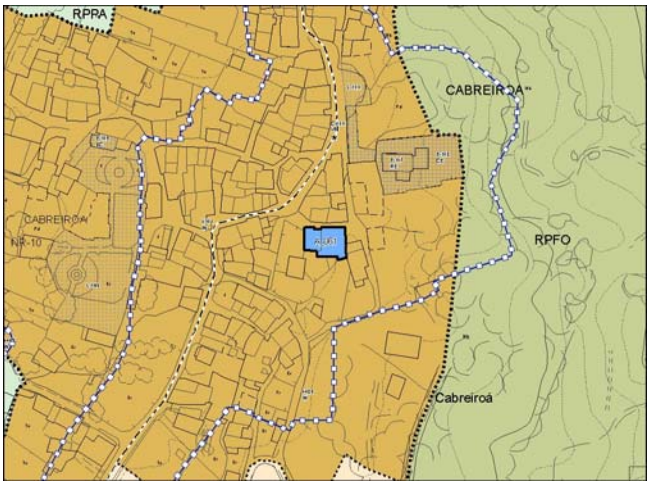
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/D-14**	**A_061**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Conxunto de vivendas tradicionais	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Cabreiroá**

COORDENADAS: 630564-4641853

DESCRICIÓN:

Conxunto de dúas vivendas tradicionais levantadas entre medianeiras que presentan planta poligonal, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das rúas secundarias da aldea. Construídas no século XVIII con cantaría de calidade desigual (opus vittatum e opus vittatum respectivamente) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior dun único tiro rematada nun patín granítico que dá paso a un balcón de madeira voado. Precisamente o elemento máis destacado das vivendas é este balcón corrido (protexido por unha varanda de madeira) que se fixa á fachada orientada ao N e que se apoian en piares graníticos, canzorros e muros portantes transversais aos lenzos murarios.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

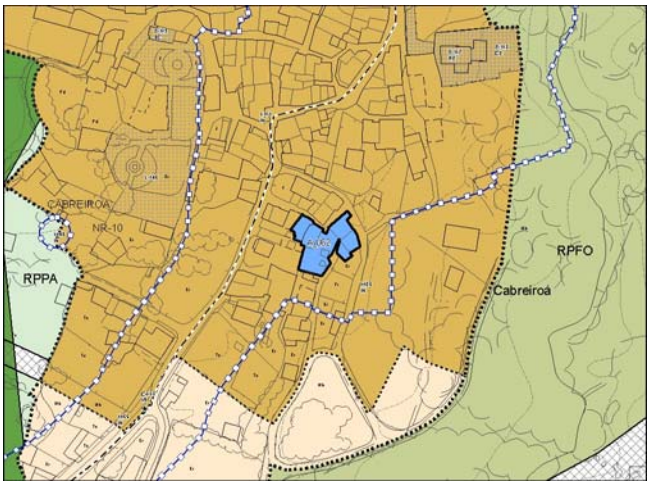
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/D-14	A_062

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Conxunto de vivendas tradicionais	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Cabreiroá**

COORDENADAS: 630525-4641793

DESCRICIÓN:

Conxunto de vivendas tradicionais levantadas entre medianeiras que presentan planta poligonal, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte a algunha das rúas secundarias da aldea. Construídas no século XVIII con cantaría de mediana calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior dun único tiro rematada nun patín granítico que dá paso a un balcón de madeira voado. Precisamente o elemento máis destacado das vivendas é este balcón corrido alparrado (protexido por unha varanda de madeira) que se fixa ás fachadas orientadas a todos os puntos cardinais e que se apoian en piares graníticos e muros portantes transversais aos lenzos murarios.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	Conservación do alicatado visto Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

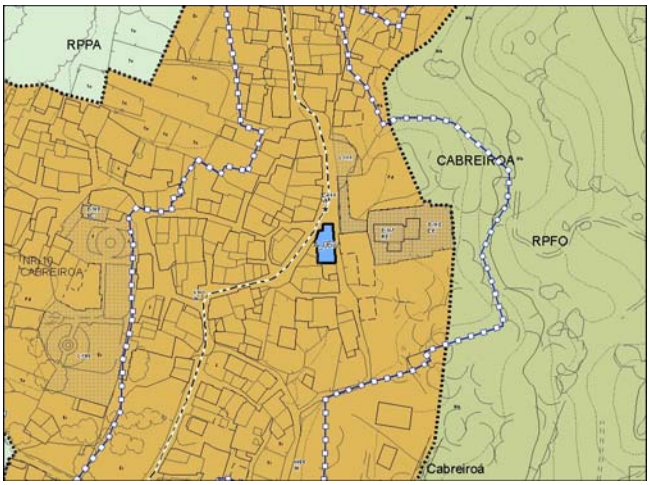
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/D-14	A_063

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Cabreiroá**

COORDENADAS: 630567-4641889

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a tres augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das rúas secundarias da aldea. Construída no século XVIII con cantaría de mediana calidade (opus vittatum) a planta terrea (que acada unha altura moi destacada) destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha ampla escaleira exterior dun único tiro rematada na porta da casa. Precisamente desde o andar residencial accédese aos seus dous balcóns de madeira voados. Xunto coa escaleira o elemento máis destacado da vivenda é este par de balcóns corridos (protexidos por unha varanda de madeira) que se fixan ás fachadas W e N, e que se apoian directamente nos muros portantes a través de canzorros de madeira, así como a un piar granítico.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS
ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/D-14**	**A_064**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Cabreiroá**

COORDENADAS: 630481-4641883

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a tres augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das principais rúas da aldea. Construída en dous momentos ben diferenciados utilizando cantaría de mediana calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha ampla escaleira exterior dun único tiro que remata na porta da casa. Precisamente desde o andar residencial accedíase aos seus dous balcóns de madeira voados, un corrido situado ao W (hoxe cegado, pero visible aínda grazas aos seus canzorros e solaina de pedra), e o outro máis modesto ao S (este reconvertido en miradoiro ou galería).

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

VARANDAS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Refarase a fachada lateral do piso superior, recuperando a balconada orixinal. Instalación de baixantes de cobre e soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

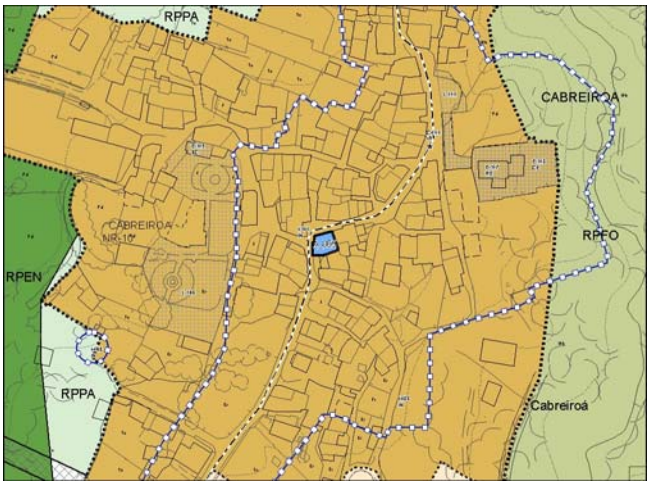
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/D-14**	**A_065**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Cabreiroá**

COORDENADAS: 630510-4641856

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a tres augas e dúas alturas (B+I) con fronte á principal rúa do núcleo. Construída con cantaría de mediana calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.

O elemento máis destacado da vivenda é o balcón voado (protexido por unha varanda de forxa e conformado por unha plataforma pétrea sustentada por canzorros) que loce a fachada principal (NW). A ambos lados da portadaire que dá acceso a este espazo saínte sitúanse senllas peanas en forma de cuncha -acanaladas e integramente labradas en granito- que antano probablemente serviron de soporte a algunha imaxe, e que hoxe fan as veces de tarro vexetal.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Instalaranse baixantes de cobre e substituirase a carpintería de aluminio por outra de madeira. Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (cuberta instalada sobre o balcón, persianas inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/D-14	A_066

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Cabreiroá**

COORDENADAS: 630516-4641908

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta rectangular, cuberta a catro augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das principais rúas do núcleo. Construída con cantaría de mediana calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior que parte dun patio interior privado.
O elemento máis destacado da casa é o balcón corrido e voado (protexido por unha varanda de madeira e cuberto nun dos seus ángulos para xerar un aseo) que se abre ás fachadas S e W, así como a portada monumental de acceso ao patio que se sitúa no S.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
DISTRIBUCIÓN DE OCOS E PORTALÓN MONUMENTAL
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

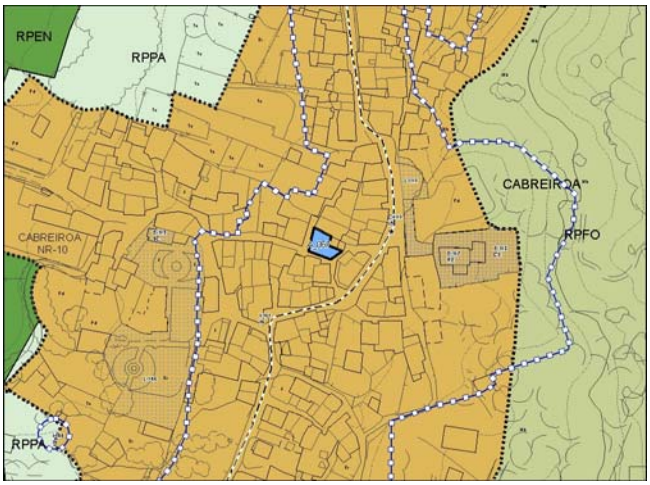
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/D-14	A_067

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Cabreiroá**

COORDENADAS: 630529-4641901

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a tres augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das principais rúas do núcleo. Construída con cantaría de mediana calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.
O elemento máis destacado da vivenda é o balcón voado (protexido por unha varanda mixta e conformado por unha plataforma e canzorros de madeira) que loce a fachada principal (S).

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:
NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:
Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

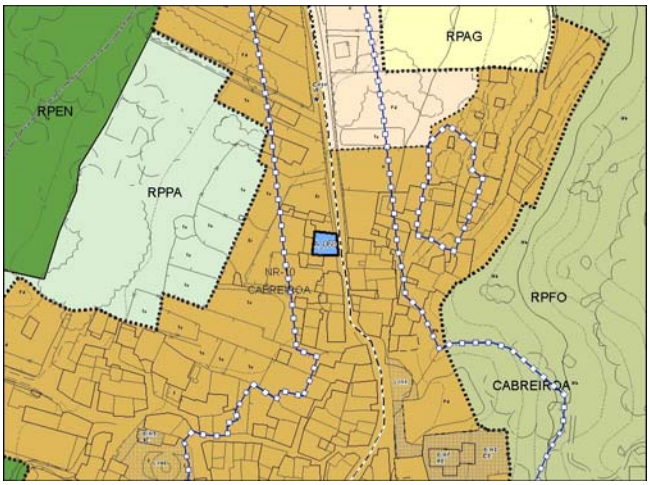
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/D-14	A_068

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa da beira da estrada	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Cabreiroá**

COORDENADAS: 630538-4642007

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional illada que presenta planta poligonal, cuberta a un par de augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das principais rúas do núcleo. Construída con cantaría de mediana calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.
O elemento máis destacado da casa é o amplo balcón corrido e voado (protexido por unha varanda mixta) que se abre ao longo de toda a fachada principal (E) sustentado por canzorros de granito.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

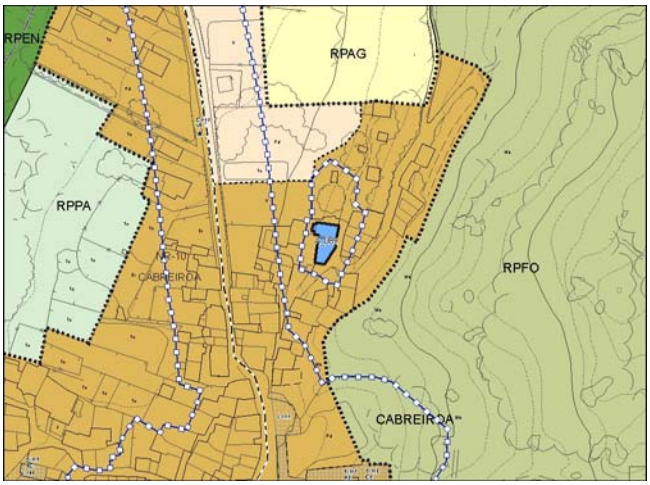
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/D-14**	**A_069**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa con portalón monumental	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Cabreiroá**

COORDENADAS: 630600-4642027

DESCRICIÓN:

Portalón monumental construído en granito perfectamente labrado e escuadrado (opus quadratum) que presenta arco alintelado escarzano e rebaixado. A peza aparece coroada por unha cornixa horizontal de talón ou cimeira reversa.
Non puidemos visionar a vivenda á que dá acceso (en calquera caso de planta rectangular e dúas alturas).

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
DISTRIBUCIÓN DE OCOS E PORTALÓN MONUMENTAL

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/D-14**	**A_070**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Cabreiroá**

COORDENADAS: 630489-4641872

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a tres augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das principais rúas da aldea. Construída en cantaría de mediana calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha ampla escaleira exterior dun único tiro que remata no lateral dun balcón corrido que dá acceso á porta da casa. Xunto coa escalinata, este elemento, situado ao W e erguido en madeira, son as pezas máis sobranceiras da casa.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS
ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/D-14	A_071

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Cabreiroá**

COORDENADAS: 630499-4641874

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte á principal rúa da aldea. Construída no século XVIII con cantaría de mediana calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior que desemboca nun patín cuberto. Xunto a este conxunto, o elemento máis destacado da vivenda é o balcón corrido (voado e protexido por un tabique de madeira) que, apoiado nun único piar de granito, loce a súa fachada S.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

O piar no que se apoia o balcón voado aséntase sobre un "penso" ou "pedra", unha peza de pedra de gra de forma troncocónica na que se insire o fuso, e que pertenceu a un lagar tradicional.

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS
ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	O3/E-10	A_072

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Capela de San Antón	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**San Antón**

COORDENADAS: 631245-4643674

DESCRICIÓN:

Capela de planta rectangular levantada no lugar homónimo -probablemente en época medieval- en dous momentos construtivos diferentes, tal e como evidencia a lectura dos seus paramentos costais. Dunha única nave e gorecida por unha cuberta a dúas vertentes, os seus muros son de perpiaño concertado (opus vittatum e opus incertum respectivamente). Na fachada principal disponse a única porta de acceso flanqueada por dous fachineiros circulares.

A súa fachada remátase en altura por medio dunha espadana dun amplo oco rematado nun frontón triangular que precede en altura a unha cruz latina sen figuración que conclúe a lectura vertical do conxunto. As sobrepenas que protexían os muros piñóns -coroados por unha cornixa moldurada perimetral- foron substituídos por un desafortunado muriño de tixolo visto.

No muro N do templo inclúese unha porta de acceso con todo o seu perímetro rebaixado que presenta un lintel en forma de frontón triangular apoiado nun par de mochetas.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	POUCO ALTERADO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: RÚSTICO PROTECCIÓN AGROPECUARIA

OBSERVACIÓNS:

Neste lugar celébrase unha romaría anual o día da festa do santo, que se celebra o 17 de xaneiro.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Acondicionamento do contorno e supresión dos elementos disconformes ou alleos ao ben (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, cableado aéreo...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

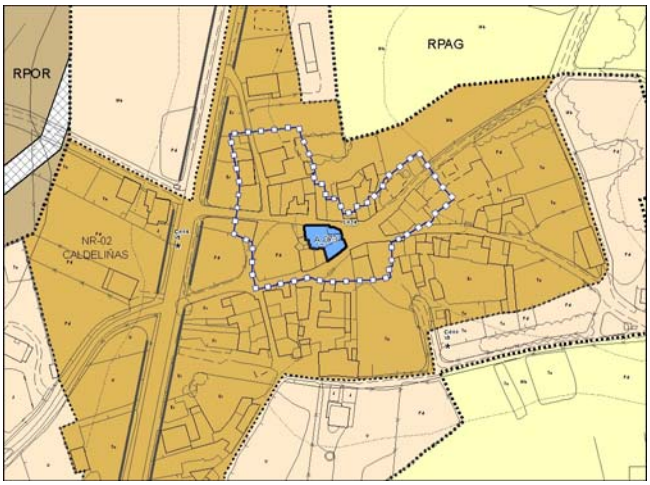
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/D-3**	**A_073**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**VILAMAIOR DO VAL**	**Caldeliñas**	**Caldeliñas**

COORDENADAS: 630555-4647366

DESCRICIÓN:

Vivenda de tipoloxía tradicional que presenta planta poligonal, dúas alturas e cuberta a tres augas. As fachadas N e W son as que presentan unha menor alteración en oposición aos alzados E e, fundamentalmente, o S, que resulta ser os máis transformado.
O aparello utilizado nos seus muros é a plementería concertada: opus vittatum enmarcando o portalón de acceso ao patio e opus incertum no resto dos alzados.
O elemento máis destacado da casa é a escaleira de dobre tiro rematada nun patín que se abre ás fachadas N e W, pero sobre todo a portada monumental de acceso ao patio que se sitúa no E, coroada por unha cornixa horizontal de talón ou cimeira reversa.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
DISTRIBUCIÓN DE OCOS E PORTALÓN MONUMENTAL

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

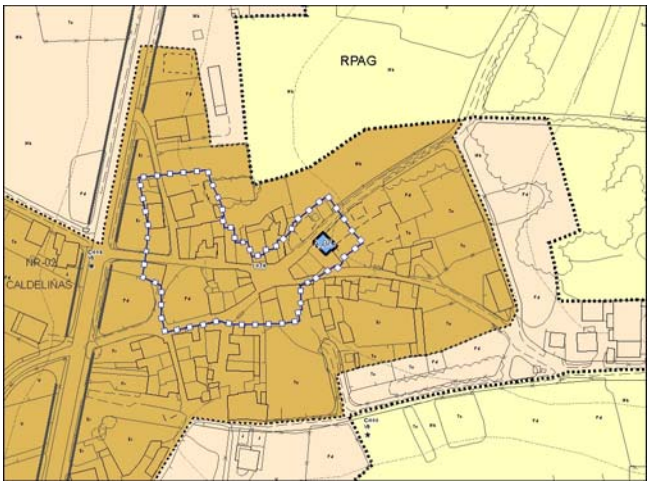
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/D-3**	**A_074**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**VILAMAIOR DO VAL**	**Caldeliñas**	**Caldeliñas**

COORDENADAS: 630603-4647387

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional levantada entre medianeiras que presenta planta rectangular, cuberta dun par de vertentes e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das rúas secundarias da aldea. Construída no século XVIII con cantaría de calidade modesta (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior dun único tiro rematada nun patín granítico que dá paso a un balcón de madeira voado parcialmente convertido en miradoiro. Precisamente o elemento máis destacado das vivendas é este balcón corrido (protexido por unha varanda de madeira) que se fixa á fachada orientada ao NW e que se apoia nun piar granítico, amén de nun muro portante paralelo ao lenzo murario.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

TIPOLOXÍA DO MIRADOIRO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

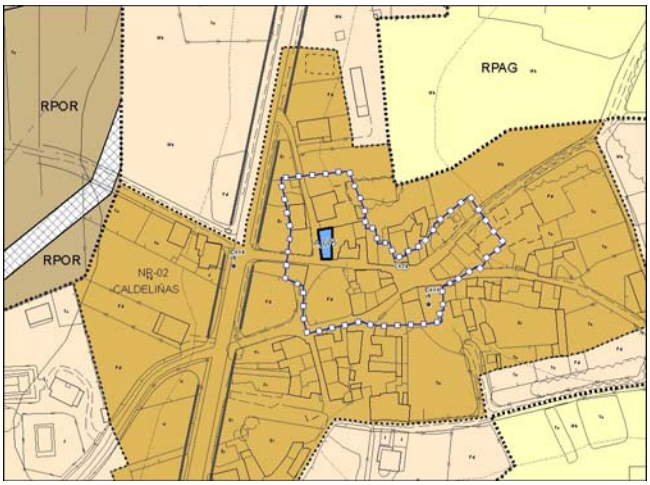
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/D-3	A_075

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**VILAMAIOR DO VAL**	**Caldeliñas**	**Caldeliñas**

COORDENADAS: 630529-4647389

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a catro augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das rúas secundarias da aldea. Construída no século pasado en cantaría (os seus muros preséntanse integramente recebados, o que nos impide maior precisión) a planta terrea destínase a adega e ao almacenamento de apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.
O elemento máis destacado da vivenda é o balcón corrido voado (protexido por unha varanda moderna e conformado por unha plataforma pétrea) que loce a fachada principal (W).

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados ou inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

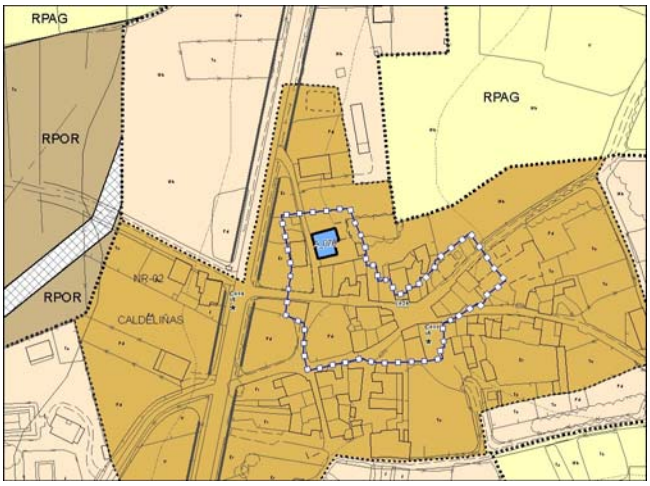
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/D-3	A_076

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Conxunto de casas tradicionais	**VILAMAIOR DO VAL**	**Caldeliñas**	**Caldeliñas**

COORDENADAS: 630528-4647408

DESCRICIÓN:

Vivendas (2) de tipoloxía tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a un par de augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das rúas secundarias da aldea. Construída no século pasado en cantaría (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega e ao almacenamento de apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.

O elemento máis destacado da casa é o balcón corrido voado (protexido en orixe por unha varanda mixta e conformado por unha plataforma pétrea) que loce a fachada principal (W).

A vivenda, orixinariamente dun único propietario, foi obxecto dunha división vertical.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

DISTRIBUCIÓN DE OCOS E PORTALÓN MONUMENTAL

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

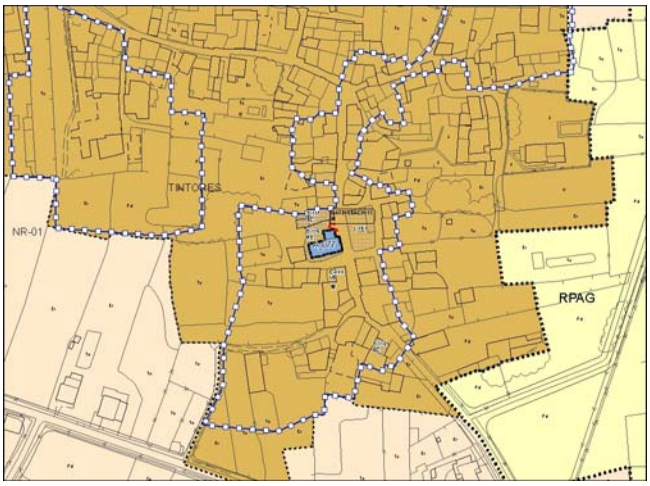
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	O3/C-3	A_077

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Igrexa parroquial de Sta Cristina	**TINTORES**	**Tintores**	**Tintores**

COORDENADAS: 629661-4647655

DESCRICIÓN:

Edificio barroco popular de planta rectangular e presbiterio máis elevado que a nave que se levanta en perpiaño granítico perfectamente labrado e esquadrado da modalidade de opus quadratum. A súa cuberta presenta tres augas e a lectura vertical da súa fachada dispón no seu eixe a porta de entrada, un lucernario rectangular acobadado e, xa na cimeira, unha espadana de dobre oco coroada cunha cruz latina flanqueada por un par de pináculos de morfoloxía heterodoxa.
Escasamente decorada, os elementos estritamente ornamentais cos que conta o templo son os abucinamentos nos ocos de iluminación e un par de estilizados pináculos coroando os ángulos do altar maior.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	BO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, altofalantes...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

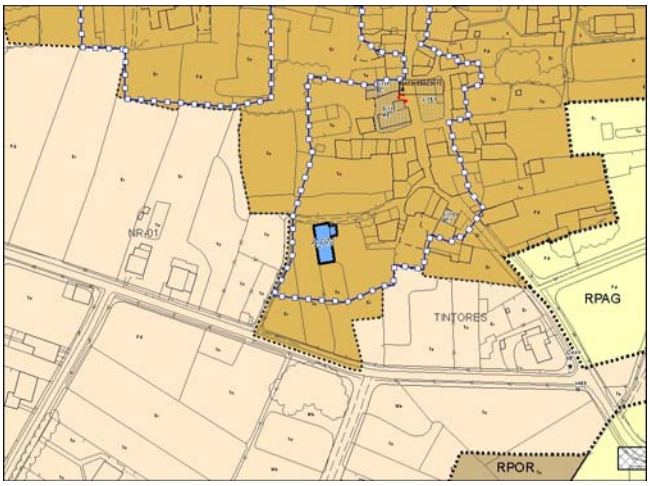
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/C-3	A_078

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Conxunto de vivendas tradicionais	**TINTORES**	**Tintores**	**Tintores**

COORDENADAS: 629625-4647590

DESCRICIÓN:

Vivendas (2) de tipoloxía tradicional entre medianeiras que presenta planta rectangular, cuberta a tres augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das rúas secundarias da aldea. Construídas en dous momentos diferentes no século pasado en cantaría (opus vittatum e quadratum en función do paramento) a planta terrea destínase a adega e ao almacenamento de apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través de escaleiras interiores (a máis moderna) ou exteriores (a máis antiga).
O elemento máis destacado da casa é o balcón corrido voado (protexido en orixe por unha varanda de madeira e conformada por unha plataforma pétrea) que loce a fachada principal (E). No caso da vivenda máis recente o ángulo S engade un miradoiro co obxecto de captar iluminación e enerxía calórica.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Enfoscado do muro de bloques prefabricados e instalación dun portalón acorde coa entidade do ben. Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/C-2	A_079

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**TINTORES**	**Tintores**	**Tintores**

COORDENADAS: 629663-4647709

DESCRICIÓN:

Vivenda de tipoloxía tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a catro augas e dúas alturas (B+I) con fronte á principal rúa da aldea. Construída en cantaría de mediana calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega e ao almacenamento de apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior que desemboca no balcón.

Precisamente o elemento máis destacado da casa é este elemento corrido e voado (protexido por unha varanda de madeira e conformada por unha plataforma do mesmo material) que se desenvolve ao longo das súas dúas fachadas principais.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ENFOSCADOS PINTADOS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Instalación de baixantes de cobre, soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

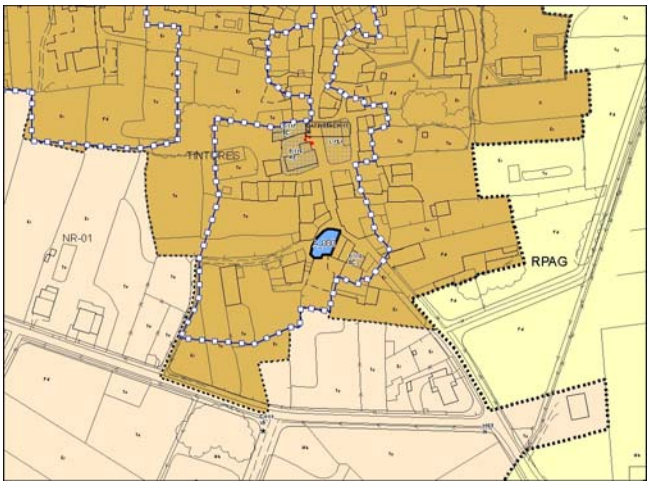
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/C-3	A_080

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**TINTORES**	**Tintores**	**Tintores**

COORDENADAS: 629675-4647612

DESCRICIÓN:

Vivenda de tipoloxía tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a varias augas e dúas alturas (B+I) con fronte á principal rúa da aldea. Construída en cantaría de baixa calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega e ao almacenamento de apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior dun único tiro que desemboca nun patín que dá paso ao balcón.
Precisamente o elemento máis destacado da casa é este elemento corrido e voado (protexido por unha varanda de madeira e conformada por unha plataforma do mesmo material) que se desenvolve ao longo da súa orixinal fachada principal, peculiar pola súa disposición poligonal conformando o ángulo achafranado dunha couzada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ENFOSCADOS PINTADOS
BALCÓNS E VARANDAS
ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

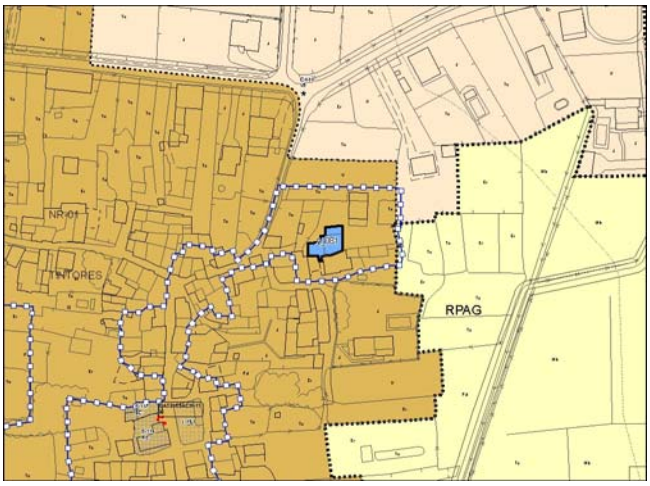
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/C-2	A_081

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**TINTORES**	**Tintores**	**Tintores**

COORDENADAS: 629755-4647760

DESCRICIÓN:

Vivenda de tipoloxía tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a tres augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das rúas secundarias da aldea. Construída en cantaría de mediana calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega e ao almacenamento de apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior que desemboca nun balcón en ángulo.
Precisamente o elemento máis destacado da casa é este elemento corrido e voado (protexido por unha varanda de madeira e conformada por unha plataforma do mesmo material) que se desenvolve ao longo das súas dúas fachadas.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ENFOSCADOS PINTADOS
BALCÓNS E VARANDAS
ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/C-2	A_082

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Conxunto tradicional	**TINTORES**	**Tintores**	**Tintores**

COORDENADAS: 629546-4647718

DESCRICIÓN:

Conxunto de vivendas de tipoloxía tradicional construídas entre medianeiras que presentan planta rectangular, cuberta a un par de augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha das rúas secundarias da aldea. Levantadas en cantaría de mediana calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega e ao almacenamento de apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través de escaleiras exteriores afrontadas que desembocan en balcóns lonxitudinais voados.
Precisamente, xunto coas escalinatas, o elemento máis destacado das casas é este elemento corrido e voado (protexido por unha varanda de madeira e conformada por unha plataforma do mesmo material) que se desenvolve ao longo das súas dúas fachadas principais, orientadas ao E.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS
ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

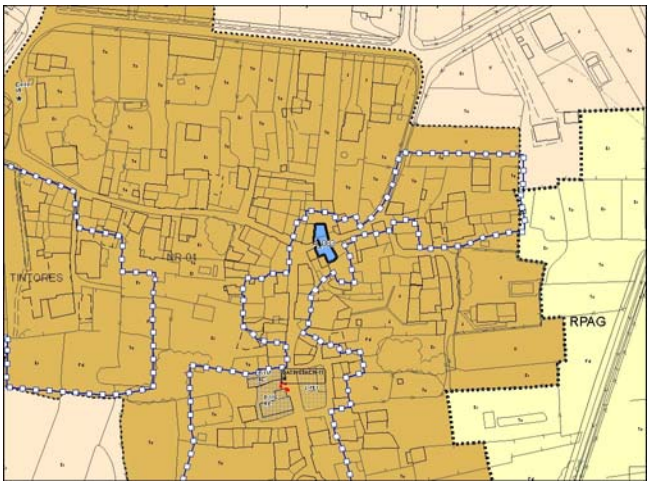
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/C-2	A_083

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Corredor elevado sobre o rueiro	**TINTORES**	**Tintores**	**Tintores**

COORDENADAS: 629687-4647742

DESCRICIÓN:

O alparrado é un elemento singular habitual nas aldeas tradicionais ourensáns que ocupan o espazo elevado do rueiro. Esta tipoloxía de corredor levántase, habitualmente, de forma diáfana, isto é, sen paramentos que pechen os seus alzados co obxecto de favorecer o almacenamento e secado de cereais.
A estrutura (pisos, vigas, piares, pontóns, etc...) desta construción adxectiva, construída facendo medianeira coa vivenda principal e gorecida cunha cuberta a dúas augas, levantouse orixinalmente en madeira co obxecto de facela o máis livián posible, salvando os engadidos posteriores que botaron man de materiais de construción prefabricados.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

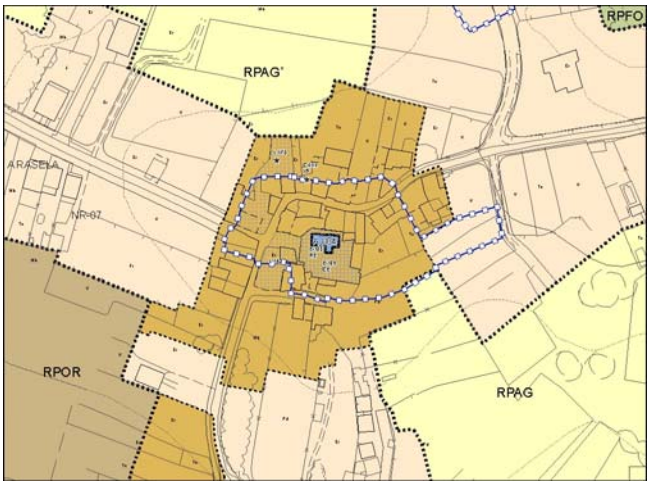
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	O3/E-6	A_084

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Capela de Sta María	**RASELA, A**	**A Rasela**	**A Rasela**

COORDENADAS: 630849-4645795

DESCRICIÓN:

Capela de planta rectangular levantada no centro da aldea que posúe o seu altar máis elevado que a nave. Esta aparece gorecida por unha cuberta a dúas vertentes; os seus muros alternan o perpiaño concertado (opus vittatum) co de boa calidade (opus quadratum). Na fachada principal (W) disponse a única porta de acceso, gorecida por un elegante arco apuntado. Os demais ocos do edificio -todos eles en forma de xanelos- preséntanse abucinados.
A súa fachada remátase en altura por medio dunha espadana dun amplo oco rematado nun frontón triangular que precede a unha cruz latina sen figuración que conclúe a lectura vertical do conxunto. Pegada ao muro S do templo érguese unha capela, protexida por unha cuberta de tres vertentes, que sobresae en planta.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	BO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, altofalantes, cableado aéreo...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

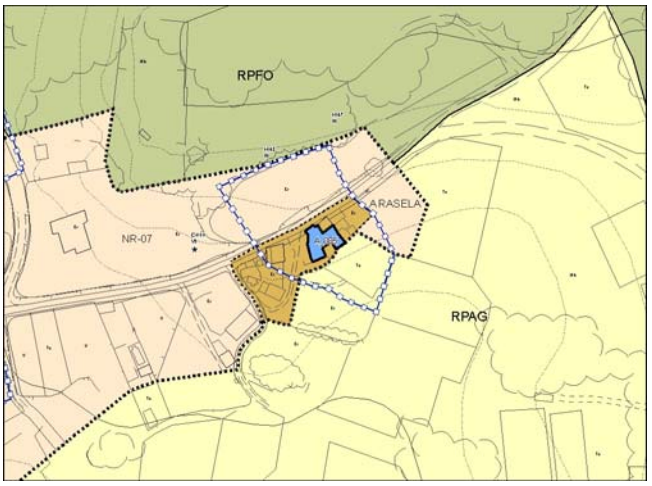
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/E-6**	**A_085**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**RASELA, A**	**A Rasela**	**A Rasela**

COORDENADAS: 631107-4645881

DESCRICIÓN:

Vivenda de tipoloxía tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta quebrada a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte ao camiño principal que leva á aldea desde o NE. Construída ao longo de distintas fases utilizando madeira, pedra de baixa calidade (opus incertum) e tixolo, a planta terrea destínase a adega e ao almacenamento de apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior dun único tiro que desemboca nun balcón corrido.
Precisamente o elemento máis destacado da casa é, xunto co balcón orientado ao S, outro igualmente corrido e voado (protexido por unha varanda de madeira e conformada por unha plataforma do mesmo material) que se desenvolve na fachada oposta.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL EXPANSIÓN

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS
ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras
As que fixe o nivel de protección	Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

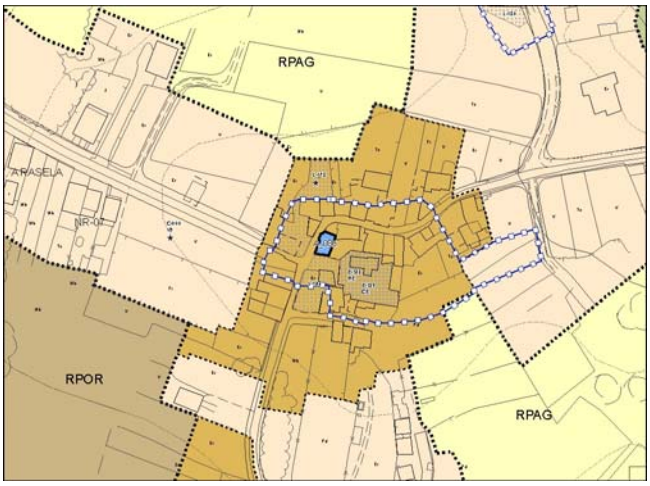
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/L-6	A_086

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**RASELA, A**	**A Rasela**	**A Rasela**

COORDENADAS: 630829-4645805

DESCRICIÓN:

Vivenda de tipoloxía tradicional entre medianeiras que presenta planta rectangular, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte á rúa principal da aldea. Construída utilizando madeira e pedra de mediana calidade (opus vittatum), a planta terrea destínase a adega e ao almacenamento de apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.
O elemento máis destacado da casa é o balcón voado orientado ao W (protexido por unha varanda orixinalmente de madeira e conformada por unha plataforma do mesmo material) que se dispón na fachada principal.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

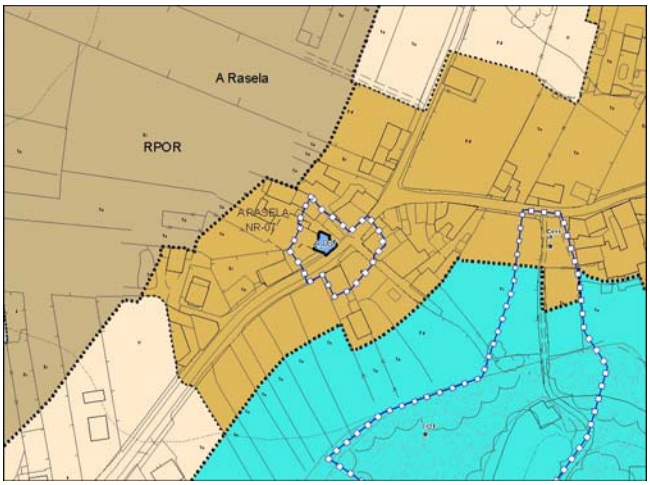
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/D-7	A_087

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**RASELA, A**	**A Rasela**	**A Rasela**

COORDENADAS: 630564-4645414

DESCRICIÓN:

Vivenda de tipoloxía tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte á rúa principal da aldea. Construída utilizando madeira e pedra de mediana calidade (opus vittatum), a planta terrea destínase a adega e ao almacenamento de apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.
O elemento máis destacado da casa é o balcón cuberto e voado orientado ao SE (protexido por unha varanda orixinalmente de madeira e conformada por unha plataforma do mesmo material) que se dispón na fachada principal.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

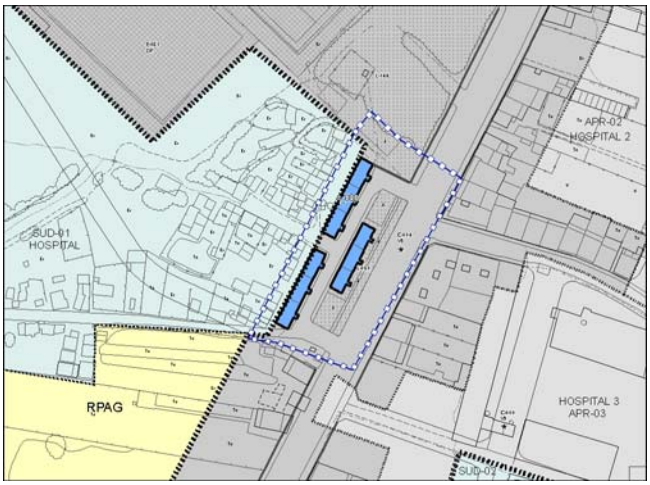
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/J-6**	**A_088**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivendas sociais	**VERÍN**	**Verín**	**Verín**

COORDENADAS: 630123-4645785

DESCRICIÓN:

Conxunto de 50 vivendas sociais levantado en 1954 que aparece conformado por tres bloques lonxitudinais dispostos de forma paralela (un con fronte á rúa principal e os outros dous situados nunha posición secundaria) que se dispoñen fisicamente alternándose co rueiro e dous espazos libres.
Construído en cantaría (opus quadratum) a peza principal sitúa un volume de tres alturas (B+II) cuberto cun tellado a catro augas no centro, aparecendo flanqueado por senllas pezas de unha altura menos (B+I) e estrutura de cuberta a tres vertentes. Pola súa parte as dúas pezas restantes, conformadas por tres bloques pareados de vivendas cada un, presentan tres alturas (B+II) e acceso independente a través dunha escalinata pétrea dun único tramo.
O conxunto presenta unha seriación de ocos (fiestras e portas) regular e rítmica ao longo de todas as súas fachadas.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

INSCRICIÓNS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	O3/F-2	A_089

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Santuario dos Remedios	**VILAMAIOR DO VAL**	**Vilarmaior do Val**	**Campo dos Remedios**

COORDENADAS: 631858-4647698

DESCRICIÓN:

Este templo neoclásico foi rematado no ano 1882 grazas ao patrocinio do mecenas José García Barbón, natural da vila. O edificio, de planta poligonal, presenta unha fachada que acada unha grande altura, situando no seu eixe central unha porta de acceso gorecida baixo un arco escarzano rebaixado enmarcado por pilastras lisas. Sobre el, un orixinal balcón gorecido por unha pequena bóveda desde o que celebrar misas / benzóns de campaña; na parede que pecha este espazo polo L disponse un óculo en forma de cruz grega. De seguido unha fornela coa imaxe da Virxe dos Remedios cuberta por unha vieira. A lectura vertical do conxunto remátase cun sinxelo campanario de dous corpos perforado no sentido dos catro puntos cardinais.

Os muros laterais do edificio conteñen un abano de elementos medievais e renacentistas: fiestras abucinadas con parteluz, portas gorecidas baixo arcos conopiais, gárgolas medievais con formas prototípicas, medallóns, arcos impostados, etc…

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	GALEGO	INTEGRAL	BO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

No ángulo NW do templo érguese unha casa tradicional illada (planta poligonal, B+I e cuberta de tres vertentes) estreitamente vinculada ao santuario que gozará de Protección Tipolóxica.

No centro da explanada que se dispón diante da fachada principal do templo sitúase un cruceiro incluído na ficha E_037 do presente Catálogo.

O muro que delimita o adro do santuario inclúe unha fonte (coetánea respecto daquel) que aparece empotrada no seu fronte W. Esta peza, que ten forma de pilastra, aparece coroada por unha figura escultórica tridimensional de filiación medieval.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

Retirada do altofalante que se fixa ao campanario.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

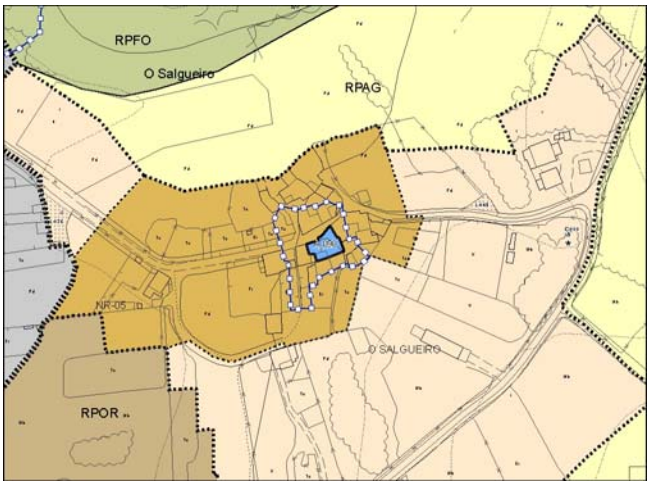
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/D-5**	**A_090**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**VILAMAIOR DO VAL**	**O Salgueiro**	**O Salgueiro**

COORDENADAS: 630574-4646503

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta poligonal e dúas alturas (B+I) que se levanta entre medianeiras no centro da aldea con fronte ao rueiro principal. Construída utilizando madeira e pedra de mediana calidade (opus vittatum), a planta terrea destínase a adega e ao almacenamento de apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira exterior hoxe parcialmente cegada.

O elemento máis destacado da casa é o balcón cuberto e voado orientado ao NW e W (protexido por unha varanda orixinalmente de madeira e conformada por unha plataforma do mesmo material) que se dispón ao longo de dúas das súas fachadas.

Parte da edificación residencial sitúase sobre un corredor elevado (hoxe unha estancia pechada máis da casa-vivenda) ou alparrado que transcorre por riba do rueiro, permitindo o acceso a un patio interior.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/I-12**	**A_091**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda vilega	**VERÍN**	**Verín**	**Avda de Portugal n º26**

COORDENADAS: 629607-4644388

DESCRICIÓN:

Vivenda vilega de planta poligonal levantada en cantaría (opus quadratum) que se ergue entre medianeiras e presenta dúas alturas (B+I), dúas fachadas principais (unha delas con fachada a un espazo libre privado) e cuberta a tres vertentes.
O paramento do piso terreo preséntase almofadado e o residencial liso. Precisamente este eco neoclásico reprodúcese nas portasdaire balconadas do andar elevado (todas elas con soleira granítica) que o proxectista coroa con frontóns triangulares.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	Aumento das alturas permitidas pola ordenanza As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/I-11	A_092

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Biblioteca Pública Municipal	**VERÍN**	**Verín**	**Avda de Portugal nº 13**

COORDENADAS: 629653-4644412

DESCRICIÓN:

Edificio exento situado no centro da vila que foi construído no ano 1898 utilizando cantaría de moi boa calidade (opus quadratum). O inmoble presenta dúas alturas (B+I) e foi deseñado seguindo un patrón neorenacentista (habitual a finais do s. XIX) que opta por dispor almofadados nos ángulos da edificación e mais no enmarque do corpo central (que sobresae lixeiramente en planta), rematado en altura por un frontón triangular de tímpano liso que conclúe a súa lectura vertical.

Malia o seu contido afán ornamental, este aflora puntualmente no tratamento que recibe o balcón central (decorado con canzorros, varanda granítica, arquitrabe coroado por unha palmeta engalanada con motivos fitomórficos), no hastial que coroa a edificación e, sobre todo, no enmarque das fiestras e portasdaire que se dispoñen no piso superior (pilastras, arquitrabe, etc...).

Os ocos, que seguen un ritmo regular e equidistante ao longo de todas as súas fachadas, presentan un tratamento diferenciado segundo o andar no que se sitúan: arcos escarzanos rebaixados no piso terreo e alintelados no piso superior.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PÚBLICA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/I-12**	**A_093**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa do Concello	**VERÍN**	**Verín**	**Avda de Portugal n º15**

COORDENADAS: 629673-4644332

DESCRICIÓN:

Edificio exento situado no centro da vila que foi construído a mediados do século pasado utilizando cantaría de moi boa calidade (opus quadratum). O inmoble orixinal contaba con tres alturas (B+II) e foi deseñado seguindo un patrón estilístico neobarroco (moi frecuente na Galicia do s. XX) que opta por dispor pilastras nos ángulos da edificación e mais no enmarque do corpo central (que non sobresae en planta), rematado en altura por un frontón semicircular partido de tímpano liso (o seu centro acolle o escudo municipal) que concluía a súa lectura vertical.
Malia o seu contido afán ornamental, este aflora puntualmente no tratamento que reciben os balcóns do corpo central (dotados de solaina granítica e varanda de fundición), no hastial que coroa a edificación e, sobre todo, no enmarque acobadado das fiestras e portasdaire que se dispoñen no piso superior (pilastras, arquitrabe, etc...).
Os ocos (portasdaire no andar primeiro e no eixe da composición e fiestras no resto), seguen un ritmo regular e equidistante ao longo de todas as súas fachadas.
O paramento alterna o granito visto con entrepanos enfoscados e pintados en braco. A primeira das opcións ensáiase no hastial, no corpo central e na planta terrea, lugar no que se abre un soportal -conformado por tres arcadas- que acolle a porta de acceso principal.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

Hai un par de lustros o edificio foi integramente remodelado, o que deu lugar á súa ampliación en altura, ganando dous novos pisos. Deste momento deriva o frontón triangular acristalado que coroa o eixe do inmoble, concluindo a súa lectura vertical.

ELEMENTOS A PROTEXER

ENFOSCADOS PINTADOS

VARANDAS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/I-12	A_094

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Comisaría da Policía Nacional	**VERÍN**	**Verín**	**Avda de Portugal nº 19**

COORDENADAS: 629618-4644288

DESCRICIÓN:

Edificio exento de planta poligonal situado no centro da vila que foi construído a mediados do século pasado utilizando cantaría de moi boa calidade (opus quadratum). O corpo central do inmoble conta con tres alturas (B+II), se ben o seu deseño xeral presenta unha serie de volumes en forma de chanzos, o máis elevado en forma de torreón. O edificio foi deseñado seguindo un patrón estilístico neobarroco popular que ten como referencia básica, non a arquitectura pacega autóctona, senón a do norte peninsular.
Malia o seu modesto afán ornamental, este aflora puntualmente no tratamento que reciben o balcón voado que cubre o asoportalado inferior, a varanda granítica que a protexe, os pináculos que rematan en altura os eixes verticais da edificación e, por último, os canzorros saíntes de madeira que sustentan o aleiro da cuberta.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PÚBLICA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

A fachada principal do inmoble loce un escudo preconstitucional que o titular do inmoble, o Ministerio do Interior, debe retirar en aplicación do art. 15 da Lei 52/2007, de 26 de decembro.

ELEMENTOS A PROTEXER

CANZORROS DE MADEIRA

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/I-11	A_095

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Edificio de vivendas	**VERÍN**	**Verín**	**Avda de Portugal nº 5-7**

COORDENADAS: 629654-4644454

DESCRICIÓN:

Edificio de vivendas que presenta planta rectangular e tres alturas (B+II+BC). O inmoble, levantado en cantaría de boa calidade (opus quadratum), dedica o seu piso terreo a usos comerciais, coa salvedade dun portal para acceso de vehículos ao garaxe que se abre baixo un arco escarzano moldurado.
Os andares residenciais ordénanse cara o exterior a través dun par de miradoiros voados acristalados en forma de exedra que destacan levemente en planta, sen dúbida o elemento máis singular do edificio. Este elemento, que conforma o eixe da fachada, aparece flanqueado por fiestras de grande tamaño con peitoril. O aproveitamento baixocuberta do piso máis elevado retranquéase 1,5 m da fachada principal, dando lugar a unha ampla balconada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

Permítese a adición de plantas que autorice a ordenanza de aplicación. A Consellería de Cultura informará de forma previa e vinculante o proxecto de ampliación a fin de garantir a conservación dos valores arquitectónicos que xustifican a súa inclusión no presente Catálogo.

ELEMENTOS A PROTEXER

TIPOLOXÍA DO MIRADOIRO

MELLORAS NECESARIAS:

Instalación dunha rotulación comercial que non oculte nin minusvalore os valores arquitectónicos que son obxecto de protección. Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	Aumento das alturas permitidas pola ordenanza As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/I-11**	**A_096**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Edificio de vivendas	**VERÍN**	**Verín**	**Avda de Portugal nº 47; esq rúa Lisa**

COORDENADAS: 629663-4644542

DESCRICIÓN:

Edificio de vivendas de estilo ecléctico situado no centro da vila de Verín que presenta planta poligonal e tres alturas (B+II). O inmoble, levantado en cantaría de boa calidade (opus quadratum), dedica o seu piso terreo e o entrechán a usos comerciais. Sobre eles érguese un piso residencial que se traduce cara o exterior por medio de portasdaire balconadas que voan sobre a rúa.

O inmoble destaca, fundamentalmente, por dous elementos: a grande cantidade de ocos (portas, xanelas, escaparates e portasdaire) que anima as súas dúas fachadas -unidas por un elemento curvo conformado por 5 ocos-; a cantidade e variedade ornamental utilizada en todo o seu frontis: denticulados, floróns, motivos xeométricos e fitomórficos, lucernarios con carpintería en forma de arcos de ferradura, óvalos, molduras, etc…

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

VARANDAS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (carpinterías, persianas de plástico, aplacados, materiais desaxustados, rótulos e toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as características orixinais do elemento catalogado (carpinterías de madeira, etc...).

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Instalación de rótulo incompatible	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/I-11	A_097

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Edificio de vivendas	**VERÍN**	**Verín**	**Avda Luís Espada nº 41**

COORDENADAS: 629601-4644542

DESCRICIÓN:

Edificio de vivendas de estilo ecléctico situado no centro da vila que presenta planta poligonal e catro alturas (B+III). O inmoble, levantado en cantaría de boa calidade (opus quadratum), dedica o seu piso terreo a usos comerciais. Sobre eles érguense tres alturas residenciais que se traducen cara o exterior a través de portasdaire pareadas -algunas delas balconadas- coa única salvedade dos corpos verticais laterais, que dispoñen un único van por nivel.
O deseño do inmoble destaca, fundamentalmente, por dous elementos: a grande cantidade de ocos alintelados (portas, escaparates e portasdaire) que anima a súa fachada; a variedade tipolóxica utilizada: linteis, arcos de medio punto, miradoiros en exedra que voan sobre a rúa, etc…

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

VARANDAS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
TIPOLOXÍA DO MIRADOIRO

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimirase a marquesiña de cemento que se fixa ao muro do piso comercial, así como as persianas de plástico, así como todos os elementos disconformes ou alleos ao ben co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/I-11**	**A_098**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa da beira da estrada	**VERÍN**	**Verín**	**Avda Luís Espada nº 29**

COORDENADAS: 629532-4644543

DESCRICIÓN:

Edificio de vivendas que presenta planta poligonal e dúas alturas (B+I) con fachada a unha das principais rúas da vila. O inmoble, levantado en cantaría de boa calidade (opus quadratum), dedica o seu piso terreo a usos comerciais. O andar residencial articúlanse cara o exterior alternando fiestras con peitoril con portasdaire balconadas (todas elas recercadas) que locen soleira granítica. Entre cada un dos ocos dispóñense acanaladuras verticais que pautan elegantemente a fachada residencial, nun claro afán por diferenciar os usos de cada un dos niveis ou alturas.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

VARANDAS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

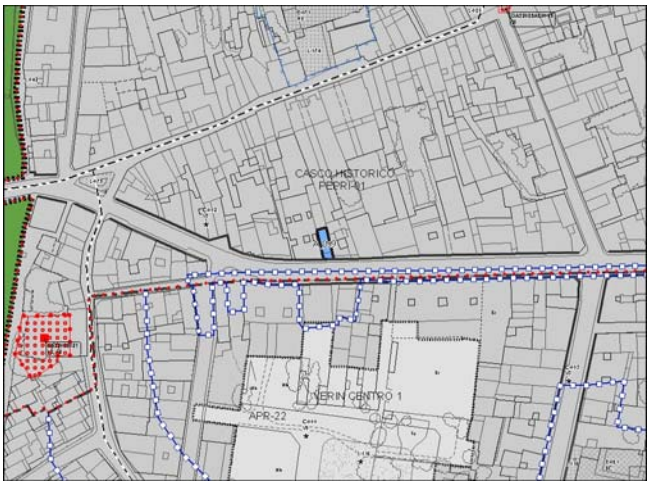
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/I-11	A_099

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Edificio de vivendas	**VERÍN**	**Verín**	**Avda Luís Espada nº 25**

COORDENADAS: 629510-4644537

DESCRICIÓN:

Edificio de estilo ecléctico que presenta planta poligonal e dúas alturas (B+I) con fachada a unha das principais rúas da vila. O inmoble, levantado en cantaría de boa calidade (opus quadratum), dedica o seu piso terreo a usos comerciais. Os andares residenciais articúlanse cara o exterior situando un par de portasdaire balconadas que locen soleira granítica (compartida no primeiro andar e individual no segundo).

O elemento máis destacado do conxunto é a fermosa decoración que presenta a fachada: a moldura ou alfiz que percorre transversalmente o frontis en cada andar, enmarcando os ocos dos pisos residenciais (todos eles resoltos por medio de arcos de medio punto rebaixados); unha serie de botóns ou motivos circulares con punto central que flanquean cada un deses vans.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

Sobre o segundo andar residencial elevouse unha nova altura (o terceiro andar) que é totalmente allea ao proxecto orixinal.

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Instalación dunha rotulación comercial que non oculte nin minusvalore os valores arquitectónicos que son obxecto de protección. Substitución de carpinterías de aluminio natural e lacado en branco por outras de madeira, supresión de toldos e supresión de persianas de plástico.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Instalación de rótulo incompatible	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras
As que fixe o nivel de protección	Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/I-11**	**A_100**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Edificio de vivendas	**VERÍN**	**Verín**	**Avda Luís Espada nº 23**

COORDENADAS: 629499-4644551

DESCRICIÓN:

Edificio de vivendas que presenta unha planta poligonal e - orixinalmente - dúas alturas (B+I) con fachada a unha das principais rúas da vila. O inmoble, levantado en cantaría de boa calidade (opus quadratum), dedica o seu piso terreo a usos comerciais. O andar residencial articúlase cara o exterior de forma asimétrica, situando unha terna de fiestras con peitoril separadas por pilastras de estilo xónico libre e reinterpretación contemporánea. Esta peza central -que ía contar cun remate en altura en forma de chanzo que non se chegou a materializar- aparece flanqueada por xanelas baixo arco de medio punto rematadas en altura por medio dunha enorme clave acanalada.
O elemento máis destacado do inmoble é o deseño ecléctico da fachada, moderno e clásico a un tempo, mais cunha única tacha, o desafortunado andar engadido ao piso residencial orixinal, que bota por terra un proxecto que, malia todo, aínda supón unha das mellores achegas cualitativas da arquitectura verinesa do século XX.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

MELLORAS NECESARIAS:

Instalación dunha rotulación comercial que non oculte nin minusvalore os valores arquitectónicos que son obxecto de protección e adecuación do segundo andar ao proxecto orixinal. Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben: carpinterías de aliminio en cor natural, persianas de plástico, cerraxería de aliminio…

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras
Instalación de rótulo incompatible	Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/I-10**	**A_101**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa vilega	**VERÍN**	**Verín**	**Praza Maior nº 19; esq. rúa Travesa**

COORDENADAS: 629590-4644726

DESCRICIÓN:

Edificio de vivendas de estilo ecléctico situado no centro da vila de Verín que presenta planta poligonal e dúas alturas (B+I). O inmoble, levantado en tixolo e cemento, dedica o seu piso terreo e a usos comerciais. Sobre el érguese un piso residencial que se traduce cara o exterior por medio de portasdaire balconadas que voan sobre a rúa seguindo unha distribución xerárquica.

De estilo ecléctico, o inmoble destaca, fundamentalmente, por dous elementos: a grande cantidade de ocos (portas, xanelas, escaparates e portasdaire) que animan o piso terreo nas súas dúas fachadas -unidas por un vistoso chafrán-; e o coidadoso deseño utilizado nos dous eixes principais da composición: frontóns de deseño, almofadados, óculos, balcóns voados sobre canzorros acanalados, molduras, etc…

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

Nos últimos tempos o edificio sufriu un proceso de rehabilitación integral, o que supuxo o engadido de novas alturas e elementos (especialmente as bufardas) que nada teñen que ver co seu deseño orixinal, malia contar con autorización da DXPC.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/H-11	A_102

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa vilega	**VERÍN**	**Verín**	**Avda Luís Espada nº 9**

COORDENADAS: 629432-4644555

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta poligonal construída entre medianeiras con fronte a unha das principais rúas da vila que presenta dúas alturas (B+I) e unha cuberta de dúas vertentes. Esta tipoloxía de vivenda responde ao patrón de casa vilega burguesa, levantada en cantaría granítica de óptima calidade (opus quadratum) que presenta un paramento integramente almofadado, situando unha serie de ocos (portas e xanelas no piso comercial e portasdaire balconadas no residencial) de forma equidistante ao longo da súa fachada. Os vans amósanse todos recercados e cubertos con arcos escarzanos.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Substitución de carpinterías de aluminio por outras de madeira, así como das persianas de plástico. Recuperación do balcón que se dispón sobre o portalón de acceso para carro.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/H-11	A_103

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Conxunto de vivendas	**VERÍN**	**Verín**	**Avda Luís Espada nº 5**

COORDENADAS: 629411-4644564

DESCRICIÓN:

Conxunto de vivendas de planta poligonal construídas entre medianeiras con fronte a unha das principais rúas da vila que presenta dúas alturas (B+I) e unha cuberta de dúas vertentes. Esta tipoloxía de vivendas responde a un patrón de casa vilega tradicional, levantada en cantaría pero integramente recebada, salvo a cornixa e os balcóns, onde a cantería se exterioriza sen reparo (opus quadratum).
O tratamento do frontis sitúa unha serie de ocos (portas e xanelas no piso comercial e portasdaire balconadas no residencial) de forma equidistante ao longo da súa fachada. Os vans amósanse todos recercados e alintelados.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben (engadidos, maquinaria de aire acondicionado, materiais desaxustados, cromatismo das fachadas, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/H-11	A_104

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa vilega	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa de Elle nº 10**

COORDENADAS: 629373-4644526

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta poligonal construída entre medianeiras con fronte a unha das rúas secundarias da vila que presenta dúas alturas (B+I) e unha cuberta de dúas vertentes. Esta tipoloxía de casa responde ao patrón de casa vilega tradicional, levantada en cantaría granítica de óptima calidade (opus quadratum) que opta por reforzar o tratamento ornamental da fachada mediante o pintado dun friso abordonado ou greca que se sitúa xusto por baixo do aleiro.
A fachada da casa presenta unha serie de ocos (portas no piso comercial e portasdaire -reconvertidas posteriormente en xanelas de tres batentes- no residencial) de forma equidistante ao longo da súa fachada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

ELEMENTOS DECORATIVOS DA FACHADA

MELLORAS NECESARIAS:

Recuperación da serie de ocos do piso vivideiro nas formas e tipoloxías orixinais. Conservación da cenefa encalada na parte superior do primeiro andar. Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

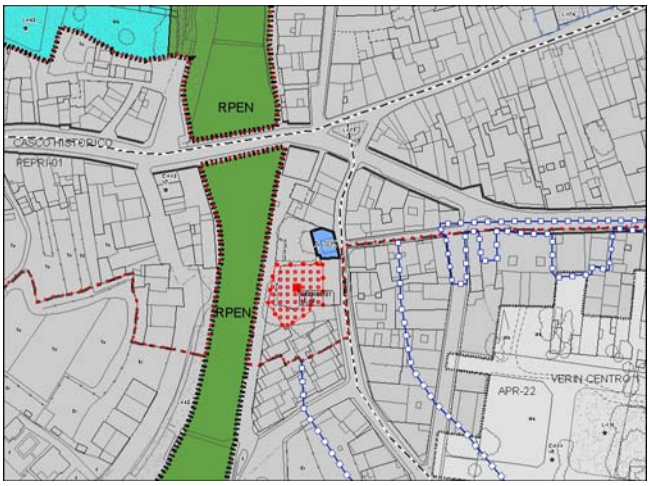
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/H-11**	**A_105**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa vilega	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa de Elle nº 12**

COORDENADAS: 629376-4644513

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta poligonal construída entre medianeiras con fronte a unha das rúas secundarias da vila que presenta dúas alturas (B+I+Miradoiro casetonado) e unha cuberta de dúas vertentes. Esta tipoloxía de casa responde ao patrón de casa vilega tradicional, levantada en cantaría granítica de óptima calidade (opus quadratum) que opta por reforzar o deseño da fachada a través dun amplo miradoiro acristalado que ocupa o eixe central do edificio a modo de grande casetón.
A fachada da casa presenta unha serie de ocos (portas e fiestras no piso comercial e portasdaire balconadas no residencial) de forma equidistante ao longo da súa fachada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
TIPOLOXÍA DO MIRADOIRO
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Substitución de letreiros comerciais en pranta baixa e soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Instalación de rótulo incompatible	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

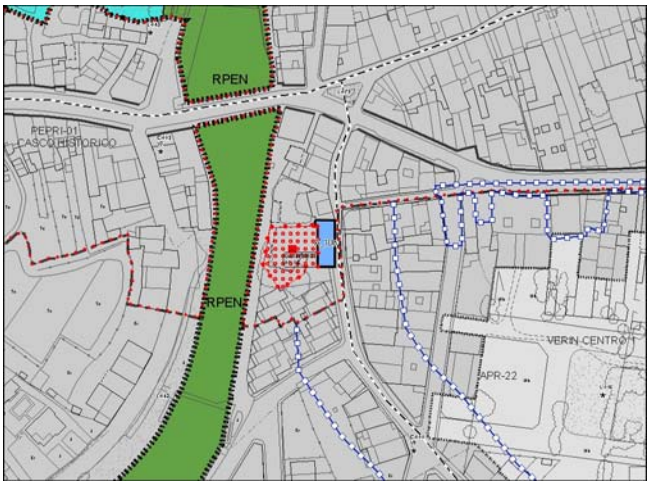
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/H-11	A_106

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa vilega	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa de Elle nº 14**

COORDENADAS: 629380-4644487

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta rectangular e grandes dimensións construída entre medianeiras con fronte a unha das rúas secundarias da vila que presenta dúas alturas (B+I) e unha cuberta de tres vertentes. Esta tipoloxía de casa responde ao patrón de casa vilega tradicional, levantada en cantaría granítica de óptima calidade (opus quadratum) que opta por situar na súa fachada principal un amplo balcón corrido e voado que aparece sustentado sobre canzorros graníticos.

A fachada S da casa dispón un fermoso miradoiro de madeira, sen dúbida un dos elementos máis vistosos do edificio, que constitúe un privilexiado punto de observación do río Támega e dos restos da muralla da vila (integrados no patio privado inmediato).

Os paramentos presentan unha serie de ocos (portas e fiestras no piso comercial e portasdaire no residencial) dispostos de forma equidistante ao longo da súa fachada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MIRADOIROS

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Recuperación de solaina sobre canzorros de granito e galería e soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/I-10	A_107

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa dos Acevedo	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa da Cruz nº 2; Praza Maior**

COORDENADAS: 629607-4644670

DESCRICIÓN:

Levantado en plena praza García Barbón, a Casa dos Acevedo presenta un vistoso pórtico con tres arcos de medio punto na planta terrea. A casa, de tres alturas (B+II) está construída en granito (opus vittatum) e presenta no piso superior (xusto enriba da arquería porticada) dous balcóns voados, entre os que loce un fermoso escudo con timbre e sinistrado. A transición co piso residencial (que ganou unha altura respecto do seu deseño orixinal) lévase a cabo mediante unha imposta granítica que segue o perfil do trabatel e do brasón situados no piso principal.
Apegado a un dos piares do pórtico inferior localízase o fragmento dun miliario romano.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:
PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

O Decreto 571/1963 protexe os escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico artístico; BOE núm. 77, do 30 de marzo. O escudo ou brasón que loce a fachada desta vivenda ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC), o máximo grao de protección legal co que pode contar un ben cultural, por aplicación da disposición adicional segunda da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

ENFOSCADOS PINTADOS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
ESCUDOS

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Enfoscado de paramentos de cantería	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras
As que fixe o nivel de protección	Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

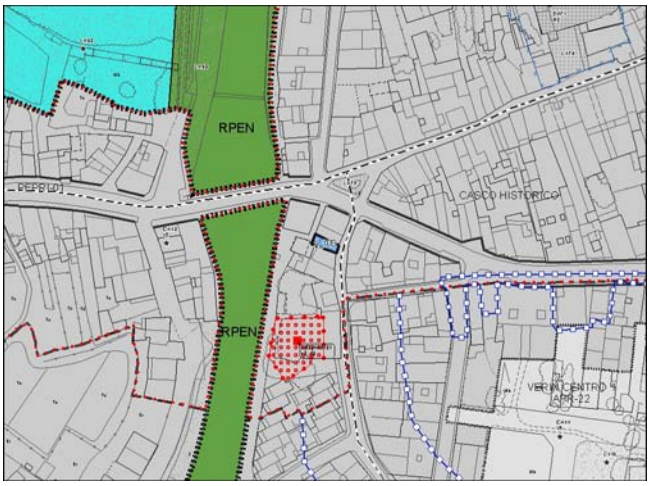
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/H-11	A_108

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa vilega	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa da Ribeira do Támega**

COORDENADAS: 629377-4644541

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta poligonal e pequenas dimensións construída entre medianeiras con fronte ao paseo fluvial que presenta dúas alturas (B+I) e unha cuberta a dúas augas. Esta tipoloxía de casa responde ao patrón de casa tradicional, levantada en cantaría granítica de mediana calidade (opus vittatum) que opta por situar na súa fachada principal (W) un balcón corrido e voado.
A fachada da casa dispón unha escaleira de acceso (de dobre tiro) que desemboca nun balcón labrado en madeira. O paramento que a conforma presenta unha serie de ocos (portas no piso terreo e portasdaire e fiestras no residencial) dispostos de forma equidistante ao longo da súa fachada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Recuperación da balaustrada orixinal nun dos tramos do corredor e na escaleira de acceso a pranta primeira.
Supresión do baño engadido ao final do corredor e soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/H-11	A_109

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa vilega	**VERÍN**	**Verín**	**Avda Luís Espada nº 4**

COORDENADAS: 629382-4644552

DESCRICIÓN:

Casa vilega de planta rectangular e esquinas redondeadas que, levantada entre medianeiras, ten fronte a unha das rúas principais da vila. Presenta dúas alturas (B+I) e unha cuberta de tres vertentes. Esta tipoloxía de casa responde ao patrón de casa vilega burguesa, levantada en cantaría granítica de óptima calidade (opus quadratum) que opta por situar na súa fachada principal unha serie de balcóns (individuais nos laterais e dobre no centro) que aparecen apoiados sobre unha soleira granítica.
As fachadas E e W dispoñen fermosos miradoiros de madeira -con xanelas de guillotina- que contribúen a facer do inmoble un dos mellores exemplos de arquitectura tradicional vilega de Verín.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ENFOSCADOS PINTADOS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
MIRADOIROS
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras
As que fixe o nivel de protección	Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/H-11	A_110

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa vilega	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa Maior nº 61**

COORDENADAS: 629407-4644575

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta poligonal construída entre medianeiras con fronte á principal rúa de acceso á vila histórica desde a ponte. Presenta dúas alturas (B+I) e unha cuberta a dúas augas. Esta tipoloxía de casa responde ao patrón de casa vilega decimonónica, levantada en cantaría granítica de mediana calidade (opus vittatum) que opta por situar na súa fachada (W) un balcón corrido recuado respecto da fachada, que loce unha soleira granítica.
O piso terreo dedícase a adega, de aí que sitúe, ademais da porta de acceso á vivenda, un grande oco gorecido baixo un fermoso arco escarzano.
Os paramentos sitúan unha serie de ocos (unha porta no piso comercial e portasdaire no residencial) dispostos de forma equidistante ao longo da súa fachada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Substitución de persianas de aluminio por contras de madeira, e de enreixado de aluminio no oco de pranta baixa e tratamento de fachada adecuado no rexuntado de pedra e retirada do alicatado que loce o paramento do balcón. Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Conservación do alicatado visto	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

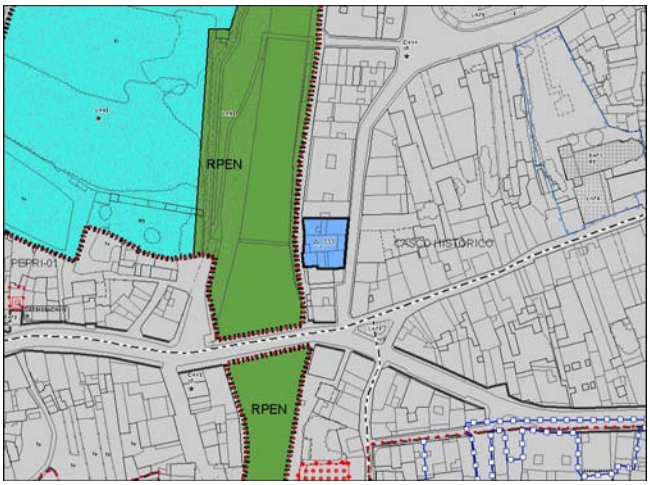
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/H-11	A_111

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Conxunto de casas vilegas	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa da Alameda nº 5-7-9**

COORDENADAS: 629364-4644614

DESCRICIÓN:

Conxunto de tres (3) vivendas de planta poligonal construídas entre medianeiras con fronte ao paseo fluvial da vila. Presentan dúas alturas (B+I) e unha cuberta a dúas ou tres augas, segundo o caso. Esta tipoloxía responde a un patrón de casa vilega tradicional, levantada en cantaría granítica de mediana calidade (opus vittatum) que, en todos os casos agás un, opta por situar na súa fachada (W) un balcón corrido voado que ten como soporte, ben unha soleira granítica, ben de madeira.
O piso terreo dedícase a adega, de aí que sitúe, ademais da porta de acceso á vivenda, un grande oco alintelado que permite descargas de certo porte.
Os paramentos sitúan unha serie de ocos (portas e portalóns no piso comercial e fiestras e portasdaire no residencial) dispostos de forma equidistante ao longo da súa fachada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

Recuperación dos canzorros que a sustentan e eliminación de toldos en catro vanos dela.

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Recuperación da tipoloxía orixinal das vivendas, especialmente dos elementos que compoñen a fachada (solainas e balcóns). Rehabilitación da vivenda abandonada e deshabitada que fai medianeira co edificio de vivendas. Soterramento do cableado aéreo.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Alteración da tipoloxía tradicional	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

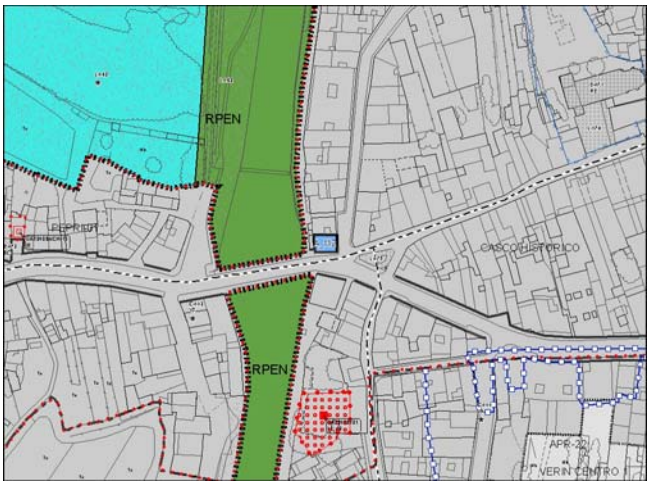
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/H-11	A_112

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Edificio de vivendas	**VERÍN**	**Verín**	**Avda Luís Espada nº 42; R/ Alameda n**

COORDENADAS: 629363-4644585

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta rectangular que, levantada entre medianeiras, ten fronte a unha das rúas principais da vila. O proxecto orixinal, datado no século XX, presenta tres alturas (B+II) e unha cuberta a catro augas. Esta tipoloxía de casa responde ao patrón de gran edificio levantado en cantaría granítica de óptima calidade (opus quadratum) mais carente de calquera caste de ornato.

A súa fachada principal opta por situar unha serie de balcóns individuais que aparecen apoiados sobre unha soleira granítica levemente voada no primeiro andar. O piso superior, para o que proxecto situou portasdaire protexidas cunha varanda, loce hoxe fiestras grazas ao peche da metade dos ocos con cantaría.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Tratamento axeitado do corpo adosado lateralmente á construción principal, e do ático. Recuperación dos ocos orixinais da segunda pranta e substitución de elementos discordantes na fachada. Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

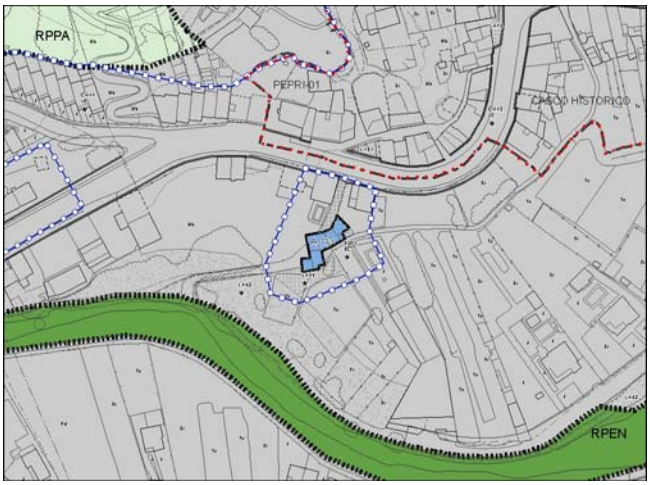
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	MUÍÑOS	O4/G-11	A_113

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Muíño dos Tres Guerras	**VERÍN**	**San Lázaro**	**Camiño Vello s/n**

COORDENADAS: 629074-4644433

DESCRICIÓN:

Edificio construído no ano 1739, segundo consta como epígrafe no lintel da única portadaire que se sitúa no piso superior. De planta rectangular, dúas alturas (B+I) e cuberta a dúas augas, o muíño é, en realidade, o edificio principal dun conxunto de pequenas construcións adxectivas apegadas a el.
Levantado en plementería concertada (opus mixtum vittatum) a lectura exterior dos seus paramentos permite concluír que, xunto coa portadaire á que nos referimos máis arriba, o portalón de acceso ao piso terreo -gorecido baixo un fermoso arco de medio punto- é o elemento máis singular do inmoble, exceptuando desta valoración o mecanismo de moenda.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

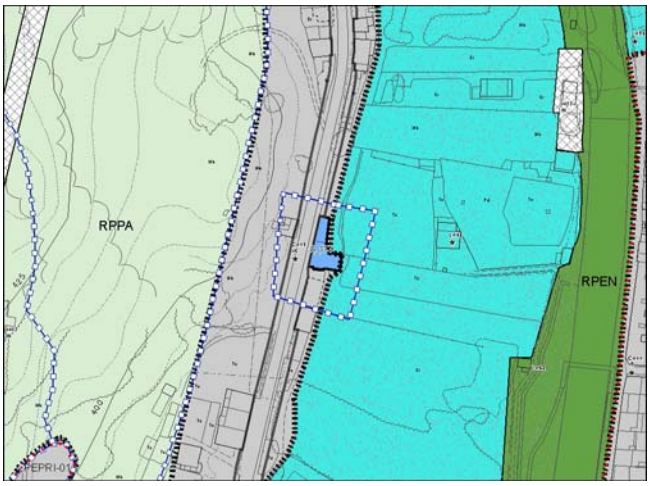
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	MUÍÑOS	O4/H-10	A_114

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Muíño de Peláez	**VERÍN**	**San Lázaro**	**Estrada de Vences nº 30-32; OU-113**

COORDENADAS: 629203-4644785

DESCRICIÓN:

Edificio construído no século pasado, tal e como evidencia a tipoloxía e o tamaño do edificio principal, destinado a moenda. De planta rectangular, dúas alturas (B+I) e cuberta a dúas augas, o muíño é, en realidade, o edificio principal dun conxunto de construcións adxectivas tradicionais apegadas a el.
Levantado en cantaría (opus quadratum) a lectura exterior dos seus paramentos é o propio dunha auténtica industria moderna, ofrecendo un conxunto de xanelas seriadas agrupadas de grande tamaño e disposición regular.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/I-11**	**A_115**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Edificio de vivendas	**VERÍN**	**Verín**	**Avda Luís Espada nº 18**

COORDENADAS: 629464-4644511

DESCRICIÓN:

Edificio de vivendas que presenta planta rectangular e tres alturas (B+II). O inmoble, levantado en cantaría de boa calidade (opus quadratum), dedica o seu piso terreo a usos comerciais.
Os andares residenciais articúlanse cara o exterior a través dun par de miradoiros alicatados que voan levemente sobre a rúa sustentados por canzorros graníticos que ocupan o eixe da fachada a modo de exedra, o que os converte no elemento máis singular do edificio. Este elemento aparece flanqueado por fiestras recercadas de grande tamaño con peitoril.
Xunto coa boa factura da cantaría destaca a organización vertical da fachada, deseñada de forma equilibrada e proporcionada, o que contrasta cos edificios que o flanquean.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	Aumento das alturas permitidas pola ordenanza As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/I-11	A_116

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Edificio de vivendas	**VERÍN**	**Verín**	**Avda Luís Espada nº 28**

COORDENADAS: 629506-4644507

DESCRICIÓN:

Edificio de estilo ecléctico de grande tamaño que presenta planta rectangular e tres alturas (B+II+Bufarda), constituíndo un dos mellores exemplos de arquitectura residencial do concello, mostra dun momento histórico excepcional. A fachada do inmoble, de estilo ecléctico, levántase en perpiaño granítico de óptima calidade (opus quadratum) organizándose a partir de dúas rúas laterais: a banda da dereita (que presenta unha sucesión vertical de balcóns voados e enrasados rematados en altura nun elemento torreado que coroa o conxunto) e a banda da esquerda (que superpón unha serie de miradoiros voados de grande beleza). Entre ambas rúas -separadas entre si por un vistoso almofadado- un lenzo de portasdaire encaixadas entre pilastras que se organizan tipoloxicamente en altura (balcón corrido abaixo e individual arriba).
Entre o nº 28 e o nº 30 existe un volume de planta terrea destinado a usos comerciais (unha zapatería). Esta pequena construción, levantada en catería, presenta un deseño acorde co grande edificio de vivendas que aparece identificado co nº 28: unha fachada enmarcada por pilastras almofadadas coroadas por bolas graníticas sobre peana de sección cuadrangular estriada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MIRADOIROS

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Instalación dunha rotulación comercial que non oculte nin minusvalore os valores arquitectónicos que son obxecto de protección. Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Instalación de rótulo incompatible	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/I-11	A_117

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa vilega	**VERÍN**	**Verín**	**Avda Luís Espada nº 30**

COORDENADAS: 629523-4644510

DESCRICIÓN:

Vivenda unifamiliar de planta rectangular e dúas alturas (B+I+BC) con fachada a unha das principais rúas da vila. Construída en cantería de boa calidade (opus quadratum) o andar terreo sitúa a porta de acceso á vivenda e un portal para a entrada de vehículos coroado por un fermoso arco alintelado. O piso residencial, deseñado en concordancia co inferior, dispón un balcón individual e, ao seu par, un miradoiro, ambos voados e con soleira granítica apoiada sobre elegantes canzorros acanalados de boa factura.
Recuado respecto da fachada principal, o que deu lugar a unha pequena terraza, construiuse un aproveitamento baixo cuberta.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	Aumento das alturas permitidas pola ordenanza As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/I-11	A_119

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Edificio de vivendas	**VERÍN**	**Verín**	**Avda Luís Espada nº 53; Rúa da Merc**

COORDENADAS: 629707-4644551

DESCRICIÓN:

Edificio de vivendas que presenta planta poligonal con fachada a dúas das principais rúas da vila. De estilo ecléctico, o proxecto inicial presentaba dúas únicas alturas (B+I) coroadas por un hastial calado -a modo de friso coroado por floróns- hoxe reubicado. Na última década o inmoble foi recrecido con tres novas alturas, o que trouxo consigo o falseamento do proxecto orixinal.

O andar terreo, dedicado a usos comerciais, dispón unha serie de portas e escaparates isódomos que se despregan ritmicamente ao longo das súas fachadas. Todos eles teñen como particularidade situar un frontón semicircular a modo de trabatel entre o lintel e o arco de medio punto que o coroa.

O piso residencial sitúa o mesmo número de ocos que o andar inferior, dispondo diante de cada un deles un balcón individual voado ao que se accede a través dunha portadaire gorecida por un arzo escarzano rebaixado. O encontro entre ambas fachadas faise a través dun ángulo curvo onde o proxectista situou un miradoiro de forxa.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

VARANDAS

ELEMENTOS DECORATIVOS DA FACHADA

MELLORAS NECESARIAS:

Substitución do letreiro comercial en primeira pranta. Deberase trasladar a sinaléctica incompatible cos valores arquitectónicos a protexer. Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Enfoscado de paramentos de cantería	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras
Instalación de rótulo incompatible	Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/I-11	A_120

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Edificio de vivendas	**VERÍN**	**Verín**	**Avda Luís Espada nº 62**

COORDENADAS: 629766-4644516

DESCRICIÓN:

Edificio de vivendas que presenta planta rectangular e tres alturas (B+II). O inmoble, levantado en cantaría de boa calidade (opus quadratum), dedica o seu piso terreo a usos comerciais.
Os andares residenciais articúlanse cara o exterior a través dun par de balcóns que voan sobre a rúa sustentados por unha soleira granítica que ocupa o eixe da fachada. Este elemento aparece flanqueado por fiestras recercadas con peitoril de forxa.
Xunto coa boa factura da cantaría destaca o deseño da fachada en "rúas" que conteñen unha tipoloxía de oco específica. Desde o punto de vista ornamental o proxectista bota man dun repertorio adusto e contido. Neste sentido as súas únicas concesións decorativas identifícanse nas pilastras que traban verticalmente a fachada e nos canzorros que sustentan o beirado.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	Aumento das alturas permitidas pola ordenanza As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/I-11**	**A_121**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Edificio de vivendas	**VERÍN**	**Verín**	**Avda Luís Espada nº 63**

COORDENADAS: 629782-4644551

DESCRICIÓN:

Edificio de vivendas que presenta planta rectangular e catro alturas (B+III). O inmoble, levantado en cantaría de boa calidade (opus quadratum), dedica o seu piso terreo, como é norma, a usos comerciais. Neste nivel destaca o tratamento almofadado dos seus muros, así como os arcos alintelados que simulan coroar dous dos seus tres ocos.
Os andares residenciais articúlanse cara o exterior a través de tres miradoiros acristalados que voan sobre a rúa sustentados por unha soleira granítica que ocupa o eixe da fachada, ao tempo que sobresae en planta, o que fai deles o elemento máis singular do edificio. Este elemento aparece flanqueado por fiestras recercadas de grande tamaño con peitoril de forxa. Xunto coa boa factura da cantaría destaca a organización vertical da fachada por medio de "rúas" separadas entre si por pilastras almofadadas.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Substitución dos elementos discordantes da fachada e supresión de antena parabólica. Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

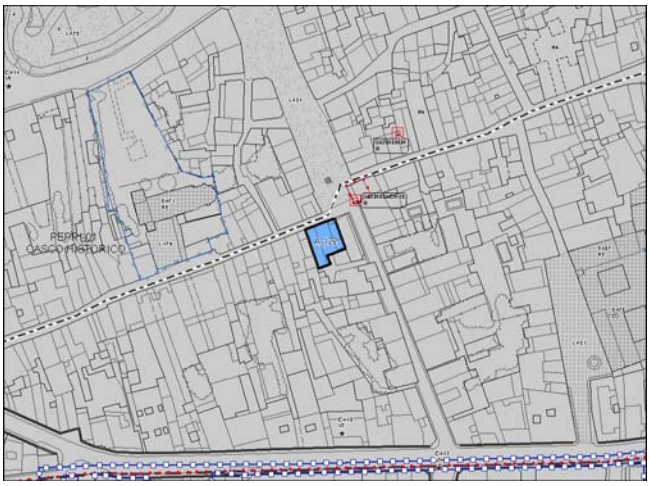
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/I-11**	**A_122**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa vilega	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa Maior nº 1-3**

COORDENADAS: 629589-4644644

DESCRICIÓN:

A carón da Casa dos Acevedo, podemos contemplar un fabuloso edificio de estilo modernista, sen dúbida unha das mellores mostras arquitectónicas do concello de Verín. A súa fachada foi deseñada para combinar pedra (opus quadratum) e vidro, o que lle dá un aspecto contrastado e elegante. Presenta unhas magníficas galerías-miradoiro, superpostas en dous niveis no caso do torreón lateral, que remata nunha cúpula espectacular de planta octogonal. A súa fachada tamén chama a atención pola utilización de numerosas filigranas e formas decorativas (pilastras almofadadas, motivos fitomórficos, capiteis xónicos, ovas, volutas, etc...) que presenta a pedra utilizada na súa construción.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
TIPOLOXÍA DO MIRADOIRO
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado fixado á fachada e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Instalación de rótulo incompatible	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

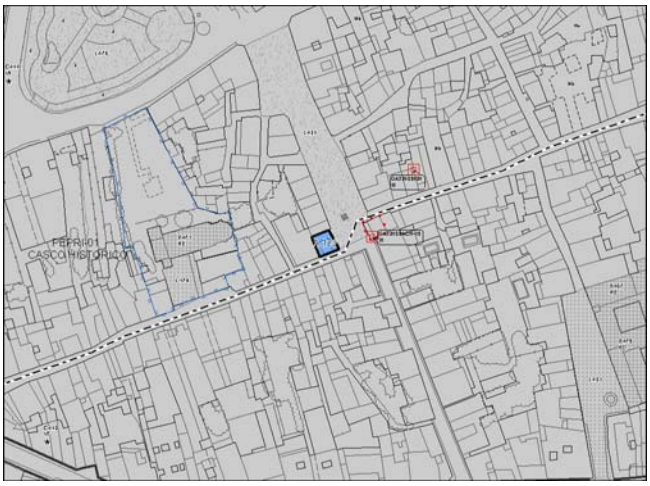
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/I-10	A_123

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa vilega	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa Maior nº 2**

COORDENADAS: 629581-4644662

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta rectangular levantada entre medianeiras que dá fronte á Praza García Barbón e a unha das principais rúas da vila histórica. Precisamente a fachada que mira a este espazo público (estaba conformada por un balcón voado cuberto que, á súa vez, xeraba un pórtico inferior) foi derrubada nas últimas décadas, menoscabando a súa tipoloxía orixinal e os seus valores arquitectónicos.

Construída na Idade Moderna, presenta tres alturas (B+II+miradoiro) e unha cuberta a dúas augas que arrinca dun aleiro granítico levemente voado. Esta tipoloxía de casa responde ao patrón de casa vilega burguesa, levantada en cantaría granítica de boa calidade (opus quadratum) mais carente de calquera caste de ornato, agás no caso do recercado dos ocos do segundo andar residencial.

As súas fachadas sitúan unha serie de ocos ritmicamente dispostos: portas (destaca o arco de medio punto do acceso principal), fiestras comerciais no piso terreo e portasdaire balconadas gorecidas por unha varanda no residencial.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

VARANDAS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

TIPOLOXÍA DO MIRADOIRO

MELLORAS NECESARIAS:

Deberá recuperarse a fachada orixinal que presentaba o edificio á Praza García Barbón. Soterramento do cableado fixado á fachada e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Enfoscado de paramentos de cantería	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

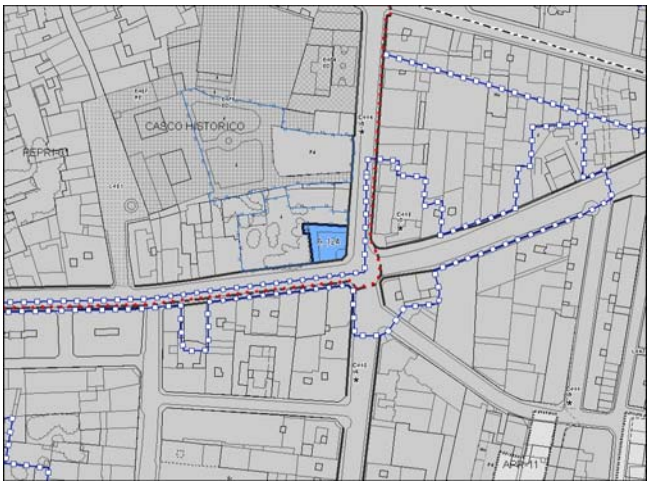
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/J-11	A_124

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Palacete vilego	**VERÍN**	**Verín**	**Avda Luís Espada nº 65; R/ Irmáns He**

COORDENADAS: 629836-4644559

DESCRICIÓN:

Palacete urbano de estilo ecléctico que presenta dúas alturas (B+I+Bufarda) con fachada a dúas rúas -unha delas a máis importante da vila- e xardín privado. De planta poligonal, as súas dúas fachadas, erguidas en cantaría perfectamente labrada e esquadrada (opus quadratum) atópanse no chafrán, elemento que aparece coroado por un torreón abufardado que se remata en altura por medio dunha terraza-miradoiro.
Tanto o andar terreo como o superior destínanse a usos residenciais, mais o primeiro piso sitúa un balcón corrido poligonal flanqueado por galerías de madeira. Malia iso o tratamento estilístico e tipolóxico dos ocos difire dun andar a outro: un híbrido de arco en mitra alintelado sobre portas e fiestras no piso terreo; e portasdaire e xanelas baixo lintel no superior.
Tanto nun caso coma no outro os falsos arcos e linteis sobresaen volumetricamente coa intención de animar plasticamente a fachada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

FINCA SINGULAR
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
TIPOLOXÍA DO MIRADOIRO
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/J-11	A_125

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Villa Isabel	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa Irmáns Hernández Álvarez nº 3**

COORDENADAS: 629843-4644583

DESCRICIÓN:

Construída no ano 1934, esta vivenda unifamiliar presenta planta rectangular, dúas alturas (B+I) e cuberta a a dúas vertentes. Levantada en cantería (opus quadratum) a súa fachada organízase en "rúas" verticais definidas por pilastras que se coroan en altura por medio de tres pináculos nos que labra en altorrelevo o nome da casa e o ano da súa construción.
Os ocos do piso terreo responden a dúas únicas tipoloxías: portalóns (3) que dan acceso a senllos garaxes e unha porta. En correspondencia con esta organización, o piso superior dispón unha serie de portasdaire con acceso a un balcón individual e outro corrido.
Apegado a un dos alzados penais sitúase un garaxe que, no piso residencial, dá lugar a unha terraza.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

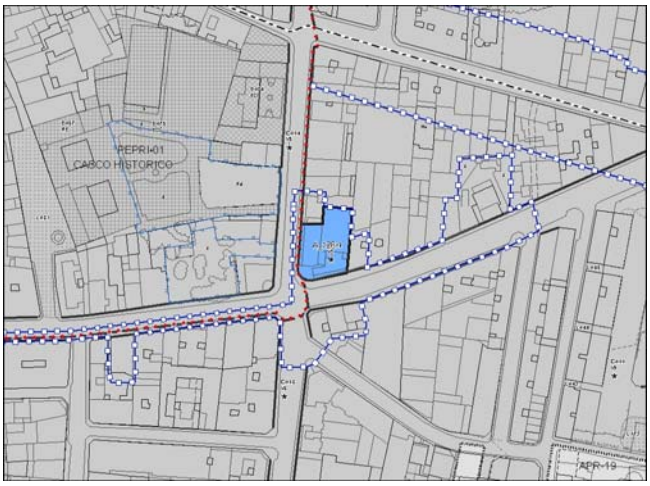
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/J-11	A_126

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Edificio do Cine Buenos Aires	**VERÍN**	**Verín**	**Avda Luís Espada nº 73; R/ Irmáns He**

COORDENADAS: 629872-4644573

DESCRICIÓN:

Edificio de estilo racionalista que presenta de catro alturas (B+III) con fronte a dúas das principais rúas da vila. Levantado en cantaría perfectamente labrada e escuadrada (opus quadratum) o inmoble presenta un par de fachadas idénticas que se atopan nun orixinal chafrán redondeado no que se dispoñen unha serie de fiestras tripartitas divididas por columnas de sección circular.

Os frontis laterais presentan un tratamento que procura o contraste a través dun claro-escuro definido por dous bloques antagónicos: un protagonizado por unha cuadrícula de balcóns individuais, e outro por unha serie de fiestras.

O piso terreo do conxunto acolle, ademais dunha serie de locais comerciais, a sala de exhibición cinematográfica máis antiga da vila.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS: Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Instalación de rótulo incompatible	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/J-11	A_127

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Villa	**VERÍN**	**Verín**	**Avda Luís Espada nº 87**

COORDENADAS: 629959-4644596

DESCRICIÓN:

Vivenda unifamiliar de estilo racionalista que presenta planta poligonal e tres alturas (B+II) que se ergue de forma exenta a carón dunha das principais arterias viarias de Verín. Gorecida baixo unha cuberta a catro augas, o conxunto componse dunha serie de volumes desiguais que gradúan a súa amplitude e dimensión en altura.
Os pisos residenciais sitúan unha rede de ocos equidistantes e simétricos, o máis orixinal deles, o que conforma o seudomiradoiro levemente voado en forma de exedra que loce o andar nobre.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

Non se permite o engadido de novos andares no inmoble, debendo manter a configuración volumétrica actual.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Aumento das alturas permitidas pola ordenanza	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras
As que fixe o nivel de protección	Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/I-10	A_128

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa vilega	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa da Cruz nº 12**

COORDENADAS: 629652-4644681

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta rectangular que, levantada entre medianeiras, ten fronte a unha das principais rúas da vila. Construída no século XIX, presenta tres alturas (B+II) e unha cuberta a dúas augas que sobarda a fachada para acubillar un balcón corrido voado ricamente decorado. Esta tipoloxía de casa responde ao patrón de casa vilega burguesa, levantada en cantaría granítica de boa calidade (opus quadratum) mais cun tratamento ornamental moi medido.
A súa fachada abre unha serie de ocos ritmicamente dispostos: portas e xanelas (as do piso comercial con arcos alintelados) que procuran un efecto claro-escuro cos ostentosos balcóns que asumen o protagonismo do andares de caracter residencial.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Tratamento de pintura nas carpinterías existentes e de acabado no teito do corredor da pranta segunda. Soterramento do cableado fixado á fachada e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/J-10	A_129

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Antigo lavadoiro	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa Rosalía de Castro nº 2**

COORDENADAS: 629902-4644757

DESCRICIÓN:

Antigo lavadoiro popular cuberto construído en perpiaño granítico ben dimensionado e escuadrado (opus quadratum). De planta poligonal e cuberta a dúas e tres augas, en función do volume edilicio da que se trate, este inmoble foi construído para facer a función de lavadoiro público ao servizo dos veciños/as.
Destaca o eixe da fachada principal do inmoble, concebida de forma opaca e ornamental, e rematada en altura a través dun frontón triangular coroado por pináculos.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

Esta mesma tipoloxía de lavadoiro repítese en varios concellos da provincia.

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Supresión do engadido (posiblemente un aseo) construído na contrafachada SE do edificio con posterioridade á súa erección. Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CEMITERIOS	O4/J-10	A_130

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Cemiterio municipal	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa Rosalía de Castro nº 15**

COORDENADAS: 630034-4644874

DESCRICIÓN:

Camposanto municipal construído no ano 1866 que destaca, ademais de pola súa antigüidade, pola inclusión dunha serie de elementos de valor arquitectónico e patrimonial moi relevantes. É o caso da súa portada monumental, proxectada en estilo neoclásico con pilastras acanaladas soportando un frontón triangular rematado nunha cruz latina que aparece flanqueada por orixinais pináculos angulares en forma de palmeta. A ambos lados da porta principal desenvólvense muros de peche de cantaría que inclúen unha serie de hastiais ornamentais de grande tamaño en forma de palmetas e antefixas.
No seu interior érguese un cruceiro sen figuración con capitel coríntio e, no mesmo eixe central-distribuidor, unha humilde capela labrada en cantería (opus quadratum).
En distintos puntos do recinto dispóñense panteóns e enterramentos individuais de elevado valor cultural que constitúen exemplos senlleiros de arquitectura funeraria.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS DECORATIVOS DA FACHADA

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

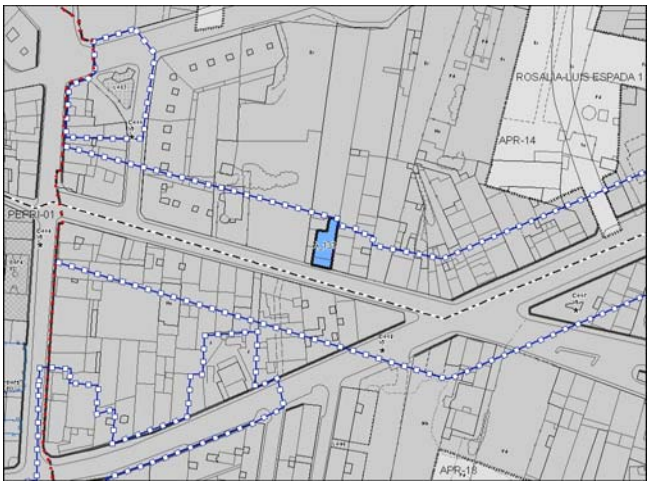
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/J-10	A_131

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Edificio de vivendas	**VERÍN**	**Verín**	**Travesía de Sousas nº 21**

COORDENADAS: 630008-4644666

DESCRICIÓN:

Edificio de vivendas que presenta planta rectangular e catro alturas (B+III). O inmoble, levantado en cantaría de boa calidade (opus quadratum), dedica o seu piso terreo a garaxe e acceso principal. Neste nivel destaca o tratamento almofadado dos seus muros, motivo que se repite nas pilastras que enmarcan a fachada do edificio.
Os andares residenciais articúlanse cara o exterior a través de tres miradoiros acristalados que voan sobre a rúa sustentados por unha soleira granítica que ocupa o eixe da fachada, o que fai deles o elemento máis singular do edificio. Esta peza aparece flanqueada por fiestras recercadas con peitoril. Destaca o beiril voado con pontóns vistos.
Xunto coa boa factura da cantaría destaca a organización vertical da fachada por medio de "rúas".

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

MIRADOIROS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	MURALLAS	O4/H-11	A_132

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Fragmento de Muralla e Baluarte	**VERÍN**	**Verín**	**Verín**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:
Moderno	629358-4644475

DESCRICIÓN:

A presente ficha protexe o fragmento da antiga muralla que se corresponde co baluarte do lenzo SW, estudado no ano 2005 por Rebeca Blanco Rotea. Trátase dun elemento de planta pentagonal, cun ángulo saínte cara o S duns 18 m de lenzo mural localizado dentro da horta dos herdeiros de Benigno Gallego. Xunto a este tramo existe outro, recto e sen escarpadura, que transcorre en paralelo ao río de maneira notablemente alterada respecto da súa configuración orixinal.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	INTEGRAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Liberar o acceso físico ao pano exterior da muralla. Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/I-11	A_133

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa vilega	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa Lisa nº 19-21**

COORDENADAS: 629649-4644586

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta rectangular que, levantada entre medianeiras, ten fronte a unha das principais rúas da vila. Construída no século XIX, presenta dúas alturas (B+I) e unha cuberta a dúas augas que voa lixeiramente sobre a rúa. Esta tipoloxía de casa responde ao patrón de casa vilega burguesa, levantada en cantaría granítica de boa calidade (opus quadratum) mais cun tratamento ornamental moi medido.

A súa fachada abre unha serie de ocos ritmicamente dispostos, con portas e xanelas que procuran un efecto claro-escuro reforzado cos vistosos miradoiros labrados en madeira que asumen o protagonismo do piso residencial.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

TIPOLOXÍA DO MIRADOIRO

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado fixado á fachada e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben. Instalación de baixantes de cobre e substitución de letreiro comercial por outro máis adecuado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Instalación de rótulo incompatible	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

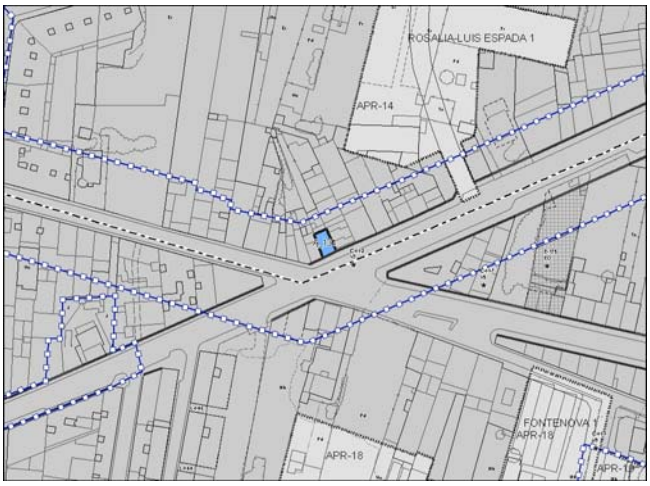
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/J-11	A_134

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Edificio de vivendas	**VERÍN**	**Verín**	**Avda de Castilla nº 5**

COORDENADAS: 630083-4644649

DESCRICIÓN:

Edificio de vivendas que presenta planta rectangular e catro alturas (B+III). O inmoble, levantado en cantaría de boa calidade (opus quadratum), dedica o seu piso terreo a garaxe e acceso principal.
Os andares residenciais articúlanse cara o exterior a través de dous miradoiros acristalados que voan sobre a rúa sustentados por unha soleira granítica poligonal que ocupa o eixe da fachada, o que fai deles o elemento máis singular do edificio. Esta peza aparece flanqueada por fiestras con peitoril.
Xunto coa boa factura da cantaría destaca a organización vertical da fachada por medio de "rúas".

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

Permítese ampliar un andar en altura.

ELEMENTOS A PROTEXER

MIRADOIROS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	Aumento das alturas permitidas pola ordenanza As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/J-11	A_135

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa vilega	**VERÍN**	**Verín**	**Avda de Castilla nº 9**

COORDENADAS: 630101-4644660

DESCRICIÓN:

Vivenda unifamiliar construído entre medianeiras que presenta planta rectangular, dúas alturas (B+I) e cuberta a dúas vertentes. O andar terreo sitúa, xunto coa porta de acceso principal, dous grandes ocos: un portalón de acceso ao garaxe (gorecido baixo un arco escarzano) e un baixo comercial.
A súa fachada foi labrada integramente en cantaría (opus quadratum). O piso residencial alterna portasdaire e fiestras con acceso a un grande balcón central corrido; nun dos ángulos sitúase un miradoiro de planta poligonal labrado en pedra de moi boa factura.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

MIRADOIROS

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	Aumento das alturas permitidas pola ordenanza
	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras
	Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

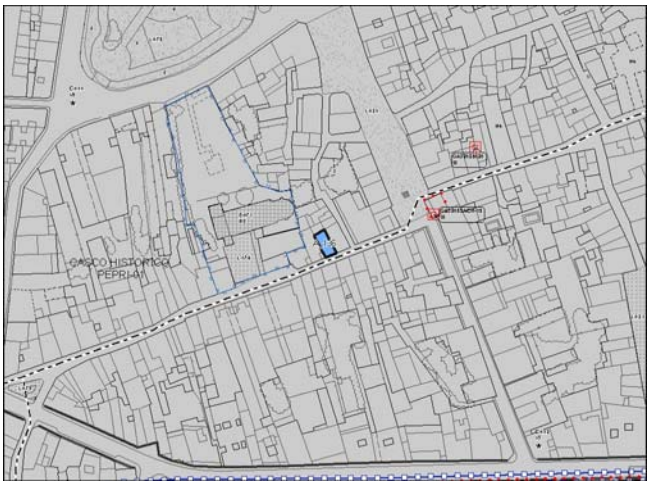
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/I-11**	**A_136**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa brasonada	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa Maior nº 8**

COORDENADAS: 629548-4644649

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta rectangular que, levantada entre medianeiras, ten fronte á principal rúa da vila histórica. Construída na Idade Moderna, presenta dúas alturas (B+I) e unha cuberta a dúas augas (hoxe perdida) que sobardaba lixeiramente a fachada para acubillar un balcón individual voado. Esta tipoloxía de casa responde ao patrón de casa nobre vilega, levantada en cantaría granítica de boa calidade (opus quadratum) mais cun tratamento ornamental austero.
A súa pequena fachada abre unha serie de ocos ritmicamente dispostos: portas e xanelas que procuran un efecto claro-escuro co modesto balcón que asume o protagonismo do andar vivideiro.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	MOI MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

O Decreto 571/1963 protexe os escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico artístico; BOE núm. 77, do 30 de marzo. O escudo ou brasón que loce a fachada desta vivenda ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC), o máximo grao de protección legal co que pode contar un ben cultural, por aplicación da disposición adicional segunda da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

ESCUDOS

MELLORAS NECESARIAS:

Tramitar orde de execución para garantir a realización das obras imprescindibles que aseguren a conservación. Soterramento do cableado fixado á fachada e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben e instalación de baixantes de cobre.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/K-10	A_137

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Edificio de vivendas	**VERÍN**	**Verín**	**Avda de Castilla nº 23**

COORDENADAS: 630163-4644691

DESCRICIÓN:

Edificio de vivendas que presenta planta rectangular e catro alturas (B+III). O inmoble, levantado en cantaría de boa calidade (opus quadratum), dedica o seu piso terreo a garaxe e acceso principal. Neste nivel destaca o tratamento almofadado dos seus muros, motivo que se repite nas pilastras que enmarcan as tres rúas que estruturan a fachada do edificio.
Os andares residenciais articúlanse cara o exterior a través de tres miradoiros acristalados que voan sobre a rúa sustentados por unha soleira granítica que ocupa o eixe da fachada, o que fai deles o elemento máis singular do edificio. Esta peza aparece flanqueada por fiestras recercadas con peitoril.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	O4/I-10	A_138

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Igrexa de Sta María a Maior	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa Maior**

COORDENADAS: 629507-4644663

DESCRICIÓN:

Edificio de planta rectangular e cabeceira semicircular que se localiza no centro do núcleo primitivo do casco histórico. Visible unicamente desde a Rúa Maior e Alameda, a súa fachada principal aparece protagonizada por dúas torres de planta cuadrangular, unha delas (a que acolle o reloxo) inconclusa e de traza diferenciada do seu par. Este elemento, ao igual que a totalidade do edificio, eríxese en granito (opus quadratum) e inclúe no seu corpo principal unha tríada de arcos apuntados con xambas prolongadas a modo de acanaladuras; sobre este elemento un cubo destacado por unha imposta sustentada por canzorros.
A porta de acceso principal é de estilo neoclásico; enmarcada por dúas pilastras acanaladas, con capitel xónico e frontón triangular coroado por pináculos que acolle unha fornela no seu tímpano. Conta cun friso epigrafiado ("ESTA ES YGLESIA DE REFUGIO Y SAGRADO").
No seu altar loce o Cristo de las Batallas, probablemente de Gregorio Fernández ou de Martínez Montañés, que anteriormente presidiu a capela do Cristo de Monterrei.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	BO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:
PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER
FINCA SINGULAR
TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:
Recuperación da cuberta coa eliminación da lámina impermeabilizante vista da construción anexa. Instalación de baixantes de cobre e supresión dos os elementos disconformes ou alleos ao ben (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, altofalantes inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

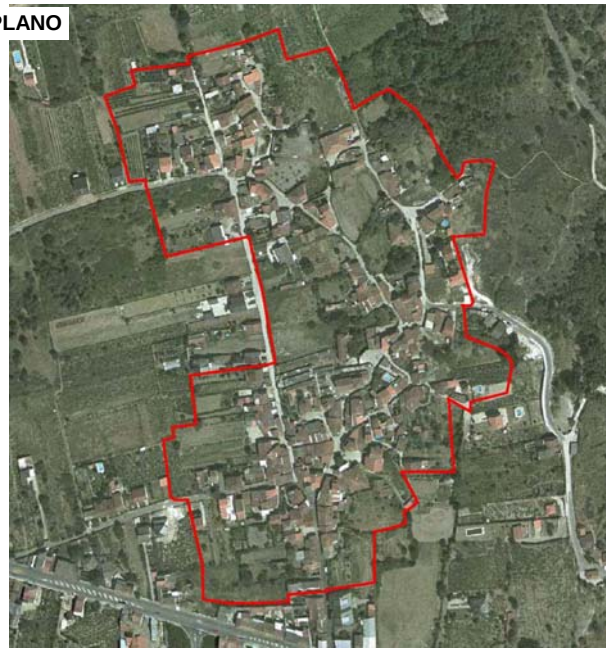
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CONXUNTOS HISTÓRICOS	O4/E-10	A_139

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vila de Pazos	**PAZOS**	**Pazos**	**Pazos**

COORDENADAS: 628357-4644727

DESCRICIÓN:

Núcleo tradicional de carácter histórico que acolle un importante volume de edificacións de carácter residencial nobre (entre elas as casas da familia dos Miñambres), así como a igrexa parroquial e a casa reitoral. Xunto a elas, un considerable número de vivendas tradicionais levantadas entre medianeiras con fronte ao rueiro.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	GALEGO	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	MIXTA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI PAZOS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado fixado ás fachadas, instalación dun alumeado público nobre e instalación de baixantes nobres. Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características dos inmobles incluídos no PEPRI.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CONXUNTOS HISTÓRICOS	O4/I-10	A_140

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casco histórico de Verín	**VERÍN**	**Verín**	**Verín; San Lázaro**

COORDENADAS: 629578-4644674

DESCRICIÓN:

Nesta ficha incluímos os núcleos tradicionais de Verín propiamente dito e o de San Lázaro, situado ao outro lado do río Támega. O primeiro presenta unha clara orixe romana, como evidencia a ordenación da súa trama urbana, mentres que o segundo responde a unha tipoloxía medieval.
Ambos núcleos presentan un notable carácter histórico e artístico, acollendo un importante volume de edificacións de carácter residencial nobre, entre elas a igrexa de Sta María A Maior, o templo e convento dos Mercedarios e as populares Casa do Escudo e Capela de San Lázaro. Xunto a estas, un considerable número de edificios de vivendas de grande calidade, así como casas tradicionais, nobres e burguesas levantadas entre a Idade Media e o s. XX.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	MIXTA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado fixado ás fachadas, instalación dun alumeado público nobre e instalación de baixantes nobres. Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características dos inmobles incluídos no PEPRI.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/I-11**	**A_141**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa Reitoral de Verín	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa Maior nº 16**

COORDENADAS: 629494-4644632

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta rectangular que, levantada entre medianeiras, amosa dúas fachadas con fronte á Rúa Maior da vila. Construída no século XIX, presenta dúas alturas (B+I) e unha cuberta a dúas augas que voa lixeiramente sobre a rúa. Esta tipoloxía de casa responde ao patrón de casa vilega burguesa, levantada en cantaría granítica de boa calidade (opus quadratum) mais cun tratamento ornamental moi medido, apenas presente no almofadado das pilastras angulares e na cornixa moldurada que precede ao beiril.
A súa fachada abre unha serie de ocos ritmicamente dispostos, con portas e algunha xanela que procuran un efecto claro-escuro reforzado coas portasdaire balconadas que asumen o protagonismo do piso residencial.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

FINCA SINGULAR
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
TIPOLOXÍA DO MIRADOIRO
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Reparación da cuberta coa eliminación da lámina impermeabilizante vista e doutros elementos discordantes.
Soterramento do cableado fixado á fachada e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben e instalación de baixantes de cobre.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/I-11	A_142

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Edificio de vivendas	**VERÍN**	**Verín**	**Avda Luís Espada nº 49**

COORDENADAS: 629676-4644543

DESCRICIÓN:

Edificio de vivendas que presenta planta rectangular e tres alturas (B+II+Bc). O inmoble, levantado en cantaría de boa calidade (opus quadratum), dedica o seu piso terreo a usos comerciais e acceso principal.
Os andares residenciais articúlanse cara o exterior a través de dous miradoiros graníticos que voan sobre a rúa sustentados por unha soleira que ocupa o eixe da fachada, facendo deles o elemento máis singular do edificio. Esta peza aparece flanqueada por portasdaire balconadas con forxa. Destaca o beiril voado con pontóns labrados en pedra.
Desde o punto de vista ornamental sobresae o tratamento almofadado dos laterais dos pisos residenciais por medio dun altorrelevo vertical dentado.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

Hai algúns anos foi construído un baixocuberta recuado que nada ten que ver coa fachada orixinal do inmoble.

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
TIPOLOXÍA DO MIRADOIRO
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Instalación dunha rotulación comercial que non oculte nin minusvalore os valores arquitectónicos que son obxecto de protección. Tratamento do ático inadaptado e substitución de persianas de aluminio, soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Instalación de rótulo incompatible	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/I-12**	**A_143**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Urbanización de interese	**VERÍN**	**Verín**	**Rúas Constitución; Laureano Peláez;**

COORDENADAS: 629691-4644289

DESCRICIÓN:

Urbanización residencial que ocupa un predio de forma poligonal que dispón un total de catro (4) volumes edificatorios de planta rectangular, cuberta a catro augas e unha (B+I) ou dúas (B+II) alturas, organizados de dous en dous. Levantados seguindo o esquema de bloque aberto, o conxunto disponse de tal xeito que é quen de xerar unha zona verde interior aberta ao rueiro, o que lle proporciona unha grande calidade ambiental.

O paramento externo dos bloques alterna a cantaría vista (opus quadratum) con lenzos murarios recebados e pintados que, en calquera caso, ocupan un espazo menor respecto do granito.

As fachadas presentan unha serie de ocos (fiestras e portasdaire) que seguen un ritmo regular, sendo alleas a calquera caste de ornamentación. Destaca o deseño levemente recortado das fachadas, onde se fixan matizados entrantes (coincidentes coa porta de entrada aos bloques e ás escaleiras) e saíntes voados (localizados á altura dos balcóns, algúns deles reconvertidos en miradoiros).

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

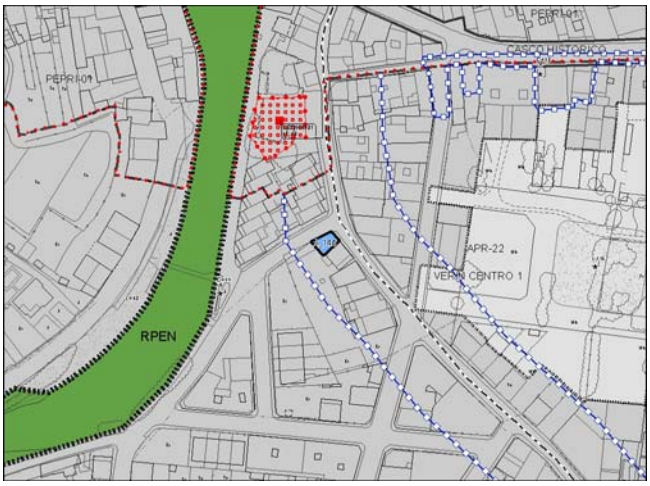
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/H-11	A_144

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa vilega	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa de Elle nº 24; Camiño de Queizás**

COORDENADAS: 629387-4644423

DESCRICIÓN:

Edificio de planta poligonal, cuberta a catro augas e tres alturas (B+II), que presenta os seus paramentos parcialmente recebados.
O principal valor da edificación é a súa contrafachada, que dispón no seu eixe un par de fermosos miradoiros superpostos enrasados labrados en madeira. Este elemento está conformado por cinco xanelas de guillotina.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
TIPOLOXÍA DO MIRADOIRO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/H-11	A_145

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa vilega	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa de Elle nº 26**

COORDENADAS: 629395-4644417

DESCRICIÓN:

Edificio de planta cadrada, cuberta a catro augas e dúas alturas (B+I), que amosa os seus paramentos -labrados con cantaría (opus quadratum)- vistos.
O principal valor da edificación é a súa contrafachada, onde o piso residencial sitúa un miradoiro corrido acristalado con estrutura de madeira. Este elemento está conformado por un total de nove xanelas de guillotina.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

O propietario poderá engadir unha altura á vivenda respectando a tipoloxía orixinal do inmoble.

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MIRADOIROS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/I-12**	**A_146**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa vilega	**VERÍN**	**Verín**	**Avda de Portugal nº 32**

COORDENADAS: 629604-4644352

DESCRICIÓN:

Casa vilega levantadas entre medianeiras que presenta planta rectangular e dúas alturas (B+II). Gorecida cunha cuberta a dúas augas, a súa fachada -labrada en cantaría- presenta unha secuencia de vans regulares dispostos de forma rítmica, destacando especialmente polo singular tratamento que reciben (recercado de ocos e lintel en altorrelevo).

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Instalación de rótulo incompatible	Aumento das alturas permitidas pola ordenanza As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/I-12**	**A_147**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casas sindicais	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa de Pedro González Prada nº 3-5**

COORDENADAS: 629674-4644376

DESCRICIÓN:

Edificio de planta rectangular, dúas alturas (B+I) e cuberta a catro augas -rematadas en altura por pináculos angulares- que foi construído a mediados do século pasado utilizando cantaría de boa calidade (opus quadratum).
O inmoble persigue integrarse na trama urbana recuando as súas fachadas principal e secundaria, o que dá lugar a senllos espazos libres axardinados cara as rúas Pedro González Prada e Irmáns La Salle, proporcionándolle unha elevada calidade ambiental.
A súa fachada organízase en rúas verticais, alternando fiestras pareadas con portas e portasdaire balconadas. Destaca o beiril voado en tres ringleiras de tella superpostas.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PÚBLICA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS
VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/I-11**	**A_148**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa brasonada	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa Maior nº 20**

COORDENADAS: 629475-4644628

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta rectangular que, levantada entre medianeiras, ten fronte a unha das principais rúas da vila. Construída na Idade Moderna, presenta dúas alturas (B+I) e unha cuberta a dúas augas que sobarda a fachada para acubillar un par de balcóns voados sus decorado. Esta tipoloxía de casa responde ao patrón de casa vilega nobre, levantada en cantaría granítica de boa calidade (opus quadratum) mais, exceptuando a cornixa moldurada, cun tratamento ornamental contido.
A súa fachada abre unha serie de ocos ritmicamente dispostos: portas e xanelas que procuran un efecto claro-escuro cos ostentosos balcóns voados sobre canzorros que, xunto ao brasón, asumen o protagonismo do andar residencial.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

O Decreto 571/1963 protexe os escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico artístico; BOE núm. 77, do 30 de marzo. O escudo ou brasón que loce a fachada desta vivenda ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC), o máximo grao de protección legal co que pode contar un ben cultural, por aplicación da disposición adicional segunda da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

ESCUDOS

MELLORAS NECESARIAS:

Tratamento da fachada cun novo rexuntado, soterramento do cableado exterior e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

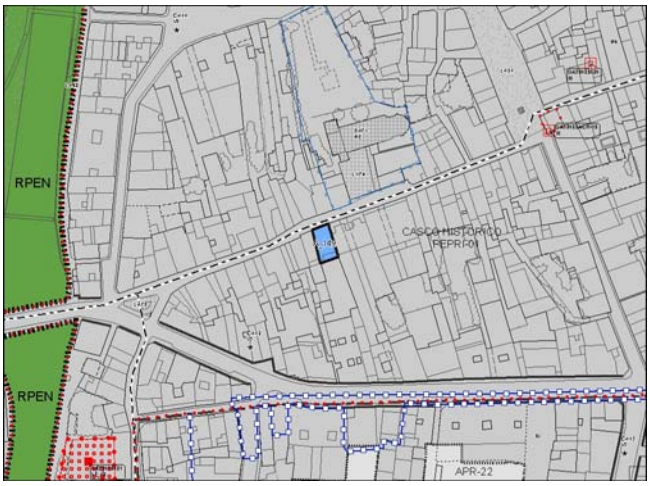
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/I-11	A_149

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa vilega	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa Maior nº 31**

COORDENADAS: 629487-4644607

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta rectangular que, levantada entre medianeiras, ten fronte a unha das principais rúas da vila. Construída no século XIX, presenta tres alturas (B+II) e unha cuberta a dúas augas que non é visible desde a rúa. Esta tipoloxía de casa responde ao patrón de casa vilega burguesa, levantada en cantaría granítica de boa calidade (opus quadratum) mais cun tratamento ornamental medido.anítica. A súa fachada abre unha serie de ocos ritmicamente dispostos: portas e portasdaire (as do piso comercial en forma de escaparate). Destaca o balcón corrido central flanqueado por miradoiros de madeira que asumen o protagonismo do andar residencial.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
TIPOLOXÍA DO MIRADOIRO
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

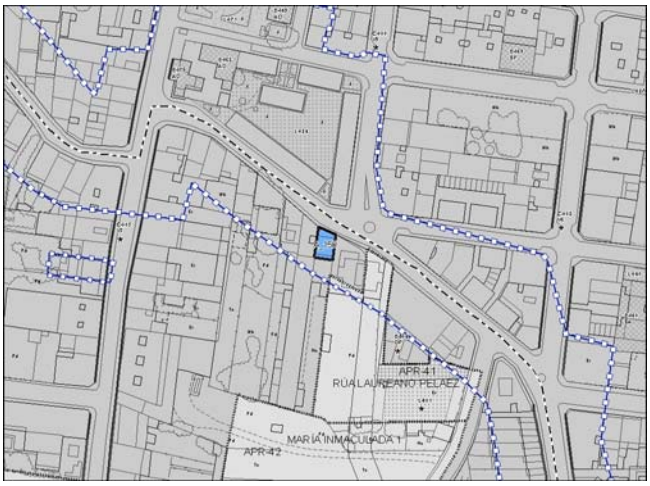
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/I-12**	**A_150**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Edificio de vivendas	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa da Constitución nº 18**

COORDENADAS: 629695-4644201

DESCRICIÓN:

Edificio de vivendas que presenta planta rectangular e tres alturas (B+II). O inmoble, levantado en cantaría de boa calidade (opus quadratum), dedica o seu piso terreo a garaxe e acceso principal. Neste nivel destaca a presenza dun arco alintelado sobre a porta do garaxe.
Os andares residenciais articúlanse cara o exterior a través de dous miradoiros acristalados que voan sobre a rúa sustentados por unha soleira granítica que ocupa o eixe da fachada, sen dúbida o elemento máis singular do edificio. Esta peza aparece flanqueada por fiestras recercadas con peitoril moldurado.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TIPOLOXÍA DO MIRADOIRO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	Aumento das alturas permitidas pola ordenanza As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/I-12	A_151

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Edificio de vivendas	**VERÍN**	**Verín**	**Avda de Portugal nº 58**

COORDENADAS: 629573-4644187

DESCRICIÓN:

Edificio de vivendas que presenta planta rectangular e tres alturas (B+II). O inmoble, levantado en cantaría de boa calidade (opus quadratum), dedica o seu piso terreo a garaxe e acceso principal. Neste nivel destaca o tratamento almofadado do paramento, así como a presenza dun arco alintelado sobre a porta do garaxe.
Os andares residenciais, enmarcados por pilastras almofadadas que dividen en rúas verticais a fachada, articúlanse cara o exterior a través de dous miradoiros acristalados que voan sobre a rúa sustentados por unha soleira granítica que ocupa o eixe do frontis, sen dúbida o elemento máis singular do edificio. Esta peza aparece flanqueada por fiestras recercadas con peitoril de forxa.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TIPOLOXÍA DO MIRADOIRO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	Aumento das alturas permitidas pola ordenanza As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/I-13	A_153

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Villa	**VERÍN**	**Verín**	**Avda de Portugal nº 82**

COORDENADAS: 629546-4644033

DESCRICIÓN:

Vivenda unifamiliar de planta rectangular que presenta tres alturas (B+II) e paramentos de cantaría (opus quadratum). Estamos diante dunha casa tipo villa, que conta con xardín privado e retranquea a súa situación varios metros respecto da liña de edificación. A súa principal singularidade é o dobre miradoiro angular de madeira que loce nos andares 1º e 2º, así como a galería de granito coroada por un balcón de planta poligonal que se fixa á esquina oposta. Destaca tamén o beiril de madeira amplamente voado que que soporta a cuberta a catro augas.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
TIPOLOXÍA DO MIRADOIRO
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/I-13**	**A_154**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN: **Villa**

PARROQUIA: **VERÍN**

NÚCLEO: **Verín**

LOCALIZACIÓN: **Avda de Portugal nº 84**

COORDENADAS: 629540-4644016

DESCRICIÓN:

Vivenda unifamiliar de planta rectangular, dúas alturas (B+I), paramento de cantaría (opus quadratum) e cuberta a un par de augas. Estamos diante dunha casa tipo villa, que conta con xardín privado e retranquea a súa situación varios metros respecto da liña de edificación. A súa principal singularidade é a pérgola soportada por columnas de granito que, a modo de porche aberto de estilo colonial, precede ás estancias interiores.
O sobrado da casa ábrese ao exterior por medio de tres xanelas contiguas gorecidas baixo cadanseu arco de medio punto.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

COLUMNAS DE PEDRA
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
PÉRGOLAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/I-13**	**A_155**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Villa	**VERÍN**	**Verín**	**Avda de Portugal nº 90**

COORDENADAS: 629531-4643974

DESCRICIÓN:

Vivenda unifamiliar de planta rectangular, dúas alturas (B+I), paramento de cantaría (opus quadratum) e cuberta a un par de augas. Estamos diante dunha casa tipo villa, que conta con xardín privado e retranquea a súa situación varios metros respecto da liña de edificación. A súa principal singularidade é o soportal que, a modo de porche aberto de estilo colonial, precede ás estancias interiores. A esta peza accédese a través dunha escalinata lateral dun único tiro con varanda granítica.
O sobrado da casa ábrese ao exterior por medio dunha portadaire situada nunha sorte de casetón que dá acceso a unha pequena terraza voada apoiada nun par de columnas.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

COLUMNAS DE PEDRA

TIPOLOXÍA DO SOPORTAL

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/I-13**	**A_156**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Edificio de vivendas	**VERÍN**	**Verín**	**Avda de Portugal nº 73**

COORDENADAS: 629569-4643916

DESCRICIÓN:

Vivenda unifamiliar entre medianeiras que presenta planta rectangular, dúas alturas (B+II) e paramentos de cantaría (opus quadratum). Estamos diante dunha casa urbana que conta con xardín privado, mais non retranquea a súa situación respecto da liña de edificación. A súa principal singularidade é o miradoiro central de granito apoiado en canzorros que loce o primeiro andar, así como o beiril de madeira amplamente voado que que soporta a súa cuberta a catro augas.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

TIPOLOXÍA DO MIRADOIRO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

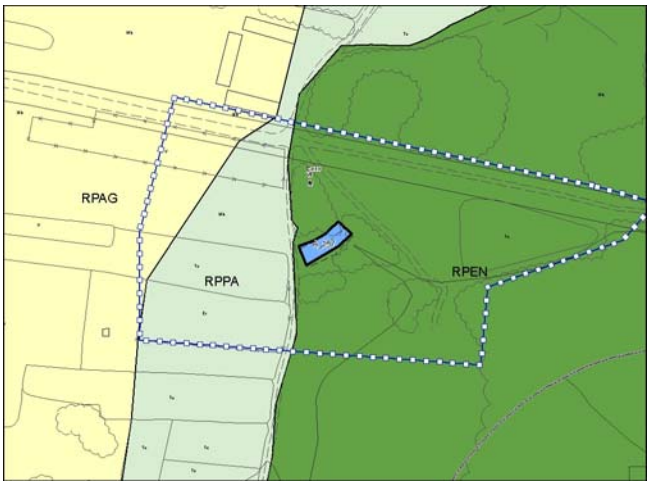
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	MUÍÑOS	O4/D-16	A_157

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Muíño-vivenda do Pracer	**PAZOS**	**Pazos**	**O Pracer**

COORDENADAS: 628021-4643267

DESCRICIÓN:

Estamos diante dunha vivenda de planta rectangular con dúas alturas (B+I), cantaría da modalidade de opus quadratum e cuberta a dúas augas. Na actualidade a cuberta e o piso do inmoble están practicamente perdidos a causa do abandono ao que foi sometido desde tempo indeterminado. O máis destacable desde o punto de vista patrimonial é o brasón enmarcado nunha orla circular que dispón no seu campo central unha cruz grega de Alcántara e Calatrava cruzada por un báculo e unha espada (símbolos do poder titular). Na metade inferior aparecen un compás (símbolo de mestría e perfección) e outra figura danada que non somos quen de identificar (un espello?) quizais da Orde de San Rosendo de Celanova. Facendo medianeira con el, un muíño, construído cunha plementería diferente nun momento histórico claramente posterior, que contou ata hai poucas décadas con tres rodas ou mos.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PAISAXÍSTICA

OBSERVACIÓNS:

O Decreto 571/1963 protexe os escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico artístico; BOE núm. 77, do 30 de marzo. O escudo ou brasón que loce a fachada desta vivenda ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC), o máximo grao de protección legal co que pode contar un ben cultural, por aplicación da disposición adicional segunda da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

TODO O CONXUNTO

ESCUDOS

MELLORAS NECESARIAS:

Rehabilitación integral preservando os elementos e valores definitorios da arquitectura orixinal.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	O4/E-11	A_158

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Igrexa parroquial de San Fiz	**PAZOS**	**Pazos**	**Pazos**

COORDENADAS: 628369-4644653

DESCRICIÓN:

Templo de planta rectangular construído no ano 1736, segundo informa a cartela situada no seu frontis. A nave do edificio, levantado en cantaría de boa calidade (opus quadratum), presenta unha cuberta a dúas augas, mentres que o altar maior, que se eleva respecto daquela, ofrece unha cubrición de catro vertentes.
Os muros costais sitúan contrafortes equidistantes co obxecto de trasladar as presións procedentes da cuberta; entre eles dispóñense fiestras rectangulares abucinadas.
A fachada do edificio sitúa no seu eixe un orixinal arco conopial cubrindo a súa porta de acceso principal, un elemento quizais reutilizado procedente do templo anterior. Sobre el un altorrelevo coa cruz de Santiago e, sobre ela, un fermoso óculo abucinado decorado con flores. Coroa o edificio unha espadana de dobre oco decorada con volutas, pináculos e unha cruz latina.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	BO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI PAZOS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben (engadidos, muro de bloques prefabricado que pecha o adro, materiais desaxustados, altofalantes...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Construción de novos nichos no adro	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

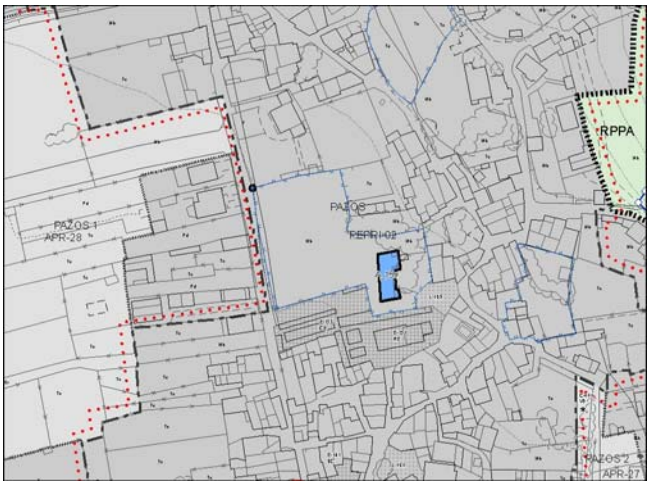
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/E-10	A_159

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa reitoral de Pazos	**PAZOS**	**Pazos**	**Pazos**

COORDENADAS: 628291-4644732

DESCRICIÓN:

Edificio de planta en forma de L e dúas alturas (B+I) erixido en cantaría de óptima calidade (opus quadratum). De planta poligonal, a súa cuberta a catro augas vese interrompida por unha monumental cambota de sección cadrada que ofrece unha factura extraordinaria.
Un dos elementos máis fermosos do conxunto son o balcón corrido voado mais os soportais inferiores que se abren ao patio interior lousado, sumamente elegante grazas á estilizada beleza da súa columnata.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI PAZOS

OBSERVACIÓNS:

Nun dos linteis do espazo asoportalado lemos: HIZOSE ANO DE 1750.
A Finca Singular sobre a que se ergue o ben que é obxecto desta ficha -incluídos os seus muros e pináculos ornamentais- gozará de idéntica protección que aquel.

ELEMENTOS A PROTEXER

CHEMINEAS
ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS
FINCA SINGULAR
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
SOPORTAL

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, cableado aéreo ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

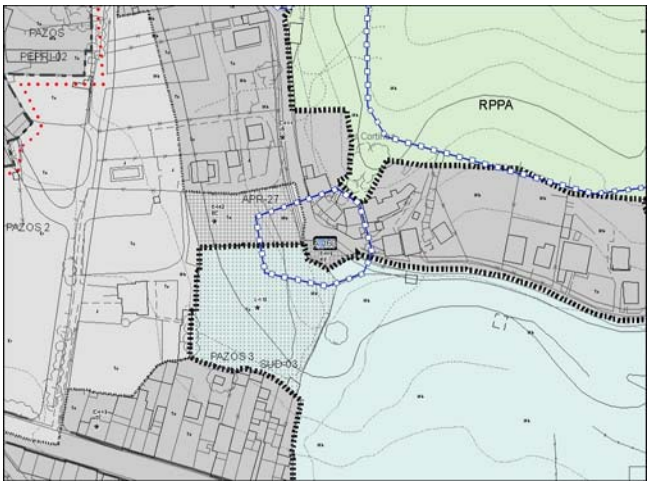
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	O4/F-11	A_160

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Capela de San Gregorio	**PAZOS**	**Pazos**	**Pazos**

COORDENADAS: 628586-4644480

DESCRICIÓN:

Capela de planta rectangular levantada ao E do núcleo de Pazos. Dunha única nave e gorecida por unha cuberta a dúas vertentes, os seus muros son de cantaría concertada (opus vittatum). Na fachada principal disponse a súa única porta de acceso gorecida por un arco de medio punto.
A fachada coróase en altura por medio dunha espadana dun único oco rematada nunha cruz latina sen figuración. Destaca o seu cabido, isto é, o espazo a modo de nártex que se abre diante da porta principal; a súa cuberta a tres augas aparece sustentada por catro columnas e o seu interior preséntase dotado cun asento corrido de pedra.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	BO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traslado dos colectores de lixo a outra localización.
Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

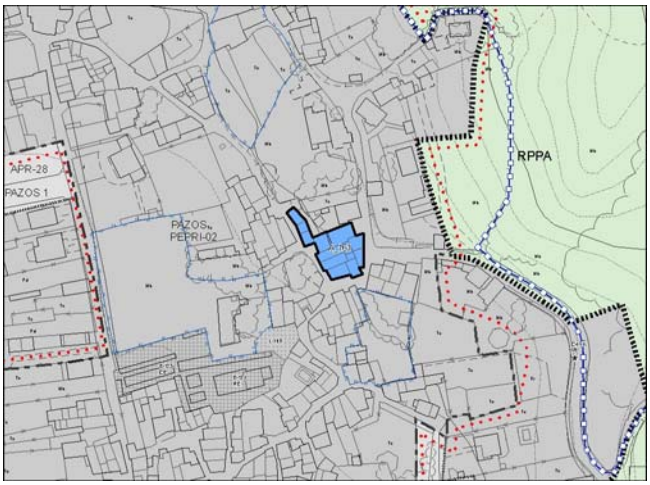
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/F-10	A_161

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Couzada de interese	**PAZOS**	**Pazos**	**Pazos**

COORDENADAS: 628420-4644716

DESCRICIÓN:

Couzada que presenta unha notable calidade arquitectónica por canto integra un conxunto de edificacións tradicionais cunha vivenda nobre de altísimo valor histórico, tal como evidencia o par de brasóns flanqueados por columnas (un deles timbrado) que loce nas súas dúas fachadas principais. Fondamente alterado respecto da súa morfoloxía orixinal -datable na Idade Moderna- a peza nobre presenta dúas alturas (B+I) e cuberta a catro augas; os seus muros aparecen conformados en cantaría de calidade (opus quadratum) que contrasta coa plementería de inferior calidade que presenta o resto da edificación.
O andar terreo, como é norma, foi ideado para acoller a adega, así como a estancia para o resgardo de apeiros de labranza, mais esta función foi modificada co paso do tempo, ao punto que a porta de acceso principal -gorecida baixo un fermoso arco de medio punto- foi xa dividida en dúas metades co obxecto de permitir a entrada a dúas vivendas diferentes.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI PAZOS

OBSERVACIÓNS:

O Decreto 571/1963 protexe os escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico artístico; BOE núm. 77, do 30 de marzo. Os dous (2) escudos ou brasóns que loce a fachada desta vivenda teñen a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC), o máximo grao de protección legal co que pode contar un ben cultural, por aplicación da disposición adicional segunda da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

ESCUDOS

MELLORAS NECESARIAS:

Recuperación da escalinata de acceso orixinal ao andar residencial e da biseira da porta de acceso orixinais.
Suprimirase o miradoiro a as persianas exteriores, xa que son elementos alleos á tipoloxía orixinal do ben. Instalaranse baixantes de cobre.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

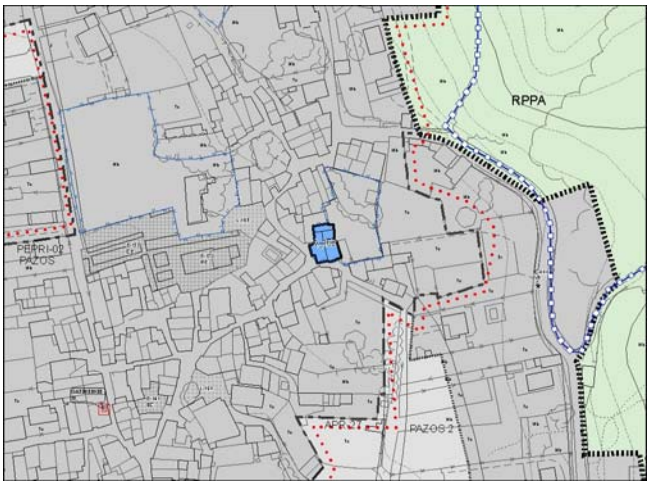
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/F-11	A_162

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa Grande	**PAZOS**	**Pazos**	**Pazos**

COORDENADAS: 628432-4644657

DESCRICIÓN:

Casa Grande localizada no centro do núcleo de Pazos que ocupa un cuarteirón completo. De planta poligonal, dúas alturas (B+I) e cuberta a catro augas, os seus muros aparecen conformados en cantaría (opus quadratum).
Escasamente alterada respecto do seu aspecto orixinal, o andar terreo -como é norma- foi ideado para acoller a adega, así como a estancia para o resgardo de apeiros de labranza, de aí que se fixe unha escaleira exterior dun único tiro que permite o acceso ao andar residencial. Neste mesmo lenzo aparece un dos elementos máis notables da casa, un elegante balcón con soleira de granito apoiada sobre canzorros con varanda de forxa. A outra fachada pública da vivenda preséntase máis alterada: transformou en galería (de aluminio lacado) un balcón orixinal, e situou un novo elemento voado de nova factura á par daquel.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI PAZOS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

FINCA SINGULAR
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS
ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Adecuarase a balaustrada de pedra á tipoloxía orixinal e suprimirase o miradoiro da fachada lateral. Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben, retirando a luminaria da súa localización actual.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

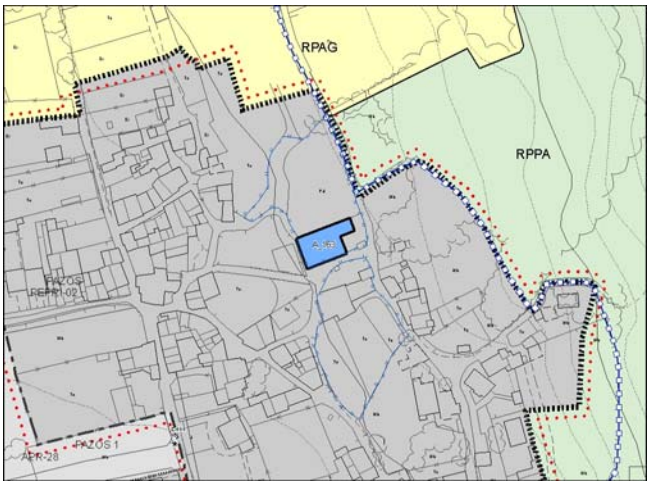
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/E-10	A_163

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa Grande dos Miñambres 1	**PAZOS**	**Pazos**	**Rúa do Cuartelillo**

COORDENADAS: 628357-4644869

DESCRICIÓN:

Casa Grande de tipoloxía exenta localizada ao N do núcleo de Pazos a carón do casal homónimo orixinal. De planta poligonal, dúas alturas (B+I) e cuberta a catro augas, os seus muros aparecen conformados con cantaría de alta calidade (opus quadratum).
Construída ao longo do século pasado, o andar terreo -como é norma- foi ideado para acoller a adega, así como distintas estancias para o resgardo de apeiros de labranza, de aí que se abra unicamente ao exterior por medio dun escaso número de bufardas abucinadas. Neste mesmo lenzo (SE) sitúase un dos elementos máis notables da casa, un elegante balcón con varanda de forxa e soleira de granito apoiada sobre unha moldura corrida. Este mesmo elemento, desta volta sustentado sobre canzorros, reaparece na fachada SW.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI PAZOS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

FINCA SINGULAR
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

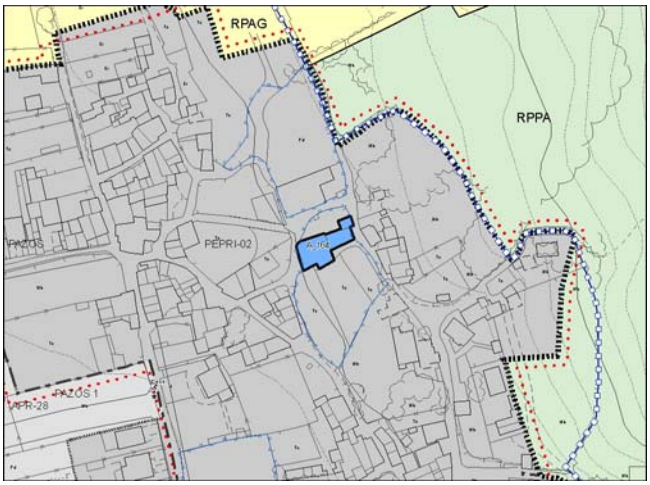
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/E-10	A_164

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa Grande dos Miñambres 2	**PAZOS**	**Pazos**	**Pazos**

COORDENADAS: 628366-4644841

DESCRICIÓN:

Casa Grande de tipoloxía exenta localizada ao N do núcleo de Pazos a carón dun casal homónimo levantado con posterioridade. De planta poligonal, dúas alturas (B+I) e cuberta a catro augas, os seus muros aparecen conformados con cantaría de mediana calidade (opus vittatum).
Construída na Idade Moderna, o andar terreo -ao que se accede a través dun patio- foi ideado para acoller a adega, así como distintas estancias para o resgardo de apeiros de labranza, de aí que unicamente se abra ao exterior por medio dun portón. No lenzo orientado ao SW sitúanse os elementos máis notables da casa: un elegante balcón corrido enrasado con varanda de madeira e soleira de granito e, por baixo del, dous brasóns timbrados. A súa fachada NW, a mesma que se abre ao patio privado que referimos máis arriba, volve amosar un novo escudo nobiliario -este sen timbre- á beira dunha fiestra de tres batentes situada no andar elevado. Este volume residencial empalma neste sector (NE) cunha serie de construcións adxectivas.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI PAZOS

OBSERVACIÓNS:

O Decreto 571/1963 protexe os escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico artístico; BOE núm. 77, do 30 de marzo. Os tres (3) escudos ou brasóns que locen as fachadas desta vivenda teñen a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC), o máximo grao de protección legal co que pode contar un ben cultural, por aplicación da disposición adicional segunda da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.
A Finca Singular sobre a que se ergue o ben que é obxecto desta ficha -incluídos os seus muros de peche- gozará de idéntica protección que aquel.

ELEMENTOS A PROTEXER

FINCA SINGULAR
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS
ESCUDOS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

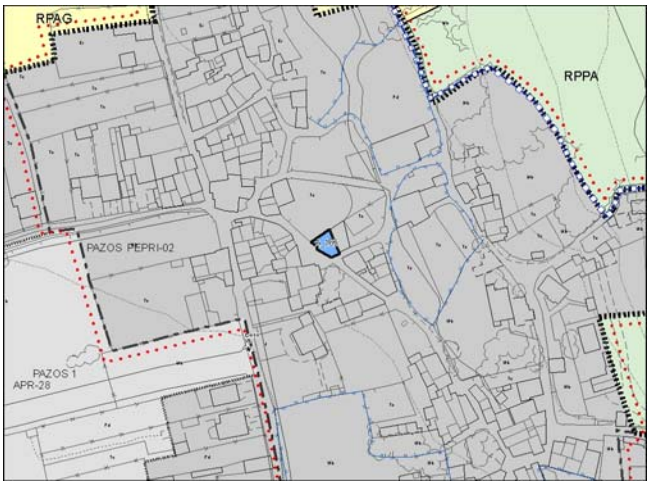
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/E-10	A_165

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**PAZOS**	**Pazos**	**Pazos**

COORDENADAS: 628319-4644819

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional localizada ao NW do núcleo de Pazos levantada entre medianeiras. De planta poligonal, dúas alturas (B+I) e cuberta a tres augas, os seus muros aparecen conformados en pedra irregular concertada (opus vittatum).
Relativamente alterada respecto da súa tipoloxía orixinal, o andar terreo -como é habitual- foi ideado para acoller a adega, así como a estancia para o resgardo de apeiros de labranza, de aí a presenza dun portón de acceso decorado por un altorrelevo de factura popular que presenta unha cruz latina flanqueada por dous pináculos que se coroan cun hastial que recorda a unha ánfora ou crátera.
Na fachada principal do inmoble fai a súa aparición un balcón voado -orixinalmente con soleira de madeira- que se apoia sobre canzorros.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI PAZOS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS
ELEMENTOS DECORATIVOS DA FACHADA

MELLORAS NECESARIAS:

Recuperación da tipoloxía orixinal do balcón (suprimirase o voo pechado) e instalación de baixantes de cobre ou chapa metálica acabada en mate, suprimindo as de fábrica e PVC actuais. Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/E-10**	**A_166**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**PAZOS**	**Pazos**	**Pazos**

COORDENADAS: 628308-4644803

DESCRICIÓN:

Casa Grande localizada ao N do núcleo de Pazos que ocupa o ángulo dun cuarteirón. De planta poligonal, dúas alturas (B+I) e cuberta a catro augas, os seus muros foron levantados en cantaría de mediana calidade (opus vittatum).
Escasamente alterada respecto do seu aspecto orixinal, o andar terreo foi ideado para acoller a adega, así como a estancia para o resgardo de apeiros de labranza, de aí que se dispoña unha escaleira exterior dun único tiro que permite o acceso ao andar residencial. Na fachada principal aparece un dos elementos máis notables da casa, un sinxelo balcón con soleira de granito apoiado sobre canzorros. Este mesmo lenzo murario dispón un par de brasóns sen timbrar embutidos no muro, un deles baixo un epígrafe ilexible situado sobre o beirado granítico perimetral.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI PAZOS

OBSERVACIÓNS:

O Decreto 571/1963 protexe os escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico artístico; BOE núm. 77, do 30 de marzo. Os dous (2) escudos ou brasóns que locen as fachadas desta vivenda teñen a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC), o máximo grao de protección legal co que pode contar un ben cultural, por aplicación da disposición adicional segunda da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

BALCÓNS E VARANDAS
ESCALEIRAS
ESCUDOS

MELLORAS NECESARIAS:

Recuperación da tipoloxía orixinal do inmoble. Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/E-10	A_167

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**PAZOS**	**Pazos**	**Pazos**

COORDENADAS: 628335-4644810

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional localizada ao NW do núcleo de Pazos levantada entre medianeiras. De planta poligonal, dúas alturas (B+I) e cuberta a tres augas, os seus muros aparecen conformados en pedra irregular concertada (opus vittatum).
Escasamente alterada respecto da súa tipoloxía orixinal, o andar terreo -como é habitual- foi ideado para acoller a adega, así como a estancia para o resgardo de apeiros de labranza. Na fachada principal, que coincide co chafrán, fai a súa aparición un balcón voado cuberto defendido cunha varanda de forxa que se apoia nunha solaina granítica.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI PAZOS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

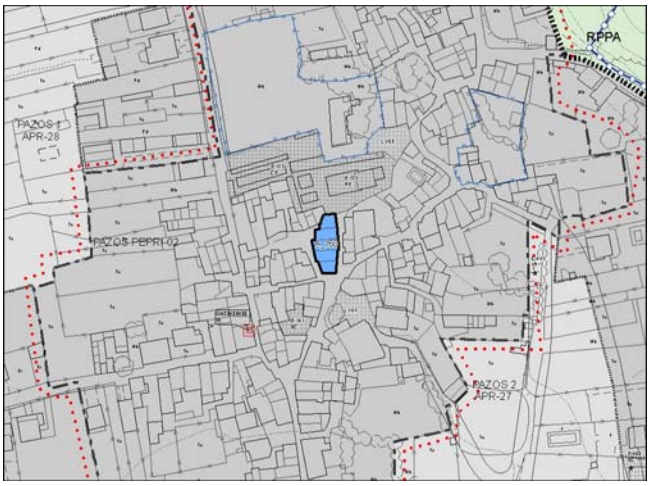
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/E-11	A_168

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Conxunto de interese e brasón	**PAZOS**	**Pazos**	**Pazos**

COORDENADAS: 628358-4644625

DESCRICIÓN:

Conxunto tradicional de interese levantado entre medianeiras que consitúe un cuarteirón situado no centro do núcleo de Pazos. A vivenda que acolle o escudo timbrado presenta planta rectangular, dúas alturas (B+I) e cuberta a dúas augas. Os seus muros erguéronse utilizando unha plementería irregular (opus vittatum) que, malia todo, permite abrir grandes ocos como a fiestra que se dispón no eixe da fachada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI PAZOS

OBSERVACIÓNS:

O Decreto 571/1963 protexe os escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico artístico; BOE núm. 77, do 30 de marzo. O escudo ou brasón que loce a fachada desta vivenda ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC), o máximo grao de protección legal co que pode contar un ben cultural, por aplicación da disposición adicional segunda da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

ESCUDOS

MELLORAS NECESARIAS:

Adecuación do tramo de fachada sen pintar que loce o piso residencial inmediato ao brasón. Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

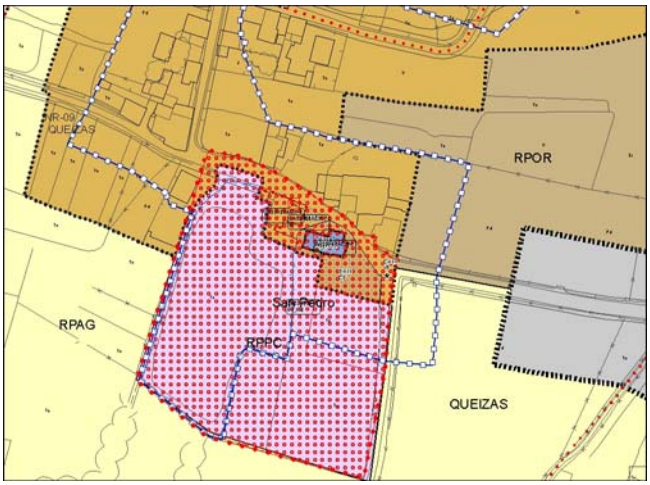
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	O4/G-20	A_169

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Igrexa parroquial de San Pedro	**QUEIZÁS**	**Queizás**	**Queizás**

COORDENADAS: 628828-4642165

DESCRICIÓN:

Templo de orixe románica (así o evidencian os canzorros xeométricos e figurados que sosteñen o beirado perimetral do altar maior) reconstruído na Idade Moderna reutilizando unha parte dos materiais e estruturas do edificio orixinal, tal e como evidencia a lectura dos seus paramentos, levantados nunha mestura de opus incertum, mixtum vittatum e quadratum.
A fachada principal, levantada ex novo no século XVIII probablemente, ergueuse utilizando cantaría perfectamente labrada e escuadrada, un material que dá forma a unha composición neobarroca moi contida (evidenciada apenas no acobadamento da porta principal) que se remata en altura por medio dunha espadana de dobre oco flanqueada e coroada por pináculos piramidais rematados en bola e unha cruz latina sen figuración.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	POUCO ALTERADO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

Na parede N do templo aparece embutida unha peza granítica rectangular que presenta unha espiña de peixe en altorrelevo (semellante á que loce a capela de San Xes de Francelos p.e.) de clara filiación altomedieval.
Sobre o lintel da porta principal da nave lemos: "ESTA ES YGLESIA D REFVGIO Y SAGRADO".

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
TODO O CONXUNTO
INSCRICIÓNS

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben (cableado aéreo, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

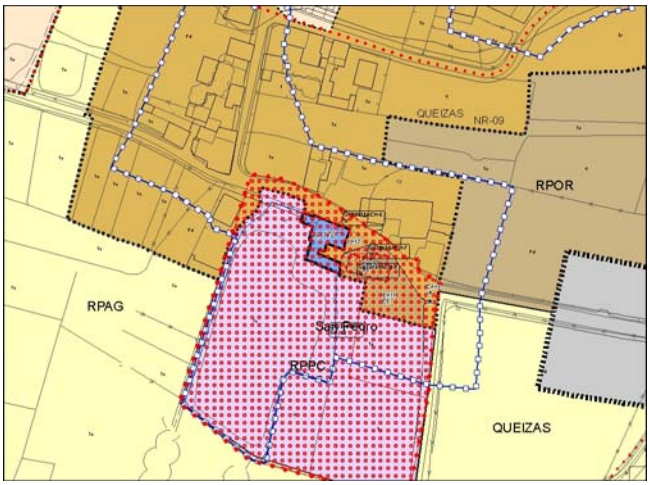
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Construción de novos nichos no adro	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/G-20	A_170

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa Reitoral de Queizás	**QUEIZÁS**	**Queizás**	**Queizás**

COORDENADAS: 628805-4642184

DESCRICIÓN:

Edificio de planta en forma de L que dispón ao seu carón unha serie de arquitecturas adxectivas que axudan a conformar un patio interior con acceso polo E a través dun portalón. De dúas alturas (B+I) e cuberta a catro augas, os muros desta vivenda situada a carón do templo parroquial foron levantados utilizando tipoloxías diferentes: opus vittatum no contorno dos ocos e nos eixes estruturais e vittatum no resto.
Escasamente alterada respecto da súa tipoloxía orixinal, o andar terreo -como é habitual- foi ideado para acoller a adega, así como a estancia para o resgardo de apeiros de labranza, reservando o andar elevado -ao que se accede a través dunha escaleira exterior- para usos residenciais.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:
NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:
A Finca Singular sobre a que se ergue o ben que é obxecto desta ficha -incluídos os seus muros de peche- gozará de idéntica protección que aquel.

ELEMENTOS A PROTEXER
FINCA SINGULAR
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:
Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (cableado aéreo, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

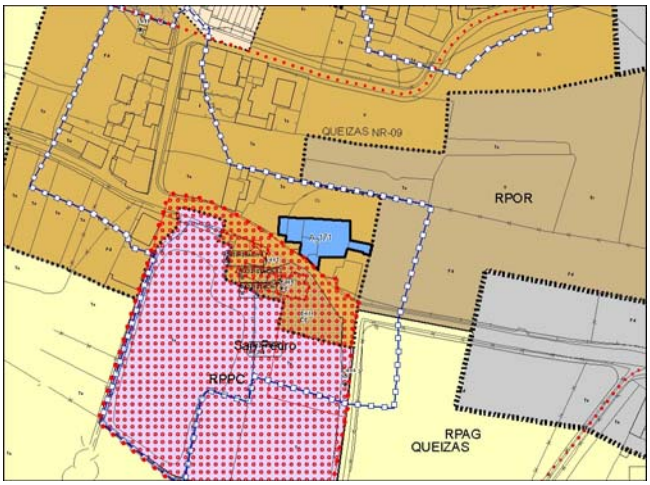
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/G-20	A_171

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa Grande	**QUEIZÁS**	**Queizás**	**Queizás**

COORDENADAS: 628849-4642194

DESCRICIÓN:

Edificio de planta poligonal que dispón ao seu carón unha serie de arquitecturas adxectivas que axudan a conformar un patio interior con acceso polo S a través dun portalón con mochetas sen decoración. De dúas alturas (B+I) e cuberta a catro augas, os muros desta vivenda situada a carón do templo parroquial foron levantados utilizando pedra irregular escuadrada (opus vittatum).
Apreciablemente alterada respecto da súa tipoloxía orixinal (a súa carpintería foi integramente substituída por aluminio lacado en branco), o andar terreo -como é norma- foi ideado para acoller a adega, así como a estancia para o resgardo de apeiros de labranza, reservando o andar elevado -ao que se accede a través dunha escaleira exterior- para usos residenciais. Neste nivel desprégase un balcón corrido ao longo de toda a súa fachada do que ignoramos a súa cronoloxía.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/H-16	A_172

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa do Perú	**VERÍN**	**Verín**	**Avda de Portugal**

COORDENADAS: 629343-4643212

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta rectangular, dúas alturas (B+I) e cuberta a catro augas que se ergue utilizando cantaría de boa calidade (opus quadratum). O piso terreo preséntase case totalmente cego, sen dúbida por destinarse a usos non residenciais. O andar superior si presenta unha serie rítmica de grandes ocos (fiestras e algunha porta) con peitoril en altorrelevo simulando pilastras en forma de estípite.
Un dos alzados menores presenta un brasón timbrado e cuartelado embutido na súa fachada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

O Decreto 571/1963 protexe os escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico artístico; BOE núm. 77, do 30 de marzo. O escudo ou brasón que loce a fachada desta vivenda ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC), o máximo grao de protección legal co que pode contar un ben cultural, por aplicación da disposición adicional segunda da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

ESCUDOS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

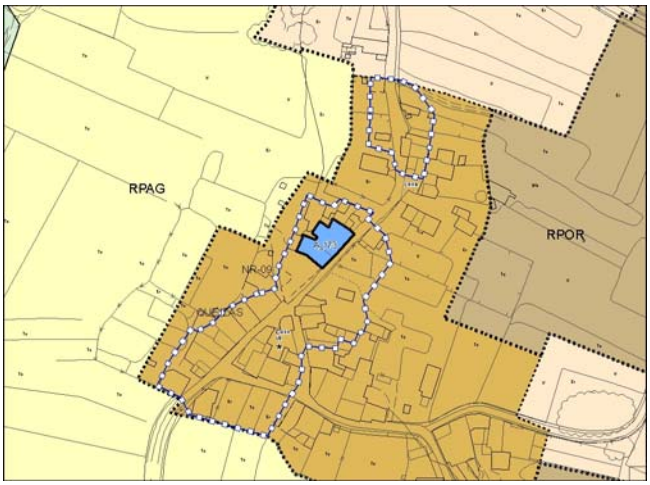
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/A-13	A_173

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional con brasóns (2)	**QUEIZÁS**	**A Aldea**	**A Aldea**

COORDENADAS: 628639-4642557

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta rectangular construída entre medianeiras con fronte a unha das rúas principais do núcleo, que presenta dúas alturas (B+I) e unha cuberta de dúas vertentes. Esta tipoloxía de casa responde ao patrón de casa tradicional, levantada en cantaría granítica de mediana calidade (opus vittatum) que opta por situar na súa fachada principal un amplo balcón corrido e voado que aparece sustentado sobre piares graníticos.
Conta con dous (2) brasóns timbrados embutidos na súa fachada infrecuentes nunha vivenda popular como esta, o que nos fai pensar que quizais non se sitúen na súa localización orixinal.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

O Decreto 571/1963 protexe os escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico artístico; BOE núm. 77, do 30 de marzo. O escudo ou brasón que loce a fachada desta vivenda ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC), o máximo grao de protección legal co que pode contar un ben cultural, por aplicación da disposición adicional segunda da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras
As que fixe o nivel de protección	Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

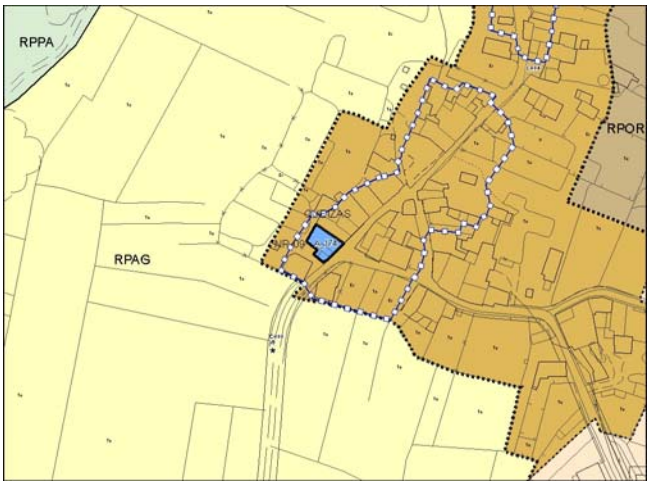
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/A-13	A_174

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional con brasón	**QUEIZÁS**	**A Aldea**	**A Aldea**

COORDENADAS: 628570-4642494

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional moi alterada respecto da súa tipoloxía orixinal que unicamente conserva un lenzo mural orixinal -duns 3 m. de altura- constituído en cantaría de mediana calidade (opus vittatum). Á altura do andar residencial sitúase un brasón timbrado de boa calidade cuartelado en cruz e datable na Idade Moderna.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

O Decreto 571/1963 protexe os escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico artístico; BOE núm. 77, do 30 de marzo. O escudo ou brasón que loce a fachada desta vivenda ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC), o máximo grao de protección legal co que pode contar un ben cultural, por aplicación da disposición adicional segunda da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

ESCUDOS

MELLORAS NECESARIAS:

Adecuación tipolóxica e material dos inmobles inmediatos ao que é obxecto de protección pola presente ficha. Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, cubertas e varandas inapropiadas ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais do ben catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

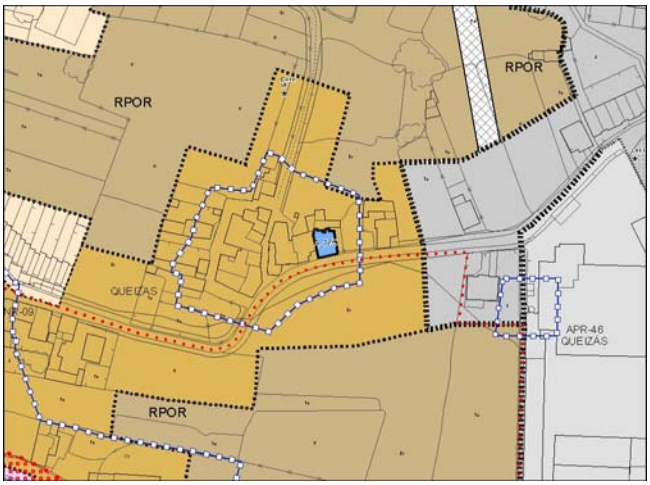
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/G-20	A_175

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**QUEIZÁS**	**A Aldea**	**A Aldea**

COORDENADAS: 628947-4642325

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta rectangular exenta con fronte a unha das rúas principais do núcleo, que presenta dúas alturas (B+I) e unha cuberta a dúas vertentes. Esta tipoloxía de casa responde a un patrón de casa tradicional de desenvolvemento lonxitudinal, levantada en cantaría granítica de mediana calidade (opus vittatum) que opta por situar na súa fachada principal un amplo balcón corrido parcialmente voado -dividido en dous por unha porta de acceso principal, que ocupa o eixe do seu frontis- que aparece sustentado a medias por piares e un muro portante.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Eliminación de elementos incongruentes alleos á tipoloxía orixinal do inmoble.
Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras
As que fixe o nivel de protección	Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

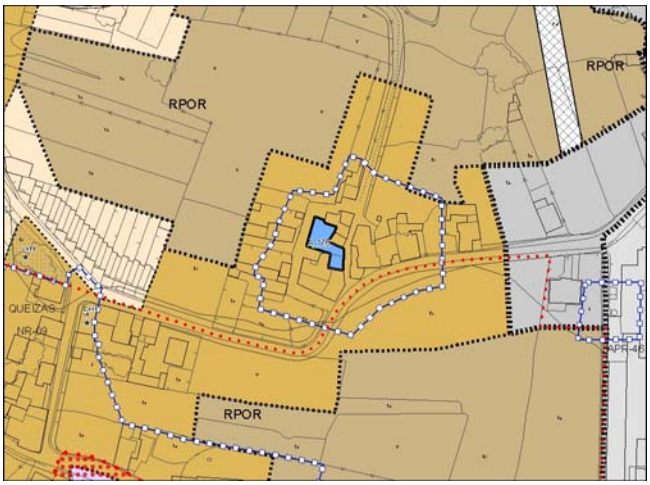
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/G-20	A_176

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vivenda tradicional	**QUEIZÁS**	**A Aldea**	**A Aldea**

COORDENADAS: 628908-4642316

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta poligonal moi alterada construída entre medianeiras con fronte a unha das rúas principais do núcleo que orixinalmente presentaba dúas alturas (B+I) e unha cuberta a dúas vertentes. Esta tipoloxía de casa responde a un patrón de casa tradicional levantada en cantaría granítica de boa calidade (opus quadratum) que orixinariamente optou por situar na súa fachada principal un escaso número de ocos (as xanelas contan con tornachuvias e trabatel) situados de forma simétrica. Entre todos eles destaca un fachal ou fachineiro vertical que ocupa o eixe da fachada xusto na base do andar residencial.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

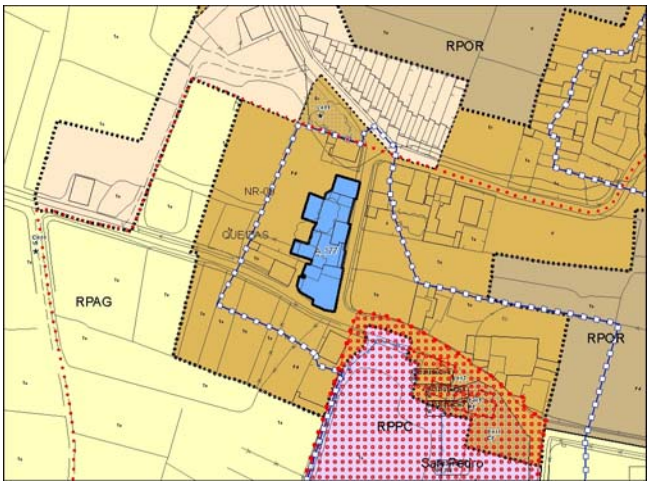
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/G-20	A_177

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Conxunto tradicional	**QUEIZÁS**	**Queizás**	**Queizás**

COORDENADAS: 628752-4642252

DESCRICIÓN:

Couzada que presenta unha notable calidade arquitectónica por canto integra un conxunto de edificacións tradicionais que, como conxunto, presenta unha serie de valores patrimoniais relevantes merecentes de conservación. Seriamente danado a causa do abandono, a maioría das edificacións presenta dúas alturas (B+I) e cuberta a dúas e catro augas; os seus muros aparecen conformados en cantaría de mediana calidade (opus vittatum).
O andar terreo, como é norma, foi ideado para acoller a adega así como as estancias para o resgardo de apeiros de labranza. O andar superior, ao que se accede a través dunha escaleira exterior que desemboca nunha solaina pétrea, ábrese ao exterior por medio de miradoiros ou balcóns voados ou enrasados.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

PATIO
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS
ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/G-20	A_178

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Conxunto tradicional	**QUEIZÁS**	**A Aldea**	**A Aldea**

COORDENADAS: 628913-4642333

DESCRICIÓN:

Conxunto de vivendas tradicionais construídas entre medianeiras que presenta planta poligonal, dúas alturas (B+I) e cuberta a unha e dúas augas respectivamente. Erguida en tres momentos diferentes, tal e como evidencia a lectura dos seus paramentos, os seus muros foron levantados en opus vittatum, situando un escaso número de ocos (portas no piso terreo e fiestras no superior) de pequenas dimensións.
Destaca a inclusión dun fachineiro sobre o lintel dunha das portas de acceso e un conxunto de canzorros embutidos no muro que serviron de apoio a unha serie de pontóns que estruturaban un cuberto hoxe desaparecido.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (engadidos, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, cableado aéreo, alumeado público ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

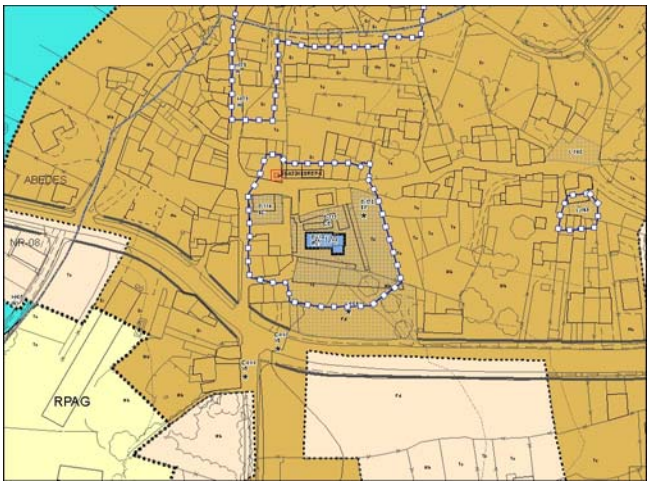
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	O3/F-9	A_179

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Igrexa parroquial de Sta María	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**Ábedes**

COORDENADAS: 631994-4644228

DESCRICIÓN:

Templo de probable orixe románica (así o evidencian algúns elementos arquitectónicos quizais reutilizados como a porta de acceso lateral S) reconstruído na Idade Moderna (ano 1807 segundo refire un epígrafe gravado nos seus muros) reutilizando unha parte dos materiais e estruturas do edificio orixinal. O altar maior, curiosamente de menor altura que a nave, presenta apegado un volume lateral destinado a sancristía. Os seus paramentos aparecen levantados en cantaría de boa calidade (opus quadratum).
A fachada principal asume unha composición neoclásica moi contida (evidente nas pilastras e arco de medio punto que enmarcan a porta principal) que, precedida en altura dun fornelo que acolle a imaxe da santa coa advocación do templo, remátase en altura por medio dunha espadana de dobre oco coroada por un frontón triangular que aparece flanqueado por pináculos piramidais e unha cruz latina sen figuración.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	BO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben (cableado aéreo, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Construción de novos nichos no adro	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

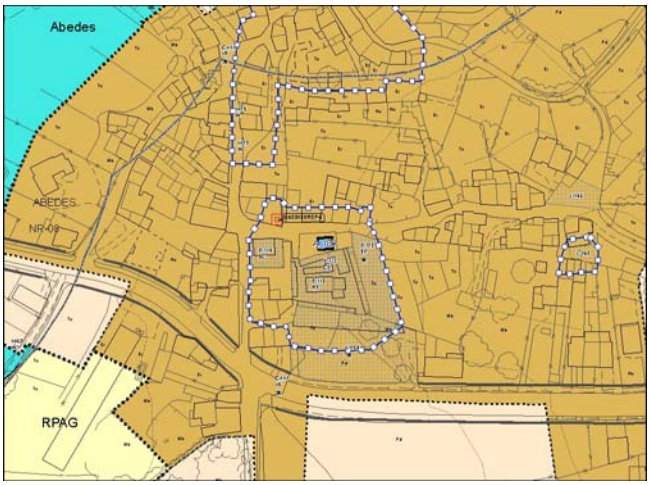
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	**O3/F-9**	**A_180**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Capela de San Xosé	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**Ábedes**

COORDENADAS: 631996-4644249

DESCRICIÓN:

Capela barroca de pequenas dimensións que presenta unha forma canónica. Levantada en cantaría de boa calidade (opus quadratum) a súa fachada é, sen dúbida, o elemento máis salientable desde o punto de vista arquitectónico e artístico. A porta de acceso preséntase acobadada e enmarcada por pilastras embutidas no muro que sustentan un aleiro lixeiramente voado. Sobre el un grande óculo calado en forma de rosácea. Coroando o conxunto disponse un edículo que contén un fornelo que serve de acubillo á imaxe do patrón, que se flanquea cuns estilizados pináculos piramidais calados rematados en bola.
A capela sitúase ao N do templo parroquial, dentro dun espazo pechado por un muro elevado de boa factura.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Limpeza e acondicionamento do contorno da capela a fin de evitar o seu deterioro e favorecer o seu desfrute social. Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

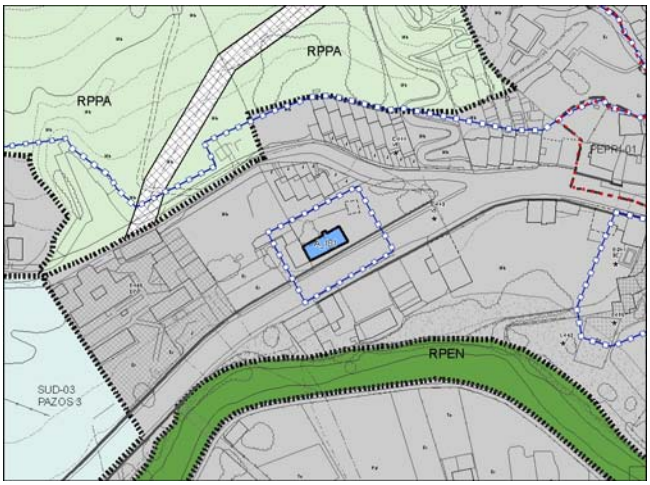
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	MUÍÑOS	O4/G-11	A_181

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Muíño dos Bazales	**VERÍN**	**San Lázaro**	**San Lázaro**

COORDENADAS: 628912-4644455

DESCRICIÓN:

Complexo residencial e produtivo de planta rectangular e cuberta a dúas augas que se conforma a través de tres (3) volumes arquitectónicos apegados seguindo un esquema lonxitudinal. As estancias "industriais" que acollen este conxunto -levantado en cantaría (opus quadratum)- de mediados do século pasado son un bloque central (o de menor altura) e outro localizado no sector NE, que foi construído con posterioridade e gana altura respecto daquel. É xustamente este volume o que loce na súa fachada principal unha serie de ocos con trabatel, un elemento singular que se repite en todos os ocos da planta terrea do inmoble.
No lado oposto (SW) sitúase a vivenda, que dispón no andar residencial un par de portasdaire balconadas que serven para ventilar as únicas estancias vivideiras do complexo.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

O volume situado no NE, o de máis recente construción, conta na súa fachada con tres (3) argolas de fundición, evidencia do papel que tiveron os burros e cabalerías no transporte da fariña e o cereal.

ELEMENTOS A PROTEXER

ARGOLAS DE FUNDICIÓN
ENREIXADOS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

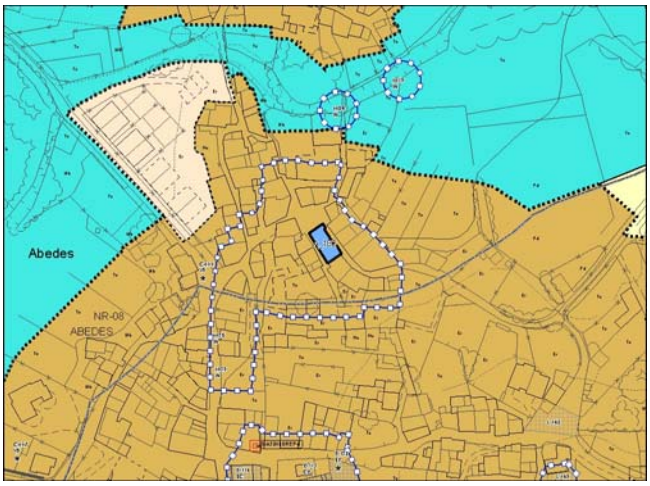
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/F-9**	**A_182**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Conxunto tradicional	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**Ábedes**

COORDENADAS: 632005-4644369

DESCRICIÓN:

Conxunto de tres (3) vivendas tradicionais de dúas alturas (B+I) levantadas entre medianeiras que dan fronte a un dos principais rueiros da aldea. Levantadas en cantaría de mediana calidade (opus vittatum) que non permite abrir ocos de grande tamaño, a planta terrea destínase a adega e a almacenamento de apeiros e excedentes agrarios, mentres que o andar residencial resérvase para usos vivideiros. Precisamente o acceso exterior ao piso elevado dunha das vivendas (unhas escaleiras que rematan nunha solaina granítica) preséntase como un dos elementos arquitectónicos máis sobranceiros do complexo.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

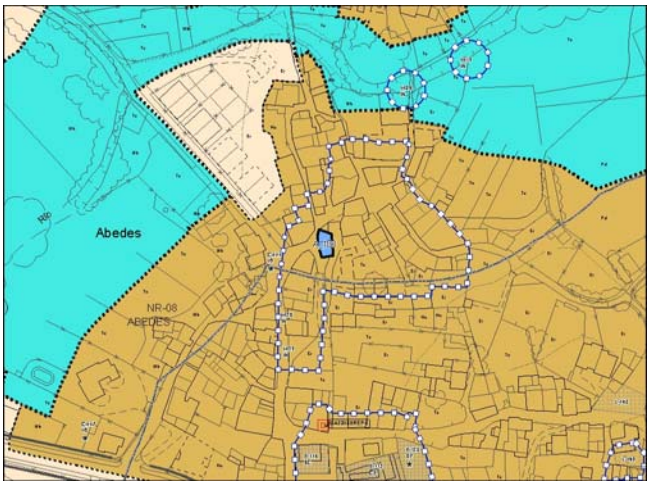
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/F-9	A_183

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**Ábedes**

COORDENADAS: 631971-4644356

DESCRICIÓN:

Vivenda de tipoloxía tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a tres augas e dúas alturas (B+I) con fronte á rúa principal da aldea. Construída utilizando madeira e pedra de mediana calidade (opus vittatum), a planta terrea destínase a adega e ao almacenamento de apeiros de labranza. O acceso á planta superior -dedicada a residencia- realízase a través dunha escaleira exterior de tiro duplo.
No lado oposto o elemento máis destacado é o feito de sobresair en planta todo o piso (incluíndo o balcón protexido por unha varanda de madeira e ferro conformado por unha plataforma do mesmo material), voando sobre a rúa 1 m. aproximadamente.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ENFOSCADOS PINTADOS
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

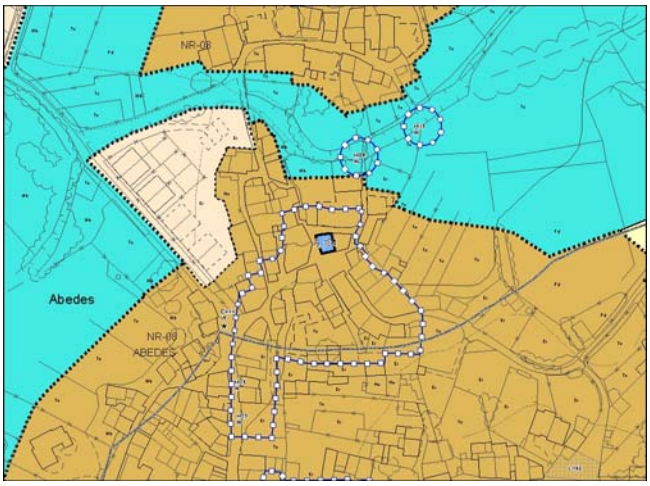
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/F-9	A_184

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**Ábedes**

COORDENADAS: 631996-4644393

DESCRICIÓN:

Vivenda de tipoloxía tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte á rúa principal da aldea. Construída utilizando madeira e pedra de mediana calidade (opus vittatum), a planta terrea destínase a adega e ao almacenamento de apeiros de labranza, de aí que presente un único oco: a porta de ingreso. O acceso á planta superior -dedicada a residencia- realízase a través dunha escaleira exterior dun único tiro que desemboca nun balcón corrido protexido por unha varanda de madeira que voa sobre a rúa 1 m. aproximadamente.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS
ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/H-11	A_185

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa da Alameda nº 3**

COORDENADAS: 629364-4644601

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta poligonal construída entre medianeira con fronte balconado ao paseo fluvial da vila. Presenta dúas alturas (B+I) e unha cuberta a tres augas. Esta tipoloxía responde a un patrón de casa vilega tradicional, levantada en cantaría granítica de mediana calidade (opus vittatum) que opta por situar na súa fachada (W) un balcón corrido voado que ten como soporte unha soleira de madeira apoiada en canzorros de granito.
O piso terreo dedícase a adega, de aí que sitúe, ademais da porta de acceso á vivenda, un grande oco alintelado que permite descargas de certo porte.
Os paramentos sitúan unha serie de ocos (portas e portalóns no piso comercial e fiestras e portasdaire no residencial) dispostos de forma equidistante ao longo da súa fachada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Recuperación da morfoloxía orxinal da fachada terrea que mira ao río. Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

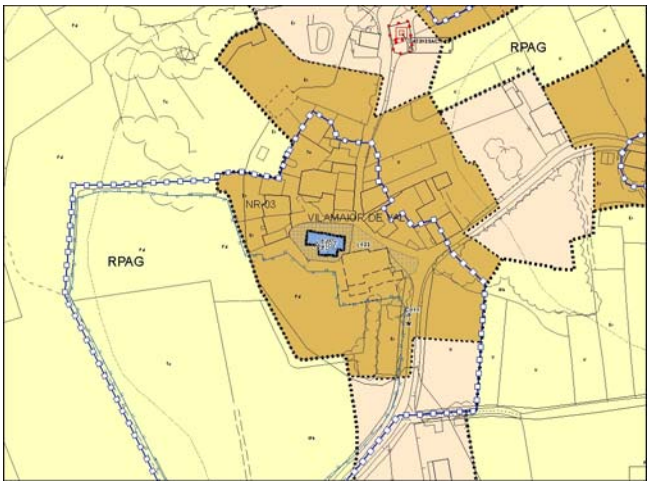
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	**O3/E-2**	**A_187**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Igrexa parroquial de Santiago	**VILAMAIOR DO VAL**	**A Igrexa**	**A Igrexa**

COORDENADAS: 631058-4648014

DESCRICIÓN:

Templo de posible orixe románica reconstruído na Idade Moderna reutilizando unha parte dos materiais e estruturas do edificio primitivo, como parece evidenciar a curiosa porta de acceso situada na súa fachada. O altar maior, situado á mesma altura que a nave, presenta apegado un volume lateral destinado a sancristía que fai medianeira cunha capela que tamén sobresae en planta. Os seus paramentos aparecen levantados en cantaría de boa calidade (opus quadratum).
A fachada principal asume unha composición neobarroca moi severa que só se fai evidente á altura da súa espadana de dobre oco, coroada por pináculos bulbosos que flanquean unha cruz latina sobre peana sen figuración.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	POUCO ALTERADO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

O adro parroquial aparece delimitado por un muro perimetral tamén de cantaría.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben (cableado aéreo, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Construción de novos nichos no adro	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

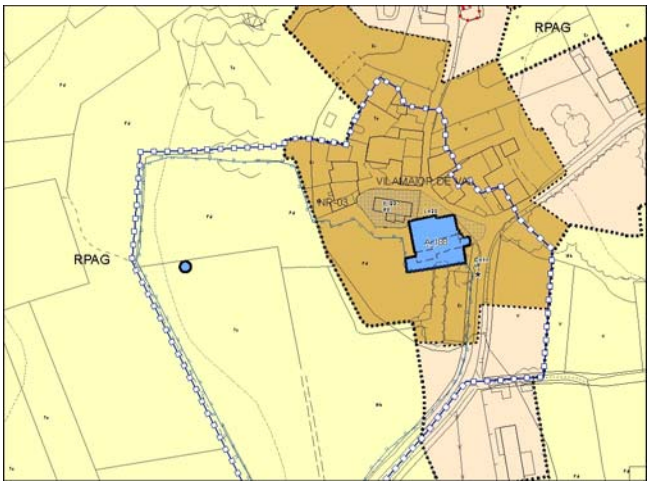
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/E-2	A_188

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa Reitoral e pombal	**VILAMAIOR DO VAL**	**A Igrexa**	**A Igrexa**

COORDENADAS: 630948-4647983

DESCRICIÓN:

Edificio exento situado á beira do templo parroquial que presenta dúas alturas (B+I) e unha cuberta a catro augas. De planta poligonal, aparece conformado por unha vivenda, un patio interior ao que se accede a través dun portalón monumental e unha serie de arquitecturas adxectivas (cortes para o gando e pombal).
Á vista dos seus paramentos o inmoble principal é froito de dous momentos diferentes: un primixenio (levantado en opus vittatum e visible no volume con orientación E-W que loce unha escaleira exterior) e outro posterior de cantaría (opus quadratum) que se levanta ao W do edificio orixinal. Este volume sitúa un balcón sobre canzorros na súa fachada W.
A 120 m ao W da casa levántase un pombal de planta circular levantado en cachotaría recebada e pintada en branco.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	MALO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

A Finca Singular sobre a que se ergue o ben que é obxecto desta ficha -incluídos os seus muros de peche- gozará de idéntica protección que aquel.

ELEMENTOS A PROTEXER

FINCA SINGULAR
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
DISTRIBUCIÓN DE OCOS E PORTALÓN MONUMENTAL
BALCÓNS E VARANDAS
ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben (cableado aéreo, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

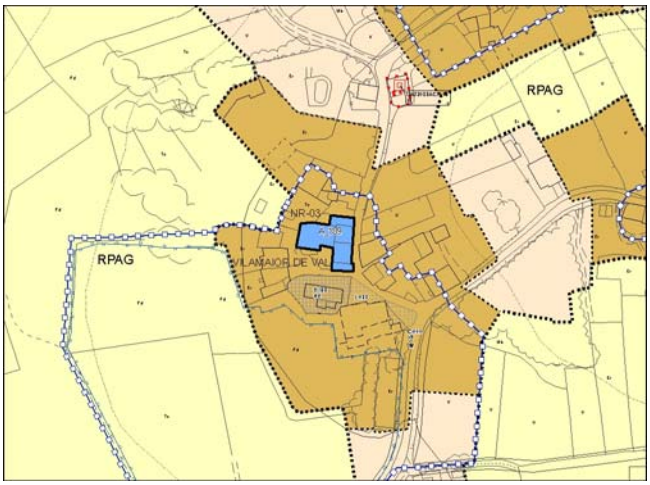
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/E-2	A_189

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa da Inquisición	**VILAMAIOR DO VAL**	**A Igrexa**	**A Igrexa**

COORDENADAS: 631062-4648046

DESCRICIÓN:

Vivenda de tipoloxía tradicional e desenvolvemento lonxitudinal entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a tres augas e dúas alturas (B+I) con fronte á rúa principal da aldea. Construída utilizando madeira e pedra de baixa (opus incertum) e alta calidade (opus quadratum), segundo o lenzo mural que se trate, a planta terrea destínase a adega e ao almacenamento de apeiros de labranza, de aí que presente un único oco: o portón de ingreso. O acceso á planta superior -dedicada a residencia- realízase a través dunha escaleira exterior dun único tiro que desemboca nun balcón corrido antano protexido por unha varanda de madeira.
No balcón da imaxe localízase un brasón embutido no muro.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

O Decreto 571/1963 protexe os escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico artístico; BOE núm. 77, do 30 de marzo. O escudo ou brasón que loce a fachada desta vivenda ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC), o máximo grao de protección legal co que pode contar un ben cultural, por aplicación da disposición adicional segunda da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.
Un dos volumes deste conxunto histórico -antano dun único propietario- o situado ao N do templo parroquial, foi brutalmente intervido malia figurar no Catálogo do PXOM en vigor (elemento nº 26), o que provocou a súa deturpación tipolóxica e alleamento morfolóxico, o que supuxo unha grave perda para o patrimonio cultural do concello e da comarca.

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.
Substitución da cuberta de lousa por outra de tella curva do país, que é a tradicional da zona.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

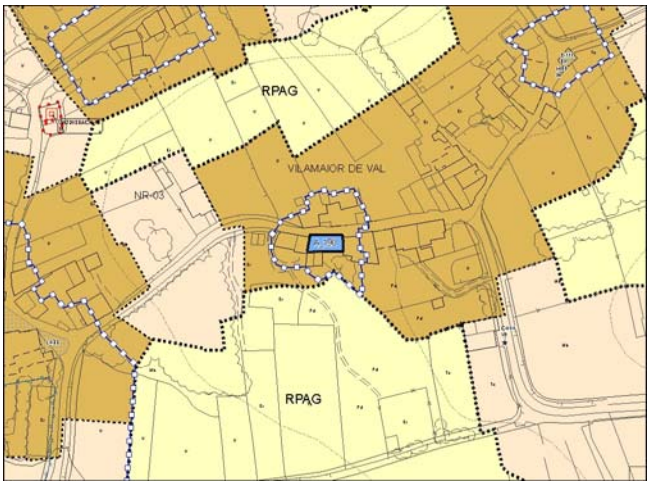
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/E-2	A_190

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**VILAMAIOR DO VAL**	**A Cruz**	**A Cruz**

COORDENADAS: 631243-4648057

DESCRICIÓN:

Vivenda de tipoloxía tradicional e desenvolvemento lonxitudinal entre medianeiras que presenta planta rectangular, cuberta a dúas augas e un par de alturas (B+I) con fronte á rúa principal da aldea. Foi construída utilizando madeira e pedra de baixa calidade (opus incertum), visible en todos os seus paramentos agás nos ocos e eixes estruturais, onde se bota man de pezas mellor dimensionadas.

Como é norma, a planta terrea destínase a adega e ao almacenamento de apeiros de labranza, de aí que careza de xanelas, mais non de portón de ingreso. O acceso á planta superior -dedicada a residencia- realízase a través dunha escaleira interior dun único tiro.

O elemento máis sobranceiro da casa é o amplo balcón corrido protexido por unha varanda de madeira que loce a súa fachada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

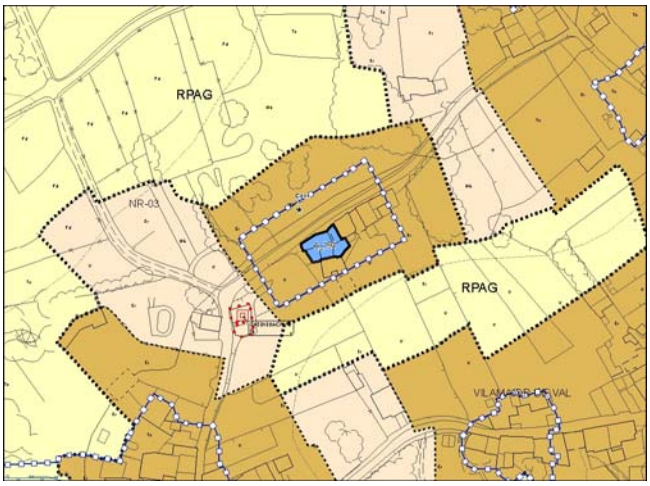
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/E-1	A_191

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**VILAMAIOR DO VAL**	**A Soutilla**	**A Soutilla**

COORDENADAS: 631141-4648164

DESCRICIÓN:

Vivenda de tipoloxía tradicional con patio interior que presenta planta poligonal, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte a unha rúa excéntrica da aldea. Construída utilizando madeira e pedra de baixa calidade (opus incertum, coa excepción do contorno dos ocos e eixes estruturais), a planta terrea destínase a adega e ao almacenamento de apeiros de labranza, de aí que presente un único oco: o portón de ingreso. O acceso á planta superior -dedicada a residencia- realízase a través dunha modesta escaleira exterior dun único tiro que desemboca nunha solaina cuberta construída en madeira e protexida por unha varanda do mesmo material que voa sobre o rueiro 1 m. aproximadamente.
Á beira da fachada principal sitúase un portalón monumental (construído en opus vittatum) que dá acceso a un patio interior.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL EXPANSIÓN

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
DISTRIBUCIÓN DE OCOS E PORTALÓN MONUMENTAL
BALCÓNS E VARANDAS
ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

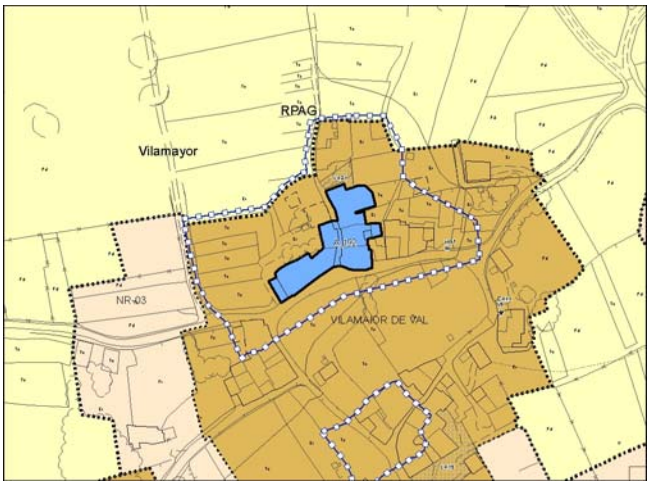
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/E-1	A_192

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Conxunto tradicional	**VILAMAIOR DO VAL**	**O Regueiro**	**O Regueiro**

COORDENADAS: 631296-4648348

DESCRICIÓN:

Conxunto de vivendas tradicionais que conforma un tramo rural de alta calidade arquitectónica. As vivendas que o conforman presentan dúas alturas (B+I) e aparecen levantadas entre medianeiras, dando fronte ao principal rueiro da aldea. Levantadas en cantaría de mediana calidade (opus vittatum) que non permite abrir ocos de grande tamaño, a planta terrea destínase a adega e a almacenamento de apeiros e excedentes agrarios, mentres que o andar residencial resérvase para usos vivideiros. O acceso ao piso elevado lévase a cabo por medio de escaleiras exteriores ás que se accede directamente desde o rueiro, agás nalgún caso concreto que conta con patio interior pechado, caso da situada no primeiro plano da fotografía.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	MIXTA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

DISTRIBUCIÓN DE OCOS E PORTALÓN MONUMENTAL

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

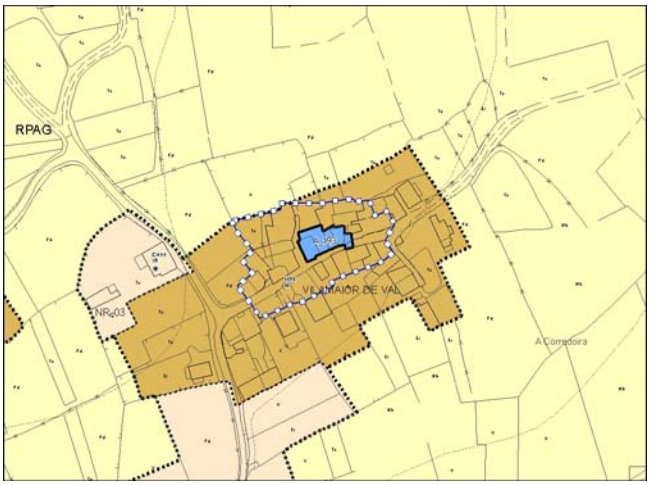
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/F-1**	**A_193**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Conxunto tradicional e paso alparrado	**VILAMAIOR DO VAL**	**O Vao**	**O Vao**

COORDENADAS: 631581-4648381

DESCRICIÓN:

Conxunto de vivendas tradicionais levantadas entre medianeiras que presentan planta poligonal, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte á principal rúa da aldea. Construídas en cantaría de baixa calidade (opus incertum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través de escaleiras interiores dun único tiro con acceso ás estancias vivideiras, que dan paso a un balcón de madeira voado. Precisamente o elemento máis destacado das vivendas é este balcón corrido (protexido por unha varanda de madeira) que se fixa ás fachadas principais e que se apoian en piares graníticos e muros portantes transversais aos lenzos murarios.

Dúas das edificacións, situadas a ambos lados do rueiro, aparecen unidas mediante un orixinal corredor elevado ou alparrado -frecuente en terras ourensás- ao que se accede directamente desde a rúa.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

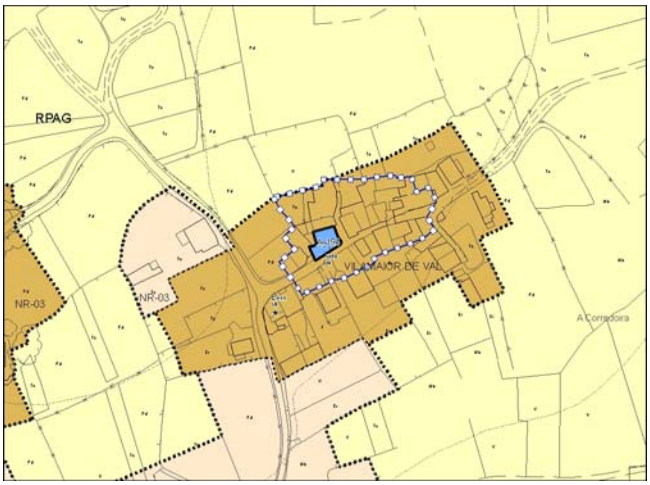
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O3/F-1**	**A_194**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa Grande	**VILAMAIOR DO VAL**	**O Vao**	**O Vao**

COORDENADAS: 631560-4648367

DESCRICIÓN:

Vivenda de tipoloxía tradicional e desenvolvemento lonxitudinal entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a tres augas e un par de alturas (B+I) con fronte á rúa principal da aldea. Foi construída utilizando pedra de baixa calidade (opus incertum), visible en todos os seus paramentos agás nos ocos e eixes estruturais, onde se bota man de pezas mellor dimensionadas.
Como é norma, a planta terrea destínase a adega e ao almacenamento de apeiros de labranza, de aí que careza de xanelas e bufardas, mais non de portón de ingreso (este sitúa mochetas sustentando un lintel de madeira). O acceso á planta superior -dedicada a residencia- realízase a través dunha escaleira exterior dun único tiro.
O elemento máis sobranceiro da casa é o amplo balcón corrido protexido por unha varanda de madeira que loce a súa fachada principal.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
BALCÓNS E VARANDAS
ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

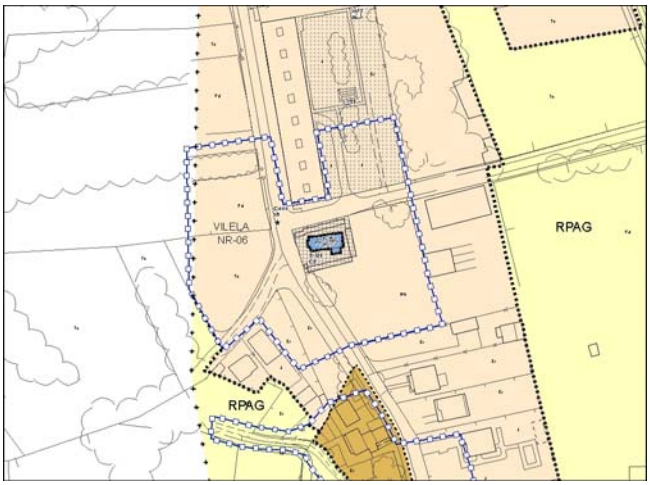
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	**O3/B-5**	**A_195**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Igrexa de Vilela	**TINTORES**	**Vilela**	**Vilela**

COORDENADAS: 629079-4646617

DESCRICIÓN:

Templo de posible orixe románica reconstruído na Idade Moderna reutilizando unha parte dos materiais e estruturas do edificio primitivo, como parece evidenciar a porta lateral S cuberta por un arco de medio punto. O altar maior, situado á mesma altura que a nave, presenta apegado un volume lateral destinado a sancristía que sobresae en planta. Os seus paramentos aparecen levantados en cantaría de boa calidade (opus quadratum), coa salvedade dalgún fragmento do frontis realizado en cemento visto, que acentuou a súa forma triangular por medio dunha intervención recente moi pouco afortunada.
A fachada principal asume unha composición neobarroca moi severa que só se fai evidente á altura da súa espadana de dobre oco, coroada por un fornelo baleiro e flanqueado por pináculos piramidais que flanquean unha cruz latina sobre peana sen figuración.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	POUCO ALTERADO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Adecuación do muro de peche do adro e supresión dos os elementos disconformes ou alleos ao ben (cableado aéreo, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/B-4	A_196

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**TINTORES**	**San Miguel**	**San Miguel**

COORDENADAS: 629122-4646914

DESCRICIÓN:

Vivenda tradicional entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a dúas augas e dúas alturas (B+I) con fronte á principal rúa do núcleo. Construída con cantaría de mediana calidade (opus vittatum) a planta terrea destínase a adega ou espazo no que resgardar o gando e os apeiros de labranza. O acceso á planta superior, dedicada a residencia, realízase a través dunha escaleira interior.

O elemento máis destacado da vivenda é fermoso balcón voado (protexido por unha varanda de forxa e conformado por unha plataforma pétrea sustentada por canzorros) que paradoxalmente loce a fachada posterior (N) e non a principal (S). Á beira da portadaire que dá acceso a este espazo saínte sitúase unha orixinal peana semiesférica -integramente labrada en granito- que probablemente serviu de soporte a algunha imaxe.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ENFOSCADOS PINTADOS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

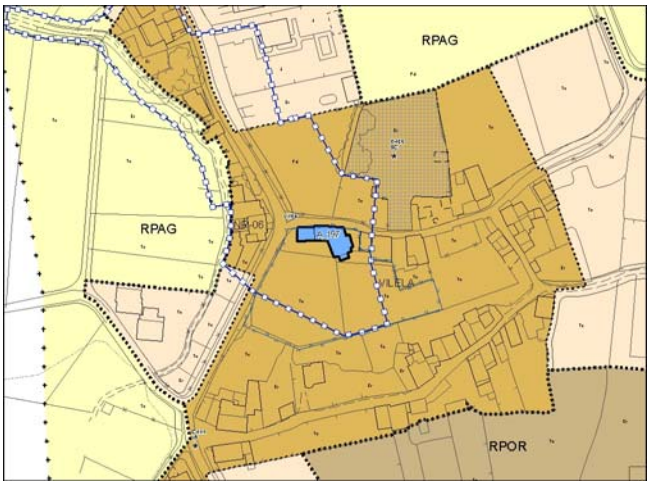
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	**O4/H-4**	**A_197**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Capela e casa da Sra Julia	**TINTORES**	**Vilela**	**Vilela**

COORDENADAS: 629191-4646403

DESCRICIÓN:

Capela de planta rectangular levantada ao NW do núcleo tradicional de Vilela. Dunha única nave e gorecida por unha cuberta a dúas vertentes (hoxe desmontada), os seus muros levántanse en cantaría de boa calidade (opus quadratum). Na fachada principal disponse a súa única porta de acceso gorecida por un femoso arco de medio punto.
A fachada rematouse en altura por medio dunha espadana hoxe desaparecida. Destaca o par de canzorros embutidos no seu frontis, pezas que serviron de cuberta a un cabido, isto é, o espazo a modo de nártex que se abre diante da porta principal.
Apegado ao seu muro E, isto é, ao altar maior, érguese a Casa da Sra. Julia, unha vivenda de planta poligonal e dúas alturas (B+I) protexida por unha cuberta a catro augas que é contemporánea á capela, ao punto de aparecer levantada co mesmo aparello (opus quadratum).

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

FINCA SINGULAR
CARPINTERÍAS DE MADEIRA
TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben (cableado aéreo, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

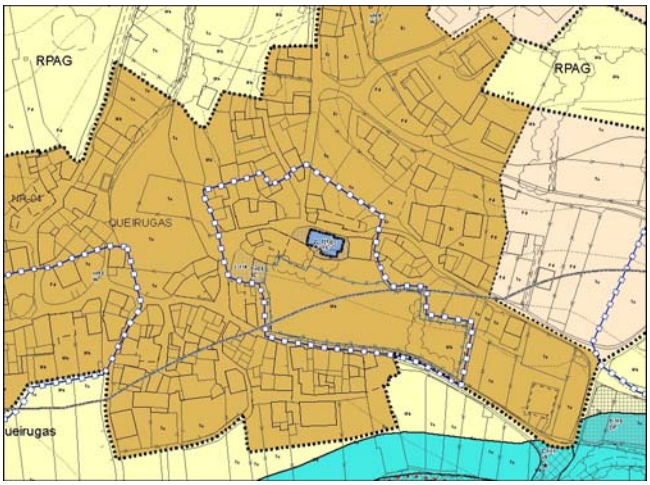
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	O3/H-4	A_198

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Igrexa parroquial de San Bartolomeu	**QUEIRUGÁS**	**Queirugás**	**Queirugás**

COORDENADAS: 633015-4646942

DESCRICIÓN:

Templo parroquial de planta rectangular e altar máis elevado que a nave que foi levantado en cantaría de moi boa calidade (opus quadratum). O altar maior presenta apegado polo S un volume lateral destinado a sancristía que sobresae en planta. Os seus paramentos aparecen levantados en cantaría de boa calidade (opus quadratum).
A fachada principal asume unha composición neobarroca de estilo canónico que se fai evidente nas pilastras laterais, no enmarque dos ocos, así como á altura da súa espadana de dobre oco, coroada por un fornelo (que contén no seu interior un pequeno sino) e pináculos piramidais que flanquean unha cruz de ferro e unha veleta sobre peana.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	BO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben (cableado aéreo, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Construción de novos nichos no adro	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

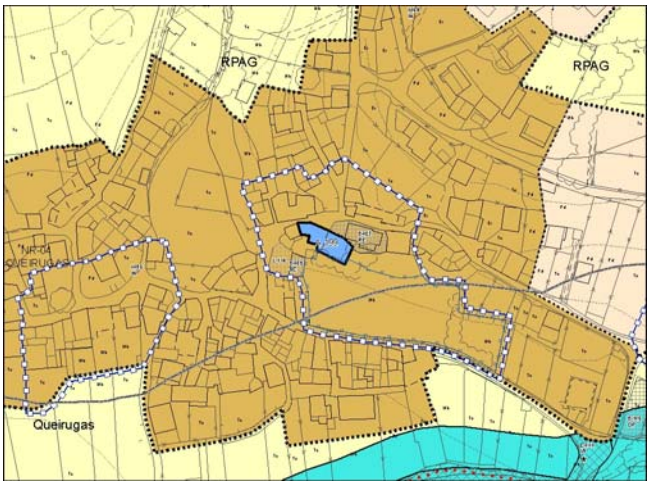
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/H-4	A_199

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa Reitoral de Queirugás	**QUEIRUGÁS**	**Queirugás**	**Queirugás**

COORDENADAS: 632994-4646938

DESCRICIÓN:

Edificio situado a carón do templo parroquial. De planta poligonal e dúas alturas (B+I), presenta uns muros de paramento moi irregular (opus incertum). A vivenda, que se atopa nun avanzado estado de deterioro que impide levar a cabo unha descrición e valoración exhaustiva, destaca pola disposición de pequenos ocos ou xanelos no andar elevado, en orixe un sobrado con toda seguridade.

Facendo medianeira con el érguese unha construción que dá acceso a un patio interior a través dun portón cuberto cun lintel de madeira. No piso elevado desa construción ábrese unha única fiestra que, ao igual que os eixes estruturais da casa, aparece conformada en cantaría.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	MOI MALO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

A Finca Singular sobre a que se ergue o ben que é obxecto desta ficha -incluídos os seus muros de peche- gozará de idéntica protección que aquel.

ELEMENTOS A PROTEXER

FINCA SINGULAR

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben (cableado aéreo, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

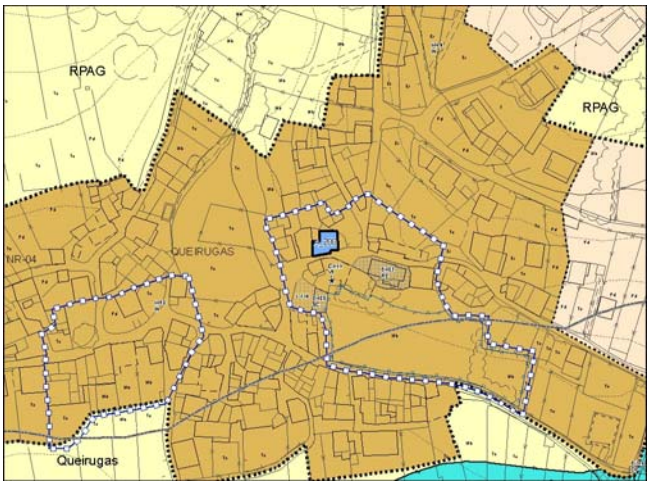
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/H-4	A_200

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa tradicional	**QUEIRUGÁS**	**Queirugás**	**Queirugás**

COORDENADAS: 632983-4646957

DESCRICIÓN:

Vivenda de tipoloxía tradicional e desenvolvemento lonxitudinal entre medianeiras que presenta planta poligonal, cuberta a dúas augas e un par de alturas (B+I) con fronte á rúa principal da aldea. Foi construída utilizando pedra de baixa calidade (opus incertum), visible en todos os seus paramentos agás nos ocos e eixes estruturais, onde se bota man de pezas mellor dimensionadas.

Como é norma, a planta terrea destínase a adega e ao almacenamento de apeiros de labranza, de aí que careza de xanelas e bufardas, mais non de portón de ingreso (situado no alzado penal E). O acceso á planta superior -dedicada a residencia- realízase a través dunha escaleira interior dun único tiro.

O elemento máis sobranceiro da casa é o amplo balcón corrido e voado protexido por unha varanda de madeira que loce a súa fachada principal.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

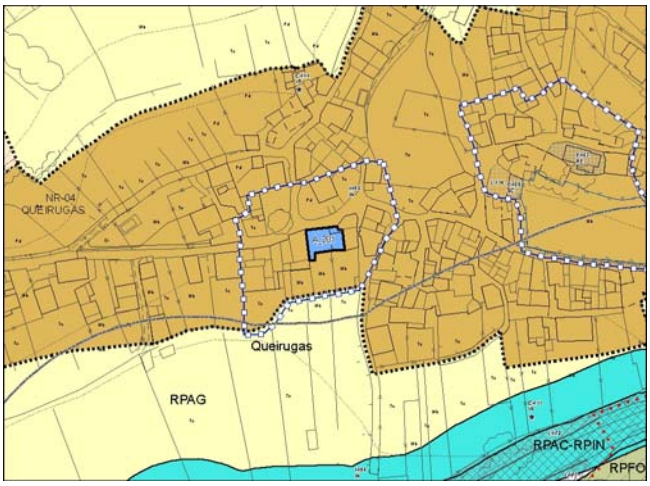
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O3/G-4	A_201

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa do Bispo	**QUEIRUGÁS**	**Queirugás**	**Queirugás**

COORDENADAS: 632880-4646899

DESCRICIÓN:

Vivenda de grandes dimensións e moi boa factura que presenta dúas alturas (B+I) e aparece levantada entre medianeiras, dando fronte ao principal rueiro da aldea. Construída en cantaría de boa calidade (opus quadratum) que permite abrir ocos de grande tamaño, a planta terrea destínase a adega e a almacenamento de apeiros e excedentes agrarios, mentres que o andar residencial resérvase para usos vivideiros. O acceso ao piso elevado lévase a cabo por medio dunha escaleira interior situada no patio interior e accesible a través dun portalón que se abre ao rueiro.
Seriamente deteriorada a causa dun incendio que acabou coa súa cuberta, no seu frontis sitúa un grande escudo timbrado de notable factura cortado e semipartido.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

O Decreto 571/1963 protexe os escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico artístico; BOE núm. 77, do 30 de marzo. O escudo ou brasón que loce a fachada desta vivenda ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC), o máximo grao de protección legal co que pode contar un ben cultural, por aplicación da disposición adicional segunda da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

ENFOSCADOS PINTADOS

DISTRIBUCIÓN DE OCOS E PORTALÓN MONUMENTAL

ESCUDOS

MELLORAS NECESARIAS:

Suprimiranse todos os elementos disconformes ou alleos ao ben protexido (postes de cableado, solucións tipolóxicas extranas, materiais desaxustados, rótulos e/ou toldos inapropiados ...) co obxecto de recuperar as invariantes tradicionais e características do elemento catalogado.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

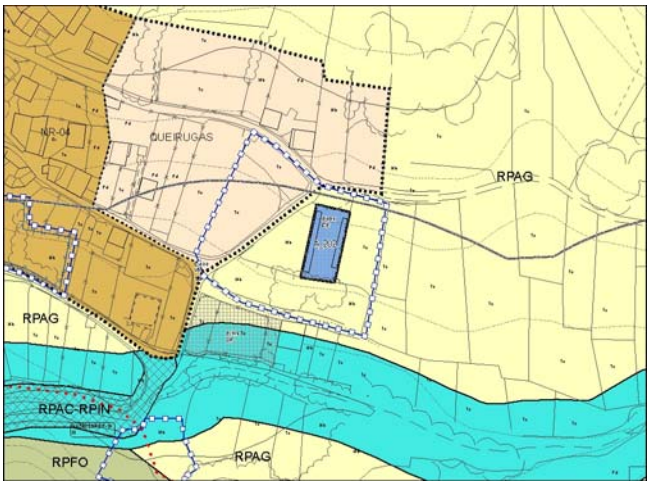
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CEMITERIOS	O3/H-4	A_202

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Camposanto parroquial	**QUEIRUGÁS**	**Queirugás**	**Queirugás**

COORDENADAS: 633226-4646894

DESCRICIÓN:

Camposanto parroquial construído no ano 1918 que destaca pola inclusión dunha serie de elementos de valor arquitectónico e cultural relevantes. É o caso da súa portada monumental, proxectada en estilo neobarroco, coroada por unha cruz latina sobre peana sen figuración que aparece flanqueada por pináculos piramidais rematados en bola. A ambos lados da porta principal desenvólvense muros de peche de cantaría de boa factura.
No seu interior érguense unha serie de panteóns e lápidas en terra labrados en pedra que constitúen uns exemplos de arquitectura funeraria dignos de protección e conservación.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL EXPANSIÓN

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS
ENFOSCADOS PINTADOS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/H-11	A_203

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa brasonada	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa Maior nº 47**

COORDENADAS: 629443-4644586

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta rectangular que, levantada entre medianeiras, ten fronte a unha das principais rúas da vila. Construída na Idade Moderna, presenta dúas alturas (B+I) e unha cuberta a dúas augas. Esta tipoloxía de casa responde ao patrón de casa vilega nobre, levantada en cantaría granítica de boa calidade (opus quadratum) mais, exceptuando a cornixa moldurada, cun tratamento ornamental contido.

A súa fachada abre unha serie de ocos ritmicamente dispostos: portas (dúas delas baixo arcos de medio punto) e balcóns voados protexidos con varandas que, xunto ao brasón, asumen o protagonismo do andar residencial.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

O Decreto 571/1963 protexe os escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico artístico; BOE núm. 77, do 30 de marzo. O escudo ou brasón que loce a fachada desta vivenda ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC), o máximo grao de protección legal co que pode contar un ben cultural, por aplicación da disposición adicional segunda da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

ENFOSCADOS PINTADOS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

BALCÓNS E VARANDAS

ESCUDOS

MELLORAS NECESARIAS:

Rehabilitación integral do edificio, realizando con urxencia os traballos necesarios para evitar o seu deterioro progresivo.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/I-11	A_204

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa vilega	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa Maior nº 41**

COORDENADAS: 629462-4644594

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta rectangular que, levantada entre medianeiras, ten fronte a unha das principais rúas da vila. Construída no século XIX, presenta dúas alturas (B+I) e unha cuberta a dúas augas. Esta tipoloxía de casa responde ao patrón de casa vilega burguesa, levantada en cantaría granítica de boa calidade (opus quadratum) mais cun tratamento ornamental medido, se exceptuamos o tratamento dos miradoiros laterais.
A súa fachada abre unha serie de ocos ritmicamente dispostos: portas e portasdaire (as do piso comercial en forma de escaparate). Destaca o balcón individual central flanqueado por vistosos miradoiros de madeira que asumen o protagonismo do andar residencial.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

Ao parecer esta vivenda conta no seu patio posterior cunha capela ou oratorio privado que gozará da mesma protección que o volume residencial.

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA
TIPOLOXÍA DO MIRADOIRO
BALCÓNS E VARANDAS

MELLORAS NECESARIAS:

Deberá instalarse un rótulo publicitario compatible cos valores arquitectónicos que son obxecto de protección.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Instalación de rótulo incompatible	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

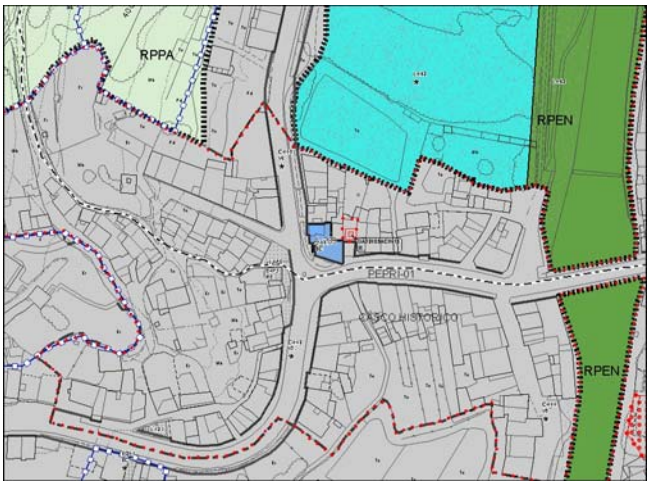
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/H-11	A_205

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa do Escudo	**VERÍN**	**San Lázaro**	**San Lázaro s/n**

COORDENADAS: 629187-4644582

DESCRICIÓN:

Tamén coñecida como Casa do Asistente, por ter vivido nela o asistente do conde de Monterrei, foi construída no ano 1737.
De planta poligonal e dúas alturas (B+I), presenta cuberta a catro augas. Os seus paramentos foron labrados en cantaría de boa calidade (opus quadratum) abrindo ocos en forma de portas no andar inferior (a principal baixo un arco carpanel) e de portasdaire balconadas no piso superior.
No andar residencial destaca unha peana granítica (situada nun ángulo da edificación), o chafrán do lado oposto e, sobre todo, o espectacular escudo nobiliario que identificaba a linaxe do seu propietario.
No seu interior posúe dúas amplas salas de exposicións, un punto de información turística e un albergue para os peregrinos do Camiño de Santiago.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

Despois da súa rehabilitación en 1999, funciona como albergue de peregrinos, oficina de turismo e sala de exposicións.
Carece de acceso para minusválidos ás sas de exposicións.
Sería interesante continuar o acondicionamento das áreas próximas para rebaixar o peso do tránsito rodado que o atravesa, e que lle resta valor ambiental cara a incrementar o valor ao conxunto do equipamento, máis o do espazo libre.
O Decreto 571/1963 protexe os escudos, emblemas, pedras heráldicas, rolos de xustiza, cruces de termo e pezas similares de interese histórico artístico; BOE núm. 77, do 30 de marzo. O escudo ou brasón que loce a fachada desta vivenda ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC), o máximo grao de protección legal co que pode contar un ben cultural, por aplicación da disposición adicional segunda da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

ESCUDOS

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

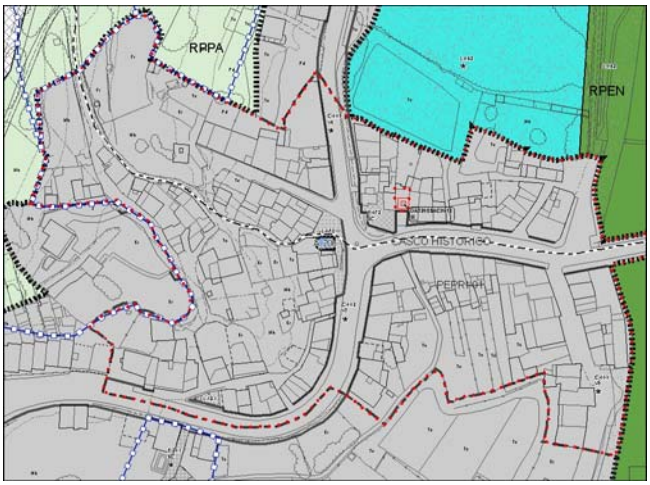
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	RELIXIOSA	O4/H-11	A_206

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Capela de San Lázaro	**VERÍN**	**San Lázaro**	**San Lázaro nº 30**

COORDENADAS: 629159-4644565

DESCRICIÓN:

Pequena capela de planta rectangular levantada no centro do núcleo de San Lázaro. Dunha única nave e gorecida por unha cuberta a dúas vertentes, os seus muros son de cantaría concertada (opus vittatum). Na fachada principal disponse a súa única porta de acceso gorecida por un arco de descarga con tímpano de madeira e tipoloxía de medio punto. O arco descansa sobre impostas que preceden en altura a pilastras molduradas.
A fachada coróase en altura por medio dunha espadana dun único oco rematada nunha cruz de ferro de Santiago, e nos ángulos por medio de canzorros en forma de rolo con zócolo no rodapé.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	BO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

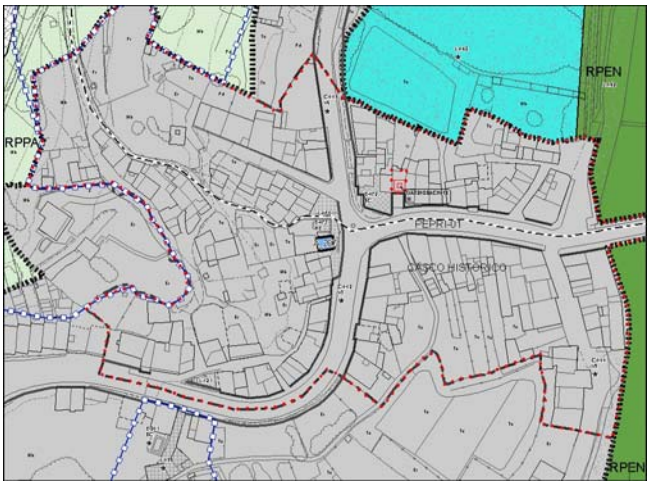
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	CIVIL	O4/H-11	A_207

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Casa balconada	**VERÍN**	**San Lázaro**	**San Lázaro nº 32**

COORDENADAS: 629162-4644556

DESCRICIÓN:

Vivenda de planta rectangular que, levantada entre medianeiras, ten fronte ao Camiño Real. Construída na Idade Moderna, presenta tres alturas (B+II) e unha cuberta a tres augas. Esta tipoloxía de casa responde ao patrón de casa vilega burguesa, levantada en cantaría granítica mais cos paramento enfoscados e pintados dunha rechamante cor verde, complementada con detalles en branco.

A súa fachada abre unha serie de ocos ritmicamente dispostos: portas e portasdaire (no piso comercial sitúase unha xanela). Destaca o balcón corrido voado labrado en madeira que asumen o protagonismo do andar residencial e o soportal de columnas graníticas que o sostén. Conclúe a lectura vertical do inmoble un volume recuado lateralmente a modo de faiado. Destaca o beirado voado sobre a rúa estruturado con pontóns de madeira.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

TIPOLOXÍA DO CORREDOR

TIPOLOXÍA DO SOPORTAL

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Alteración dos elementos protexidos	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

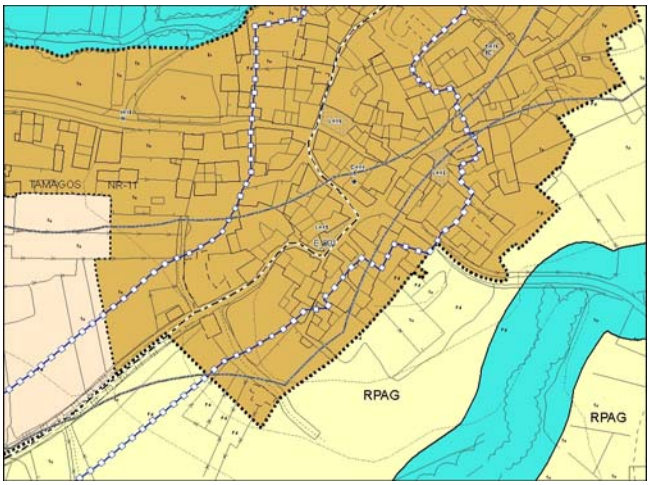
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CRUCEIROS	O3/D-19	E_001

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Cruceiro de Tamagos	**TAMAGOS**	**Tamagos**	**Tamagos**

COORDENADAS: 630562-4639627

DESCRICIÓN:

Cruceiro figurado que se eleva sobre unha plataforma de tres (3) gradas, unha delas practicamente oculta. Sobre elas disponse unha peana engalanada cunha moldura de talón ou cimeira reversa fixada a media altura. Nela chántase un fuste de sección cadrada no seu arrinque que se transforma nunha sección circular acanalada de estilo clásico conforme gana en altura.

Na súa cimeira unha esfera granítica -sustentada nun apoio limitado- fai as veces de capitel, emulando a significación do orbe. Sobre el unha figura do crucificado cun pano de pureza anodado á esquerda esculpido de xeito moi rudimentario e ordinario: estética do bonequismo, sometimento ao espazo límite, tratamento dondo das formas, aplastamento da imaxe, visión bidimensional e frontalista da figura....

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	INTEGRAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

Este elemento ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC) en aplicación da Disposición Adicional Segunda da Lei 16/1985 do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Limpeza do cruceiro con métodos non abrasivos: cepillos de cerdas naturais, auga sen disolventes, etc...
Rehabilitación integral das vivendas do contorno respectando a tipoloxía e os materiais orixinais: pedra do país, carpintería de madeira, tella curva, etc…

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Alteración dos elementos protexidos	Restauración ou reparación dos elementos deteriorados

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

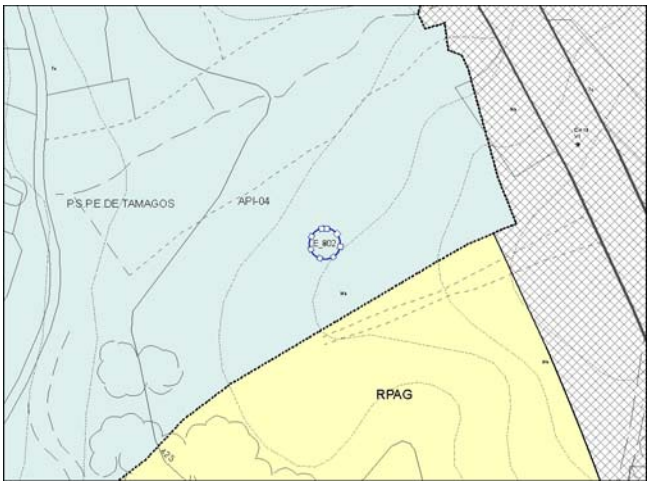
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	MARCOS	O3/D-18	E_002

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Marco do Souto Novo	**TAMAGOS**	**Tamagos**	**Tamagos**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:
Medieval-Moderna	630537-4640154

DESCRICIÓN:

Marco granítico en forma de paralelepípedo chantado de maneira vertical. A peza (1,5 m. de altura e 25 cm de grosor) presenta nas súas caras maiores e na súa cabeceira, distintas cruces gravadas de tipoloxía grega e latina. O marco, ao dicir dos veciños de Tamagos, definía o lindeiro entre as terras administradas polo titular da Granxiña e o forestal propiedade da parroquia de Tamagos. De feito ao conxunto de propiedades da Granxiña eran denominadas "Termo Redondo" por ter feitura circular, abranguendo as proximidades de Verín, Queizás, Tamagos e Cabreiroá.
Este marco é o único que se mantén en pé dun conxunto de fitos graníticos dos que só permanece memoria oral ou na toponimia: Marco Rachado, Marco da Fenteira e Marco da Viña Grande.
É posible que algún destes monolitos tamén servise para fixar o lindeiro entre as parroquias de Cabreiroá e Tamagos.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	MALO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Teñen consideración de Bens de Interese Cultural (BIC) as covas, abrigos e lugares que conteñan manifestacións de arte rupestre en base ao fixado polo art. 40.2 da Ley 16/1985 do Patrimonio Histórico Español de 25 de xuño. Xa que logo a consideración de BIC abrangue a todos os gravados rupestres en base á súa declaración como Monumentos Histórico-Artísticos polo decreto 3471/1974 de 20 de decembro.

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

INSCRICIÓNS

MELLORAS NECESARIAS:

Un recente incendio provocou o desconchado do marco en distintos lugares por termoclastia.

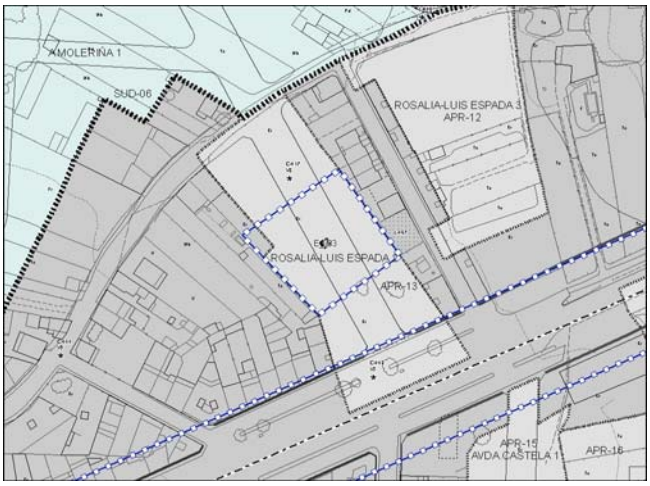
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	Reparación dos elementos decorativos deteriorados Restauración para voltar a súa imaxe orixinal

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CASETA DAS VIÑAS	O4/K-9	E_003

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Caseta das Viñas	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa da Fonte do Sapo**

COORDENADAS: 630497-4644916

DESCRICIÓN:

Caseta arruinada de planta rectangular, dúas alturas (B+I) e cuberta a catro augas (neste caso desaparecida) que foi levantada para facilitar a vixiancia visual das grandes plantacións de viña da comarca. Levantadas en cantaría de boa calidade (opus quadratum) mercede ao estatus dos seus promotores e propietarios, esta orixinal tipoloxía de construción adxectiva destina o seu piso terreo a adega e resgardo de apeiros de uso vitivinícola, de aí o escaso número de ocos que presenta.
O andar elevado, ao que se accede a través dunha escaleira exterior de dobre tiro protexida por unha varanda de fundición, aparece perforado por tres fiestras e unha porta de acceso nos seus catro puntos cardinais, ao obxecto de favorecer a vixiancia visual da plantación. Na fachada que mellor perspectiva ofrece da finca ábrese un balcón voado ou solaina que reforza a perspectiva visual dominante.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	MOI MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO NON CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS: Restauración integral respectando os materiais e tipoloxía orixinais.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CASETA DAS VIÑAS	**O4/L-13**	**E_004**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Caseta das Viñas	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa Canella Cega; O Polvorín**

COORDENADAS: 630550-4644021

DESCRICIÓN:

Caseta arruinada de planta rectangular, dúas alturas (B+I) e cuberta a catro augas que foi levantada para facilitar a vixiancia visual das grandes plantacións de viña da comarca. Levantadas en cantaría de boa calidade (opus quadratum) mercede ao estatus dos seus promotores e propietarios, esta orixinal tipoloxía de construción adxectiva destina o seu piso terreo a adega e resgardo de apeiros de uso vitivinícola, de aí o escaso número de ocos que presenta.
O andar elevado, ao que se accede a través dunha escaleira exterior de dobre tiro protexida por unha varanda de fundición, aparece perforado por tres fiestras e unha porta de acceso nos seus catro puntos cardinais, ao obxecto de favorecer a vixiancia visual da plantación. Na fachada que mellor perspectiva ofrece da finca ábrese un balcón voado ou solaina que reforza a perspectiva visual dominante.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: SOLO URBANIZABLE

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Supresión da escalinata de acceso exterior, recuperando a orixinal que se localizaba no interior do inmoble.
Supresión dos volumes alleos á tipoloxía orixinal do edificio e recuperación dos ocos orixinais.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

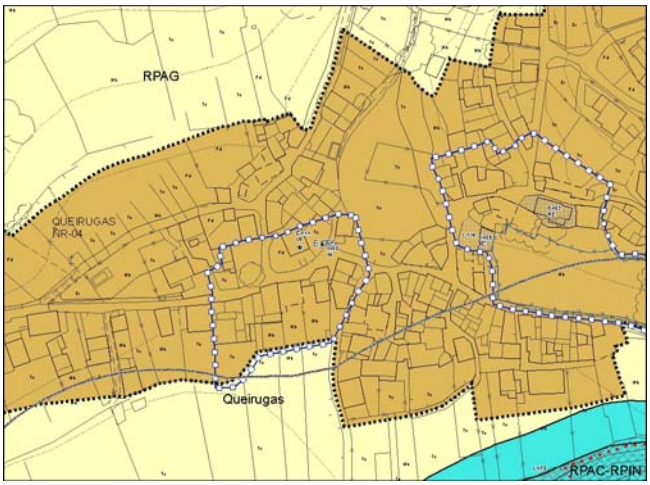
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FONTES	**O3/G-4**	**E_005**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Fonte da aldea	**QUEIRUGÁS**	**Queirugás**	**Queirugás**

COORDENADAS: 632895-4646924

DESCRICIÓN:

Fonte tradicional situada na entrada de Queirugás e que se sitúa ao nivel do chan e a carón das primeiras casas da aldea. A fonte consta dun cubo rectangular construído en cantaría de granito de boa calidade (perpiaño), aberto na súa cara frontal. Á súa beira érguese un bebedoiro rectangular pousado sobre o chan.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

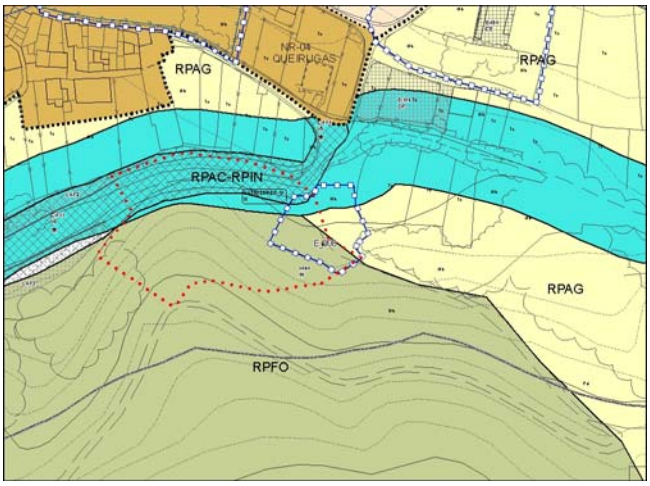
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FONTES	O3/H-4	E_006

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Fonte da Lama	**QUEIRUGÁS**	**Queirugás**	**Queirugás**

COORDENADAS: 633135-4646770

DESCRICIÓN:

Fonte tradicional situada nas aforas da aldea e que se sitúa na aba do monte. A fonte consta dun cubo rectangular construído en cantaría de granito aberta na súa cara frontal.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

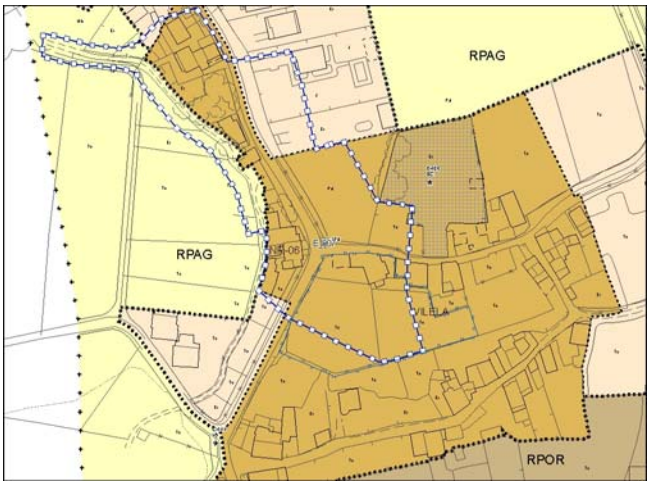
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CRUCEIROS	O3/B-5	E_007

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Cruceiro de Vilela	**VILAMAIOR DO VAL**	**Vilela**	**Vilela**

COORDENADAS: 629168-4646414

DESCRICIÓN:

Cruceiro figurado que se eleva sobre unha plataforma de dúas (2) gradas. Sobre elas disponse unha peana lisa de arestas parcialmente achafranadas na que se grava o epígrafe AÑO DE 1885. Nela chántase un fuste de sección cadrada no seu arrinque que se transforma nunha sección circular de estilo clásico conforme gana en altura.
Na súa cimeira un capitel granítico decorado con motivos xeométricos e fitomórficos. Sobre el a figura do crucificado cun pano de pureza anodado á dereita esculpido de xeito clásico e canónico: estética do bonequismo, sometimento ao espazo límite, tratamento dondo das formas, aplastamento da imaxe, visión bidimensional e frontalista da figura....
No envés a figura da Virxe sobre unha peana.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	INTEGRAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

Este elemento ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC) en aplicación da Disposición Adicional Segunda da Lei 16/1985 do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

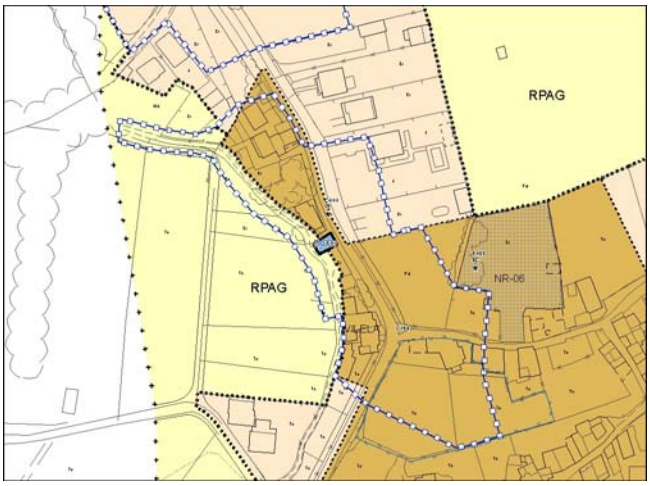
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	MUÍÑOS	**O3/B-5**	**E_008**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Muíño de Miñambres	**VILAMAIOR DO VAL**	**Vilela**	**Vilela**

COORDENADAS: 629128-4646459

DESCRICIÓN:

Muíño de rego ou canle de notables dimensións que se sitúa nas proximidades do Río Támega, xusto dentro do núcleo de Vilela. Este exemplar, de dúas moas, presenta regular estado de conservación e está pendente ser restaurado e acondicionado integramente como espazo educativo e de lecer, é propiedade dun grupo de veciños do mesmo lugar.
Os muíños son unha sabia combinación de arquitectura e tecnoloxía, unha edificación simple que acolle un complexo dispositivo mecánico accionado pola forza da auga. Está composto pola presa, que ten por obxecto captar a auga do río; a gavada ou lovada, que conduce a auga da presa cara o muíño salvando o desnivel do terreo; a canle, que conduce a auga cara o rodicio, unha roda hidráulica con paletas curvas e eixe vertical que move a moa; e a edificación do muíño propiamente dita, un sinxelo edificio de planta rectangular e uns 8 m/2 de superficie, cuberto por un tellado a dúas augas constituído por paredes de cantaría irregular nos que unicamente se practican dous vanos, o que permite o acceso e o que está destinado a introducir luz natural no interior do muíño. A meirande parte dos muíños da comarca de Monterrei pertencen á modalidade de canle, característico por ter que administrar un pequeno caudal de auga que, procedente da gavada, condúcese rapidamente cara o rodicio a través da canle para bater contra o primeiro de maneira tanxencial.
Na parte inferior da canle áchase unha peza especial de madeira ou granito, segundo o caso, onde se practica un burato que se abre e obtura dende o interior (o billote ou bofetón) que fará sair á auga coa forza necesaria para mover o rodicio coa forza desexada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS: Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

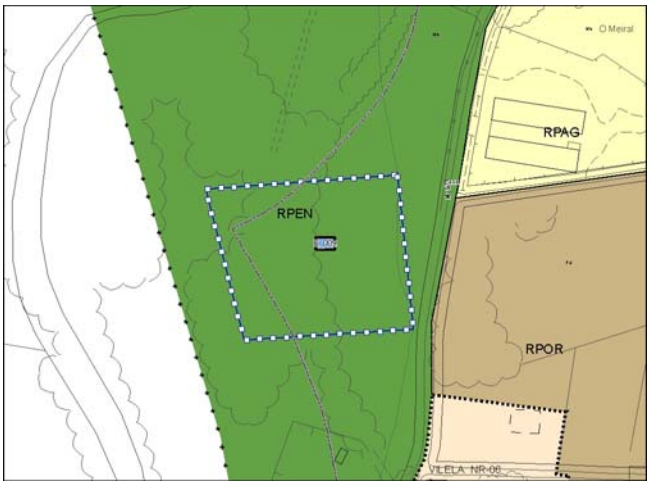
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	MUÍÑOS	O3/B-3	E_009

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Muíño de San Miguel	**VILAMAIOR DO VAL**	**San Miguel**	**San Miguel; Río Támega**

COORDENADAS: 629050-4647235

DESCRICIÓN:

Muíño de rego ou canle de notables dimensións que se sitúa nas proximidades do Río Támega, nas aforas do núcleo de San Miguel. Este exemplar, de catro moas, presenta mal estado de conservación e está pendente ser restaurado e acondicionado integramente como espazo educativo e de lecer, é propiedade dun grupo de veciños do mesmo lugar.

Os muíños son unha sabia combinación de arquitectura e tecnoloxía, unha edificación simple que acolle un complexo dispositivo mecánico accionado pola forza da auga. Está composto pola presa, que ten por obxecto captar a auga do río; a gavada ou lovada, que conduce a auga da presa cara o muíño salvando o desnivel do terreo; a canle, que conduce a auga cara o rodicio, unha roda hidráulica con paletas curvas e eixe vertical que move a moa; e a edificación do muíño propiamente dita, un sinxelo edificio de planta rectangular e uns 8 m/2 de superficie, cuberto por un tellado a dúas augas constituído por paredes de cantaría irregular nos que unicamente se practican dous vanos, o que permite o acceso e o que está destinado a introducir luz natural no interior do muíño. A meirande parte dos muíños da comarca de Monterrei pertencen á modalidade de canle, característico por ter que administrar un pequeno caudal de auga que, procedente da gavada, condúcese rapidamente cara o rodicio a través da canle para bater contra o primeiro de maneira tanxencial.

Na parte inferior da canle áchase unha peza especial de madeira ou granito, segundo o caso, onde se practica un burato que se abre e obtura dende o interior (o billote ou bofetón) que fará sair á auga coa forza necesaria para mover o rodicio coa forza desexada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: RÚSTICO PROTECCIÓN ESPAZOS NATURAIS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Restauración integral do edificio respectando os materiais e tipoloxía orixinais.

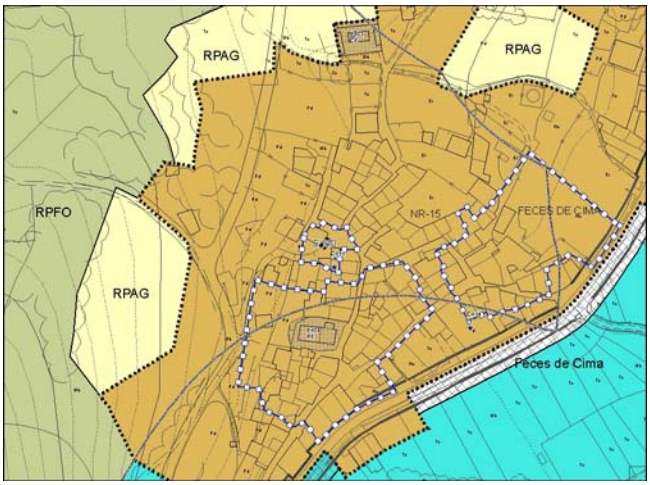
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FONTES	O3/J-28	E_010

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Fonte tradicional	**FECES DE CIMA**	**Feces de Cima**	**Feces de Cima**

COORDENADAS: 634433-4635057

DESCRICIÓN:

Fonte tradicional situada no centro da aldea de Feces de Cima. A fonte consta dun cubo rectangular construído en cantaría de granito de boa calidade (perpiaño), aberto en dúas das súas caras e protexida por unha cuberta plana sustentada por un par de piares de arestas achafranadas.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

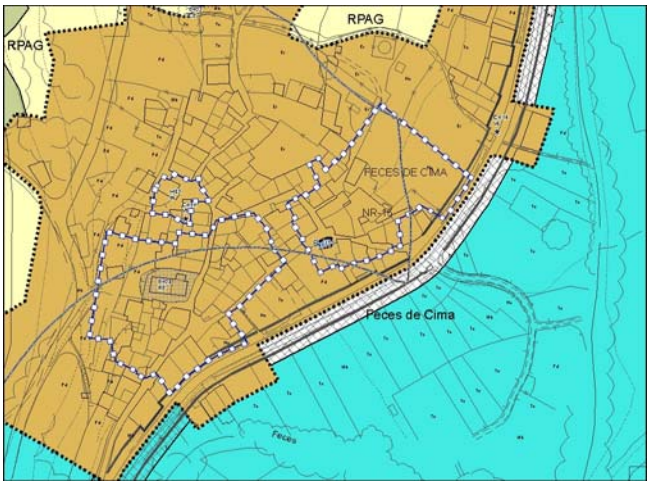
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FORNOS	**O3/J-28**	**E_011**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Forno de concello	**FECES DE CIMA**	**Feces de Cima**	**Feces de Cima**

COORDENADAS: 634512-4635031

DESCRICIÓN:

Forno comunal construído entre medianeiras que merece ser restaurado axeitadamente (os seus muros exteriores foron rebocados) e que ocupa un espazo central na aldea de Feces de Cima. De planta poligonal, piso terreo e cuberta a unha auga, o forno conserva os elementos propios do forno tradicional. Este constitúeo unha pequena construción circular que ten forma de bóveda no seu interior, e serve para cocer pan, empanadas, bolos preñados, etc...
De propiedade comunitaria, esta modalidade de forno é o propio das sociedades de escasos recursos. Trátase dunha construción independente feita e conservada polos veciños que era utilizado seguindo o sistema de rolda. Os seus muros foron levantados, orixinariamente, en cachotaría de granito, o que deu lugar á apertura de dous vans: a porta de acceso e un pequeno xanelo lateral.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	COMUNAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Adecuación do paramento exterior do forno, a fin de facelo compatible coa tipoloxía orixinal e, en xeral, recuperación dos elementos definitorios tradicionais.
Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

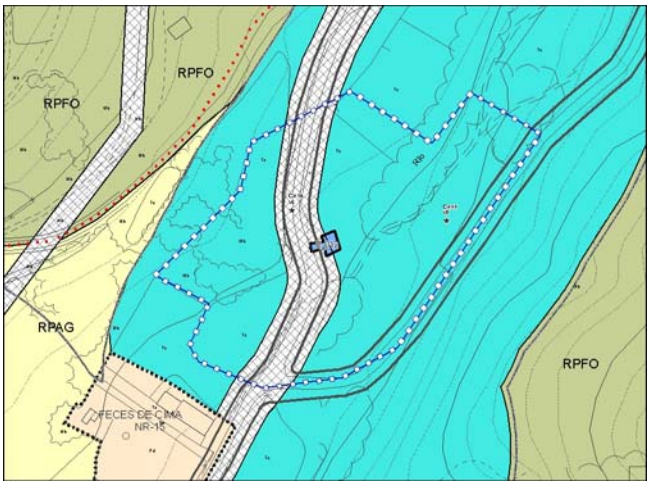
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	MUÍÑOS	O3/J-27	E_012

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Muíño de Aceite do Sr. Marcelino	**FECES DE CIMA**	**Feces de Cima**	**Feces de Cima**

COORDENADAS: 634713-4635397

DESCRICIÓN:

"O Sr. Marcelino Rodríguez ten en Feces de Cima foi comprado polo seu pai, o Sr. Ermindo dos Santos a finais dos 50 ao Sr. Felisindo de Feces de Abaixo, que foi quen o montou. A transmisión é por poleas, que se unen no "veo", ou eixo do "rodicio" de dous muíños fariñeiros. Dispón de muíño, fornalla, prensa de viga e dun motor de gasolina para mover os muíños en caso de falta de auga que non se emprega para o muíño de aceite, xa que a colleita da oliva é no inverno, cando máis auga trae o regato de Ridifondos de Vilardevós. Outra curiosidade son os tinillos de pedra nos que verte a prensa, conectados entre si, polo que a decantación é case automática, facendo que no derradeiro quede o aceite limpo, saíndo a borra ou "alpechín" por unha canle ao exterior da almazara."

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN AUGAS

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Cid Babarro, A: A oliveira e os muíños de aceite. Revista Raigame nº 31. Ourense. 2009

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Restauración integral do edificio a fin de recuperar a súa tipoloxía tradicional.
Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

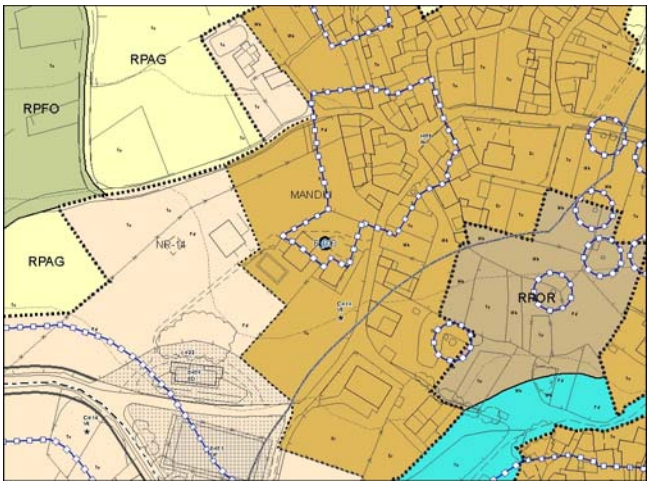
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	POMBAIS	O3/E-29	E_013

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Pombal tradicional	**MANDÍN**	**Mandín**	**Mandín**

COORDENADAS: 631350-4634475

DESCRICIÓN:

Pombal de planta circular que se atopa en regular estado de conservación situado nas proximidades da Casa dos Mineiros (A_020 no noso Catálogo). O pombal é unha peza arquitectónica habitualmente presente en pazos, mosteiros, reitorais e casas grandes rurais, como é o caso. A súa presenza nas eiras das familias máis facendosas era un relevante signo de prestixio social, máis que unha importante fonte de ingresos.

Sitúanse en lugares elevados, lonxe de árbores que poidan ofrecer pousadoiro á rapina, orientados cara o mediodía e abrigados dos ventos dominantes.

Os seus elementos construtivos constitúenos muros perimetrais de cachotaría de granito maiormente (as máis das veces recebado e encalado), aínda que non faltan os traballados con fermosas pezas de cantaría. A cuberta é cónica na maioría das ocasións (neste caso a dúas augas), asentada sobre unha armazón de madeira que cubre o interior da construción, ao que só se accede por medio dunha porta de pequenas dimensións. Neste caso o edificio divídese en dúas alturas -algo infrecuente- ás que se accede a través de dúas portas situadas no seu eixe, pero a diferente altura, fixando unha escalinata de acceso exterior labrada en granito.

Pola súa parte, as pombas entran por un reducido número de buratos de paso situados sobre o asoleirado, un beiril que facilita o pousado das aves. No interior, estas durmen e crían nos nichos de pedra compartimentados ao longo de toda a parede interna. En ocasións, sempre dentro da construción, os pombais conteñen unha mesa de pedra no centro onde os coidadores alimentan ás aves en tempo de inverno.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Supresión do enfoscado pintado	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

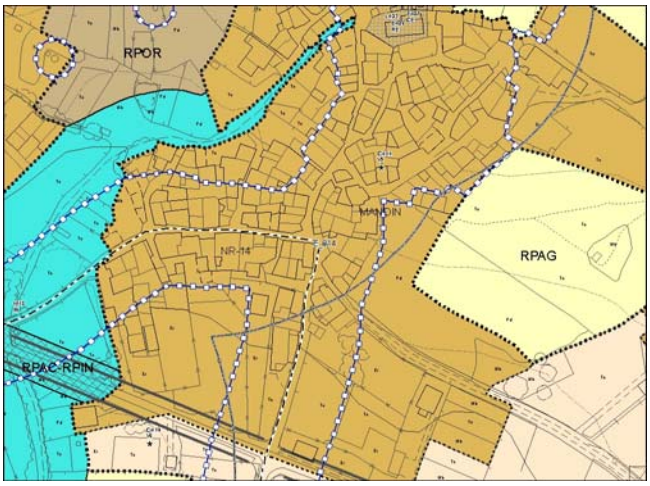
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	PETOS DE ÁNIMAS	O3/F-29	E_014

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Peto de Ánimas	**MANDÍN**	**Mandín**	**Mandín**

COORDENADAS: 631560-4634324

DESCRICIÓN:

Peto de ánimas construído na Idade Moderna que se sitúa nun lugar de encrucillada na entrada da aldea de Mandín. No eixe do frontis e no centro da peza sitúase un fornelo rectangular que acolle no seu interior un retablo granítico no que se representa en altorrelevo a imaxe da Virxe entre lapas. Sobre o fornelo unha cornixa con beiril voado que serve de apoio a un hastial de forma piramidal no que se grava un tríscele sinistroso. Coroa o conxunto unha cruz sen figuración.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	INTEGRAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

Este elemento ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC) en aplicación da Disposición Adicional Segunda da Lei 16/1985 do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

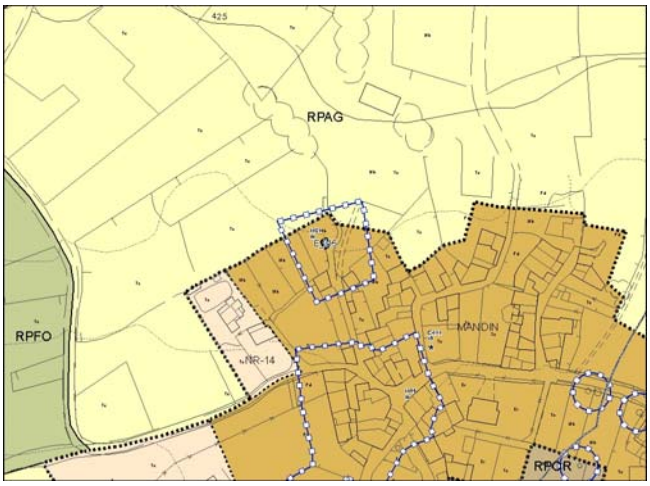
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FONTES	O3/E-29	E_015

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Fonte da Portela	**MANDÍN**	**Mandín**	**Mandín**

COORDENADAS: 631358-4634610

DESCRICIÓN:

Fonte tradicional situada nas aforas da aldea e que consta dun cubo rectangular situado a ras do chan construído en cantaría de granito de boa calidade (perpiaño); na súa cara frontal ábrese un oco que aparece cuberto por unha laxe que sobresae en planta a modo de beiril protector voado.
O seu oco foi cuberto recentemente cunha portiña de aluminio lacado.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:
RÚSTICO PROTECCIÓN AGROPECUARIA

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER
TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

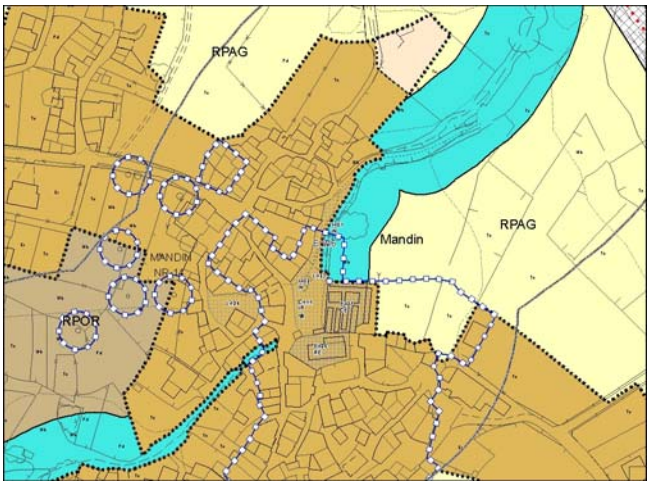
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FONTES	O3/F-29	E_016

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Fonte da Mighadeira	**MANDÍN**	**Mandín**	**Mandín**

COORDENADAS: 631601-4634496

DESCRICIÓN:

Fonte tradicional empotrada nun muro de contención de cantaría irregular (opus vittatum) situada á beira do Rego das Videiras. A fonte propiamente dita aparece labrada en granito de boa calidade (opus quadratum) e consta dun cubo rectangular cuberto por un arco de medio punto que conforma unha pequena bóveda.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

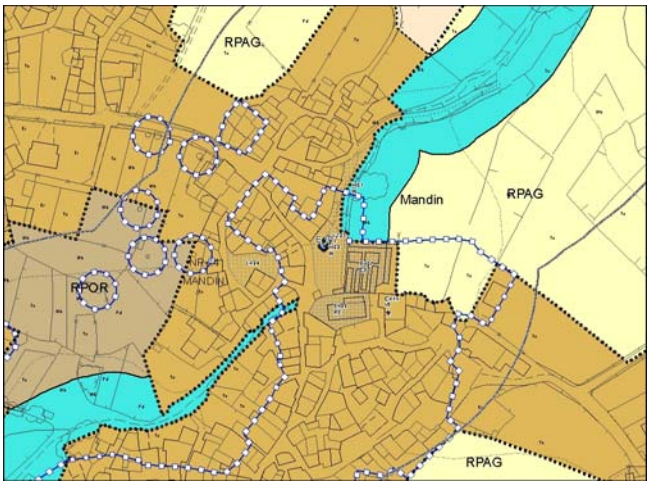
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FONTES	O3/F-29	E_017

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Fonte-lavadoiro do Campo de Pilatos	**MANDÍN**	**Mandín**	**Mandín**

COORDENADAS: 631589-4634473

DESCRICIÓN:

Fonte-lavadoiro tradicionais labradas integramente en cantaría e situadas no centro da aldea. A fonte consta de dúas pezas rectangulares paralelas en forma de pía situadas a distinta altura; á superior accédese a través de tres chanzos situados ao longo de todo o perímetro da fonte, agás na súa cara frontal. Coroa o conxunto un pináculo troncopiramidal rematado en bola no que se sitúan dous bicos.
Ao pé da fonte disponse un lavadoiro de planta cadrada de 2x2 m. aproximadamente e 0,5 m. de altura que sitúa pedras inclinadas ao longo de todo o seu perímetro.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS: Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

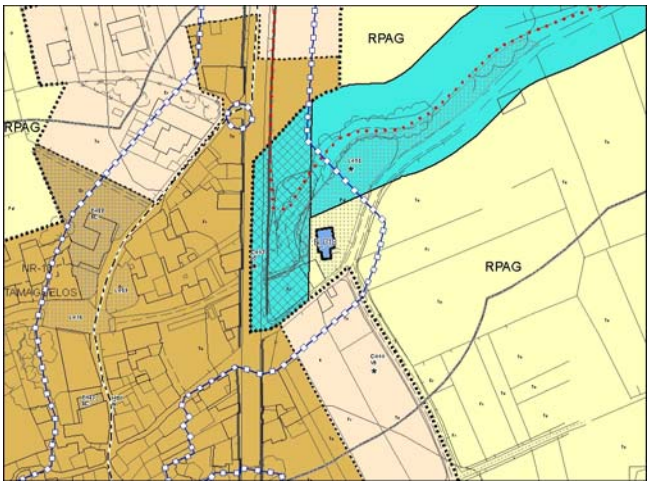
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	MUÍÑOS	O3/C-24	E_018

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Muíño de Aceite do Sr. Pedro	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**Tamaguelos**

COORDENADAS: 629587-4636942

DESCRICIÓN:

"O muíño do Sr. Pedro en Tamaguelos ten un eixe ou veo co rodicio na parte inferior e un piñón de madeira na superior, que move a catarina, roda dentada de madeira, que ten como eixe a "árbore" do muíño de aceite.
Os muíños de aceite que aínda se empregan teñen como finalidade moer as olivas sen esmagar o óso. Inventáronse no período grego, como os muíños de fariña. Consistían nunha pedra inferior cóncava e outra superior. A inferior era redonda, grosa, disposta horizontalmente, cunha depresión para reter as olivas, a volanteira, barcal, pé ou "plato". No centro ten unha pequena elevación onde se asenta a "árbore" ou eixo vertical, que xira nel por medio dun espigo de ferro, entrando pola parte superior nun burato ou couzoeira feito nunha trabe. A roda superior, ou "mola olearia", grosa e cilíndrica, púñase en posición vertical, suxeitada polo punto medio permitindo o xiro mediante o "vareiro", un brazo fixo que atravesa o eixo central, en cuxo extremo aplícase unha forza para poñelo en movemento, dando comezo á muiñada artesanal, pedra contra pedra, triturando pel, polpa e oso. Dependendo do tamaño do muíño, empuxaban uns homes metendo peito ou xunguíase unha besta, para facelo rodar sobre o "plato", depresión da parte inferior. Estes aparellos coñécense como "muíños de sangue". Algúns muíños teñen unha "tremoia ou moxega" semellante á dos muíños de pan. Dispón na parte inferior dun sistema de retención para reter as olivas e que ían caendo pouco a pouco."

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	GALEGO	INTEGRAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: RÚSTICO PROTECCIÓN AUGAS

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Cid Babarro, A: A oliveira e os muíños de aceite. Revista Raigame nº 31. Ourense. 2009

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

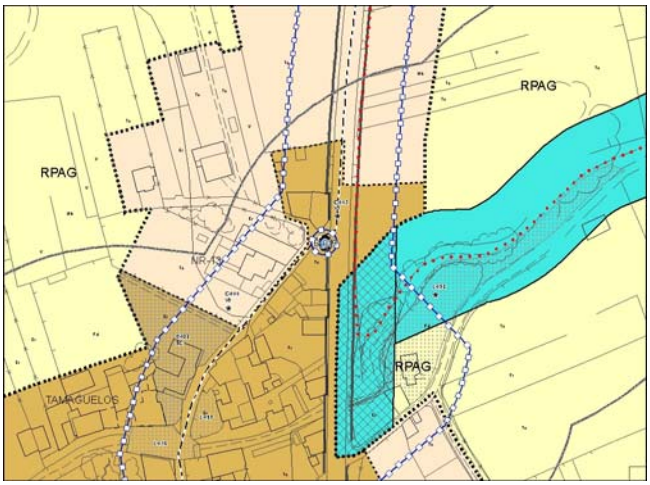
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CRUCEIROS	O3/C-24	E_019

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Cruceiro tradicional	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**Tamaguelos**

COORDENADAS: 629542-4637008

DESCRICIÓN:

Cruceiro figurado que se eleva sobre unha plataforma hoxe totalmente oculta que é necesario redescubrir. Sobre ela chántase un fuste de sección circular de estilo clasicista. Na súa cimeira un capitel granítico de forma troncopiramidal invertida decorado cos motivos da paixón de Cristo labrados en altorrelevo. Sobre el a figura do crucificado cun pano de pureza anodado á esquerda. No envés a imaxe de Virxe das Dores co seu fillo en brazos.
Ambas imaxes aparecen esculpidas de xeito clásico e canónico: estética do bonequismo, sometimento ao espazo límite, tratamento dondo das formas, aplastamento da imaxe, visión bidimensional e frontalista da figura....

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	INTEGRAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:
NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:
Este elemento ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC) en aplicación da Disposición Adicional Segunda da Lei 16/1985 do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER
TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:
Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.
Traslado dos postes de cableado situados ao seu carón.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

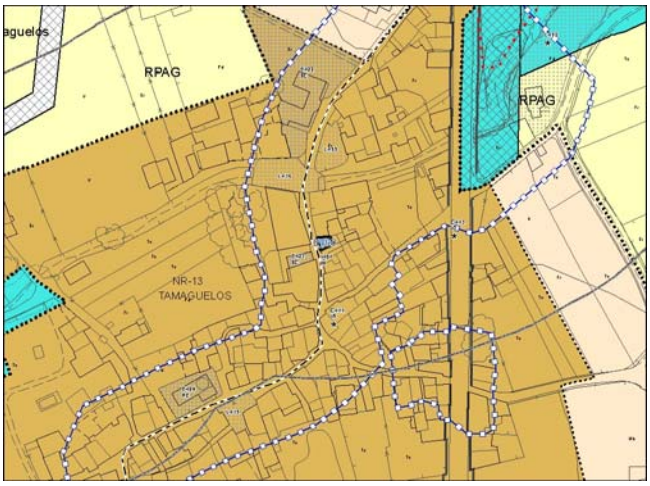
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FORNOS	O3/C-24	E_020

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Forno de concello	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**Tamaguelos**

COORDENADAS: 629476-4636867

DESCRICIÓN:

Forno comunal construído entre medianeiras que merece ser restaurado axeitadamente (os seus muros exteriores foron rebocados) e que ocupa un espazo central na aldea de Tamaguelos. De planta rectangular, piso terreo e cuberta a unha auga, o forno conserva os elementos propios do forno tradicional. Este constitúeo unha pequena construción circular que ten forma de bóveda no seu interior, e serve para cocer pan, empanadas, bolos preñados, etc...
De propiedade comunitaria, esta modalidade de forno é o propio das sociedades de escasos recursos. Trátase dunha construción independente feita e conservada polos veciños que era utilizado seguindo o sistema de rolda. Os seus muros foron levantados, orixinariamente, en cachotaría de granito, o que deu lugar á apertura de dous vans: a porta de acceso e un pequeno xanelo lateral.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	COMUNAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Adecuación do paramento exterior do forno, a fin de facelo compatible coa tipoloxía orixinal e, en xeral, recuperación dos elementos definitorios tradicionais.
Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

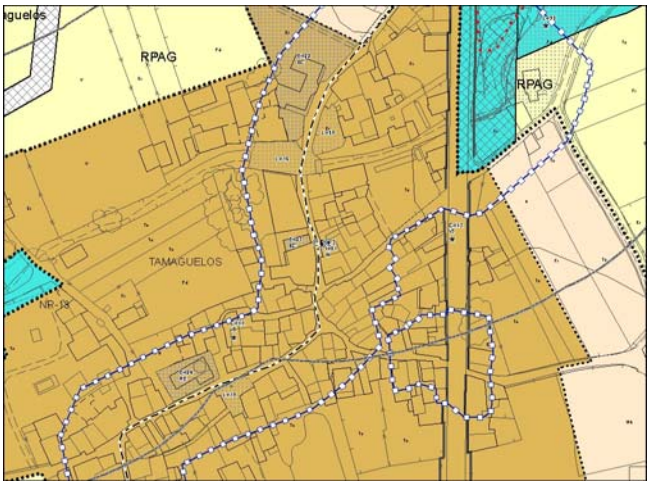
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	POZOS	O3/C-24	E_021

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Pozo de concello	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**Tamaguelos**

COORDENADAS: 629477-4636858

DESCRICIÓN:

Pozo de concello localizado no centro da aldea de Tamaguelos á beira do casarío. O pozo, ao que se accede a través dunha pequena escalinata de dobre chanzo, emerxe a través dun paralelepípedo vertical de 1,5 m. de altura constituído por pezas de cantaría perfectamente labradas e escuadradas. Este volume presenta un van rectangular lateral (pechado cunha portiña metálica) que permite introducir o caldeiro co que se leva a cabo a extracción do líquido.
Ignoramos a fondura e sección do elemento.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	COMUNAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:
NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER
TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

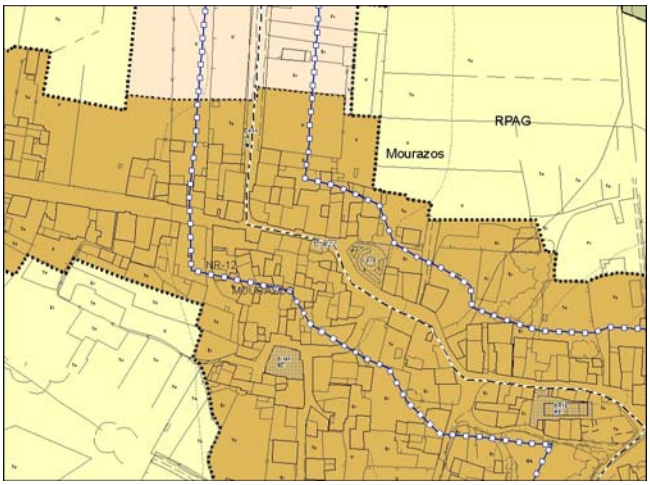
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FONTES	O3/C-21	E_022

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Fonte tradicional	**MOURAZOS**	**Mourazos**	**Mourazos**

COORDENADAS: 630136-4638206

DESCRICIÓN:

Fonte tradicional situada no centro da aldea e que consta dun cubo rectangular de 1 m. de altura situado a ras do chan e construído en cantaría de granito de boa calidade (opus quadratum); na súa cara frontal ábrese un oco que aparece cuberto por tres pezas de cantaría; a que fai as veces de beiril, preséntase moldurada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

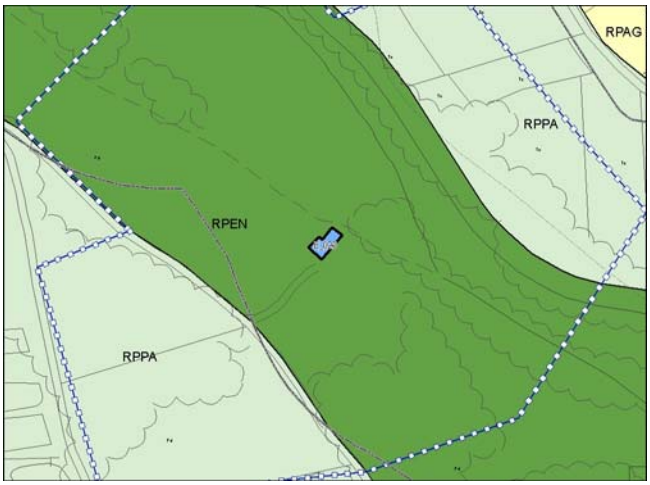
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	MUÍÑOS	**O3/B-25**	**E_023**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Muíño da Libana	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**Tamaguelos; Río Támega**

COORDENADAS: 629123-4636277

DESCRICIÓN:

Muíño de rego ou canle de pequenas dimensións que se sitúa á beira do Río Támega, nas aforas do núcleo de Tamaguelos. Este exemplar, de tres moas, presenta mal estado de conservación e está pendente ser restaurado e acondicionado integramente como espazo educativo e de lecer, é propiedade dun veciño do mesmo lugar que nos últimos anos alterou significativamente a súa morfoloxía de costas á súa tipoloxía orixinal.

Os muíños son unha sabia combinación de arquitectura e tecnoloxía, unha edificación simple que acolle un complexo dispositivo mecánico accionado pola forza da auga. Está composto pola presa, que ten por obxecto captar a auga do río; a gavada ou lovada, que conduce a auga da presa cara o muíño salvando o desnivel do terreo; a canle, que conduce a auga cara o rodicio, unha roda hidráulica con paletas curvas e eixe vertical que move a moa; e a edificación do muíño propiamente dita, un sinxelo edificio de planta rectangular e uns 8 m/2 de superficie, cuberto por un tellado a dúas augas constituído por paredes de cantaría irregular nos que unicamente se practican dous vanos, o que permite o acceso e o que está destinado a introducir luz natural no interior do muíño. A meirande parte dos muíños da comarca de Monterrei pertencen á modalidade de canle, característico por ter que administrar un pequeno caudal de auga que, procedente da gavada, condúcese rapidamente cara o rodicio a través da canle para bater contra o primeiro de maneira tanxencial.

Na parte inferior da canle áchase unha peza especial de madeira ou granito, segundo o caso, onde se practica un burato que se abre e obtura dende o interior (o billote ou bofetón) que fará sair á auga coa forza necesaria para mover o rodicio coa forza desexada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: RÚSTICO PROTECCIÓN ESPAZOS NATURAIS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS: Supresión dos engadidos alleos á tipoloxía orixinal do muíño.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	MUÍÑOS	O3/E-37	E_024

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Muíño do Río	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Abaixo**	**Feces de Abaixo; Río Pequeno**

COORDENADAS: 631524-4630288

DESCRICIÓN:

Muíño de rego ou canle de notables dimensións que se sitúa nas proximidades do Río Pequeno, nas aforas do núcleo de Feces de Abaixo. Este exemplar, de dúas moas, presenta mal estado de conservación e está pendente ser restaurado e acondicionado integramente como espazo educativo e de lecer, é propiedade dun grupo de veciños do mesmo lugar.
Os muíños son unha sabia combinación de arquitectura e tecnoloxía, unha edificación simple que acolle un complexo dispositivo mecánico accionado pola forza da auga. Está composto pola presa, que ten por obxecto captar a auga do río; a gavada ou lovada, que conduce a auga da presa cara o muíño salvando o desnivel do terreo; a canle, que conduce a auga cara o rodicio, unha roda hidráulica con paletas curvas e eixe vertical que move a moa; e a edificación do muíño propiamente dita, un sinxelo edificio de planta rectangular e uns 8 m/2 de superficie, cuberto por un tellado a dúas augas constituído por paredes de cantaría irregular nos que unicamente se practican dous vanos, o que permite o acceso e o que está destinado a introducir luz natural no interior do muíño. A meirande parte dos muíños da comarca de Monterrei pertencen á modalidade de canle, característico por ter que administrar un pequeno caudal de auga que, procedente da gavada, condúcese rapidamente cara o rodicio a través da canle para bater contra o primeiro de maneira tanxencial.
Na parte inferior da canle áchase unha peza especial de madeira ou granito, segundo o caso, onde se practica un burato que se abre e obtura dende o interior (o billote ou bofetón) que fará sair á auga coa forza necesaria para mover o rodicio coa forza desexada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:
RÚSTICO PROTECCIÓN AUGAS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER
TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

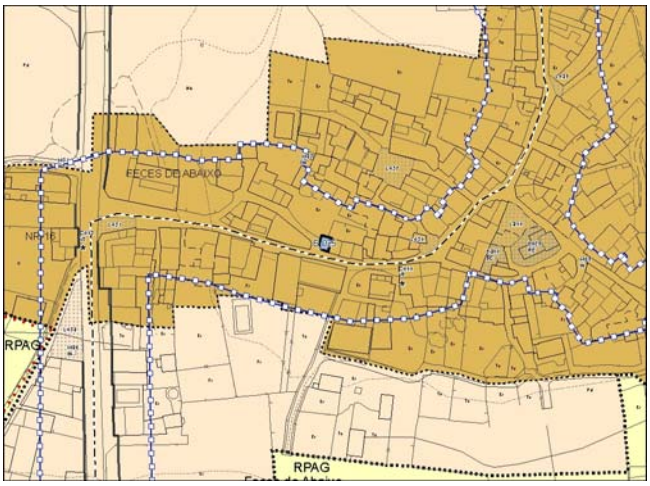
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	LAGARES	O3/E-37	E_025

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Lagar tradicional	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Abaixo**	**Feces de Abaixo**

COORDENADAS: 631255-4630560

DESCRICIÓN:

Lagar tradicional que se levanta entre medianeiras no núcleo de Feces de Abaixo. O lagar, localizado dentro dunha construción adxectiva coa cuberta moi deteriorada asociado a unha adega, consta dunha trabe ou viga (hoxe desaparecida) apoiada nun dos muros do edificio a través da rabeira. O outro extremo -a cabezalla- insírese nun fuso de rosca vertical -o penso ou moa- que á sua vez se apoia nunha base granítica de sección cilíndrica. O pilón ou vaso no que se prensa a uva, duns 2 x 2 m, é de planta cadrada e apóiase sobre un zócolo, levantando do chan un total de 1,5 m. O líquido estrugado neste recipiente decanta no pilo, de menores dimensións que o pilón (1,5 x 0,5 m x 0,5 de h).

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Restauración do contedor que acolle o lagar de forma respectuosa cos materiais e tipoloxía orixinal.
Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

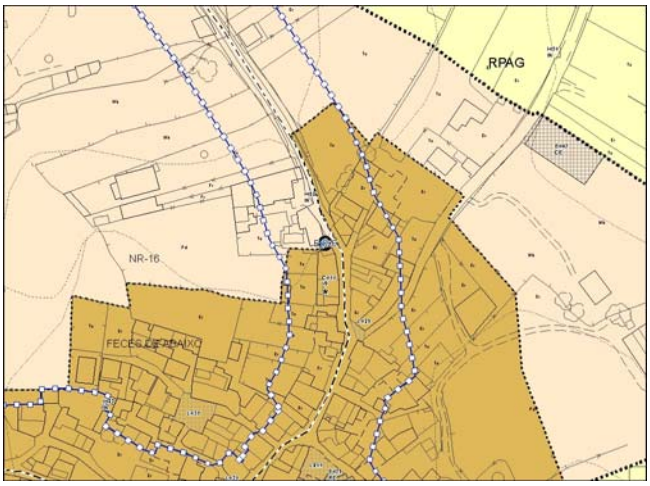
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FONTES	O3/E-36	E_026

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Fonte tradicional	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Abaixo**	**Feces de Abaixo**

COORDENADAS: 631360-4630689

DESCRICIÓN:

Fonte tradicional situada á beira dun muro de contención de cantaría irregular (opus vittatum) localizada ao pé do rueiro e por baixo da cota do terreo, de aí que sitúe unha pequena escalinata para acceder a ela. A fonte aparece labrada en granito de boa calidade (opus quadratum) e consta dun cubo rectangular de máis de 1 m. de altura -aberto na súa fronte- cuberto por un arco de medio punto que conforma unha pequena bóveda.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

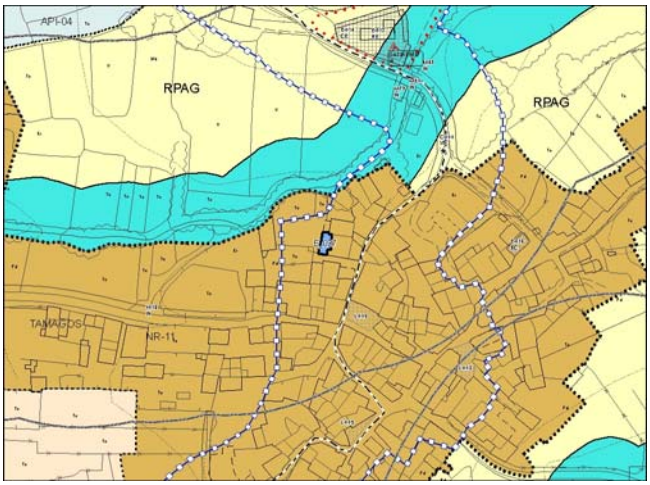
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	LAGARES	O3/D-18	E_027

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Lagar tradicional	**TAMAGOS**	**Tamagos**	**Tamagos**

COORDENADAS: 630547-4639731

DESCRICIÓN:

Lagar tradicional que se levanta entre medianeiras no núcleo de Tamagos. O lagar, localizado dentro dunha construción adxectiva coa cuberta moi deteriorada asociado a unha adega, consta dunha trabe ou viga (hoxe desaparecida) apoiada nun dos muros do edificio a través da rabeira. O outro extremo -a cabezalla- insírese nun fuso de rosca vertical -o penso ou moa- que á sua vez se apoia nunha base granítica de sección cilíndrica. O pilón ou vaso no que se prensa a uva, duns 2 x 2 m, é de planta cadrada e apóiase sobre un zócolo, levantando do chan un total de 1,5 m. O líquido estrugado neste recipiente decanta no pilo, de menores dimensións que o pilón (1,5 x 0,5 m x 0,5 de h).

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Restauración do contedor que acolle o lagar de forma respectuosa cos materiais e tipoloxía orixinal.
Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

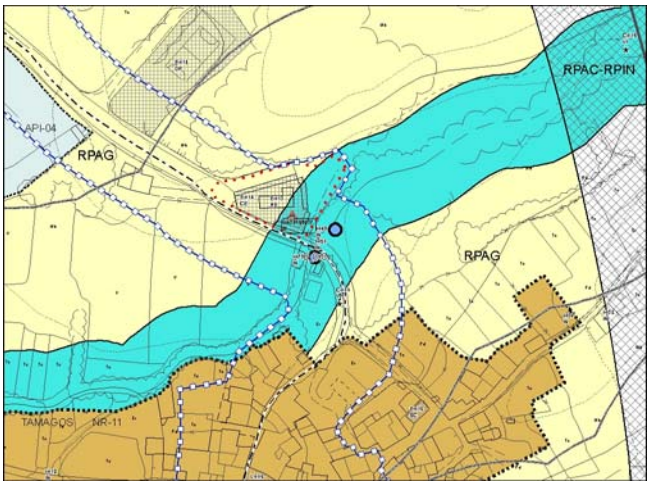
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FONTES	O3/D-18	E_028

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Fonte tradicional	**TAMAGOS**	**Tamagos**	**Tamagos**

COORDENADAS: 630607-4639826

DESCRICIÓN:

Fonte tradicional formada por dous (2) elementos de valor etnográfico que se abastecen do mesmo manancial. Este localízase moi preto da igrexa parroquial, xusto á beira do Regueiro Balsadoiro e da ponte sobre a que transita o Camiño de Santiago. Ambas fontes sitúanse na marxe dereita do regueiro (en sentido ascendente), distando unha doutra apenas unha ducia de metros.

A primeira das fontes, a que se localiza augas arriba do regueiro, presenta un muro vertical de cantaría tapiando todo o frontis do manancial, a fin de evitar a súa contaminación ou colmatación con maleza. No centro do muro disponse unha pequena porta de ferro que permite analisar periodicamente o seu estado.

A segunda fonte levántase xusto á beira da ponte de cemento armado que salva o Balsadoiro. Trátase dunha fonte granítica labrada en forma de cubo e aberta no seu frontis que é debedora da tipoloxía e estilo das fontes tradicionais ourensáns. Preto desta fonte levantouse un lavadoiro que carece de relevancia patrimonial.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: RÚSTICO PROTECCIÓN AUGAS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Limpeza e acondicionamento da fonte e o seu contorno.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

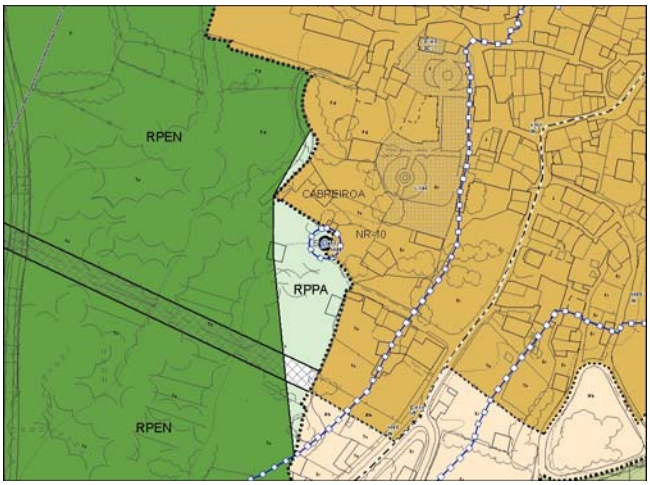
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FONTES	**O3/D-14**	**E_029**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Fonte tradicional	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Cabreiroá**

COORDENADAS: 630388-4641801

DESCRICIÓN:

Fonte tradicional encastrada nun muro de contención do camiño e por baixo da cota do terreo. Localízase nas aforas da aldea e consta dun cubo rectangular de 1 m. de altura situado a ras do chan e construído en cantaría de granito de boa calidade (opus quadratum); na súa cara frontal ábrese un oco que aparece cuberto por unha serie de pezas de cantaría.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN ESPAZOS NATURAIS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

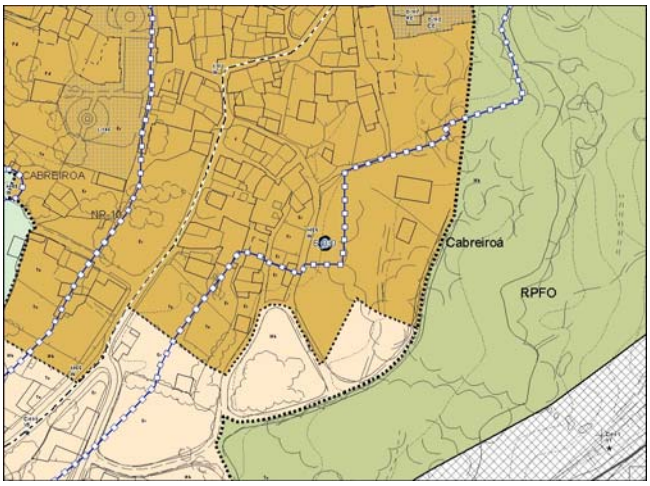
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FONTES	O3/D-14	E_030

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Fonte Grande	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Cabreiroá**

COORDENADAS: 630556-4641768

DESCRICIÓN:

Fonte tradicional encastrada nun muro de contención do camiño e por baixo da cota do terreo. Localízase nas aforas da aldea de Cabreiroá e consta dun cubo cónico de 1 m. de altura aprox. situado a ras do chan e construído en cantaría de granito de boa calidade (opus quadratum); na súa cara frontal ábrese un oco irregular que permite acceder ao líquido.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: RUSTICO PROTECCIÓN FORESTAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

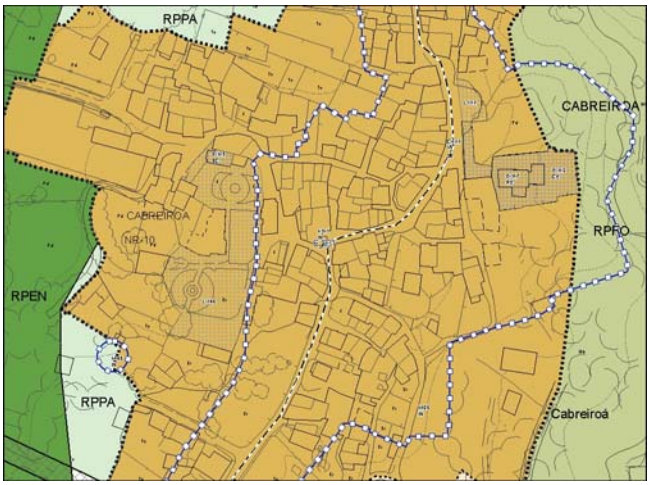
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CRUCEIROS	**O3/D-14**	**E_031**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Cruceiro, bebedoiro e pozo	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Cabreiroá**

COORDENADAS: 630500-4641860

DESCRICIÓN:

Orixinal cruceiro sen figuración que non se eleva sobre unha plataforma, senón directamente sobre unha peana que forma parte dun conxunto etnográfico conformado por unha pía e un pozo de planta cadrada.
O fuste vén dado por unha columna de sección circular que presenta na súa cimeira un capitel granítico de estilo clásico (en realidade unha versión do dórico) coroado por un cimacio.
A cruz que remata a lectura vertical do conxunto presenta sección cuadrangular, mais opta por situar no seu eixe as arestas dos paus (tanto do vertical como do horizontal) na vez da cara plana de cada un dos prismas, como é habitual. Os tres (3) remates visibles decóranse con botóns circulares.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	INTEGRAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

Este elemento ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC) en aplicación da Disposición Adicional Segunda da Lei 16/1985 do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

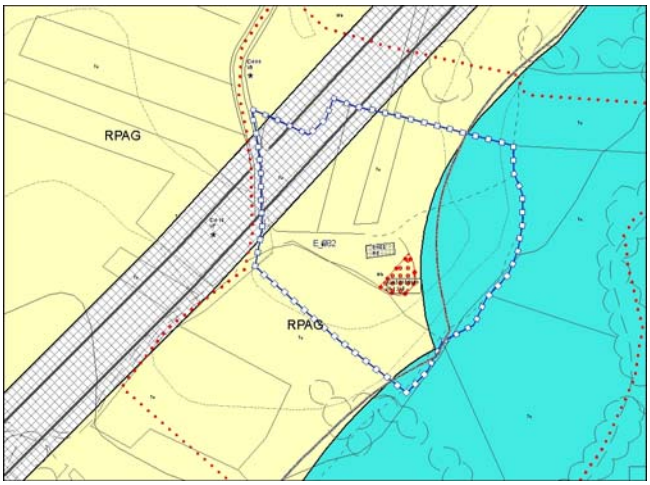
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CRUCEIROS	O3/E-10	E_032

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Cruceiro de San Antón	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**San Antón**

COORDENADAS: 631216-4643678

DESCRICIÓN:

Cruceiro sen figuración emprazado a uns 20 m. a carón da capela homónima que se eleva sobre unha plataforma rectangular parcialmente oculta que só permite visualizar unha peana de planta cadrada.
O fuste vén dado por unha columna de sección circular que presenta na súa cimeira un capitel granítico de estilo clásico (en realidade unha versión do dórico) coroado por un ábaco.
A cruz latina que remata a lectura vertical do conxunto presenta sección rectangular, situando no seu centro unha coroa circular en altorrelevo.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	INTEGRAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:
RÚSTICO PROTECCIÓN AGROPECUARIA

OBSERVACIÓNS:
Este elemento ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC) en aplicación da Disposición Adicional Segunda da Lei 16/1985 do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER
TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:
Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.
Limpeza do cruceiro con métodos non abrasivos: cepillos de cerdas naturais, auga sen disolventes, etc...

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

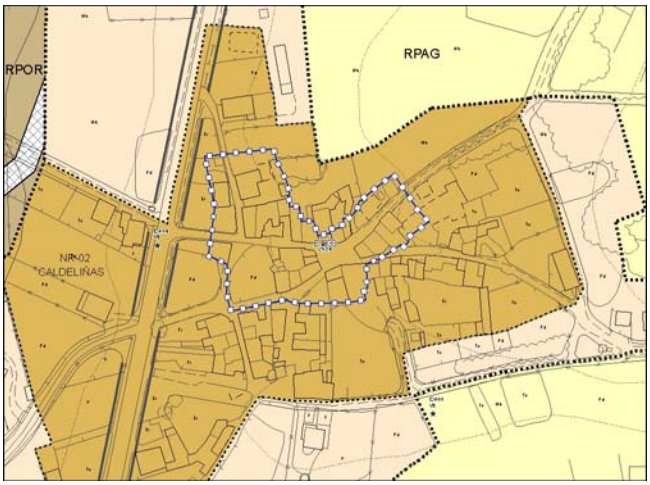
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CRUCEIROS	O3/D-3	E_033

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Cruceiro de Caldeliñas	**VILAMAIOR DO VAL**	**Caldeliñas**	**Caldeliñas**

COORDENADAS: 630568-4647376

DESCRICIÓN:

Cruceiro sen figuración que se eleva sobre unha dobre plataforma cuadrangular rematada por unha peana de planta cadrada. O fuste que se chanta sobre ela vén dado por unha columna de sección circular que presenta na súa cimeira un capitel granítico de estilo clásico (en realidade unha interpretación libre do dórico) coroado por un ábaco.
A cruz grega que remata a lectura vertical do conxunto presenta sección rectangular e arestas achafranadas.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	INTEGRAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

Este elemento ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC) en aplicación da Disposición Adicional Segunda da Lei 16/1985 do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.
Limpeza do cruceiro con métodos non abrasivos: cepillos de cerdas naturais, auga sen disolventes, etc…

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

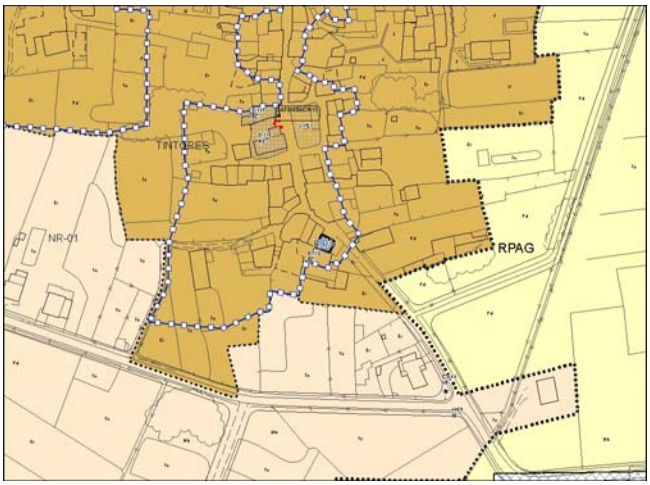
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FORNOS	O3/C-3	E_034

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Forno de concello	**TINTORES**	**Tintores**	**Tintores**

COORDENADAS: 629691-4647603

DESCRICIÓN:

Forno comunal construído entre medianeiras que ocupa un espazo central na aldea de Tintores. De planta rectangular, piso terreo e cuberta a unha auga, o forno conserva os elementos propios do forno tradicional. Este constitúeo unha pequena construción circular que ten forma de bóveda no seu interior, e serve para cocer pan, empanadas, bolos preñados, etc...

De propiedade comunitaria, esta modalidade de forno é o propio das sociedades de escasos recursos. Trátase dunha construción independente feita e conservada polos veciños que era utilizado seguindo o sistema de rolda. Os seus muros foron levantados, orixinariamente, en cachotaría de granito, o que deu lugar á apertura de dous vans: a porta de acceso e un pequeno xanelo lateral.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	COMUNAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

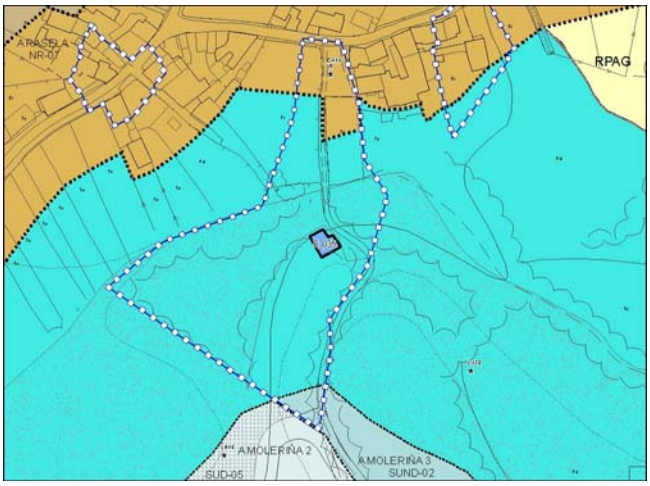
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	ADEGAS	**O4/L-8**	**E_035**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Adega tradicional	**RASELA, A**	**A Rasela**	**A Rasela**

COORDENADAS: 630679-4645323

DESCRICIÓN:

Adega tradicional concebidas de maneira illada. Presenta planta poligonal e sitúase no emprazamento máis sombrío e frío (ao pé do río de Marbán) da aldea a fin proporcionar ao viño as mellores condicións de conservación.
Os seus muros levántanse con cachotaría concertada (opus vittatum), reservando as pezas ben dimensionadas de granito para os eixes estruturais, así como para o contorno dos ocos de acceso e ventilación. A súa cuberta a unha única auga -moi habitual nas adegas da comarca- fai as veces de prolongación da vertente natural do terreo, ao que se adaptan.
No interior destes extraordinarios exemplos de arquitectura etnográfica consérvanse pías e pilóns labrados en pedra, así como lagares en desigual estado de conservación.
Habitualmente posúen ademais utensilios de grande valor etnofráfico: barriles, cubas de distintos tamaños…

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: RÚSTICO PROTECCIÓN AUGAS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

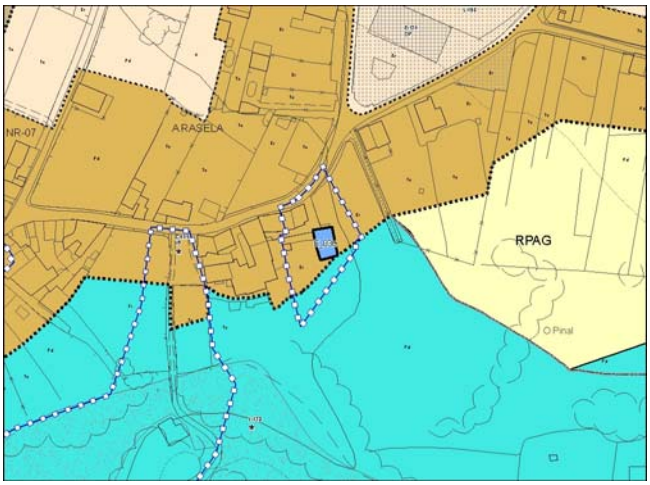
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CHAPITEIS	O3/D-7	E_036

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Chapitel tradicional	**RASELA, A**	**A Rasela**	**A Rasela**

COORDENADAS: 630761-4645424

DESCRICIÓN:

Construción adxectiva de planta rectangular levantada en cantaría irregular (opus vittatum) que presenta planta terrea e cuberta a catro augas. Nesta tipoloxía edificatoria situada nas proximidades da vivenda, gárdanse os apeiros de labranza e almacénanse unha parte dos excedentes agrarios. O exemplo que é obxecto desta ficha destaca pola erección dun fermoso soportal na fachada W sustentado por catro piares graníticos (algúns deles moi alterados, mesmo lamentablemente chapeados con pequenas pezas de granito alleas á tipoloxía orixinal) que presentan unha carpintaría (trabes, pontóns e ripas) de moi boa factura.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CRUCEIROS	O3/F-2	E_037

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Cruceiro dos Remedios	**VILAMAIOR DO VAL**	**Vilarmaior do Val**	**Campo dos Remedios**

COORDENADAS: 631803-4647684

DESCRICIÓN:

Cruceiro sen figuración que se eleva sobre unha triple plataforma cuadrangular rematada por unha peana de planta cadrada. O fuste que se chanta sobre ela presenta sección circular, situando na súa cimeira un orixinal capitel granítico en forma de cono invertido decorado con motivos xeométricos e fitomórficos.
A cruz latina que remata a lectura vertical do conxunto presenta sección rectangular, acanaladuras no eixe de todos os prismas e unha fermosa coroa circular -formada por dous vimbios entrelazados- que se sitúa no cruzamento dos paus.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	INTEGRAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: RÚSTICO PROTECCIÓN ORDINARIA

OBSERVACIÓNS:

Este elemento ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC) en aplicación da Disposición Adicional Segunda da Lei 16/1985 do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.
Limpeza do cruceiro con métodos non abrasivos: cepillos de cerdas naturais, auga sen disolventes, etc…

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

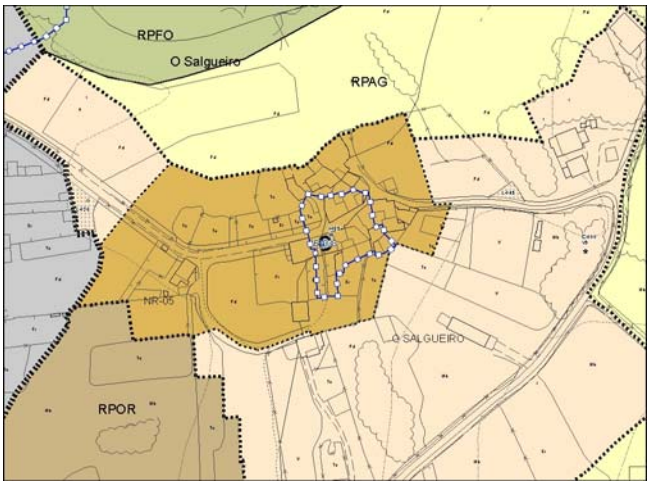
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FONTES	**O3/D-5**	**E_038**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Fonte tradicional	**VILAMAIOR DO VAL**	**O Salgueiro**	**O Salgueiro**

COORDENADAS: 630558-4646498

DESCRICIÓN:

Fonte tradicional situada no centro da aldea e que consta dun cubo de planta rectangular de 1 m. de altura aprox. situado a ras do chan e embutido no muro que delimita o rueiro. Construído en cantaría de granito de mediana calidade (opus vittatum), na súa cara frontal ábrese un oco que aparece cuberto por unha serie de pezas de cantaría de grande tamaño dispostas de forma oblicua.
O oco de acceso péchase por medio dunha porta metálica.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

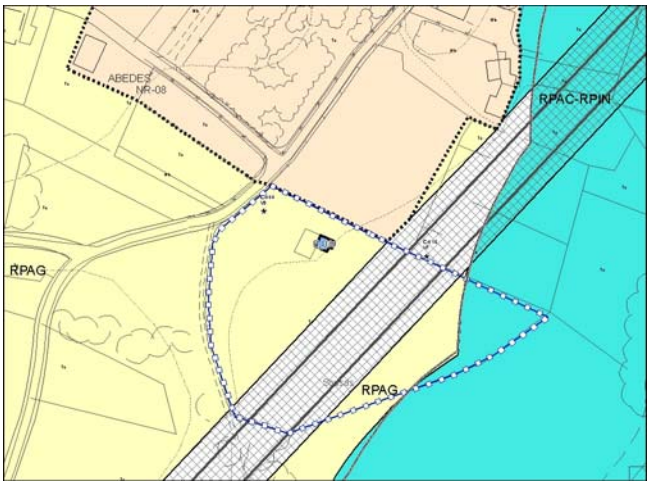
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CASETA DAS VIÑAS	**O3/E-10**	**E_039**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Caseta das Viñas	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**Ábedes**

COORDENADAS: 631377-4643983

DESCRICIÓN:

Caseta arruinada de planta rectangular, dúas alturas (B+I) e cuberta a catro augas que foi levantada para facilitar a vixiancia visual das grandes plantacións de viña da comarca. Levantadas en cantaría de boa calidade (opus quadratum) mercede ao estatus dos seus promotores e propietarios, esta orixinal tipoloxía de construción adxectiva destina o seu piso terreo a adega e resgardo de apeiros de uso vitivinícola, de aí o escaso número de ocos que presenta.
O andar elevado, ao que se accede a través dunha escaleira exterior de dobre tiro protexida por unha varanda de fundición, aparece perforado por tres fiestras e unha porta de acceso nos seus catro puntos cardinais, ao obxecto de favorecer a vixiancia visual da plantación. Na fachada que mellor perspectiva ofrece da finca ábrese un balcón voado ou solaina que reforza a perspectiva visual dominante.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN AGROPECUARIA

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.
Supresión das cortes de cabalos (construídas en bloque de cemento prefabricado) que se ergueron á caseta.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

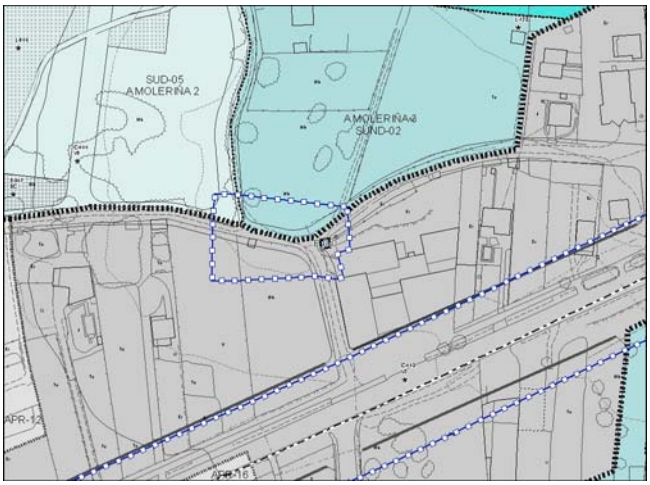
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CASETA DAS VIÑAS	O4/L-9	E_040

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Caseta das Viñas	**VERÍN**	**Verín**	**Transversal Avda de Castela; Cont. Rú**

COORDENADAS: 630763-4645033

DESCRICIÓN:

Caseta arruinada de planta rectangular, dúas alturas (B+I) e cuberta a catro augas que foi levantada para facilitar a vixiancia visual das grandes plantacións de viña da comarca. Levantadas en cantaría de boa calidade (opus quadratum) mercede ao estatus dos seus promotores e propietarios, esta orixinal tipoloxía de construción adxectiva destina o seu piso terreo a adega e resgardo de apeiros de uso vitivinícola, de aí o escaso número de ocos que presenta.
O andar elevado, ao que se accede a través dunha escaleira exterior de dobre tiro protexida por unha varanda de fundición, aparece perforado por tres fiestras e unha porta de acceso nos seus catro puntos cardinais, ao obxecto de favorecer a vixiancia visual da plantación. Na fachada que mellor perspectiva ofrece da finca ábrese un balcón voado ou solaina que reforza a perspectiva visual dominante.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.
Supresión / adecuación do muro de bloques de cemento prefabricado que se ergueu a carón da caseta.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CRUCEIROS	O4/E-12	E_041

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Cruceiro de Abaixo	**PAZOS**	**Pazos**	**Pazos**

COORDENADAS: 628255-4644248

DESCRICIÓN:

Restos dun cruceiro destruído por un accidente de tráfico do que unicamente son visibles a súa peana de planta cadrada e o arrinque do fuste de sección circular que nel se chanta. Para "compensar" a perda do cruceiro orixinal -o único que é obxecto de protección por parte desta ficha- levantouse ao seu carón un exemplar de nova factura.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	INTEGRAL	MOI MALO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

Este elemento ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC) en aplicación da Disposición Adicional Segunda da Lei 16/1985 do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.
Limpeza do cruceiro histórico con métodos non abrasivos: cepillos de cerdas naturais, auga sen disolventes, etc…

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

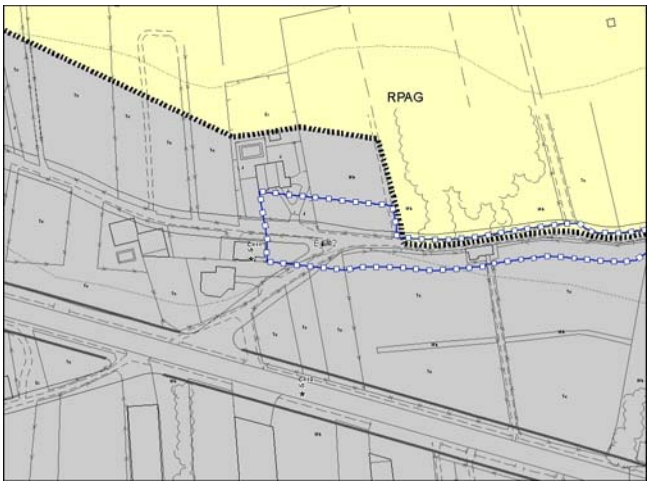
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CRUCEIROS	O4/C-10	E_042

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Cruceiro de Arriba e muro tradicional	**PAZOS**	**Pazos**	**Pazos**

COORDENADAS: 627647-4644681

DESCRICIÓN:

Cruceiro sen figuración que se eleva sobre unha triple plataforma cuadrangular rematada por unha peana de planta cadrada epigrafiada. O fuste que se chanta sobre ela vén dado por unha columna de sección circular que presenta na súa cimeira un capitel granítico de estilo clásico (en realidade unha interpretación libre do dórico) coroado por un ábaco.
A cruz latina que remata a lectura vertical do conxunto presenta sección rectangular e brazos terminais redondeados.
A protección desta ficha abrangue tamén o muro que pecha o lado S do camiño que leva ao cruceiro desde o núcleo de Pazos por ser unha referencia ambiental no contorno, caracterizando de forma valiosa o camiño que o bordea e o contorno do cruceiro.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	INTEGRAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

Este elemento ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC) en aplicación da Disposición Adicional Segunda da Lei 16/1985 do Patrimonio Histórico Español.
Nas parcelas que non poidan ter outro acceso rodado permitirase crear accesos nos muros tradicionais existentes.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.
Limpeza do cruceiro con métodos non abrasivos: cepillos de cerdas naturais, auga sen disolventes, etc…

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

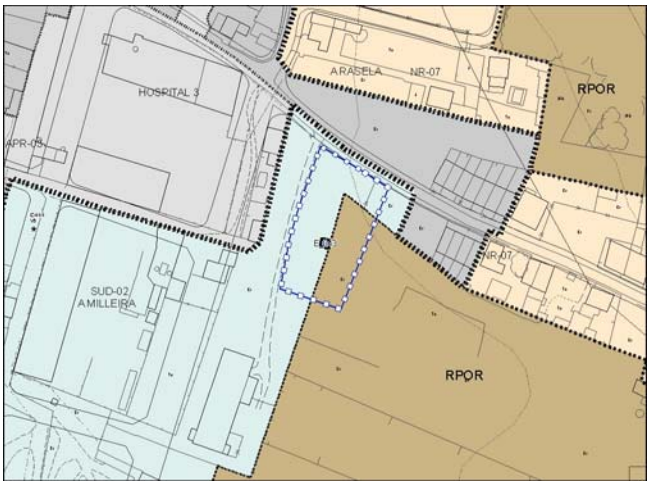
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CASETA DAS VIÑAS	O4/K-6	E_043

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Caseta das Viñas	**RASELA, A**	**A Rasela**	**Cortiña dos Frailes; Matameán**

COORDENADAS: 630374-4645665

DESCRICIÓN:

Caseta arruinada de planta rectangular, dúas alturas (B+I) e cuberta desaparecida a catro augas que foi levantada para facilitar a vixiancia visual das grandes plantacións de viña da comarca. Levantadas en cantaría de boa calidade (opus quadratum) mercede ao estatus dos seus promotores e propietarios, esta orixinal tipoloxía de construción adxectiva destina o seu piso terreo a adega e resgardo de apeiros de uso vitivinícola, de aí o escaso número de ocos que presenta.
O andar elevado, ao que se accede a través dunha escaleira interior de dobre tiro protexida por unha varanda de madeira, aparece perforado por tres fiestras e unha porta de acceso nos seus catro puntos cardinais, ao obxecto de favorecer a vixiancia visual da plantación. Na fachada que mellor perspectiva ofrece da finca ábrese un balcón voado ou solaina que reforza a perspectiva visual dominante.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: SOLO URBANIZABLE

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

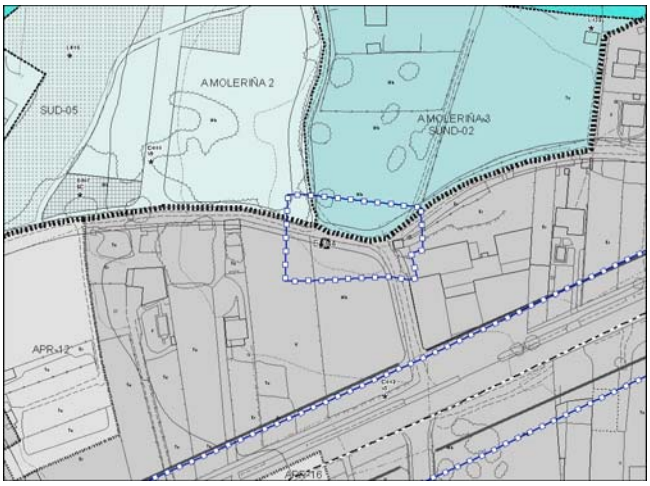
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CASETA DAS VIÑAS	O4/L-9	E_044

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Caseta das Viñas	**VERÍN**	**Verín**	**Transversal Avda de Castela**

COORDENADAS: 630724-4645033

DESCRICIÓN:

Caseta arruinada de planta rectangular, dúas alturas (B+I) e cuberta desaparecida a catro augas que foi levantada para facilitar a vixiancia visual das grandes plantacións de viña da comarca. Levantadas en cantaría de boa calidade (opus quadratum) mercede ao estatus dos seus promotores e propietarios, esta orixinal tipoloxía de construción adxectiva destina o seu piso terreo a adega e resgardo de apeiros de uso vitivinícola, de aí o escaso número de ocos que presenta.

O andar elevado, ao que se accede a través dunha escaleira interior de dobre tiro protexida por unha varanda de madeira, aparece perforado por tres fiestras e unha porta de acceso nos seus catro puntos cardinais, ao obxecto de favorecer a vixiancia visual da plantación. Na fachada que mellor perspectiva ofrece da finca ábrese un balcón voado ou solaina que reforza a perspectiva visual dominante.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

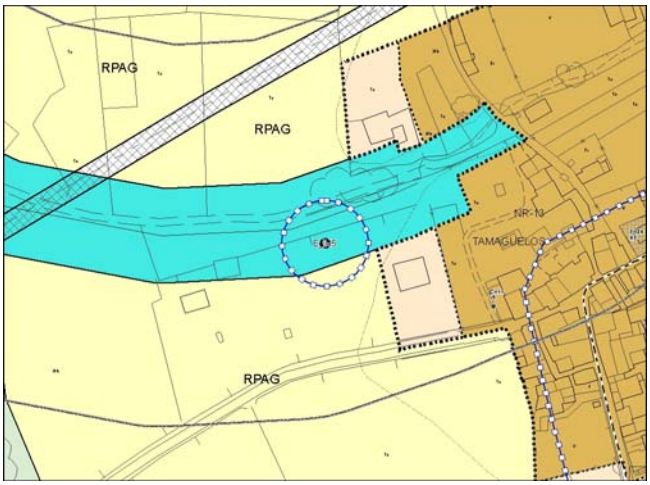
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ARQUITECTURA	POMBAIS	O3/B-24	E_045

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Pombal tradicional	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**Estrada de San Miguel; O Regueiro**

COORDENADAS: 629232-4636780

DESCRICIÓN:

Pombal de planta circular que se atopa pouco alterado e situado no eido dunha das casas tradicionais da parroquia de Tamaguelos. O pombal é unha peza arquitectónica habitualmente presente en pazos, mosteiros, reitorais e casas grandes labregas. A súa presenza nas eiras das familias máis facendosas era un relevante signo de prestixio social, mais que unha importante fonte de ingresos.

Con frecuencia sitúanse en lugares elevados, lonxe de árbores que poidan ofrecer pousadoiro á rapina, orientados cara o mediodía e abrigados dos ventos dominantes.

Os seus elementos construtivos constitúenos muros perimetrais de cachotería de granito maiormente (en ocasións recebado e encalado), aínda que non faltan os traballados con fermosas pezas de cantaría, como é o caso. A cuberta é cónica na maioría das ocasións, asentada sobre unha armazón de madeira que cubre o interior da construción, ao que só se accede por medio dunha porta de pequenas dimensións.

Pola súa parte, as pombas entran por un reducido número de buratos de paso situados sobre o asoleirado, un beiril que facilita o pousado das aves. No interior, estas durmen e crían nos nichos de pedra compartimentados ao longo de toda a parede interna. En ocasións, sempre dentro da construción, os pombais conteñen unha mesa de pedra no centro onde os coidadores alimentan ás aves en tempo de inverno.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: RÚSTICO PROTECCIÓN AGROPECUARIA

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

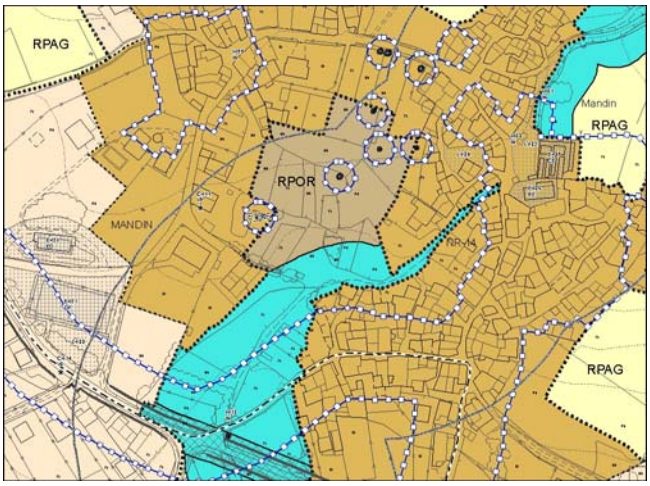
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	POZOS	O3/E-29	E_046

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Pozos (8) artesáns	**MANDÍN**	**Mandín**	**Mandín**

COORDENADAS: 631396-4634278

DESCRICIÓN:

Conxunto de oito (8) pozos artesáns escavados na terra que aparecen conformados por un oco cilíndrico de cachotaría (opus incertum) de entre 3 e 4 m de fondura.
Os pozos, de 1,3 m. de diámetro aproximadamente, foron utilizados para a extracción de auga coa que regar os campos do contorno nos que se plantaba millo, patacas e centeo. Esta tipoloxía de pozos estaba pensado para aproveitar as abondosas augas subterráneas do val. Antigamente a auga extraíase a pulso utilizando unha roldana pero coa aparición das bombas a motor (ao pé dalgúns dos pozos construíuse un novo pozo e mesmo un pequeno galpón para resgardalas) estas foron substituíndo progresivamente á tracción humana.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

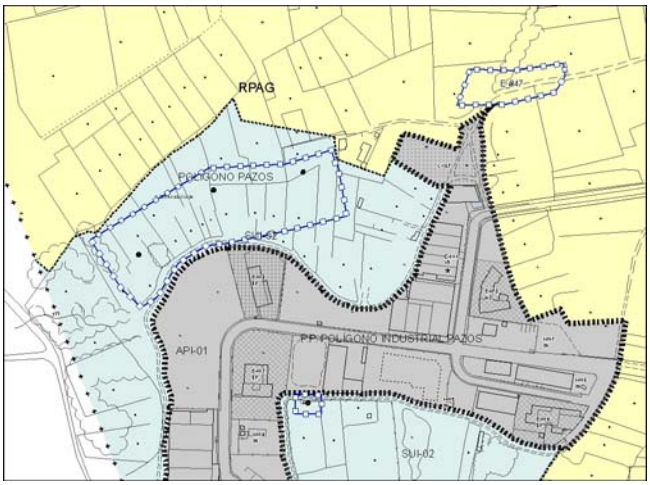
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	POZOS	**O4/B-15**	**E_047**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Pozos (5) artesáns	**PAZOS**	**Pazos**	**Parque Empresarial de Pazos**

COORDENADAS: 627295-4643476

DESCRICIÓN:

Conxunto de cinco (5) pozos artesáns escavados na terra que aparecen conformados por un oco cilíndrico de cachotaría (opus incertum) de entre 3 e 4 m de fondura.
Os pozos, de 1,3 m. de diámetro aproximadamente, foron utilizados para a extracción de auga coa que regar os campos do contorno nos que se plantaba millo, patacas e centeo. Esta tipoloxía de pozos estaba pensado para aproveitar as abondosas augas subterráneas do val. Antigamente a auga extraíase a pulso utilizando unha roldana pero coa aparición das bombas a motor (ao pé dalgúns dos pozos construíuse un novo pozo e mesmo un pequeno galpón para resgardalas) estas foron substituíndo progresivamente á tracción humana.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

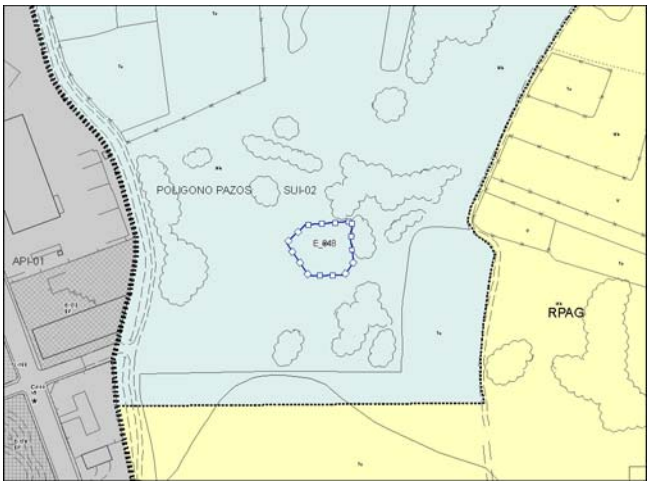
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	POZOS	O4/C-17	E_048

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Pozo de Os Codesás	**PAZOS**	**Pazos**	**Parque Empresarial de Pazos; Os Cod**

COORDENADAS: 627603-4643136

DESCRICIÓN:

Estamos diante dun pozo de planta rectangular duns 3 m. de fondo construído en cantería da modalidade de opus incertum. O pozo, de 1,5 m. de longo x 0,5 m de ancho aproximadamente, foi utilizado para a extracción de auga coa que regar os campos do contorno nos que se plantaba millo, patacas e centeo. Esta tipoloxía de pozos estaba pensado para aproveitar as abondosas augas subterráneas do val. Antigamente a auga extraíase utilizando unha tracción animal botando man dunha noria pero coa aparición das bombas a motor estas foron substituíndo progresivamente á forza física.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: SOLO URBANIZABLE

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	POZOS	O4/E-11	E_049

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Pozo de Pazos	**PAZOS**	**Pazos**	**Pazos**

COORDENADAS: 628348-4644490

DESCRICIÓN:

Pozo artesán situado no centro da aldea e escavado na terra que aparece conformado por un oco cilíndrico de cantaría (opus quadratum) de entre 3 e 4 m de fondura que sobresae do chan 0,5 m aprox.
O pozo, de 1,3 m. de diámetro aproximadamente, foi construído para a extracción de auga para uso doméstico. Esta tipoloxía de pozos estaba pensado para aproveitar as abondosas augas subterráneas do val. A auga extráese a pulso utilizando unha roldana que se apoia nunha estrutura metálica.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI PAZOS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FORNOS	O4/E-11	E_050

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Forno de concello	**PAZOS**	**Pazos**	**Pazos**

COORDENADAS: 628380-4644596

DESCRICIÓN:

Forno comunal construído entre medianeiras que merece ser restaurado e que ocupa un espazo central na aldea de Pazos. De planta rectangular, piso terreo e cuberta a dúas augas, o forno conserva os elementos propios do forno tradicional. Este constitúeo unha pequena construción circular que ten forma de bóveda no seu interior, e serve para cocer pan, empanadas, bolos preñados, etc...

De propiedade comunitaria, esta modalidade de forno é o propio das sociedades de escasos recursos. Trátase dunha construción independente feita e conservada polos veciños que era utilizado seguindo o sistema de rolda. Os seus muros foron levantados, orixinariamente, en cachotaría de granito, o que deu lugar á apertura de dous vans: a porta de acceso e un pequeno xanelo lateral.

O interior dos fornos comunais tradicionais posúen plataformas horizontais ao longo das paredes, coñecidas como tendais, onde se lle dá forma á masa. Seguidamente sitúase o forno propiamente dito, tamén chamado vaso do forno, que ocupa o largo da construción.

A estrutura constitúese por medio dunha cámara de planta circular, a capela -asentada sobre o lar- base de pedra construída de lousas ben traballadas, con teito abovedado onde se acende o lume e se fai a cocedura do pan unha vez realizado o enfornado. O forno ten un oco de acceso -a boca- que en moitos casos leva na parte superior unha peza saínte de pedra coñecida co nome de chapilé, que ten por obxecto impedir o ascenso das faíscas.

O lar prolóngase cara adiante formando unha plataforma a xeito de mesa, a lareira, dotada dun burato polo que se fai caer a cinza nun depósito inferior denominado fornalleira ou borralleira.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI PAZOS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

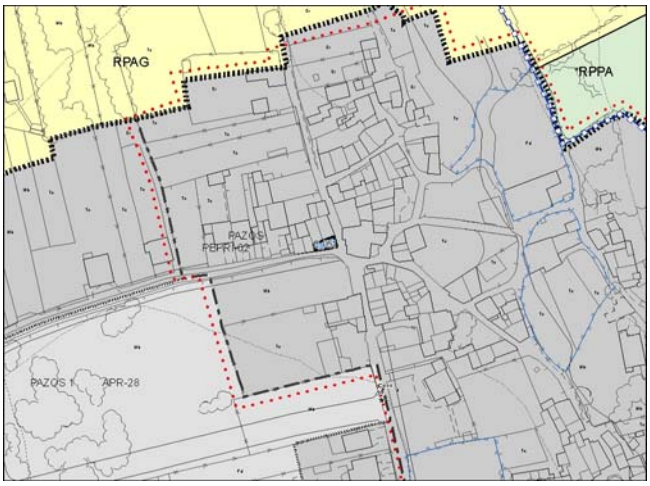
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	PETOS DE ÁNIMAS	O4/E-10	E_051

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Peto de Ánimas de Pazos	**PAZOS**	**Pazos**	**Pazos**

COORDENADAS: 628248-4644844

DESCRICIÓN:

Peto de ánimas tradicional embutido nun muro de peche que se dispón a media altura. Consta dun fornelo que sitúa como base unha peana en forma de altar que sobresae lixeiramente en planta.
Esta peza relixiosa (que xa perdeu o altar ou icona que outrora acolleu) cúbrese cun bloque granítico no que se labra un arco de medio punto que esculpe en altorrelevo -de forma moi tosca- unha cruz latina flanqueada por pináculos piramidais rematados en bola. O conxunto protéxese cun tornachuvias granítico.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	INTEGRAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:
PEPRI PAZOS

OBSERVACIÓNS:
Este elemento ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC) en aplicación da Disposición Adicional Segunda da Lei 16/1985 do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER
TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:
Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.
Limpeza do peto con métodos non abrasivos: cepillos de cerdas naturais, auga sen disolventes, etc…

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

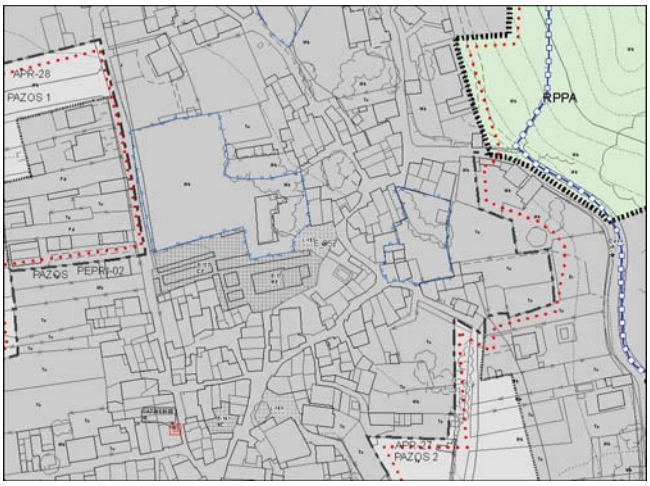
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CRUCEIROS	O4/E-10	E_052

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Cruceiro de Pazos	**PAZOS**	**Pazos**	**Pazos**

COORDENADAS: 628394-4644672

DESCRICIÓN:

Cruceiro sen figuración que se eleva sobre unha plataforma de tres (3) gradas, unha delas practicamente oculta. Sobre elas disponse unha peana de arestas parcialmente achafranadas. Nela chántase un fuste de sección circular integramente acanalado interrompido por unha moldura horizontal en forma bocel ou toro situada a media altura.
Na súa cimeira un capitel de orde xónica bastante deteriorado. Sobre el unha cruz latina de nova factura instalada nos últimos anos que carece de calquera tipo de valor histórico ou artístico.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	INTEGRAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI PAZOS

OBSERVACIÓNS:

Este elemento ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC) en aplicación da Disposición Adicional Segunda da Lei 16/1985 do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Adecuación dos acabados vistos da arquitectura substantiva e adxectiva situada no contorno do ben.
Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

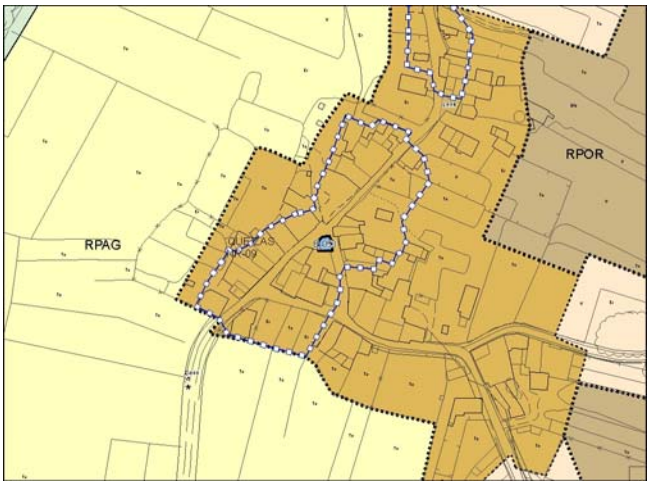
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FORNOS	O3/A-13	E_053

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Forno de concello	**QUEIZÁS**	**A Aldea**	**A Aldea**

COORDENADAS: 628615-4642513

DESCRICIÓN:

Forno comunal construído entre medianeiras que merece ser restaurado e que ocupa un espazo central no núcleo de A Aldea. De planta poligonal, piso terreo e cuberta a dúas augas, o forno conserva todos os elementos propios do forno tradicional. Este constitúeo unha pequena construción circular que ten forma de bóveda no seu interior, e serve para cocer pan, empanadas, bolos preñados, etc...

De propiedade comunitaria, esta modalidade de forno é o propio das sociedades de escasos recursos. Trátase dunha construción independente feita e conservada polos veciños que era utilizada seguindo un sistema de rolda. Os seus muros foron levantados, orixinariamente, en cachotaría de granito, o que deu lugar á apertura de dous vans: a porta de acceso e un pequeno xanelo lateral.

O interior dos fornos comunais tradicionais posúen plataformas horizontais ao longo das paredes, coñecidas como tendais, onde se lle dá forma á masa. Seguidamente sitúase o forno propiamente dito, tamén chamado vaso do forno, que ocupa o largo da construción.

A estrutura constitúese por medio dunha cámara de planta circular, a capela -asentada sobre o lar- base de pedra construída de lousas ben traballadas, con teito abovedado onde se acende o lume e se fai a cocedura do pan unha vez realizado o enfornado. O forno ten un oco de acceso -a boca- que en moitos casos leva na parte superior unha peza saínte de pedra coñecida co nome de chapilé, que ten por obxecto impedir o ascenso das faíscas.

O lar prolóngase cara adiante formando unha plataforma a xeito de mesa, a lareira, dotada dun burato polo que se fai caer a cinza nun depósito inferior denominado fornalleira ou borralleira.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS: Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

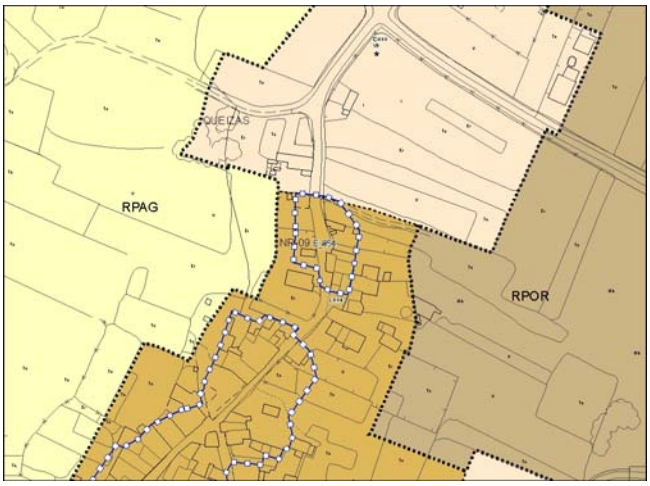
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CRUCEIROS	O3/A-13	E_054

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Cruceiro tradicional	**QUEIZÁS**	**A Aldea**	**A Aldea**

COORDENADAS: 628674-4642617

DESCRICIÓN:

Cruceiro sen figuración que se eleva sobre unha dobre plataforma cuadrangular (a plataforma inferior permanece oculta case totalmente, de aí que non poidamos descartar que exista algún chanzo máis) rematada por unha peana de planta cadrada. O fuste que se chanta sobre ela vén dado por unha columna de sección circular que presenta na súa cimeira un capitel granítico de estilo clásico (en realidade unha interpretación libre do dórico) coroado por un ábaco.
A cruz latina que remata a lectura vertical do conxunto tamén presenta sección circular e brazos terminais florenzados.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	INTEGRAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

Este elemento ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC) en aplicación da Disposición Adicional Segunda da Lei 16/1985 do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.
Limpeza do cruceiro con métodos non abrasivos: cepillos de cerdas naturais, auga sen disolventes, etc…

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

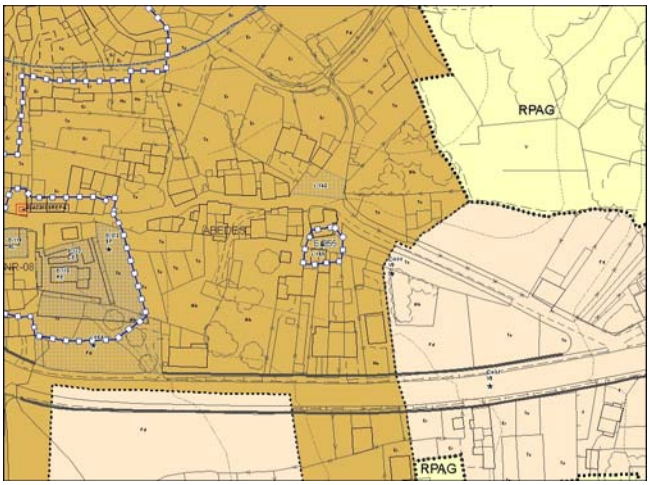
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CRUCEIROS	O3/F-9	E_055

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Cruceiro tradicional	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**Ábedes**

COORDENADAS: 632130-4644244

DESCRICIÓN:

Cruceiro sen figuración que se eleva sobre unha triple plataforma cuadrangular rematada por unha peana de planta cadrada. O fuste que se chanta sobre ela vén dado por unha columna de sección circular que presenta na súa cimeira un baquetón e un colariño que serven de soporte a un capitel xónico coroado por un ábaco.
A cruz latina que remata a lectura vertical da peza presenta sección cadrada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	INTEGRAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

Este elemento ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC) en aplicación da Disposición Adicional Segunda da Lei 16/1985 do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.
Limpeza do cruceiro con métodos non abrasivos: cepillos de cerdas naturais, auga sen disolventes, etc…

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

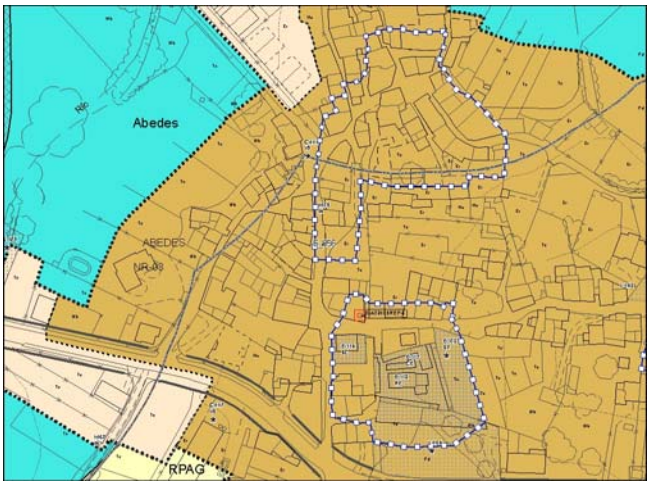
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	POZOS	**O3/F-9**	**E_056**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Pozo tradicional	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**Ábedes**

COORDENADAS: 631951-4644300

DESCRICIÓN:

Fonte tradicional situada no centro da aldea e que consta dun cubo de planta rectangular de 2 m. de altura aprox. situado a media altura e embutido no muro que delimita o rueiro. Construído en cantaría de granito de boa calidade (opus quadratum); na súa cara frontal ábrese un oco rectangular de forma horizontal que aparece cuberto por unha serie de pezas de cantaría de grande tamaño dispostas de forma alintelada.
O oco de acceso péchase por medio dunha porta metálica.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

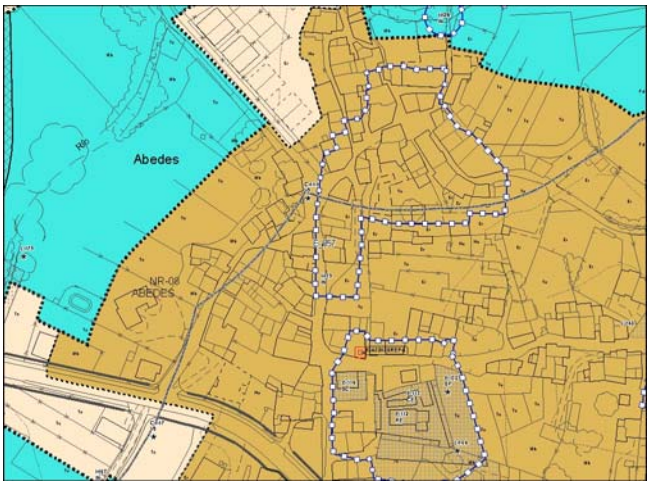
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	POZOS	**O3/F-9**	**E_057**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Pozo tradicional	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**Ábedes**

COORDENADAS: 631951-4644319

DESCRICIÓN:

Fonte tradicional situada no centro da aldea e que consta dun cubo de planta cuadrangular de 1,5 m. de altura aprox. situado a ras do chan e embutido no muro que delimita o rueiro. Construído en cantaría de granito de mediana calidade (opus vittatum); na súa cara frontal ábrese un oco que aparece cuberto por unha serie de pezas de cantaría de grande tamaño dispostas de forma oblicua.
O oco de acceso péchase por medio dunha porta metálica.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público e dunhas baixantes nobres, acordes coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

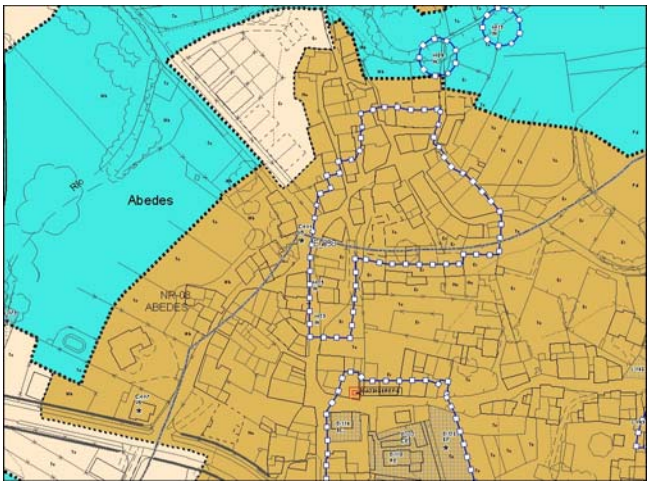
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CRUCEIROS	O3/F-9	E_058

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Peana dun cruceiro	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**Ábedes**

COORDENADAS: 631954-4644341

DESCRICIÓN:

Peana dun vello cruceiro pousada nunha parcela privada situada no centro do núcleo de Ábedes. Conserva o arrinque do fuste, así como parte dos altorrelevos e baixorrelevos que decoran cada unha das caras do prisma.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	INTEGRAL	MOI MALO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

Este elemento ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC) en aplicación da Disposición Adicional Segunda da Lei 16/1985 do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traslado a unha localización segura que mellore as súas condicións de exhibición.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

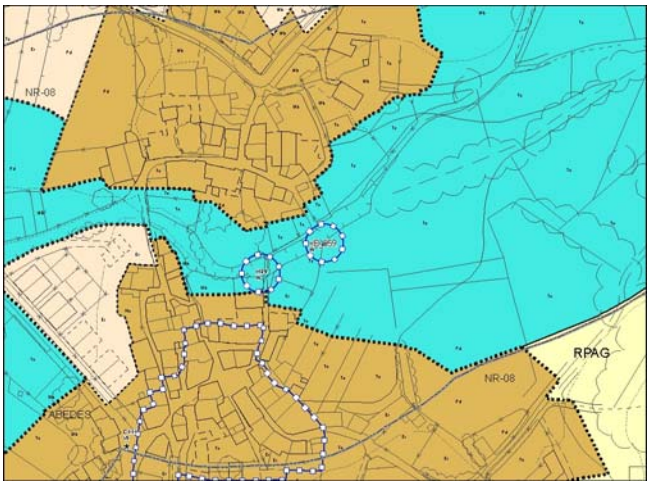
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FONTES	O3/F-9	E_059

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Fontela tradicional	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**Río Ábedes**

COORDENADAS: 632047-4644457

DESCRICIÓN:

Fonte tradicional situada nas aforas da aldea e que consta dun cubo de planta rectangular duns 2 m. de altura aprox. e embutido no muro que delimita un regato. Construído en cantaría de granito de mediana calidade (opus vittatum), na súa cara frontal ábrese un oco rectangular vertical que aparece cuberto por unha serie de pezas de cantaría de grande tamaño dispostas de forma alintelada.
Sobre o lintel superior e inferior do oco principal lemos o epígrafe: 1945. Ignoramos se este se corresponde coa data de construción ou da reforma deste nacente.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN AUGAS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Adecuación estética do volume arquitectónico adxectivo que se fixa á fonte.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

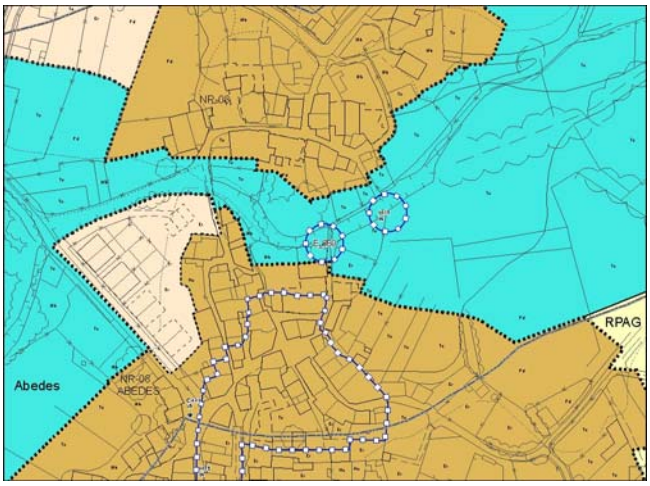
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FONTES	**O3/F-9**	**E_060**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Fontela tradicional	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**Río Ábedes**

COORDENADAS: 632014-4644439

DESCRICIÓN:

Fonte tradicional situada no centro da aldea e que consta dun cubo de planta cuadrangular de 1 m. de altura aprox. situado a ras do chan e apegado ao muro que delimita un regato. Construído en cantaría de granito de boa calidade (opus quadratum), na súa cara frontal ábrese un oco cadrado que aparece cuberto por unha única peza de cantaría de grande tamaño que presenta a súa aresta interior achafranada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

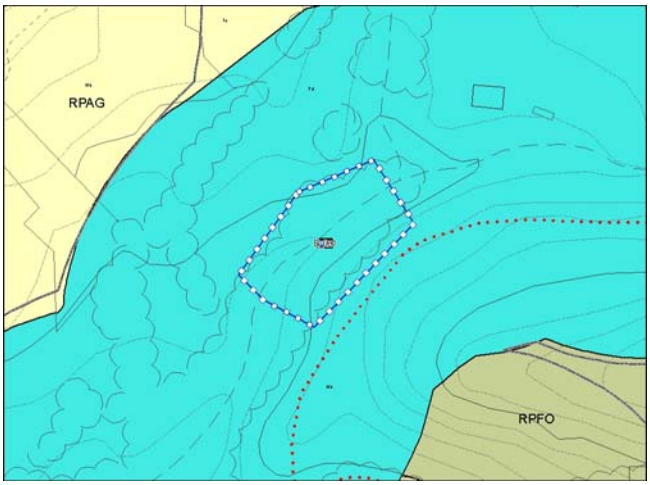
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	MUÍÑOS	02/B-2	E_061

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Muíño do Covato	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**Ábedes; Río Ábedes**

COORDENADAS: 632473-4644860

DESCRICIÓN:

Muíño de rego ou canle de pequenas dimensións que se sitúa á beira do Río de Ábedes, nas aforas do núcleo tradicional homónimo. Este exemplar -dunha única moa- en mal estado de conservación e pendente ser restaurado e acondicionado integramente como espazo educativo e de lecer, é propiedade dun grupo de veciños do mesmo lugar.

Os muíños son unha sabia combinación de arquitectura e tecnoloxía, unha edificación simple que acolle un complexo dispositivo mecánico accionado pola forza da auga. Está composto pola presa, que ten por obxecto captar a auga do río; a gavada ou lovada, que conduce a auga da presa cara o muíño salvando o desnivel do terreo; a canle, que conduce a auga cara o rodicio, unha roda hidráulica con paletas curvas e eixe vertical que move a moa; e a edificación do muíño propiamente dita, un sinxelo edificio de planta rectangular e uns 8 m/2 de superficie, cuberto por un tellado a dúas augas constituído por paredes de cantería irregular nos que unicamente se practican dous vanos, o que permite o acceso e o que está destinado a introducir luz natural no interior do muíño. A meirande parte dos muíños da comarca de Monterrei pertencen á modalidade de canle, característico por ter que administrar un pequeno caudal de auga que, procedente da gavada, condúcese rapidamente cara o rodicio a través da canle para bater contra o primeiro de maneira tanxencial.

Na parte inferior da canle áchase unha peza especial de madeira ou granito, segundo o caso, onde se practica un burato que se abre e obtura dende o interior (o billote ou bofetón) que fará sair á auga coa forza necesaria para mover o rodicio coa forza desexada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	MOI MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: RÚSTICO PROTECCIÓN AUGAS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

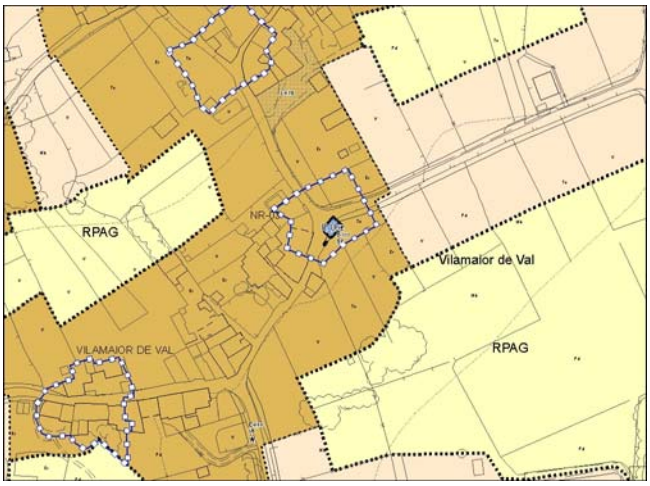
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FORNOS	**O3/E-2**	**E_062**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Forno de concello e fonte	**VILAMAIOR DO VAL**	**A Cruz**	**A Cruz**

COORDENADAS: 631372-4648155

DESCRICIÓN:

Forno comunal construído de forma illada que vén de ser restaurado recentemente e que ocupa un espazo de encrucillada na aldea de A Cruz. De planta poligonal, piso terreo e cuberta a unha auga, o forno conserva os elementos propios do forno tradicional. Este constitúeo unha pequena construción circular que ten forma de bóveda no seu interior, e serve para cocer pan, empanadas, bolos preñados, etc...

De propiedade comunitaria, esta modalidade de forno é o propio das sociedades de escasos recursos. Trátase dunha construción independente feita e conservada polos veciños que era utilizado seguindo o sistema de rolda. Os seus muros foron levantados, orixinariamente, en cachotaría de granito, o que deu lugar á apertura de dous vans: a porta de acceso e un pequeno xanelo lateral.

O interior dos fornos comunais tradicionais posúen plataformas horizontais ao longo das paredes, coñecidas como tendais, onde se lle dá forma á masa. Seguidamente sitúase o forno propiamente dito, tamén chamado vaso do forno, que ocupa o largo da construción.

A estrutura constitúese por medio dunha cámara de planta circular, a capela -asentada sobre o lar- base de pedra construída de lousas ben traballadas, con teito abovedado onde se acende o lume e se fai a cocedura do pan unha vez realizado o enfornado. O forno ten un oco de acceso -a boca- que en moitos casos leva na parte superior unha peza saínte de pedra coñecida co nome de chapilé, que ten por obxecto impedir o ascenso das faíscas.

O lar prolóngase cara adiante formando unha plataforma a xeito de mesa, a lareira, dotada dun burato polo que se fai caer a cinza nun depósito inferior denominado fornalleira ou borralleira.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

A fonte que se localiza á súa beira gozará dun grao de protección Ambiental.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

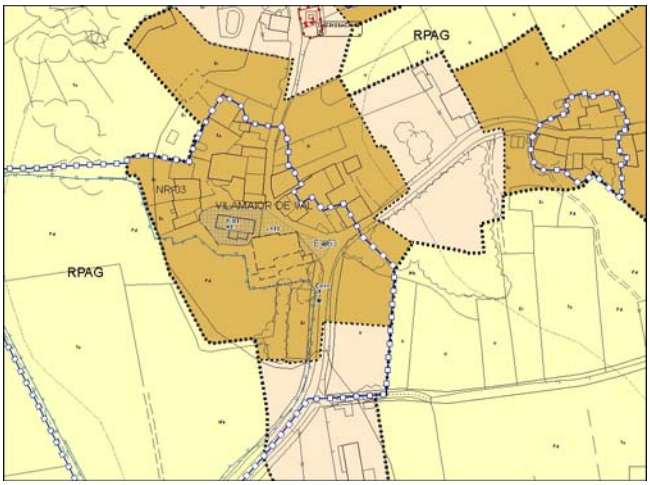
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CRUCEIROS	O3/E-2	E_063

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Cruceiro da Igrexa	**VILAMAIOR DO VAL**	**A Igrexa**	**A Igrexa**

COORDENADAS: 631106-4648005

DESCRICIÓN:

Cruceiro sen figuración que se eleva sobre unha triple plataforma cuadrangular rematada por unha grande peana de planta cadrada. Precisamente as catro caras deste prisma presentan unha serie de motivos ornamentais en altorrelevo, destacando na central unha serie de arcadas concatenadas a base arcos apuntados.
O fuste que se chanta sobre ela vén dado por unha columna de sección circular que presenta na súa cimeira un capitel troncopiramidal invertido liso.
A cruz latina que remata a lectura vertical da peza presenta sección circular e sitúa na súa cruceta unha coroa redonda formada por dous vimbios entrelazados.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	INTEGRAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

Este elemento ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC) en aplicación da Disposición Adicional Segunda da Lei 16/1985 do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.
Limpeza do cruceiro con métodos non abrasivos: cepillos de cerdas naturais, auga sen disolventes, etc…

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

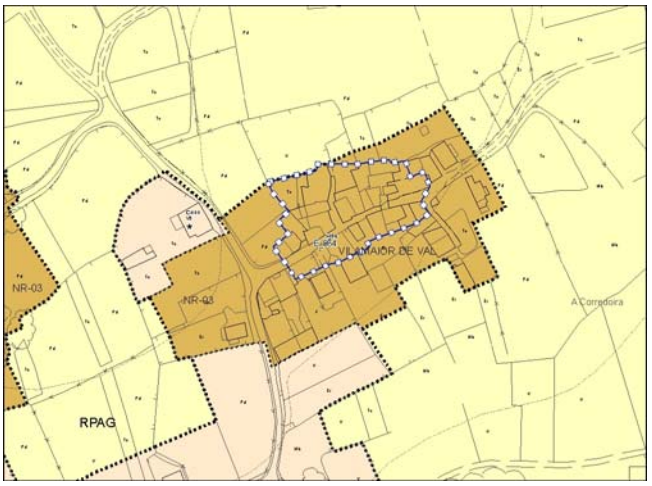
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	POZOS	**O3/F-1**	**E_064**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Pozo artesanal	**VILAMAIOR DO VAL**	**O Vao**	**O Vao**

COORDENADAS: 631563-4648358

DESCRICIÓN:

Fonte tradicional situada no centro da aldea e que consta dun cubo de planta cuadrangular de 1,5 m. de altura aprox. situado a media altura e embutido no muro que delimita o rueiro. Construído en cantaría de granito de baixa e mediana calidade (opus incertum e vittatum respectivamente), na súa cara frontal ábrese un oco cadrado que aparece cuberto por unha peza de cantaría de grande tamaño disposta de forma alintelada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

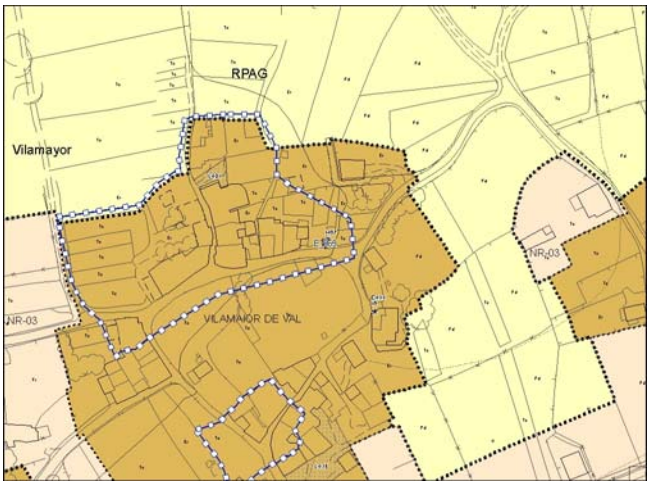
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FONTES	O3/E-1	E_065

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Fonte tradicional	**VILAMAIOR DO VAL**	**O Regueiro**	**O Regueiro**

COORDENADAS: 631352-4648348

DESCRICIÓN:

Fonte tradicional situada no centro da aldea e que consta dun cubo de planta rectangular de 1,5 m. de altura aprox. situado a ras do chan e apegado aos valos que delimitan as terras de labor. Construído en cantaría de granito de boa calidade (opus quadratum), na súa cara frontal ábrese un grande oco que aparece cuberto por unha serie de pezas de cantaría de grande tamaño -dispostas de forma oblicua- que presentan o seu perímetro integramente moldurado.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

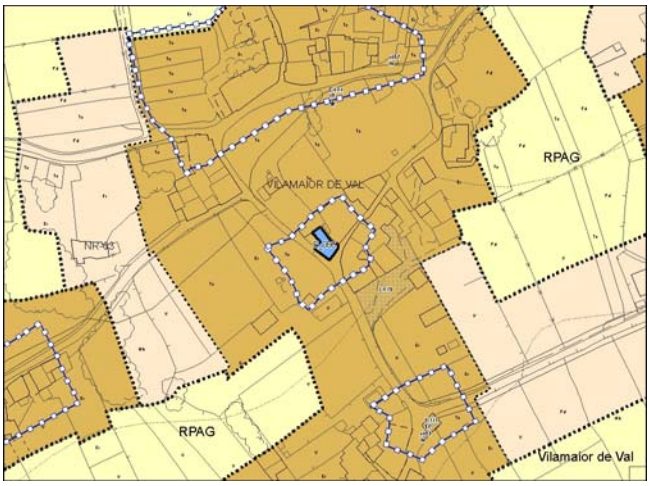
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FORNOS	**O3/E-1**	**E_066**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Forno tradicional	**VILAMAIOR DO VAL**	**O Pereiro**	**O Pereiro**

COORDENADAS: 631315-4648248

DESCRICIÓN:

Forno comunal construído entre medianeiras que merece ser restaurado e que ocupa un espazo central na aldea de O Pereiro. De planta poligonal, piso terreo e cuberta a dúas augas, o forno conserva os elementos propios do forno tradicional. Este constitúeo unha pequena construción circular que ten forma de bóveda no seu interior, e serve para cocer pan, empanadas, bolos preñados, etc...

De propiedade comunitaria, esta modalidade de forno é o propio das sociedades de escasos recursos. Trátase dunha construción independente feita e conservada polos veciños que era utilizado seguindo o sistema de rolda. Os seus muros foron levantados, orixinariamente, en cachotaría de granito, o que deu lugar á apertura de dous vans: a porta de acceso e un pequeno xanelo lateral.

O interior dos fornos comunais tradicionais posúen plataformas horizontais ao longo das paredes, coñecidas como tendais, onde se lle dá forma á masa. Seguidamente sitúase o forno propiamente dito, tamén chamado vaso do forno, que ocupa o largo da construción.

A estrutura constitúese por medio dunha cámara de planta circular, a capela -asentada sobre o lar- base de pedra construída de lousas ben traballadas, con teito abovedado onde se acende o lume e se fai a cocedura do pan unha vez realizado o enfornado. O forno ten un oco de acceso -a boca- que en moitos casos leva na parte superior unha peza saínte de pedra coñecida co nome de chapilé, que ten por obxecto impedir o ascenso das faíscas.

O lar prolóngase cara adiante formando unha plataforma a xeito de mesa, a lareira, dotada dun burato polo que se fai caer a cinza nun depósito inferior denominado fornalleira ou borralleira.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

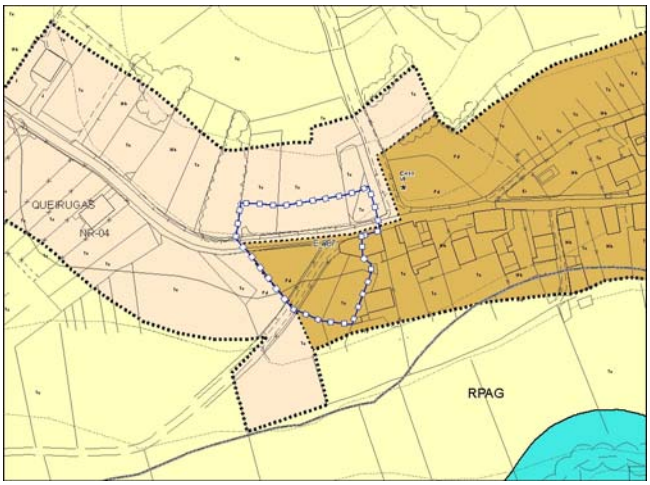
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CRUCEIROS	O3/G-4	E_067

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Cruceiro de Queirugás	**QUEIRUGÁS**	**Queirugás**	**Queirugás**

COORDENADAS: 632659-4646870

DESCRICIÓN:

Cruceiro sen figuración que se eleva sobre unha plataforma cuadrangular (totalmente oculta polo asfalto) rematada por unha peana de planta cadrada e arestas parcialmente achafranadas na que podemos ler: AVE MARÍA PURÍ / SIMA. O fuste que se chanta sobre ela vén dado por unha columna de sección circular que presenta na súa cimeira un baquetón e un colariño de sección cadrada no que se labran en altorrelevo os instrumentos da paixón de Cristo. Sobre el un capitel dórico.
A cruz latina que remata a lectura vertical da peza presenta sección circular e sitúa na súa cruceta unha coroa redonda formada por dous vimbios entrelazados.
Este cruceiro foi levantado, segundo os veciños da aldea, canda o cemiterio parroquial, isto é, contra 1918.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	INTEGRAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL EXPANSIÓN

OBSERVACIÓNS:

Este elemento ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC) en aplicación da Disposición Adicional Segunda da Lei 16/1985 do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.
Limpeza do cruceiro con métodos non abrasivos: cepillos de cerdas naturais, auga sen disolventes, etc…

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

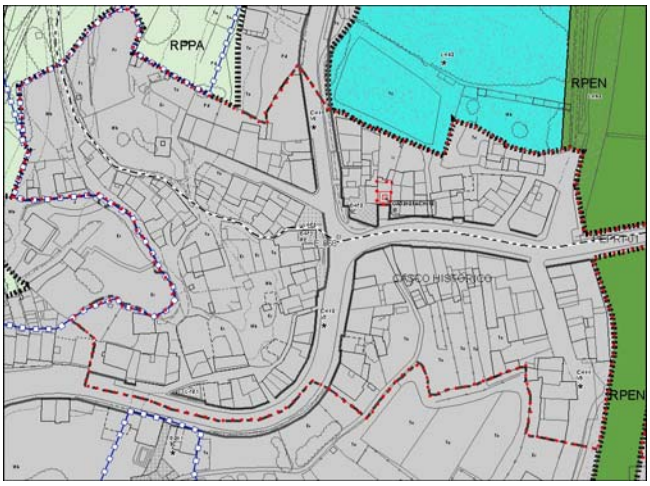
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CRUCEIROS	O4/H-11	E_068

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Cruceiro de San Lázaro	**VERÍN**	**San Lázaro**	**San Lázaro**

COORDENADAS: 629169-4644562

DESCRICIÓN:

Cruceiro figurado que se eleva sobre un plinto que serve de base a unha columna abalaustrada labrada en granito. O fuste que se chanta sobre ela vén dado por unha columna de sección circular que presenta na súa cimeira un baquetón e un colariño tamén circular que serve de peana a unha figura da Virxe co seu fillo morto en brazos.
A cruz latina que enmarca a escena presenta sección cadrada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	INTEGRAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

Este elemento ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC) en aplicación da Disposición Adicional Segunda da Lei 16/1985 do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

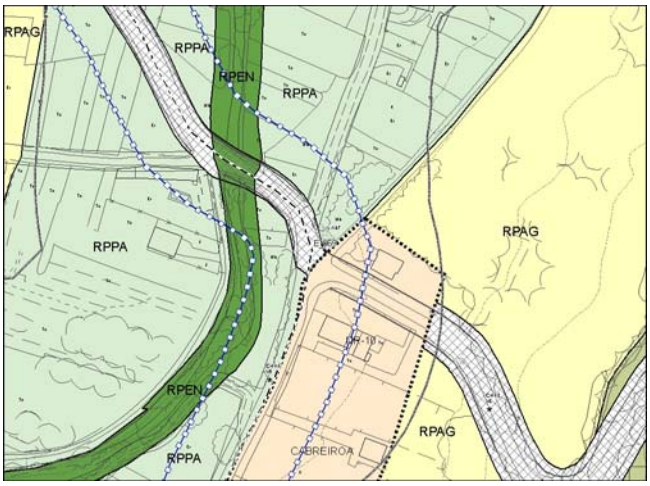
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CRUCEIROS	O3/D-13	E_069

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Cruceiro no cruce de Vilardevós	**CABREIROÁ**	**O Lavadoiro**	**O Lavadoiro; OU-1009**

COORDENADAS: 630583-4642510

DESCRICIÓN:

Cruceiro sen figuración que se eleva sobre unha plataforma cuadrangular rematada por unha peana de planta cadrada. O fuste que se chanta sobre ela vén dado por unha columna de sección cadrada que presenta na súa cimeira un capitel dórico.
A cruz latina que remata a lectura vertical da peza presenta sección cadrada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN INFRAESTRUTURAS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Substitución da marquesiña actual, instalando outra que harmonice esteticamente co cruceiro.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

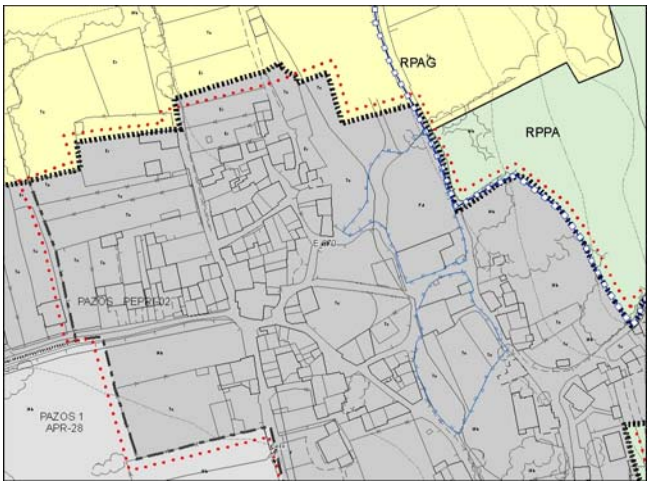
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FONTES	O4/E-10	E_070

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Fonte bebedoiro	**PAZOS**	**Pazos**	**Pazos**

COORDENADAS: 628305-4644877

DESCRICIÓN:

Fonte tradicional situada no centro da aldea e que consta dun cubo de planta rectangular de 0,5 m. de altura aproximadamente e apegado ao muro que delimita o rueiro. Construído en cantaría de granito de boa calidade (opus quadratum); na súa cara frontal sitúase un hastial de cantaría de grande tamaño ben dimensionado que acolle o cano.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: PEPRI PAZOS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

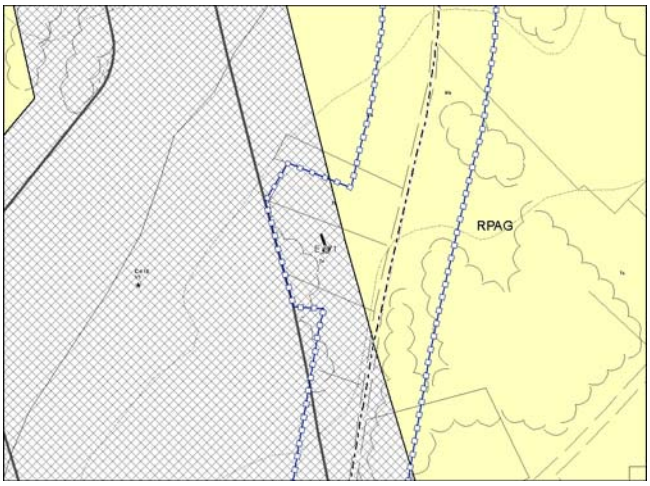
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	NORIAS	O3/E-34	E_071

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Noria da Diestra	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Abaixo**	**Feces de Abaixo**

COORDENADAS: 631501-4631806

DESCRICIÓN:

Situada orixinariamente en Mandín e trasladada con motivo da construción da nova autovía a Portugal, a Noria da Diestra é, tecnicamente, unha máquina utilizada para a elevación de auga, normalmente accionada por tracción animal.
A noria de sangue de Feces de Abaixo estaba composta por tres rodas; unha rueda motriz ou roda de aire horizontal que engrana coa roda de puntería vertical que, á súa vez, move un eixe ao que vai ensamblada a roda de auga que arrastra os caixarolos que recollen a auga.
As norias de sangue funcionaban con tracción animal. Con frecuencia eran tiradas por un asno ou unha mula e empregábase para sacar auga de pozos profundos. As cordas da antiga noria de Mandín descen a un pozo duns 4,50 metros de fondura e verten a auga nunha artesa situada a uns 3,50 metros do nivel do chan, lo que permite conducir o líquido por gravedade a maior distancia.
A máxima expansión deste tipo de dispositivo etnográfico tivo lugar no s. XVIII, fundamentalmente no S da península.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PÚBLICA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: RÚSTICO PROTECCIÓN AGROPECUARIA

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

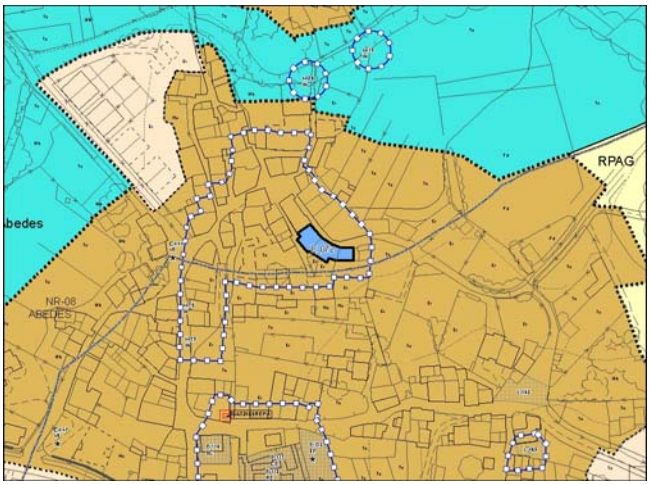
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	ADEGAS	O3/F-9	E_072

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Conxunto de adegas	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**Rúa do Curro**

COORDENADAS: 632021-4644351

DESCRICIÓN:

As construcións que serven para a elaboración do viño son o lagar e a adega. As adegas poden albergar o lagar que tamén pode estar instalado nun lapendre, pero sempre preto ou a carón da adega e nun espazo ben amplo.
A tipoloxía das adegas tradicionais da comarca de Verín correspóndese con construcións de planta rectangular ou cuadrangular localizadas de forma agrupada dentro do núcleo tradicional. Presentan piso terreo e grosos muros que permiten manter a frescura no seu interior. Contan con pequenos vans ou ningún, coa salvedade da porta de acceso e gorécense baixo cubertas a dúas augas.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

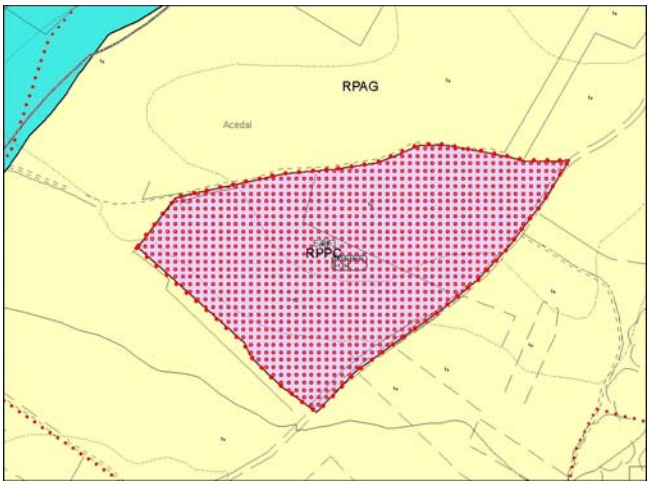
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CASETA DAS VIÑAS	02/B-3	E_073

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Caseta das Viñas	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**O Telleiro**

COORDENADAS: 631491-4643338

DESCRICIÓN:

Caseta arruinada de planta rectangular, dúas alturas (B+I) e cuberta desaparecida a catro augas que foi levantada para facilitar a vixiancia visual das grandes plantacións de viña da comarca. Levantadas en cantaría de boa calidade (opus quadratum) mercede ao estatus dos seus promotores e propietarios, esta orixinal tipoloxía de construción adxectiva destina o seu piso terreo a adega e resgardo de apeiros de uso vitivinícola, de aí o escaso número de ocos que presenta.
O andar elevado, ao que se accede a través dunha escaleira exterior de dobre tiro protexida por unha varanda de madeira, aparece perforado por tres fiestras e unha porta de acceso nos seus catro puntos cardinais, ao obxecto de favorecer a vixiancia visual da plantación. Na fachada que mellor perspectiva ofrece da finca ábrese un balcón voado ou solaina que reforza a perspectiva visual dominante.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: RÚSTICO PROTECCIÓN AGROPECUARIA

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS: Recuperación da carpintería de madeira que pechaba os ocos de acceso e iluminación.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

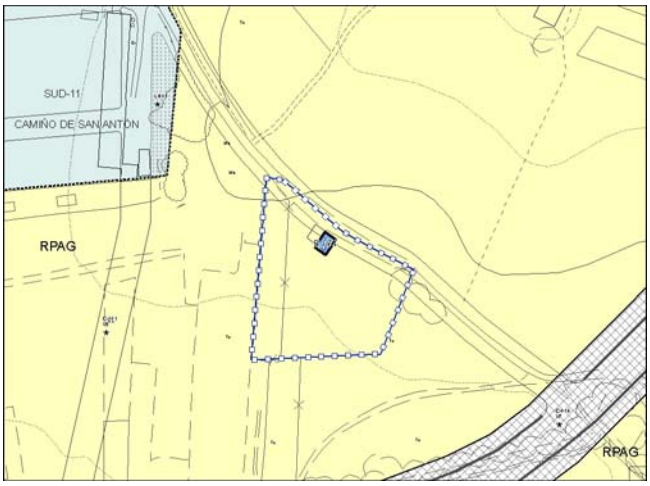
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CASETA DAS VIÑAS	02/B-3	E_074

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Caseta das Viñas	**VERÍN**	**Verín**	**Camiño da Capela de San Antón**

COORDENADAS: 630904-4643650

DESCRICIÓN:

Caseta arruinada de planta rectangular, dúas alturas (B+I) e cuberta desaparecida a catro augas que foi levantada para facilitar a vixiancia visual das grandes plantacións de viña da comarca. Levantadas en cantaría de boa calidade (opus quadratum) mercede ao estatus dos seus promotores e propietarios, esta orixinal tipoloxía de construción adxectiva destina o seu piso terreo a adega e resgardo de apeiros de uso vitivinícola, de aí o escaso número de ocos que presenta.
O andar elevado, ao que se accede a través dunha escaleira interior de dobre tiro protexida por unha varanda de madeira, aparece perforado por tres fiestras e unha porta de acceso nos seus catro puntos cardinais, ao obxecto de favorecer a vixiancia visual da plantación. Na fachada que mellor perspectiva ofrece da finca ábrese un balcón voado ou solaina (na actualidade moi alterado) que reforza a perspectiva visual dominante.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN AGROPECUARIA

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Supresión das placas de formigón armado que se construíron diante da fachada principal do ben e rehabilitación integral respectando a tipoloxía e materiais orixinais.
O grao de protección fixado afectará unicamente á arquitectura orixinal da caseta.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

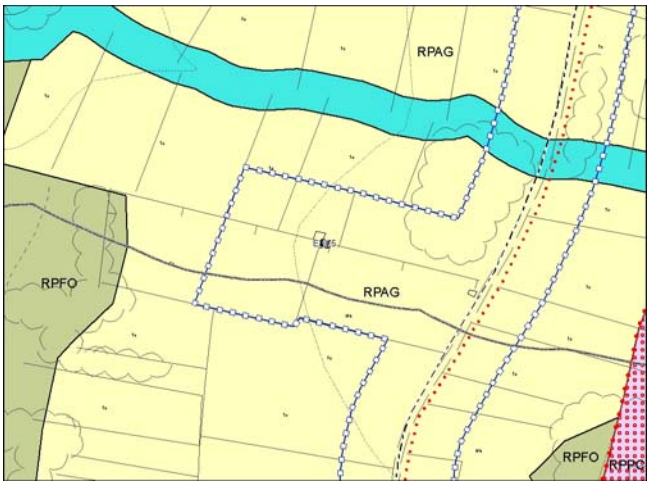
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CASETA DAS VIÑAS	02/A-5	E_075

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Caseta das Viñas	**MOURAZOS**	**Mourazos**	**A Caseta; Touza do Crego**

COORDENADAS: 629954-4638984

DESCRICIÓN:

Caseta arruinada de planta rectangular, dúas alturas (B+I) e cuberta desaparecida a catro augas que foi levantada para facilitar a vixiancia visual das grandes plantacións de viña da comarca. Levantadas en cachotaría enfoscada, esta orixinal tipoloxía de construción adxectiva destina o seu piso terreo a adega e resgardo de apeiros de uso vitivinícola, de aí o escaso número de ocos que presenta.

O andar elevado, ao que se accede a través dunha escaleira interior de dobre tiro protexida por unha varanda de madeira, aparece perforado por tres fiestras e unha porta de acceso nos seus catro puntos cardinais, ao obxecto de favorecer a vixiancia visual da plantación. Na fachada que mellor perspectiva ofrece da finca abríase un balcón voado ou solaina que reforza a perspectiva visual dominante.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN AGROPECUARIA

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Recuperación da tipoloxía orixinal da caseta.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

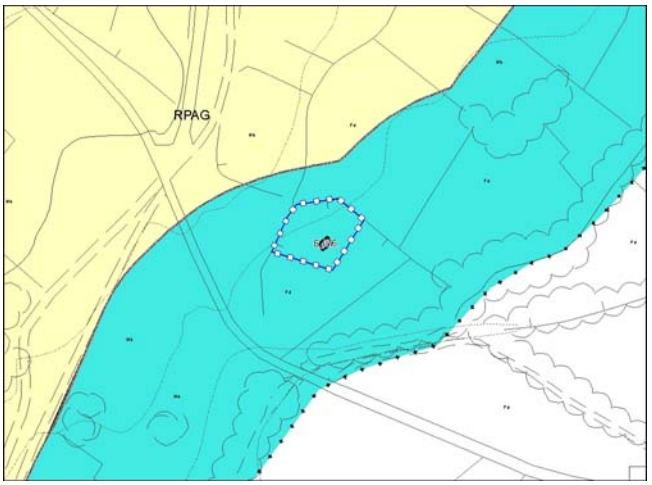
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	MUÍÑOS	02/B-7	E_076

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Muíño da Ribeira	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Baixo**	**A Ribeira**

COORDENADAS: 633448-4632821

DESCRICIÓN:

Muíño de rego ou canle de pequenas dimensións que se sitúa nas inmediacións do Río Pequeno, nas aforas do núcleo tradicional de Feces de Abaixo, e moi pertiño da aldea lusa de Lama de Arcos. Este exemplar -dunha única moa- en mal estado de conservación e pendente de ser restaurado e acondicionado integramente como espazo educativo e de lecer, é propiedade dun grupo de veciños do mesmo lugar.

Os muíños son unha sabia combinación de arquitectura e tecnoloxía, unha edificación simple que acolle un complexo dispositivo mecánico accionado pola forza da auga. Está composto pola presa, que ten por obxecto captar a auga do río; a gavada ou lovada (desmantelada), que conduce a auga da presa cara o muíño salvando o desnivel do terreo; a canle, que conducía a auga cara o rodicio, unha roda hidráulica con paletas curvas e eixe vertical que move a moa; e a edificación do muíño propiamente dita, un sinxelo edificio de planta rectangular e uns 8 m/2 de superficie, cuberto por un tellado a unha única auga constituído por paredes de cantería irregular nos que unicamente se practican dous vanos, o que permite o acceso e o que está destinado a introducir luz natural no interior do muíño. A meirande parte dos muíños da comarca de Monterrei pertencen á modalidade de canle, característico por ter que administrar un pequeno caudal de auga que, procedente da gavada, condúcese rapidamente cara o rodicio a través da canle para bater contra o primeiro de maneira tanxencial.

Na parte inferior da canle áchase unha peza especial de madeira ou granito, segundo o caso, onde se practica un burato que se abre e obtura dende o interior (o billote ou bofetón) que fará sair á auga coa forza necesaria para mover o rodicio coa forza desexada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN AGROPECUARIA

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Recuperación da tipoloxía orixinal do muíño.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

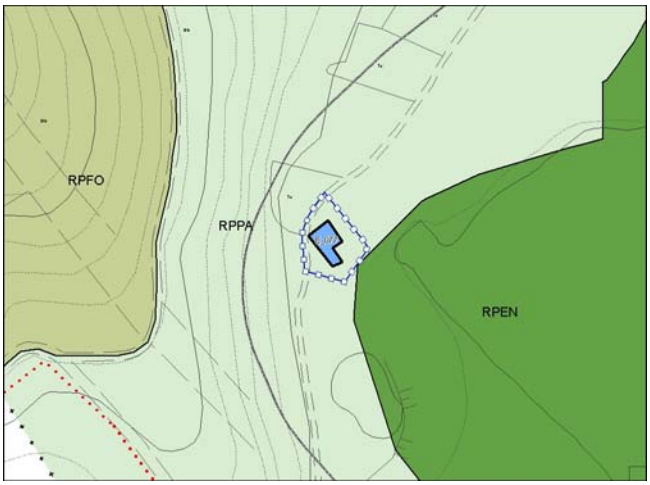
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	MUÍÑOS	02/A-4	E_077

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Muíño de San Pedro e vivenda	**QUEIZÁS**	**Queizás**	**Muíño de San Pedro**

COORDENADAS: 628320-4641107

DESCRICIÓN:

Muíño de rego ou canle de medianas dimensións que se sitúa á beira do Río Támega, nas proximidades do concello de Oímbra. Este exemplar -dunha única moa- en mal estado de conservación e pendente de ser restaurado e acondicionado integramente como espazo educativo e de lecer, é propiedade dun grupo de veciños do mesmo lugar.
Os muíños son unha sabia combinación de arquitectura e tecnoloxía, unha edificación simple que acolle un complexo dispositivo mecánico accionado pola forza da auga. Está composto pola presa, que ten por obxecto captar a auga do río; a gavada ou lovada, que conduce a auga da presa cara o muíño salvando o desnivel do terreo; a canle, que conduce a auga cara o rodicio, unha roda hidráulica con paletas curvas e eixe vertical que move a moa; e a edificación do muíño propiamente dita, un sinxelo edificio de planta rectangular e uns 8 m/2 de superficie, cuberto por un tellado a dúas augas constituído por paredes de cantaría irregular nos que unicamente se practican dous vanos, o que permite o acceso e o que está destinado a introducir luz natural no interior do muíño. A meirande parte dos muíños da comarca de Monterrei pertencen á modalidade de canle, característico por ter que administrar un pequeno caudal de auga que, procedente da gavada, condúcese rapidamente cara o rodicio a través da canle para bater contra o primeiro de maneira tanxencial.
Na parte inferior da canle áchase unha peza especial de madeira ou granito, segundo o caso, onde se practica un burato que se abre e obtura dende o interior (o billote ou bofetón) que fará sair á auga coa forza necesaria para mover o rodicio coa forza desexada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:
RÚSTICO PROTECCIÓN PAISAXÍSTICA

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER
TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

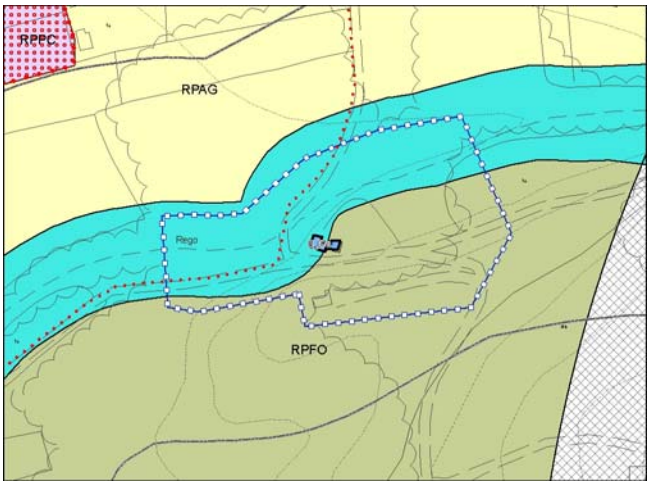
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	MUÍÑOS	O3/C-23	E_078

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Muíño da Ribeira	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**A Ribeira**

COORDENADAS: 629974-4637172

DESCRICIÓN:

Muíño de rego ou canle de medianas dimensións que se sitúa á beira do Regueiro de Tamaguelos, nas proximidades do núcleo tradicional homónimo. Este exemplar -dunha única moa en bo estado de conservación é propiedade dun grupo de veciños do mesmo lugar.

Os muíños son unha sabia combinación de arquitectura e tecnoloxía, unha edificación simple que acolle un complexo dispositivo mecánico accionado pola forza da auga. Está composto pola presa, que ten por obxecto captar a auga do río; a gavada ou lovada, que conduce a auga da presa cara o muíño salvando o desnivel do terreo; a canle, que conduce a auga cara o rodicio, unha roda hidráulica con paletas curvas e eixe vertical que move a moa; e a edificación do muíño propiamente dita, un sinxelo edificio de planta rectangular e uns 8 m/2 de superficie, coberto por un tellado a dúas augas constituído por paredes de cantaría irregular nos que unicamente se practican dous vanos, o que permite o acceso e o que está destinado a introducir luz natural no interior do muíño. A meirande parte dos muíños da comarca de Monterrei pertencen á modalidade de canle, característico por ter que administrar un pequeno caudal de auga que, procedente da gavada, condúcese rapidamente cara o rodicio a través da canle para bater contra o primeiro de maneira tanxencial.

Na parte inferior da canle áchase unha peza especial de madeira ou granito, segundo o caso, onde se practica un burato que se abre e obtura dende o interior (o billote ou bofetón) que fará sair á auga coa forza necesaria para mover o rodicio coa forza desexada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: RÚSTICO PROTECCIÓN AUGAS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

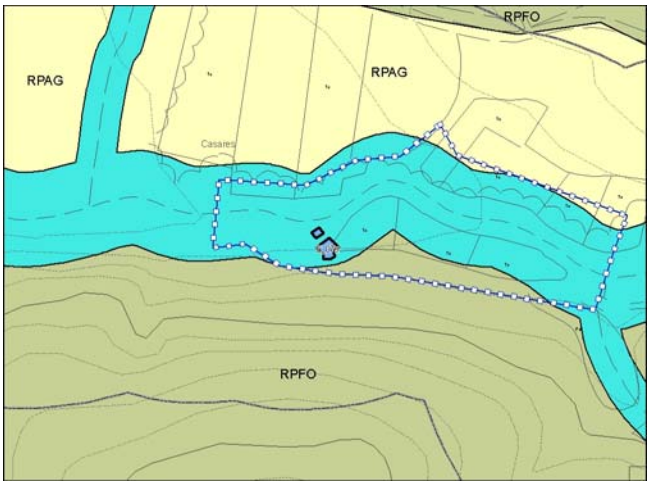
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	MUÍÑOS	02/B-5	E_079

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Muíños do Carregal	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**O Carregal**

COORDENADAS: 630684-4637311

DESCRICIÓN:

Muíños (2) de rego ou canle de medianas dimensións que se sitúa á beira do Regueiro de Tamaguelos, nas proximidades do núcleo tradicional homónimo. Ambos exemplares -dunha única moa- en bo estado de conservación son propiedade dun grupo de veciños do mesmo lugar.

Os muíños son unha sabia combinación de arquitectura e tecnoloxía, unha edificación simple que acolle un complexo dispositivo mecánico accionado pola forza da auga. Está composto pola presa, que ten por obxecto captar a auga do río; a gavada ou lovada, que conduce a auga da presa cara o muíño salvando o desnivel do terreo; a canle, que conduce a auga cara o rodicio, unha roda hidráulica con paletas curvas e eixe vertical que move a moa; e a edificación do muíño propiamente dita, un sinxelo edificio de planta rectangular e uns 8 m/2 de superficie, cuberto por un tellado a dúas augas constituído por paredes de cantaría irregular nos que unicamente se practican dous vanos, o que permite o acceso e o que está destinado a introducir luz natural no interior do muíño. A meirande parte dos muíños da comarca de Monterrei pertencen á modalidade de canle, característico por ter que administrar un pequeno caudal de auga que, procedente da gavada, condúcese rapidamente cara o rodicio a través da canle para bater contra o primeiro de maneira tanxencial.

Na parte inferior da canle áchase unha peza especial de madeira ou granito, segundo o caso, onde se practica un burato que se abre e obtura dende o interior (o billote ou bofetón) que fará sair á auga coa forza necesaria para mover o rodicio coa forza desexada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: RÚSTICO PROTECCIÓN AUGAS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

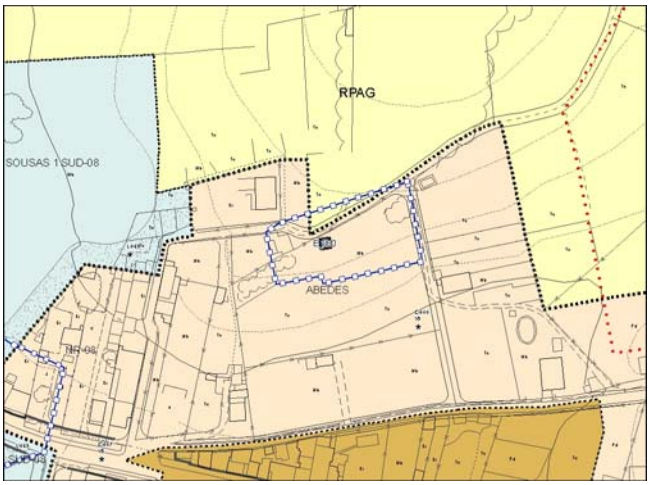
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CASETA DAS VIÑAS	**O4/N-11**	**E_080**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Caseta das viñas	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**A Cruz Vella; Camiño Vello**

COORDENADAS: 631200-4644520

DESCRICIÓN:

Caseta abandonada de planta rectangular, dúas alturas (B+I) e cuberta a catro augas que foi levantada para facilitar a vixiancia visual das grandes plantacións de viña da comarca. Levantadas en cachotaría enfoscada, esta orixinal tipoloxía de construción adxectiva destina o seu piso terreo a adega e resgardo de apeiros de uso vitivinícola, de aí o escaso número de ocos que presenta.

O andar elevado, ao que se accede a través dunha escaleira interior de dobre tiro protexida por unha varanda de madeira, aparece perforado por tres fiestras e unha porta de acceso nos seus catro puntos cardinais, ao obxecto de favorecer a vixiancia visual da plantación. Na fachada que mellor perspectiva ofrece da finca abríase un balcón voado ou solaina que reforza a perspectiva visual dominante.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: RÚSTICO PROTECCIÓN AGROPECUARIA

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS: Recuperación da tipoloxía orixinal da caseta, suprimindo o balcón de cemento actual.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

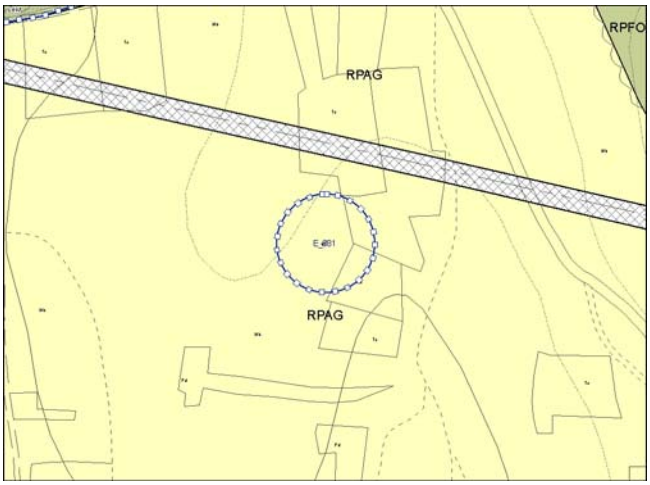
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	CRUCEIROS	02/B-1	E_081

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Cruceiro da Portela	**VILAMAIOR DO VAL**	**Vilarmaior do Val**	**A Portela**

COORDENADAS: 631842-4647311

DESCRICIÓN:

Cruceiro sen figuración que se eleva sobre unha plataforma cuadrangular bastante deteriorada rematada por unha peana de planta cadrada. O fuste que se chanta sobre ela vén dado por unha columna de sección cilíndrica moi elevada que presenta na súa cimeira un capitel dórico.
A cruz latina que remata a lectura vertical da peza presenta sección cadrada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	INTEGRAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN AGROPECUARIA

OBSERVACIÓNS:

Este elemento ten a consideración de Ben de Interese Cultural (BIC) en aplicación da Disposición Adicional Segunda da Lei 16/1985 do Patrimonio Histórico Español.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

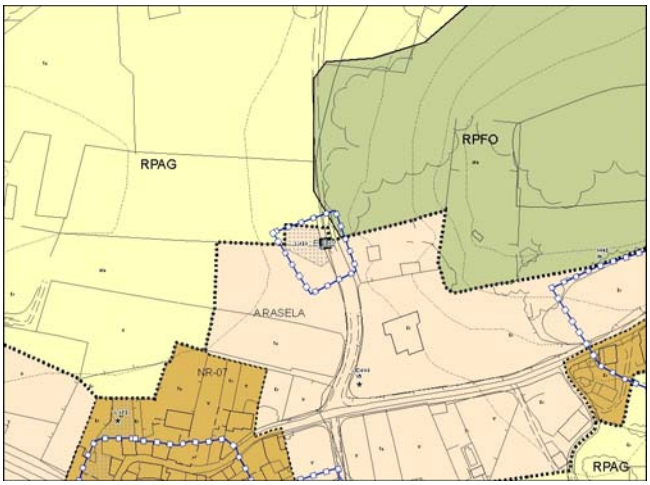
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	FONTES	O3/E-6	E_082

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
A Fonte da Rasela	**RASELA, A**	**A Rasela**	**A Fonte**

COORDENADAS: 630933-4645933

DESCRICIÓN:

Fonte tradicional situada na periferia da aldea e que consta dun cubo de planta cuadrangular de 1 m. de altura aprox. situado por baixo do nivel do chan e apegado ao muro de contención que delimita a estrada. Construída en cantaría de granito de boa calidade (opus quadratum), na súa cara frontal ábrese un oco cadrado que aparece cuberto por un hastial de cantaría ornamental de perfil curvo.
Foi restaurada no ano 2009.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: NÚCLEO RURAL EXPANSIÓN

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER: TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

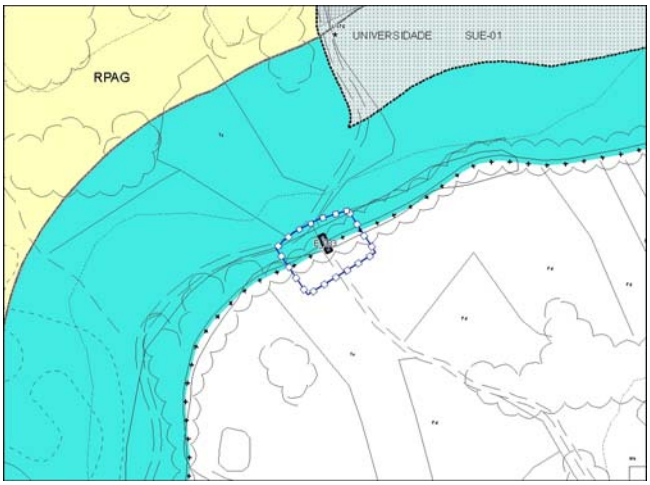
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	PASAIS-PONTELLAS	02/B-8	E_083

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Poldras do Melo	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Abaixo**	**Río Pequeno; O Melo**

COORDENADAS: 632834-4631884

DESCRICIÓN:

Un total de seis poldras que permiten salvar o Río Pequeno, límite natural entre Galicia e Portugal. O poldrado atópase bastante deteriorado (acusa o desprazamento de varios dos papalelepípedos que o conforman) a causa das riadas.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	MALO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN AUGAS

OBSERVACIÓNS:

Segundo D. Bruno Rúa, que nos indicou a súa localización, noutrora había pobres portugueses que, en tempo de cheas, levaban ao lombo a bens e persoas para vadear o río neste punto.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

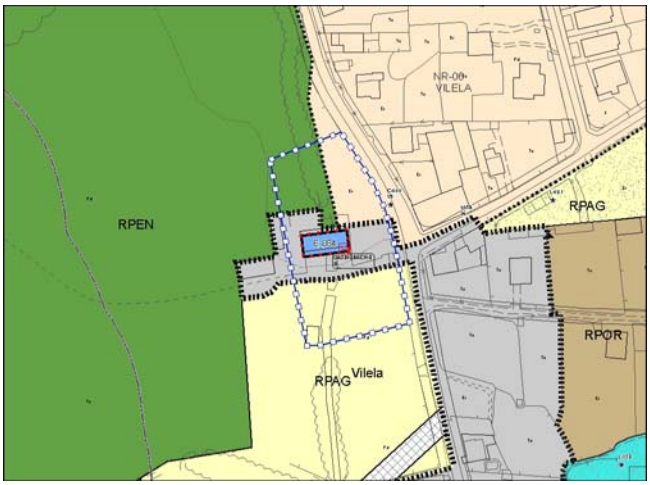
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ETNOGRAFÍA	MUÍÑOS	**O4/H-7**	**E_084**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Muíño da Veiga	**VERÍN**	**Verín**	**A Veiga; Vilela**

COORDENADAS: 629377-4645626

DESCRICIÓN:

Muíño de rego ou canle de medianas dimensións que se sitúa nas proximidades do Río Támega, á beira do núcleo tradicional de Vilela. Este exemplar -de tres moas- en bo estado de conservación é propiedade dun veciño do mesmo lugar que construíu a súa vivenda sobre o muíño.
Os muíños son unha sabia combinación de arquitectura e tecnoloxía, unha edificación simple que acolle un complexo dispositivo mecánico accionado pola forza da auga. Está composto pola presa, que ten por obxecto captar a auga do río; a gavada ou lovada, que conduce a auga da presa cara o muíño salvando o desnivel do terreo; a canle, que conduce a auga cara o rodicio, unha roda hidráulica con paletas curvas e eixe vertical que move a moa; e a edificación do muíño propiamente dita, un sinxelo edificio de planta rectangular e uns 8 m/2 de superficie, cuberto por un tellado a dúas augas constituído por paredes de cantaría irregular nos que unicamente se practican dous vanos, o que permite o acceso e o que está destinado a introducir luz natural no interior do muíño. A meirande parte dos muíños da comarca de Monterrei pertencen á modalidade de canle, característico por ter que administrar un pequeno caudal de auga que, procedente da gavada, condúcese rapidamente cara o rodicio a través da canle para bater contra o primeiro de maneira tanxencial.
Na parte inferior da canle áchase unha peza especial de madeira ou granito, segundo o caso, onde se practica un burato que se abre e obtura dende o interior (o billote ou bofetón) que fará sair á auga coa forza necesaria para mover o rodicio coa forza desexada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:
RÚSTICO PROTECCIÓN AGROPECUARIA

OBSERVACIÓNS:
O grao de protección que figura nesta ficha afecta unicamente ao muíño, quedando a vivenda protexida cun grao de protección Ambiental.

ELEMENTOS A PROTEXER
TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:
Supresión dos engadidos alleos á tipoloxía orixinal do muíño.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	Nº FICHA:
INFRAESTRUTURAS	CAMIÑOS HISTORICOS	**I_001**

F 01 **PLANO**

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Camiño de Santiago	**VARIAS**	**Verín**	**Verín**

DESCRICIÓN:

O coñecido como Camiño Portugués, que partía de Coimbra, chegaba a Chaves para confluír, xa na fronteira galega, co que proviña da Meseta. Á altura de Verín e do Val de Monterrei en xeral, os peregrinos confluían na Vía da Prata, nome que recibe este único camiño que nos leva de Ourense a Compostela. Sobre a base do trazado dos camiños romanos e medievais vaise fundar así toda unha arte -o románico- os símbolos e advocacións santiagueiras, alberguerías e hospitais, ordes de cabalería (templarios...), etc...
Entre as rotas do Val contamos as dúas que percorrían ambas beiras do Támega. A da marxe dereita avanzaba por Mandín, Tamaguelos, Mourazos, Tamagos, Queizás, Verín e Monterrei. De aquí saían dúas: a que se unía coa da Limia en Vilaza e a que seguía o camiño do Val cara Laza pasando pola Pousa, Mixós, Tintores, Verín, Nocedo, Arcucelos, A Retorta e Matamá. Esta antiga rota, que se superpón á antiga vía romana do Támega, púidose ver complementada por outra que evitase a portaxe de Verín.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	EUROPEO	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PÚBLICA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

VARIAS

OBSERVACIÓNS:

A Lei 3/96, do 10 de maio (DOG do 23 de maio), de protección dos Camiños de Santiago dítase para a delimitación, conservación e uso dos tramos dos camiños de Santiago que discorren por Galicia: o francés, o portugués ou Ruta da Prata , o do norte, o de Fisterra, o inglés, e a ruta do mar de Arousa e Ulla. Defínese unha franxa de protección de tres metros (ver plano monográfico a escala 1:5000) a ambos lados deste camiño e un contorno de trinta metros en cumprimento do art. 16 da devandita lei 3/1996. Calquera actuación urbanística que se pretenda realizar dentro deste contorno deberá ser informada, de maneira previa e vinculante, pola Consellería de Cultura da Xunta de Galicia.
A traza deste camiño ao seu paso polo termo municipal de Verín é provisional, quedando a expensas da súa delimitación definitiva por parte da Xunta de Galicia.
En relación ao Camiño de Santiago será de obrigado cumprimento o que establece o art. 9, apdo 10.4 da Normativa do Catálogo do PXOM.
A serie de planos a escala 1:5000 é a que contén o trazado e a delimitación provisional das zonas de protección do camiño.

ELEMENTOS A PROTEXER

ARBORADO E VEXETACIÓN AUTÓCTONA
MUROS DE PECHE TRADICIONAIS
ARQUITECTURA TRADICIONAL

MELLORAS NECESARIAS:

Limpeza periódica do contorno inmediato do camiño.
Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Derrubo de muros tradicionais	Dotación de novas especies arbóreas
Derrubo da arquitectura tradicional	

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

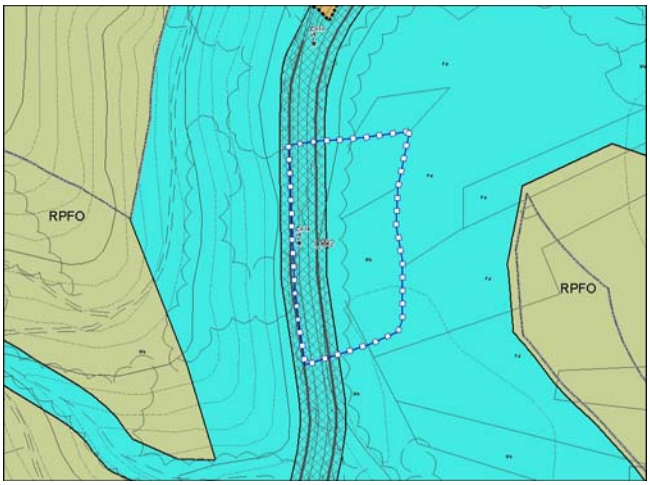
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
INFRAESTRUTURAS	PONTES	**O3/J-28**	**I_002**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Pontella tradicional	**FECES DE CIMA**	**Feces de Cima**	**Feces de Cima;**

COORDENADAS: 634397-4634781

DESCRICIÓN:

Pontella tradicional de rasante chan que atravesa o Río de Feces ou Río Pequeno nas proximidades da aldea de Feces de Cima. Duns 6 m de longo por 2 m. de ancho, a pontella dispón dun único piar central rematado nun tallamar que se levanta no centro do cauce.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: RÚSTICO PROTECCIÓN AUGAS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Limpeza integral do contorno a fin de favorecer a visualización desta infraestrutura histórica.
Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

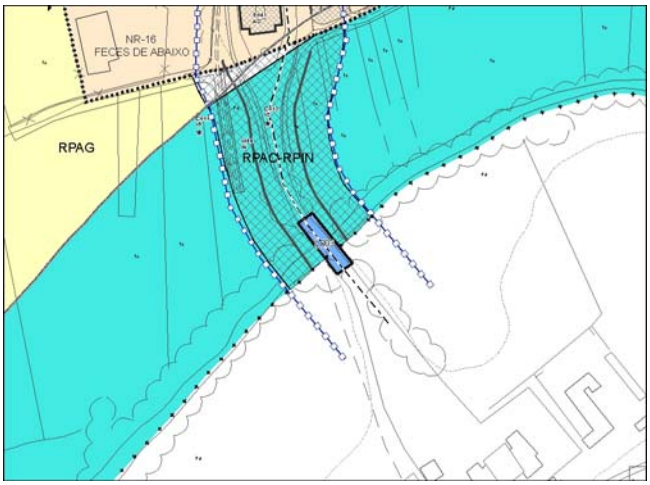
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
INFRAESTRUTURAS	PONTES	O3/E-37	I_003

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Ponte Internacional	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Abaixo**	**Feces de Abaixo**

COORDENADAS: 631175-4630196

DESCRICIÓN:

Ponte de grande tamaño construída en pedra que se presenta conformada por tres arcos escarzanos (o maior duns 10 m de luz) e atravesa o Río de Feces ou Río Pequeno. Integramente levantada en granito da modalidade de opus quadratum, a ponte conta cun peitoril a ambos lados da calzada. De rasante chan, a súa feitura e tipoloxía permiten datar a súa construción a finais do século XIX, primeiros do s. XX.
Segundo Barros Sivélo (1875) as cimentacións desta ponte serían de época romana.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PÚBLICA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN AUGAS

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:

- Barros Sivélo, R: Antigüedades de Galicia. Publicación Coruña : [s.n.], 1875 (Imp.de D.Domingo Puga).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Limpeza integral do contorno a fin de favorecer a visualización desta infraestrutura histórica.
Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

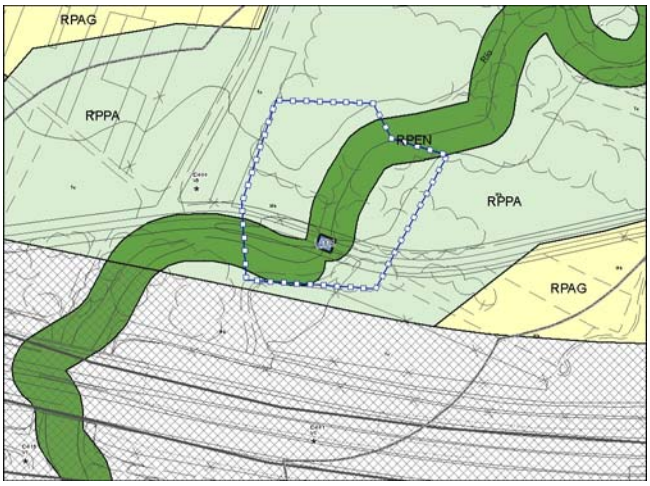
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
INFRAESTRUTURAS	PONTES	02/A-4	I_004

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Ponte sobre o río Ábedes	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Cabreiroá; Río Ábedes**

COORDENADAS: 629699-4641441

DESCRICIÓN:

Ponte de pequeno tamaño construída en pedra que se presenta conformada por tres arcos escarzanos isódomos de 1,5 m de luz. Integramente levantada en granito da modalidade de opus quadratum, a ponte conta cun peitoril a ambos lados da calzada. De rasante chan, a súa feitura e tipoloxía permiten datar a súa construción a primeiros do s. XX.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: RÚSTICO PROTECCIÓN AUGAS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Limpeza integral do contorno a fin de favorecer a visualización desta infraestrutura histórica.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

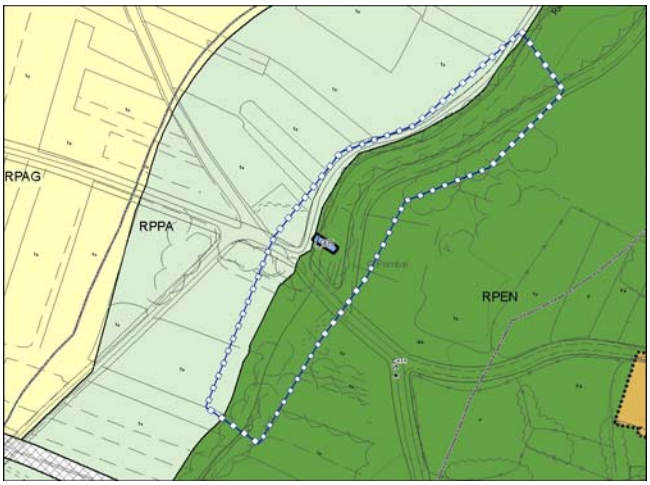
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
INFRAESTRUTURAS	PONTES	**O3/D-14**	**I_005**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Ponte sobre o río Ábedes	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Cabreiroá**

COORDENADAS: 630172-4642006

DESCRICIÓN:

Pontella tradicional de rasante chan que atravesa o Río Ábedes nas proximidades da aldea de Cabreiroá. Duns 5 m de longo por 1,5 m. de ancho, o taboleiro -labrado en madeira- apóiase en dous estribos afrontados que se levantan en pedra, conformada a base de cachotaría caroada.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: RÚSTICO PROTECCIÓN AUGAS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Limpeza integral do contorno a fin de favorecer a visualización desta infraestrutura histórica.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

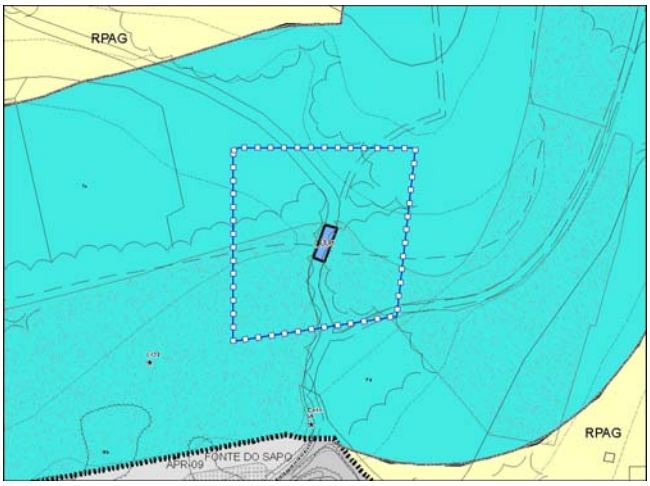
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
INFRAESTRUTURAS	PONTES	**O4/N-8**	**I_006**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Ponte do Regueiro	**RASELA, A**		**Regueiro de Queirugás; río de Marbán**

COORDENADAS: 631361-4645373

DESCRICIÓN:

Ponte de mediano tamaño construída en pedra que se presenta conformada por un taboleiro desenvolvido que se apoia nunha serie de piares isódomos (con tallamares redondeados) levantados sobre zapatas e separados entre si 1,5 m. Integramente levantada en granito da modalidade de opus quadratum, a ponte conta cun peitoril a ambos lados da calzada. De rasante chan, a súa feitura e tipoloxía permiten datar a súa construción entre os séculos XVIII e XIX.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN AUGAS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Limpeza integral do contorno a fin de favorecer a visualización desta infraestrutura histórica.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

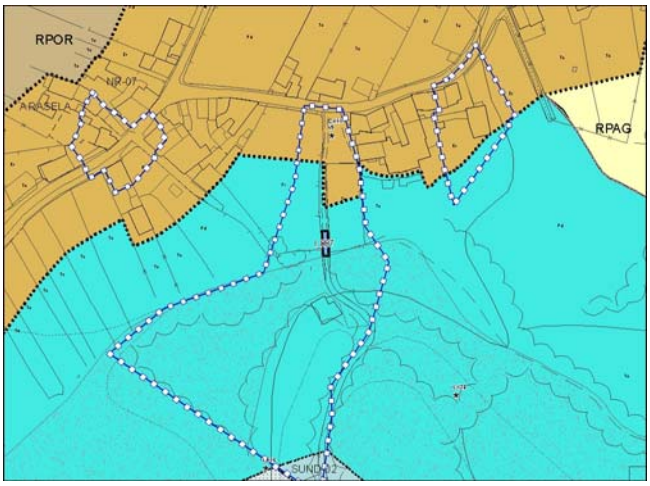
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
INFRAESTRUTURAS	PONTES	**O4/L-8**	**I_007**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Ponte tradicional	**RASELA, A**	**A Rasela**	**A Rasela; Río de Marbán**

COORDENADAS: 630680-4645359

DESCRICIÓN:

Ponte sobre o Río de Marbán que se configura a través dun único arco de medio punto proxectado levantado en perpiaño granítico de boa calidade (opus quadratum). O seu arco ten unha luz aproximada de 5 m. e o seu taboleiro unha lonxitude total duns 10 m. O seu perfil é chan e presenta un peitoril lonxitudinal a ambos lados do lombo para protexer o paso de persoas e carros.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	ESTRUTURAL	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN AUGAS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Limpeza integral do contorno a fin de favorecer a visualización desta infraestrutura histórica.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
INFRAESTRUTURAS	PONTES	O4/H-11	I_008

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Ponte sobre o Támega	**VERÍN**	**Verín**	**Vila de Verín; Barrio de San Lázaro**

COORDENADAS: 629330-4644565

DESCRICIÓN:

Ponte de grande tamaño construída en pedra que se presenta conformada por cinco arcos escarzanos rebaixado isódomos (o maior duns 8 m de luz) que atravesa o Río Támega. Integramente levantada en granito da modalidade de opus quadratum, a ponte conta cunha moderna varanda de forxal a ambos lados da calzada. De rasante chan, o Diccionario de Madoz descríbea como "un puente de piedra labrada construido en tiempos de Felipe II y mejorado en 1793 á espensas de los duques de Alba, condes de Monterey; dicho puente con barandillas de 5 cuartas, tiene 6 arcos, 252 pies de largo y 43 de ancho".
A ponte antiga de Verín sobre o Támega tamén foi considerada de época romana por distintos autores "ou ao menos así o considerou quen deseñou o escudo heráldico do Concello" afirma Dasairas Valsa.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	BO	PÚBLICA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- DASAIRAS BALSA, X. (1999): "Crónicas Rexiomontanas", Verín: X. Dasairas / Mancomunidade de Concellos da Comarca de Monterrei.
- MADOZ, P: "Diccionario Geográfico histórico Estadístico de España y sus posesiones en Ultramar". T. XIV. Madrid. 1850

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

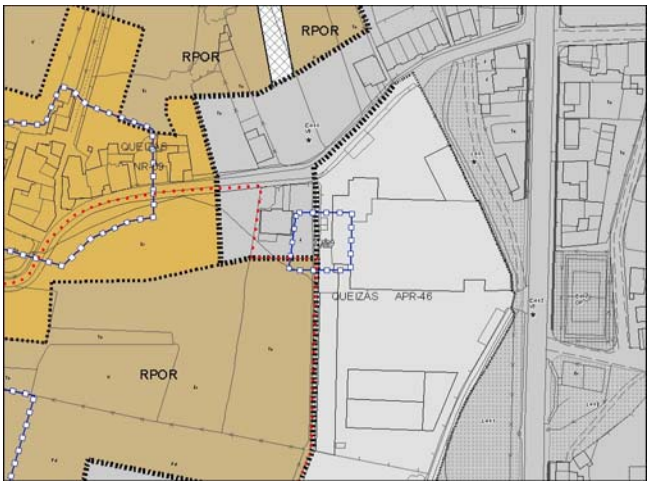
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
INFRAESTRUTURAS	INDUSTRIAL	**O4/G-20**	**I_009**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Cheminea industrial	**QUEIZÁS**	**Queizás**	**Queizás**

COORDENADAS: 629057-4642289

DESCRICIÓN:

Cheminea de planta circular duns 30 m. de altura construída en tixolo cocido que formaba parte dun vello complexo industrial (Cerámicas Monterrei) hoxe desaparecido, dedicado á fabricación de ladrillo e tella.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
INFRAESTRUTURAS	PONTES	**O3/B-2**	**I_010**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Ponte do río	**TINTORES**	**Tintores**	**O Río; Río Támega**

COORDENADAS: 629375-4648081

DESCRICIÓN:

Pontella tradicional de rasante chan que atravesa o Río Támega nas proximidades da aldea de Tintores. Duns 25 m de longo por 3 m. de ancho, a pontella dispón unha serie de piares graníticos -en realidade o único elemento de valor patrimonial- sobre os que se apoia un taboleiro de cemento armado de recente construción.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	AMBIENTAL	MALO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN: RÚSTICO PROTECCIÓN AUGAS

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
ESPAZOS	CIVIL	**O4/I-10**	**S_001**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Busto a García Barbón	**VERÍN**	**Verín**	**Praza Maior**

COORDENADAS: 629591-4644675

DESCRICIÓN:

Localízase na Praza Maior da vila, contigua á Praza García Barbón. Natural de Verín, Xosé García-Barbón Sola foi fundador do colexio de San Xosé, ao que dotou dos elementos pedagóxicos máis modernos da época.
Trátase dun monumento sinxelo que consta dun pedestal de dous chanzos labrado en granito que serve de peana a un piar de sección troncopiramidal no que se incrusta unha placa de bronce co relevo dun nenor estudando. Sobre ela unha inscrición conmemorativa do ano 1931, ano no que se instalou o monumento. No cumio o busto do filántropo, tamén realizado en bronce.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	INTEGRAL	BO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeado público acorde coa entidade do ben.

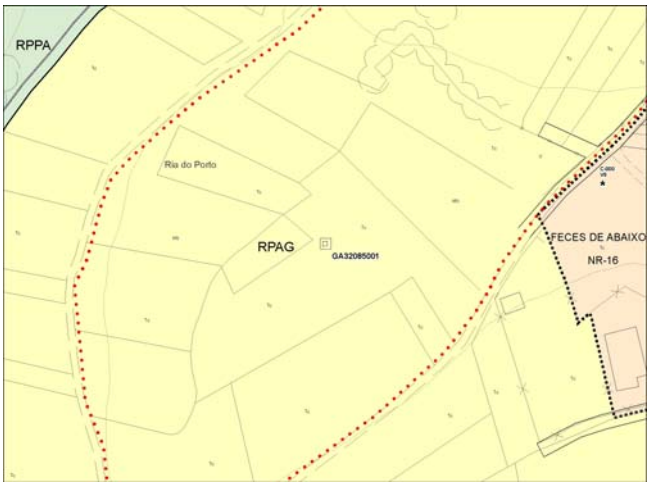
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	ASENTAMENTOS	**O3/E-37**	**X_001**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Xacemento romano O Seixal	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Abaixo**	**Feces de Abaixo; O Seixal**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	630895-4630363	**GA32085001**

DESCRICIÓN:

Xacemento de forma ovalada que ocupa uns 61.307 metros cadrados de superficie.
En superficie, na zona de viñedo, atópanse escasos restos de tégula, mais na prospección realizada en 1993 atopáronse tamén fragmentos de tixolo. Tamén hai materiais no muro que, de forma parcial, limita o camiño de xabre que percorre o perímetro do xacemento. Cabe supoñer, xa que logo, que se trata dun asentamento romano de chaira.
Os veciños din que neste lugar estaba situado o pobo antes de mudarse á situación actual. Aseguran que tivo que ser abandonado por unha invasión de formigas que comían aos nenos. Tamén sosteñen que en O Seixal hai dous carros enterrados, un de ouro e outro de peste. Se atopas o de ouro faste rico, pero se atopas o de peste morren todos.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	NON SE APRECIA	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN AGROPECUARIA

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).
- Morchón Viñas, J. (2008): Estudio histórico de la Vía de la Plata. Tramo Feces de Abaixo-Cabreiroá (Verín, Ourense).
- Taboada Chivite, X: Los tamagani y su romanización. XI CNA de Mérida. 1968; Zaragoza. 1970. (pax. 678).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	ASENTAMENTOS	02/B-7	X_002

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Xacemento romano de O Telleiro	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Abaixo**	**Feces de Abaixo**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	632093-4632280	**GA32085002**

DESCRICIÓN:

Xacemento de forma indeterminada que se localiza na cabeceira dun regato que flúe en sentido NE-SW e que algúns veciños identifican como Regato da Lama.
En superficie non atopamos ningún resto cerámico nin evidencia algunha de estruturas produtivas ou residenciais de orixe romano, agás unha balsa de auga ou lagoa de orixe antrópica e filiación indeterminada. Na prospección realizada en 1991 foron identificados abondosos restos cerámicos (tégulas, tixolos, anacos de cerámica común romana, algún fragmento de sigillata) que cabería adscribir a un asentamento romano de chaira.
Os veciños aseguran que neste lugar se extraeu barro ata o ano 1936 aproximadamente para a construción de casas tradicionais, o que deu lugar á balsa de auga actual que se sitúa na cabeceira do regato que citamos máis arriba. Esta barreira podería ter sido utilizada tamén en época romana.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	BO	MIXTA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:	Plano Ordenación (Folla):
RÚSTICO PROTECCIÓN AGROPECUARIA	Único

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).
- Taboada Chivite, X: Los tamagani y su romanización. XI CNA de Mérida. 1968; Zaragoza. 1970. (pax. 678).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

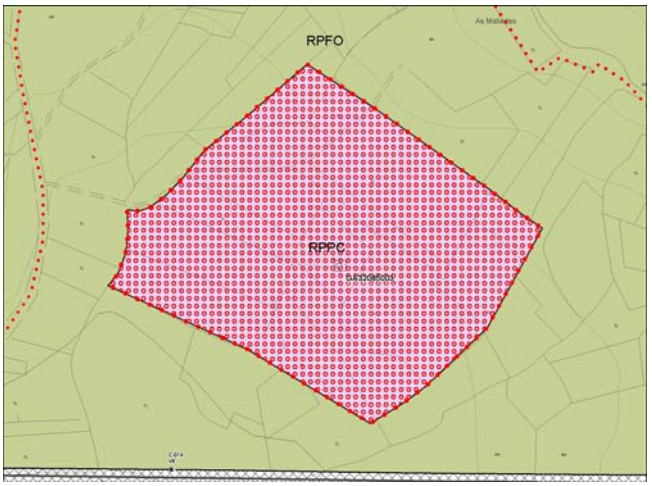
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	ASENTAMENTOS	02/B-7	X_003

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Xacemento romano de Moreiroá	**MANDÍN**	**Mandín**	**Mandín**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	632723-4634010	**GA32085003**

DESCRICIÓN:

Xacemento de forma indeterminada que se localiza nunha zona chan onde sobresae lixeiramente un lombo parcialmente arborado con bo dominio visual sobre o contorno. Orientado ao SW, o que lle confire unha excelente insolación, as medidas do ámbito no que se concentran os materiais son, aproximadamente 250 m (eixe E-W) x 200 m (eixe N-S), o que supón unhas dimensións en planta duns 38.000 m2.

En superficie (tanto na zona elevada como na plataforma inferior) atopamos abondosos restos cerámicos de orixe romana, mais non restos de estruturas produtivas ou residenciais. Trátase dun asentamento romano de chaira tipo "villa" bastante extenso, se temos en conta a dispersión de materiais. Presenta unha grande concentración de tégula, tixolos de 5 e 10 cm de grosor e cerámica en varias fincas -algunha delas arada recentemente- dedicadas a viñedo.

No núcleo de Mandín hai varios veciños que posúen materiais procedentes deste xacemento: cinco basas de columna granítica, con toro, escocia e parte do fuste; varios muíños circulares, un muíño barquiforme de man; unha tégula completa; un fragmento de pavimento tipo "opus signinus".

Outro veciño garda na súa vivenda dous fragmentos de fuste de columna granítica, unha delas ten as seguintes medidas: 2,20 de lonxitude; 28 cm de diámetro na base; 25 cm de diámetro na parte superior.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	NON SE APRECIA	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:

- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	ASENTAMENTOS	02/B-6	X_004

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
O Pondón / As Pedreiras	**MANDÍN**	**Mandín**	**Mandín**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Indeterminada	632265-4634843	**GA32085004**

DESCRICIÓN:

Xacemento localizado nun outeiro localizado nun contorno de labradío e monte a 510 msnm.
Trátase dun xacemento que é obxecto de numerosas lendas de mouros. O afloramento granítico que se localiza ao NW de O Pondón recibe o nome de A Pedreira por mor dunha visible acumulación de pedras que ten lugar nese lugar.
Na cimeira de O Pondón, ademais doutro batolito moi visible, acumúlase moita cachotaría granítica que, ao parecer, proceden do derrube dunha muralla. Esta é moi visible polo N, S e E, mais non se puido constatar a súa continuidade nin forma exacta polo W, polo que moi probablemente estamos diante dun castro, aínda que tampouco cabe descartar de forma categórica a posibilidade dunha reocupación medieval como asentamento defensivo.
O outeiro domina todo o val do Támega e outros castelos defensivos aínda en pé en terras portuguesas.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	POUCO ALTERADO	COMUNAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).
- Morchón Viñas, J. (2008): Estudo histórico de la Vía de la Plata. Tramo Feces de Abaixo-Cabreiroá (Verín, Ourense).
- Taboada Chivite, X: Los tamagani y su romanización. XI CNA de Mérida. 1968; Zaragoza. 1970. (pax. 678).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

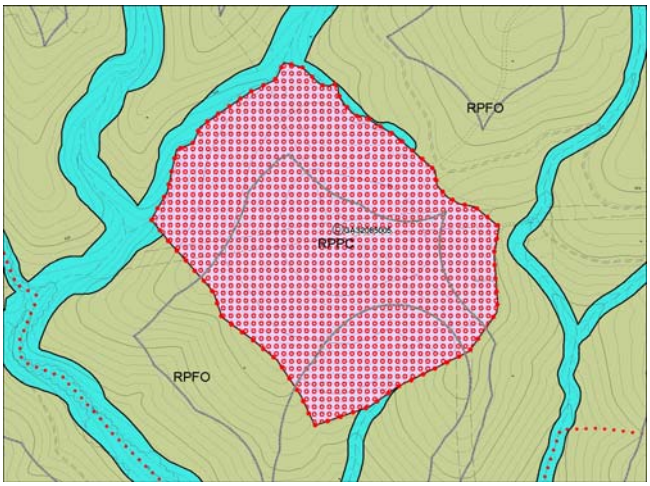
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	CASTROS	02/B-6	X_005

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Alto do Circo	**FECES DE CIMA**	**Feces de Cima**	**Alto do Circo**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Castrexo	633199-4635412	**GA32085005**

DESCRICIÓN:

Xacemento localizado a 618 msnm, nun outeiro prominente situado nun contorno de monte baixo e piñeiros.
O outeiro leva o nome de Alto do Circo pola muralla de forma circular que rodea o outeiro. Non coñecemos outros restos visibles. Segundo os veciños, antes da execución dos cortalumes, no cumio do monte había unha peneda con ferraduras gravadas que hoxe xa non existe.
O xacemento foi danado en distintas ocasións por mor da realización de cortalumes ou devesas utilizando medios mecánicos, así como doutras actividades forestais, sempre sen ningún tipo de control arqueolóxico.
En opinión de Xulio Carballo Arceo, poderíamos estar diante dun recinto defensivo altomedieval que fose utilizado en tempos de crise e perigo como lugar de refuxio temporal, tal e como acontece en xacementos como o do Alto do Lousado (no límite dos concellos de Tomiño e Oia) o Castro Valente (no límite dos concellos da Estrada e Padrón) ou o Coto das Cercas (Nespereira; Pazos de Borbén), entre outros; tamén o Monte Aloia (Tui) presenta características semellantes. A grande distancia existente entre este lugar e as terras produtivas de natureza agraria, así o indicarían.
Na aldea de Mandín recollimos a lenda segundo a que no Alto do Circo había unha caldeira de ouro e outro de veleno. Tamén que aquí os mouros adestraban aos cabalos e que tiñan aparecido restos de espadas. Por último en Feces de Cima os veciños aseguran que a xente que habitaba o castro de O Sobrañal acudía á feira ao Alto do Circo.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	MALO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).
- Rodríguez Colmenero, A. (1977): Galicia Meridional Romana. Universidad de Deusto.
- Taboada Chivite, X (1955): Carta arqueológica de la comarca de Verín. III Congreso Nacional de Arqueología (Galicia 1953). Zaragoza.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

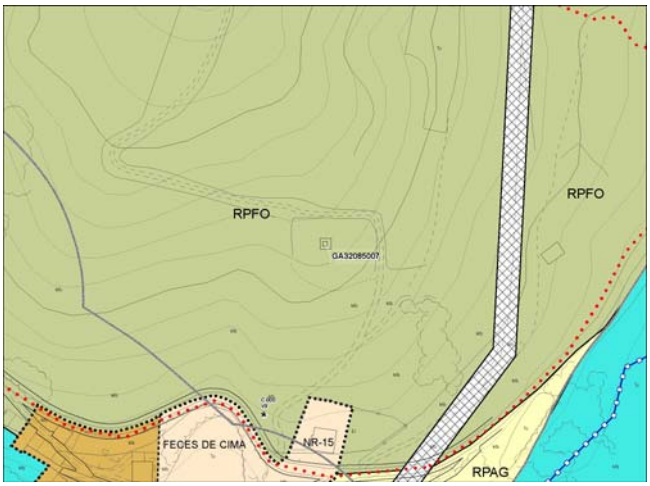
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	ASENTAMENTOS	O3/J-27	X_007

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
As Quintas	**FECES DE CIMA**	**Feces de Cima**	**Feces de Cima**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	634514-4635516	**GA32085007**

DESCRICIÓN:

Xacemento situado a 480 msnm, ao N da aldea, concretamente la ladeira un outeiro situado nun contorno de labradío e monte baixo.
Trátase dun asentamento tipoloxicamente indeterminado que cabería adscribir a época romana. A prospección realizada en 1991 –a diferenza da que realizamos nós- permitiu dar con fragmentos de tégula e tixolo, malia que a abondosa vexetación a base de monte baixo non permitiu realizar unha exploración minuciosa. Con todo os veciños aseguraron entón que afloraban gran cantidade de materiais. Atopouse tamén unha especie de cista rectangular, de pequenas dimensións, formada por pedras fincadas que presenta unhas dimensións de 32 x 27 cm.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	NON SE APRECIA	COMUNAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RUSTICO PROTECCIÓN FORESTAL

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

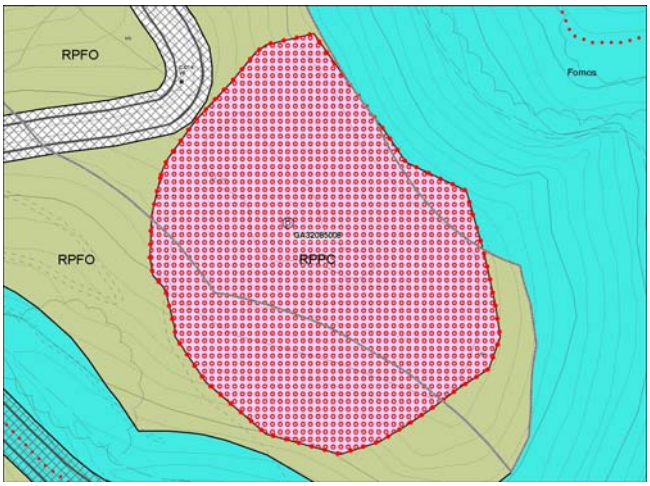
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	CASTROS	02/C-6	X_008

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Castro do Sobrañal	**FECES DE CIMA**	**Feces de Cima**	**Feces de Cima**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Castrexo	634887-4636025	**GA32085008**

DESCRICIÓN:

Xacemento situado a 535 msnm, xunto nun outeiro situado nun contorno forestal a base de vexetación arbustiva moi tupida, o que impide seguir a liña de muralla na súa totalidade. Trátase dun asentamento castrexo emprazado entre dous regatos que permite visualizar, ao lonxe, dúas murallas circulares.
En 1991 nel foron atopados fragmentos de tégula e tixolo, así como restos de muralla, de aí que poidamos estar diante dun castro romanizado. Na cimeira do xacemento, así como na ladeira, hai algunha cova, aínda que poidera tratarse de extracción ou sondaxe de mineral, dada a proximidade dunhas minas de estaño contemporáneas que existen nas proximidades, coñecidas co nome de Minas do Veado e Minas do Seixo, ambas de estaño e wolframio que foron explotadas no s. XX.
Xa que logo poderíamos estar diante dun castro mineiro, hipótese reforzada pola elevada concentración de asentamentos castrexos no contorno: Castro Grande (a 1.400 m ao NE) e Castro Pequeno (1.100 m ao NE).

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	POUCO ALTERADO	COMUNAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Os veciños de Feces de Cima din que os mouros ían desde este castro á feira ao Castro do Circo (GA32085005), que se localiza preto deste lugar. Tamén aseguran que apareceu moita tella e "coitelos longos de ferro que eran dos mouros".
Bibliografía: Nieves Amado Rolán, Cristina Varela Barrios e Isabel González Vázquez. 1993 (inédito).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

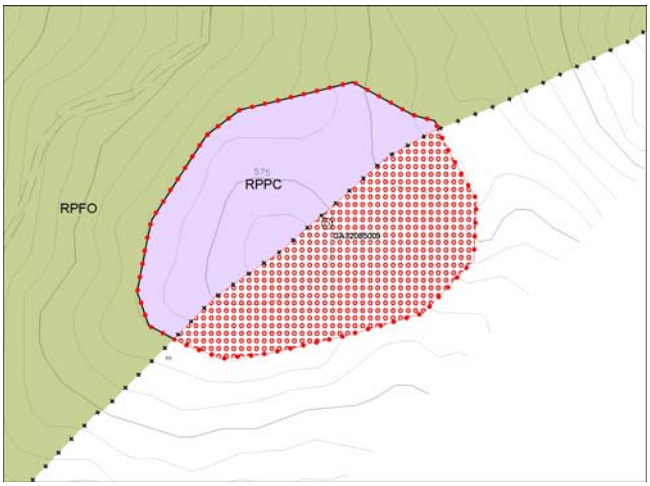
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	CASTROS	02/C-6	X_009

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Castro Pequeno	**FECES DE CIMA**	**Feces de Cima**	**Feces de Cima; Vilarello da Cota**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Castrexo	635974-4636326	**GA32085009**

DESCRICIÓN:

Xacemento situado no límite dos municipios de Verín e Vilardevós que se localiza a 584 msnm, a uns 300 m ao SW do asentamento codificado coa clave GA32085010. O castro, perfectamente delimitado e visible desde o aire, presenta unhas dimensións de 380 m no eixo N-S e 295 m. no E-W. Posúe 5,68 ha na croa e 15,13 ha se incluímos na medición o espazo que se sitúa dentro do primeiro parapeto.
Así, resulta facilmente visible no terreo a primeira liña de muralla, de forma oval e adaptada á forma natural do emprazamento. Precedido dun foxo, ao igual que o primeiro dos sistemas defensivos, o segundo parapeto presenta xa unha forma de tendencia claramente circular. O acceso actual realízase polo W, se ben tamén conta con accesos claros desde o SW e, en menor medida polo NE.
O xacemento sitúase no outeiro SW dunha dorsal montañosa perfectamente delimitada polos regatos coñecidos como Do Souto e De Feces, que transitan -até confluír- en sentido NESW, fornecéndolle unhas óptimas condicións defensivas de carácter natural.
Trátase dun castro romanizado no que afloran tramos de muralla. Foron atopados anacos de tégula.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	POUCO ALTERADO	COMUNAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).
- De la Peña Santos, A., Reboreda Carreira, A. (2006): Prospección arqueolóxica do concello de Vilardevós (Ourense).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

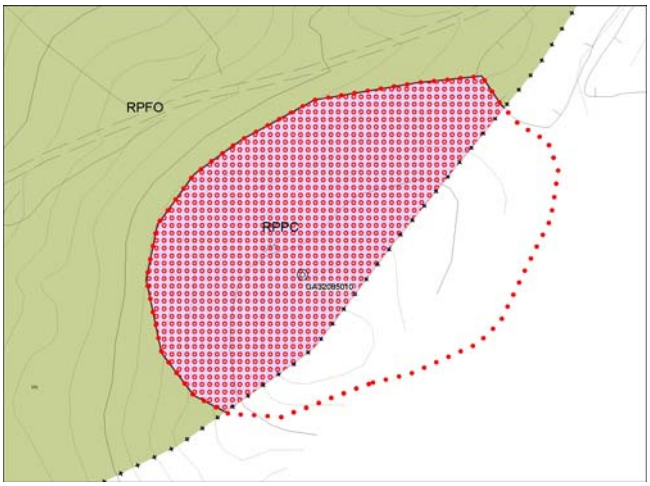
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	CASTROS	02/C-6	X_010

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Castro Grande	**FECES DE CIMA**	**Feces de Cima**	**Feces de Cima; Vilarello da Cota**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Castrexo	636238-4636487	**GA32085010**

DESCRICIÓN:

Xacemento situado no límite dos municipios de Verín e Vilardevós que se localiza a 638 msnm, a uns 300 m. ao NW do asentamento codificado coa clave GA32085009. O xacemento sitúase no outeiro SW dunha dorsal montañosa perfectamente delimitada polos regatos coñecidos como Do Souto e De Feces, que transitan -até confluír- en sentido NE-SW, fornecéndolle unhas óptimas condicións defensivas de carácter natural.

O castro conta cunha extensión de 2,03 ha no recinto principal dos que 4.500 m2 corresponden a un recente desterre -posiblemente ilegal- realizado no SE para realizar unha plantación de vide. O parapeto máis exterior presenta forma oval e unha dimensión de 1 km aproximadamente, mentres que o que delimita o recinto de habitación opta -ao igual que o castro situado ao SW- por unha morfoloxía cuase circular duns 540 m. de lonxitude.

As dimensións do recinto principal son 165 m. no eixo N-S e 115 m no E-W. O antecastro que se sitúa entre dúas liñas de muralla, situado ao E, presenta unha forma triangular e uns 2750 m2 de superficie, o que fai pensar neste lugar como ubicación do acceso principal. Os flancos N, S e W posúen mellores defensas naturais, de aí que presenten uns parapetos menores.

Non foron atopados materiais.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:

- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).
- De la Peña Santos, A., Reboreda Carreira, A. (2006): Prospección arqueolóxica do concello de Vilardevós (Ourense).

ELEMENTOS A PROTEXER

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

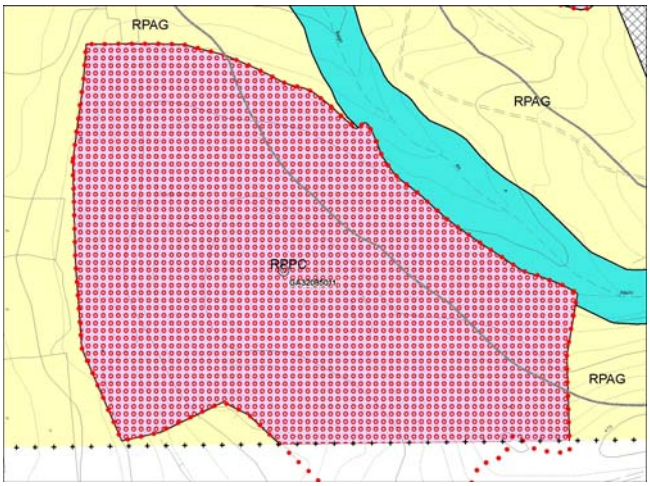
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	CASTROS	02/B-6	X_011

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Outeiro da Cruz	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**Tamaguelos; Oimbra**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Castrexo	630426-4635404	**GA32085011**

DESCRICIÓN:

Xacemento situado no límite dos municipios de Verín e Oimbra nun coto que acada os 468 msnm. O seu contorno está dedicado a viñedo e, principalmente, a monte baixo.
Na ladeira SE do outeiro é onde mellor se aprecian os taludes da muralla e o foxo. Non foi posible visualizar restos doutro tipo a causa da espesura da vexetación. No sector NE (ver fotografías adxuntas) é onde mellor se percibe a sucesión de aterrazamentos en forma de parapeto, podendo distinguir ata un total de cinco estruturas defensivas.
Estamos diante dun castro de forma lixeiramente ovalada con dúas liñas de muralla. A segunda delas, polo E, aparece rematada por un foxo, mais non abrangue todo o perímetro do outeiro. O asentamento tería lugar ao longo de dúas plataformas de dimensións e altura disímiles, unha delas (a máis exterior) situada entre os dous parapetos, e outra (a máis interior) localizada entre o outeiro e o parapeto de diámetro menor.
Na depresión que precede ao recinto principal (457 msnm, ao SE da croa) foron atopados fragmentos de tégula.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	POUCO ALTERADO	COMUNAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	ASENTAMENTOS	02/B-6	X_012

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Xacemento de As Lamas / San Salvador	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**Tamaguelos**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	630120-4635460	**GA32085012**

DESCRICIÓN:

Xacemento situado na ladeira NW do castro do Outeiro da Cruz, nun contorno de viñedo e monte baixo.
Trátase dun asentamento tipo "villa". Segundo un dos propietarios das fincas, o Sr. Antonio O Portugués, traballando na súa leira atopou dous depósitos, un deles rectangular, escavado na rocha e o outro de forma ovalada, con enlucido. Tamén apareceu unha fosa, a modo de sepultura, que conservaba unha moeda e unha caveira. Esta, ao parecer, desfíxose ao intentar collela.
No contexto da prospección realizada en 1991, en todas as propiedades apareceu unha forte concentración de tégulas, láter de forma cadrada de 10 cm de grosor e algúns anacos de cerámica común romana.
No mesmo lugar atopáronse tamén fragmentos de cerámica medieval. Os veciños aseguran que no lugar houbo unha capela dedicada a San Salvador. É posible, xa que logo, que a capela e a sepultura fosen medievais.
Na prospección realizada por nós non foron atopados materiais, nin nas parcelas dedicadas a viña, nin nas que están xa sen cultivar.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	NON SE APRECIA	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:
RÚSTICO PROTECCIÓN AGROPECUARIA

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

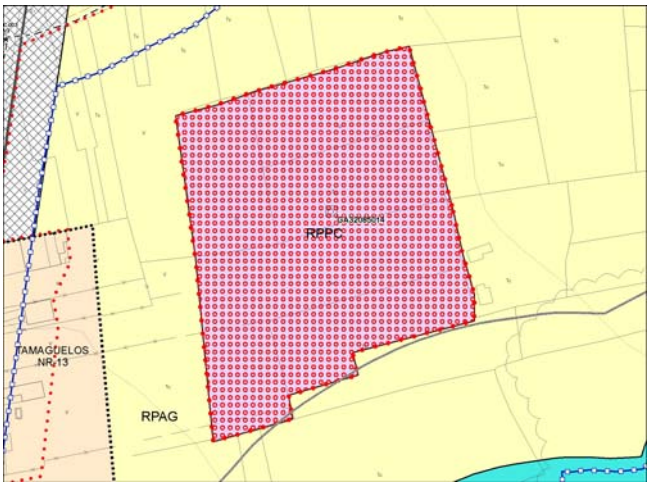
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	ASENTAMENTOS	O3/C-23	X_014

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Xacemento de Casares	**MOURAZOS**	**Mourazos**	**Casares**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	629967-4637325	**GA32085014**

DESCRICIÓN:

Trátase dunha chaira na que o cultivo predominante é o viñedo, polo que os labores de labradío tradicional, fundamentalmente, serían as que terían alterado o xacemento (quizais un asentamento tipo villa) de forma máis relevante nos últimos séculos.
Neste lugar, situado de forma estratéxica á beira do Regueiro de Casares, que circula polo S do ámbito, existe unha elevada concentración de tégulas, tixolos, ímbrices e cerámica común romana.
Neste lugar, segundo o testemuño dos veciños, "ao traballar as fincas sacábanse moitas pedras pequenas, tixolos e anacos de potes".
O ámbito grafado cunha protección integral inclúe as terras nas que apareceron restos romanos, segundo Bruno Rúa, que nos levou ao lugar; a zona de respecto abrangue todos os terreos que reciben o nome de Casares. Na ortofoto non se ven as pistas da parcelaria, realizada recentemente.
O avó de Concepción Rivero contaba que alí había un "pueblo", e que foi abandonado por unha invasión de formigas.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).
- Morchón Viñas, J. (2008) Estudo histórico de la Vía de la Plata. Tramo Feces de Abaixo-Cabreiroá (Verín, Ourense).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

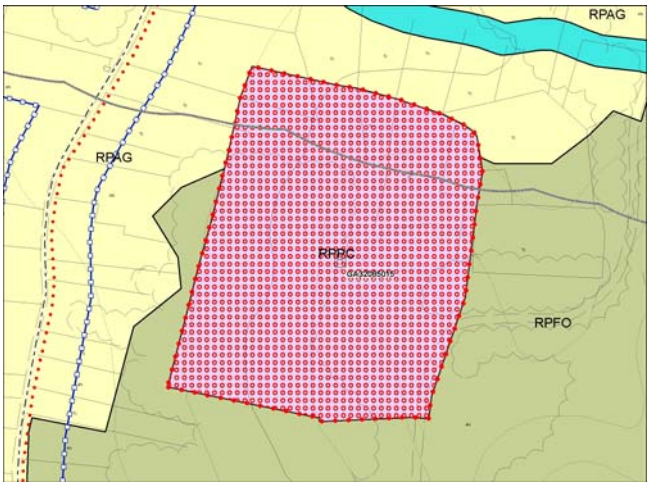
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	CASTROS	**02/B-5**	**X_015**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Xacemento das Muradellas	**MOURAZOS**	**Mourazos**	**As Muradellas**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	630186-4638831	**GA32085015**

DESCRICIÓN:

Xacemento escavado por Taboada Chivite situado a uns 680 m ao NE da aldea de Mourazos, nun contorno dedicado a poula, viñedo e monte de repoboación (piñeiros). Aquí atopáronse fragmentos de recipientes cerámicos, tégulas, tixolos, obxectos de ferro e de chumbo, muíños de man, fragmentos de columnas e un tintinnaabulum de bronce. Con todo o achado máis destacado é unha imaxe escultórica de Dionisos (acéfalo) e Ampelos (depositada no MAPOu) que forma parte dunha escultura labrada sobre pedra caliza. Este conxunto escultórico foi atopado polo propietario do terreo, Vicente Torres, mentres facía gabias para as viñas, quen decidiu cedelo ao MAPOu.
Trátase dunha vila rústica romana que quizais continuou a romanización dun castro anterior ata época tardía, tal e como apuntara o propio Taboada Chivite (1969:206). En vista da súa tipoloxía e patrón de localización, quizais esteamos diante do que R. Hinsley (1989) denominou "vila compounds" (literalmente “vilas compostas”) en alusión á súa diversa funcionalidade: ocio e descanso, produción agro-gandeira, etc...
O topónimo A Muradella, que se localiza a 860 m ao W do Outeiro do Pendón (542 msnm), alude aos restos dunha construción residencial de época romana da que hoxe somentes subsiste un dobre talude, cada un deles de entre 1 e 1,5 m de altura, cunha lonxitude duns 220 m (eixe N-S) por 175 m (eixe E-W), e unhas dimensións totais aproximadas de 35921 ha.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).
- Taboada Chivite, X (1969): Excavaciones en la Murádella. N.A.H. vols X-XI-XII. (1966-1968). Madrid.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

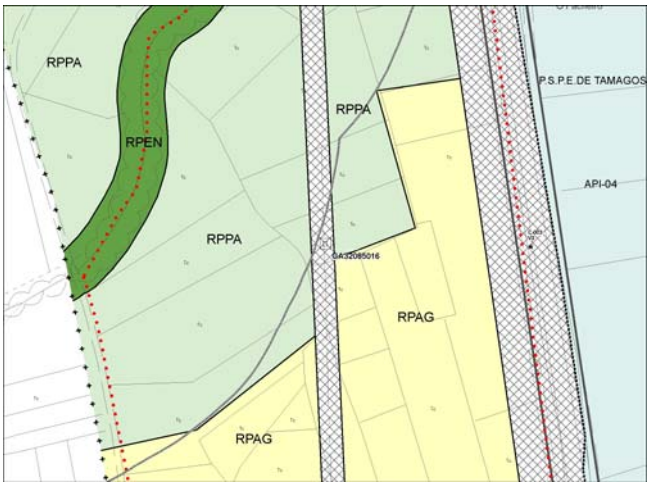
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	ASENTAMENTOS	O3/B-17	X_016

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Xacemento do Ladrillal	**ÁBEDES**	**Tamagos**	**O Ladrillal**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	629191-4640592	**GA32085016**

DESCRICIÓN:

Trátase do mesmo lugar ao que fan referencia Taboada Chivite e Rodríguez Colmenero por terse atopado alí restos dunha cañería romana. Anque eles o sitúan en Cabreiroá, o xacemento de O Ladrillal é un asentamento romano de chaira localizado en Tamagos, xusto á beira da N-532 Verín-Chaves.
En superficie apareceron, nuns 100 m á redonda, abundantísimos restos de tixolos, tégula e cerámica común romana, así como dous fragmentos de sigillata e outro de prato de engobe vermello pompeiano.
A día de hoxe a maior concentración atópase arredor dunha torreta eléctrica localizada máis abaixo da ponte de Cabreiroá, xusto no centro do xacemento. Esta acumulación de material explícase pola actividade agraria na zona, que tende a amorear estes restos para facilitar os traballos agrícolas.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	NON SE APRECIA	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN AGROPECUARIA

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).
- Taboada Chivite, X. 1953: "Carta arqueológica de la comarca de Verín", III Congreso Nacional de Arqueología.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	ASENTAMENTOS	02/A-4	X_017

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Xacemento do Muíño de San Pedro	**QUEIZÁS**	**Queizás**	**Queizás; Oimbra**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	628198-4640879	**GA32085017**

DESCRICIÓN:

Trátase dun asentamento emprazado na ladeira dun outeiro, nun terreo dedicado a viñedo situado nun contorno de poula. A prospección realizada en 1991 permitiu atopar abondosos fragmentos de tégula, tixolos de 5 cm de grosor e anacos de cerámica común romana. Naquela altura, nunha edificación en ruínas, no mesmo lugar, conservábanse un fuste de columna de 1, 6 m de altura, 23 cm de base, e unha peana troncocónica situada a 30 cm da cabeceira que presentaba 34 cm de lonxitude. Hoxe en día, na primavera de 2011, nada queda destes restos, agás algúns anacos dispersos de tégula.
Segundo referencias dos veciños neste lugar tamén existiu unha capela dedicada a San Pedro, da que non atopamos resto algún. A imaxe do santo foi trasladada, ao parecer, á igrexa parroquial de Queizás. Neste sentido na parede dunha casa tradicional aparece reaproveitado un pequeno óculo circular abucinado labrado en granito dunha soa peza que puido pertencer a esta capela.
O xacemento atópase dividido entre os termos municipais de Oímbra e Verín.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	NON SE APRECIA	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN AGROPECUARIA

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

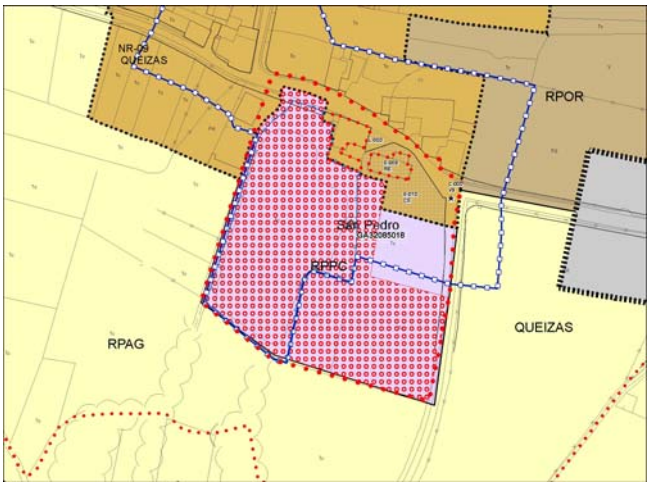
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	ASENTAMENTOS	**O4/G-21**	**X_018**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Xacemento de Queizás / A Quinta	**QUEIZÁS**	**Queizás**	**Queizás; A Quinta**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	628806-4642135	**GA32085018**

DESCRICIÓN:

Nos terreos que ocupa a horta da Casa Reitoral, a igrexa parroquial de San Pedro e o cemiterio atopáronse distintos vestixios romanos: unha ara epigrafiada embutida na parede N do templo; o fóculus de outra ara; e un lintel decorado en altorrelevo en forma de espiña de peixe. Ademais atopáronse anacos de tégula e de cerámica común romana.
A maiores o contorno da igrexa parroquial, de indubidable orixe románica, pode acoller unha necrópole medieval, de aí que, necesariamente, haxa que ten en conta esta cautela no momento de levar a cabo calquera tipo de obra que implique a remoción de terras nese ámbito.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	NON SE APRECIA	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

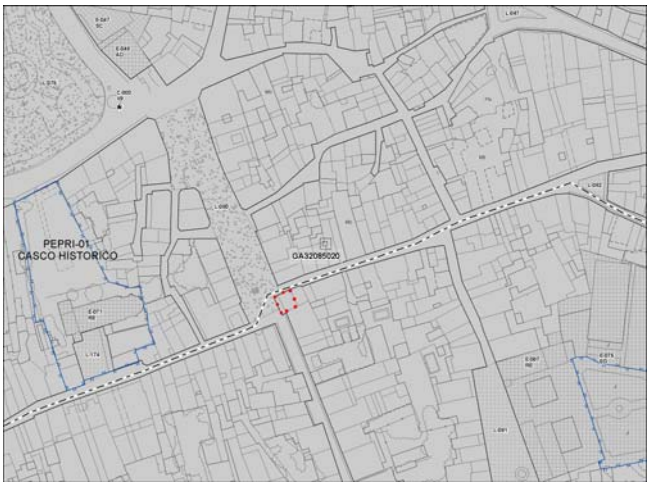
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	ASENTAMENTOS	O4/I-10	X_020

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Vila histórica de Verín e barrio de San Lázaro	**VERÍN**	**Verín**	**Verín; San Lázaro**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	629628-4644700	**GA32085020**

DESCRICIÓN:

A vila de Verín emprázase en pleno val de Monterrei, na cabeceira do río Támega. Antigamente era este territorio do pobo prerromano dos Tamagani, cuxo castro principal posiblemente se empraza no propio monte do Castelo de Monterrei. Sería coa romanización cando no actual emprazamento da vila se estableceu, nas beiras do río, un pequeno vicus cuxa importancia iría en aumento aproveitando o tránsito mercantil polas vías secundarias, e incluso terciarias, que atravesaban o val neste sector NW do convento bracaraugustano, partindo da vía XVII por Aquae Flaviae (Chaves), como núcleo principal da zona, e enlazando coa vía XVIII polo W cara Xinzo de Limia (e deste cara Ourense, Iria e Lugo, ou coa XIX e XX polo E cara Astúrica Augusta. Tamén a presenza de estaño nas próximas montañas do N, e os mananciais termais ao S, farían do vello Verín un lugar ideal aos intereses económicos e do modo de vida romanos. Conformaríase así unha aglomeración secundaria das máis representativas de Galicia, de tamaño mediano e xogando un rol intermedio entre os núcleos rurais e as cidade. Os cambios no estatuto xurídico dos principais núcleos de poboación no proceso de municipalización de época flavia, a finais do s.I d.C., poderían ter favorecido a Verín como centro comarcal e administrativo.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	NON SE APRECIA	MIXTA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

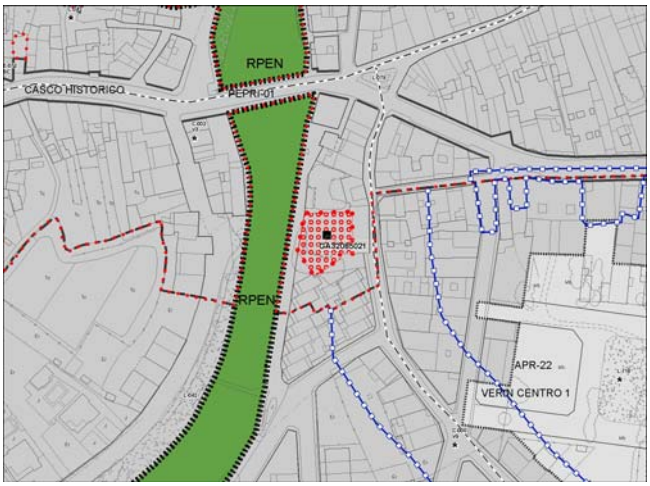
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	MURALLAS	**O4/H-11**	**X_021**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Muralla de Verín	**VERÍN**	**Verín**	**Rúa Elle**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Moderno	629358-4644480	**GA32085021**

DESCRICIÓN:

No solar nº 14 da rúa Elle consérvase, non só un baluarte, "senón tamén os restos dun torreón, ambos reflexo de dous sistemas defensivos que responden a planteamentos totalmente distintos e que, á súa vez, son un dos escasos restos materiais que se manteñen en pé da fortificación de Verín, un sistema defensivo fechado en época moderna" (Blanco Rotea et ali; 2008).

Segundo os mesmos autores, é posible afirmar "a existencia en Verín dun sistema defensivo en época medieval". Os seus restos, anque escasos, "son significativos: un torreón, parte do alzado doutro torreón. Se poñemos en relación a localización destes elementos, a conservación de dous eixes principais da vila (NNW-SSE e NE-SW) no seu urbanismo actual e a forma amendoada do que parece o seu recinto urbano primixenio coa planta lixeiramente circular do seu posterior abaluartamento, poderíamos chegar á conclusión de que a forma da súa planta abaluartada respondeu non só á propia topografía da vila, senón tamén á persistencia doutros elementos anteriores.

Torre e muralla eran os elementos principais da fortificación medieval", mais a día de hoxe carecemos de datos que nos permitan afirmar que a muralla contaba con torreóns. Os mesmos estudosos sosteñen que "todo apunta a que en Verín existisen unha serie de torreóns localizados estratéxicamente en lugares de acceso á vila e, quizais, algunha trincheira, anque posiblemente éstas fosen posteriores aos torreóns, unha defensa escasa para os novos tempos que se achegaban, sobre todo unha vez iniciada a guerra con Portugal no ano 1640."

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	I-1; I-2	POUCO ALTERADO	MIXTA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:

- Blanco Rotea, R: Memoria da escavación na rúa Elle nº 14. Santiago de Compostela. 2005
- Dasairas Balsa, X: Crónicas rexiomontanas. O territorio e a historia na comarca de Monterrei. Vigo (?). 1999
- Taboada Chivite, X: Verín y sus murallas. Boletín da CPMHAO. T XVII; pax 69. Ourense. 1951

ELEMENTOS A PROTEXER

INSCRICIÓNS

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

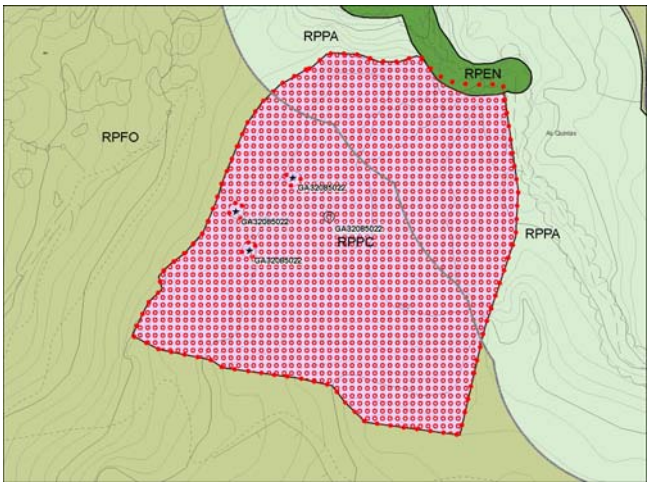
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	CASTROS	02/B-4	X_022

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Castro da Baixada de San Xosé	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Cabreiroá**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Castrexo	632303-4642047	**GA32085022**

DESCRICIÓN:

O xacemento localízase nunha grande cubeta refundida na ladeira dun monte entre rochedos que lle proporcionan unhas extraordinarias defensas naturais. O reduto é unha obra enteiramente natural, que só esixe a construción de defensas antrópicas nun dos seus catro flancos, o SW. Ao N, o cavorco polo que transcorre o regato -coñecido co revelador nome de Pozo do Demo-, impide o acceso; ao N e E aparece defendido por un entremural rochoso inexpugnable. Ao W por unha vertente de escarpe rápido. En contraste o S, de máis feble protección natural, debía ser obxecto de particular atención defensiva. Desde o alto do lenzo W existe un amplo dominio visual da subida do val.
Ao E do xacemento ábrese unha extensa braña regada polo Regato das Quintas que ofrece unhas óptimas condicións agrarias.
Pola ladeira W ascende un camiño antigo e na cimeira hai unha porta de entrada ao castro, cortado a pico nun gran penedo.
As dimensións do xacemento, que adopta unha marcada forma elíptica, presenta un marcado desenvolvemento en sentido SW-NE que alcanza os 265 m. Pola contra, a anchura máxima non supera os 70 m. As dúas depresións localizadas entre os outeiros serían, xa que logo, as plataformas idóneas para localizar o asentamento.
No sector W do xacemento, na ladeira de poñente do outeiro de maior altura (572 msnm), localízanse tres grupos de petróglifos simples formados por cazoletas e muíños barquiformes.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	NON SE APRECIA	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Unha lenda recollida na zona fala dun tesouro escondido baixo unha pena encantada, a pena que soe a oco contén as moedas de ouro que está agochadas no castro.
Bibliografía: Nieves Amado Rolán, Cristina Varela Barrios e Isabel González Vázquez. 1993 (inédito).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

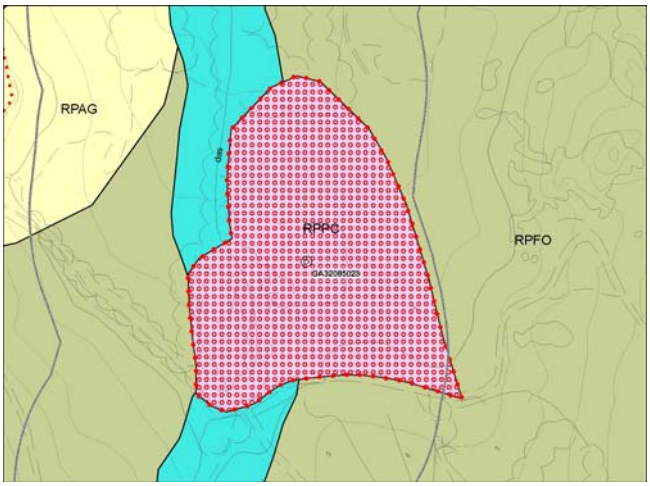
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	CASTROS	**02/B-4**	**X_023**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Igrexa dos Mouros / Bouzadoiro	**CABREIROÁ**	**Cabreiroá**	**Balneario**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	631815-4642118	**GA32085023**

DESCRICIÓN:

Estamos diante dun asentamento de forma sensiblemente cadrada (43 x 38 m = 1700 m2), con apariencia de pequeno campamento romano, na nosa opinión, unha tipoloxía moi similar á que presenta o xacemento das Muradellas (GA32085015). Atópase nun terreo case chan no que sobresae un lombo de terra de planta case cadrada no que o cinto mural é hoxe apenas un terraplén de entre 1,5 e 2 m. de altura. Polo W corre o regato Bouzadoiro ou das Canteiras, e polo E o Regato do Val de Coellos.

Non se advirten as catro portas terminais canónicas propias dos campamentos (cardo e documano), o que descartaría esta tipoloxía. En vista da súa tipoloxía e patrón de localización, quizais esteamos diante do que R. Hinsley (1989) denominou "vila compounds" (literalmente "vilas compostas") en alusión á súa diversa funcionalidade: ocio e descanso, produción agro-gandeira, etc... Non en van, en opinión de Dasairas Valsa (1999:51) fala dunha "(vila) Capriolana", antecedente directo do topónimo Cabreiroá que podería ter dado nome á parroquia.

Do xacemento orixinal queda unha entrada na muralla N, pero puido ser aberta na década de 1980, con motivo da construción dunha cañería para o Balneario de Cabreiroá.

A construción posta ao descuberto nas escavacións realizadas por Taboada Chivite –aínda visible en 1991- asentábase no xabre e tiña paredes de dobre aparello irregular; o perpiaño aparecía asentado en seco. A anchura total da parede era de 0,65 m. Documentouse tamén unha escaleira de tres chanzos que permitía chegar ao piso na parede W. No punto medio dos dous lados maiores había dúas grandes pedras cúbicas (bases de columna?), unha presentaba un lixeiro refundimento como para asentar o fuste. O chan era plano, formado polo nivel natural granítico. Abondaban os restos de loseta de pizarra, produto dos derrubes.

A altura actual da fábrica é de 0,75 m. Os restos materiais máis representativos son os grosos tixolos "testae" utilizados como material de construción.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:

- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).
- Taboada Chivite, X (1950): Exploraciones en los castros de Cabreiroá. C.E.G. T. V, fasc. 17.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

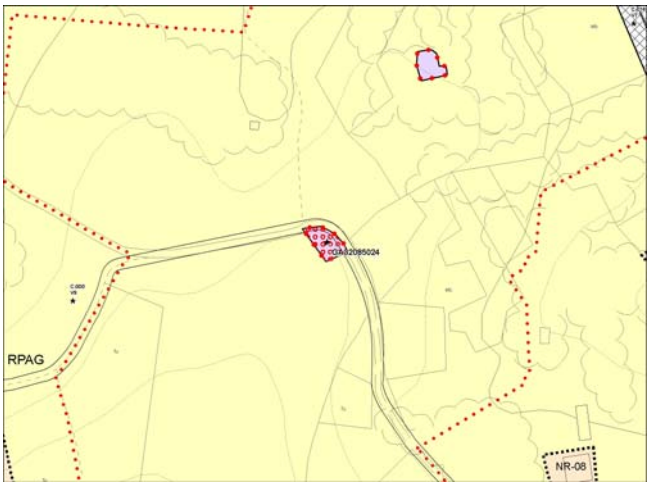
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	PETRÓGLIFOS	02/B-2	X_024

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Peneda da Moreiriña / Peneda de Santiago	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**As Moreiriñas; A Cruz Vella**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Indeterminada	631472-4644664	**GA32085024**

DESCRICIÓN:

Grande peneda granítica (núcleo de 9 x 6,5 m; e superficie de 4 x 3 m medidos en sentido NW-SE), hoxe moi reducida polo labor dos canteiros, que presenta unha inclinación ao E, sector no que se concentran os gravados, formando cinco insculturas de ferradura de grande tamaño cunha rama sensiblemente longa e colocadas todas en liña en dirección S. Perdeuse un dos signos (un escutiforme?), xa que a pedra foi mutilada para o seu aproveitamento. Os petróglifos teñen un diámetro que vai dos 54 aos 38 cm, presentando un suco claro e profundo (anchura de entre 13 e 9,5 cm e fondo de entre 1 e 3 cm). No sector N da aliñación de ferraduras localízase un burato de 9 cm de fondo e un diámtro de 6,5 cm.
A laxe soporte e, sobre todo, o camiño, serven para delimitar os lugares de A Cruz Vella (nome que reciben os terreos situados ao S-SW) e As Moreiriñas (nome dos terreos localizados ao N e NE). Nesta última paraxe, a 100 m ao NE da Peneda de Santiago, localízase o Petróglifo das Moreiriñas.
Os veciños aseguran que o cabalo de Santiago pegou aquí un chimpo, de aí as súas ferraduras marcadas na pedra, procedente de Cabreiroá, onde habería outros gravados semellantes.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	LOCAL	I-1; I-2	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).
- Taboada Chivite,J.- (1946): Insculturas de herradura en la comarca del Támega. Boletín de la Comisión Provincial de Monumentos de Orense, XV, nº3. Orense, 1946.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

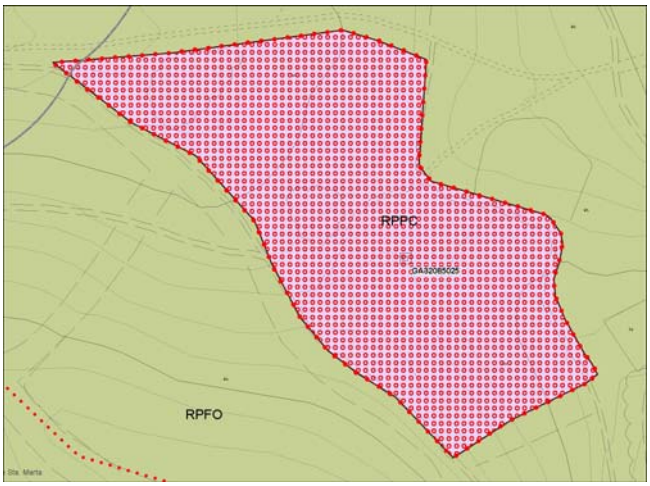
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	ASENTAMENTOS	02/B-2	X_025

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Xacemento de Santa Marta	**QUEIRUGÁS**	**Queirugás**	**Santa Marta**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	633480-4645814	**GA32085025**

DESCRICIÓN:

Estamos diante dun asentamento tipo "villa" do que aínda se conservaban restos de edificación hai poucas décadas, segundo deducimos do que testemuñaron os veciños da parroquia de Queirugás a principios da década de 1990.
Na prospección realizada en 1991 atopáronse en superficie fragmentos de tégulas e anacos de cerámica común romana. Non se puido facer unha exploración a fondo debido ao tupido da vexetación (toxos, uces e silveiras).
No mesmo lugar, tamén segundo os veciños, existiu unha capela, probablemente medieval, aínda que en Queirugás venérase a San Bartolomeu, e non a Santa Marta.
Poderíase falar, xa que logo, de dous niveis de ocupación, un romano e outro medieval.
O camiño que o cruza o xacemento procedente da N-525 en dirección NE-SW recibe o nome de "O Carroucho do Atallo de Santa Marta".
Os veciños aseguran que neste lugar estaba localizado o "pueblo" de Queirugás (hoxe situado 1,25 km ao NW) antes de ser trasladado á localización actual. Don Francisco Rodríguez Losada, de 85 anos, contounos que aquí en Sta Marta estaba o antigo pueblo de Queirugás, pero que foi trasladado porque había moita formiga e lle comían os ollos ao nenos. O mesmo veciño contounos que aquí había "restos coma de caserós", pero que el nunca vira alí restos de tellas.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	NON SE APRECIA	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).
- Dasairas Valsa. X. (1999): Crónicas Rexiomontanas: Territorio e História na Comarca de Monterrei. Autoedición. Mancomunidade de concellos da comarca de Monterrei. Vigo

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

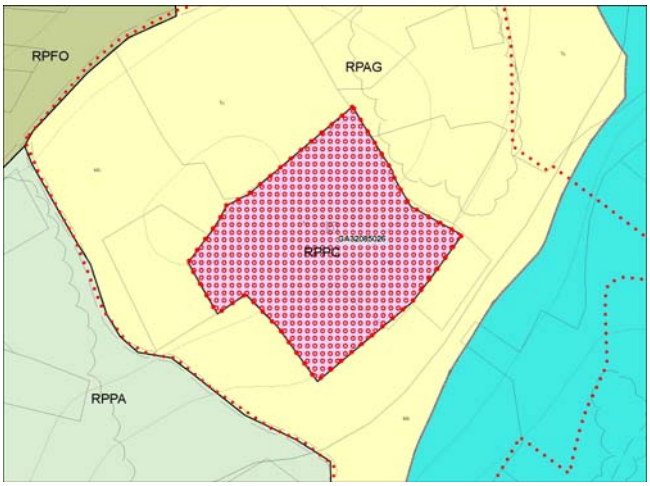
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	NECRÓPOLES	**02/B-2**	**X_026**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Necrópole da Carballeda	**QUEIRUGÁS**	**Queirugás**	**Queirugás**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Indeterminada	631999-4646490	**GA32085026**

DESCRICIÓN:

No lugar coñecido como A Carballeda, na finca que é propiedade de D. Francisco Rodríguez Losada, apareceron sete ou oito sepulcros. Segundo o propietario, que foi entrevistado polos prospectores en 1991 e 2011, os sepulcros estaban feitos de tixolo macizo, e a tapadeira estaba realizada por laxas de pizarra, sen outro tipo de materiais asociados ás tumbas. As sepulturas quedaron ao descuberto ao converter o labradío en viñedo. No momento de levar a cabo as gabias, os donos da finca destruíron as sepulturas e limparon o terreo de tixolos e laxas.
O señor Francisco comenta que se plantou a viña tendo el 6 anos, (vai cumprir agora 85); el naceu no 1926, polo tanto a descuberta tivo lugar no 1932. Cóntanos que os veciños dicían que aquí, na Carballeda, estaba o antigo cemiterio da Rasela e de Queirugás. Afirma que el só viu un dos sepulcros, e non cando plantaron a viña, senón despois ao abrir un suco para acondicionala.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	ASENTAMENTOS	O4/E-11	X_028

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Xacemento de Pazos	**PAZOS**	**Pazos**	**Pazos**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	628315-4644574	**GA32085028**

DESCRICIÓN:

Segundo Taboada Chivite, no actual pobo de Pazos estaba asentada unha vila romana, recollendo como achados abondosos muíños de man romanos, tégula e anacos de cerámica da mesma filiación cultural. Rodríguez Colmenero recolle como miliarios dous bloques de granito cilíndricos, moi alterados pola erosión, que atopou na estrada que une Pazos con Albarellos.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	NON SE APRECIA	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI PAZOS

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N. Varela Barrios, C. e González Vázquez, I.: (1991) Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).
- Rodríguez Colmenero, A; Ferrer Sierra, S. e Álvarez Asorey, R.D (2004): Miliarios e outras inscricións viarias romanas do Noroeste hispánico (conventos bracarense, lucense e asturicense). Santiago de Compostela. Ed. Consello da Cultura Galega, Sección de Patrimonio Histórico.
- Taboada Chivite, J. (1947), "Monterrey: resumen histórico y arqueológico", Boletín del Museo Arqueológico Provincial de Ourense, Nº 3 (1947), pp. 27-43.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

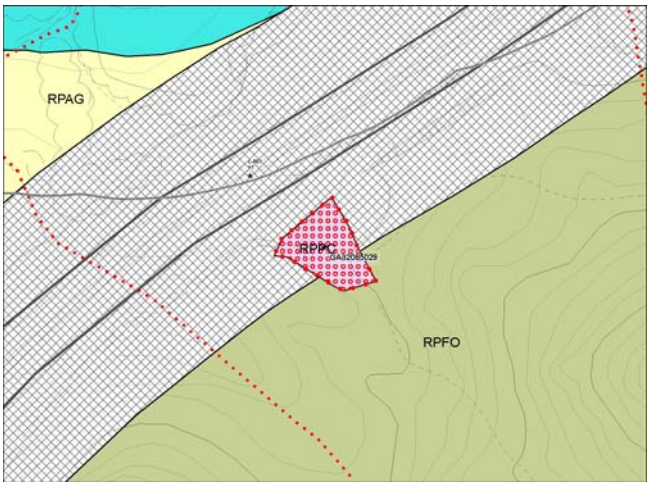
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	PETRÓGLIFOS	02/B-3	X_029

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Petróglifo da Fraga dos Lobos	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**Carregás / Regato dos Lobos; Fraga d**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Indeterminada	632417-4643562	**GA32085029**

DESCRICIÓN:

O xacemento atópase situado ao lado dunha pequena cubeta, á esquerda, nunha rocha granítica chan de 8,90 m x 4,90 m. Componse de dúas rochas separadas por unha fractura. A situada máis ao N ten seis (6) cazoletas pequenas -de entre 10-11 cm de diámetro- e catro (4) grandes. A maior destas parece debida á erosión natural e mide 52 cm de diámetro na parte máis ancha e 46 cm na máis estreita; aparece unida a outra máis pequena (22 cm de diámetro) por unha especie de pequena canle que continúa aínda uns 30 cm máis por baixo da cazoleta máis pequena.
As cazoletas non son equidistantes.
A outra rocha situada máis cara o S presenta dúas (2) cazoletas unidas entre si, das que arrinca un suco rocha abaixo. Non temos a seguridade de que estas dúas cazoletas formen parte do conxunto, xa que temos a dúbida de que poideron ser provocadas por traballos de canteira.
Os petróglifos claramente identificados (rocha N) están orientados en sentido E-W; os da rocha situada máis ao S -non tan claros- en sentido N-S.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	LOCAL	I-1; I-2	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N. Varela Barrios, C. e González Vázquez, I.: (1991) Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

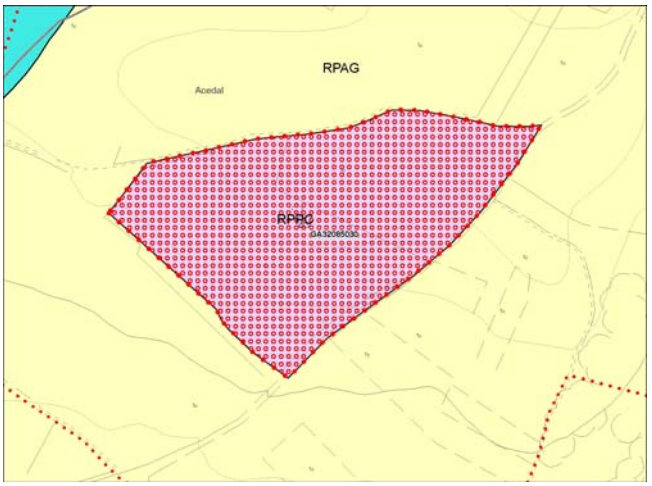
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	INDETERMINADOS	**02/B-3**	**X_030**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Xacemento de O Telleiro	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**O Telleiro**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Medieval	631494-4643331	**GA32085030**

DESCRICIÓN:

Xacemento situado nun lombeiro que presenta vexetación de monte baixo, aínda que en parte prantado de viñedo. No máis alto do lombo levántase unha caseta das viñas de dúas alturas labrada en granito.

Quizais esteamos diante dun xacemento medieval xa que, durante a prospección levada a cabo en 1991, foron atopados en superficie numerosos fragmentos de cerámica común datable neste período, así como unha basa de columna adosada de granito entón arrimada a unha parede da caseta, e que hoxe está desaparecida. Aparecen tamén numerosos fragmentos de tella curva, algúns fragmentos de tixolo macizo e pequenos fragmentos de vidro moi fino e de diversas cores. Tendo en conta os fragmentos de tixolo que aparecen, o xacemento podería remontarse a época romana, se ben sería necesario un estudo máis pormenorizado dos materiais.

Debido á ausencia de restos de estruturas en superficie e da mestura de materiais non se pode determinar con exactitude a súa cronoloxía, podendo remontarse o rexistro arqueolóxico desde época romana ata a Idade Media.

Dasairas Valsa (1999:58) cita un documento medieval datado en 950 no que se fala de Vila Fredamundi, en alusión ao seu posuídor, e que, na súa opinión, estaría situada entre Cabreiroá e Ábedes.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	NON SE APRECIA	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:

- Amado Rolán, N. Varela Barrios, C. e González Vázquez, I.: (1991) Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).
- Dasairas Valsa. X. (1999): Crónicas Rexiomontanas: Territorio e História na Comarca de Monterrei. Autoedición. Mancomunidade de concellos da comarca de Monterrei. Vigo

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

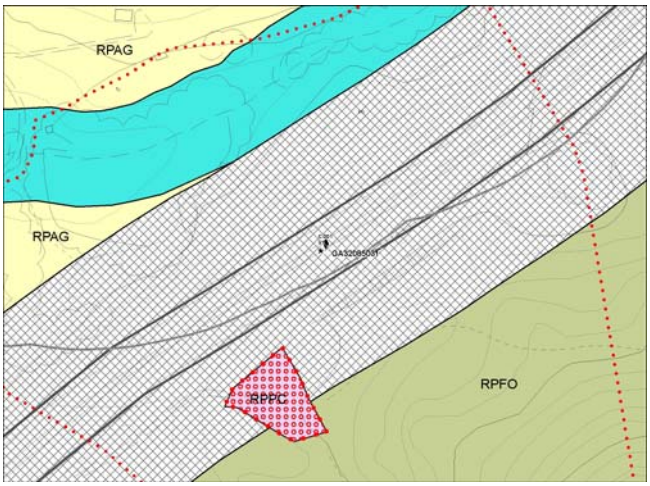
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	ASENTAMENTOS	02/B-3	X_031

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Xacemento da Fraga dos Lobos	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**A Fraga dos Lobos**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Calcolítico	632410-4643652	**GA32085031**

DESCRICIÓN:

Este xacemento, destruído con motivo das obras da autovía A-52 en , concrétase nunha serie de concentracións de material que, pola súa posición sobre unha forma topográfica concreta (unha ruptura de pendente cóncava dun escarpe) podemos encadralo dentro do que se vén denominando área de acumulación. Este tipo de xacememento constitúe a figura característica dos poboados da Idade do Bronce galegos, podéndose atopar neles ocupacións que van desde finais do III Milenio até finais do II Milenio.
A tipoloxía dos materiais aparecidos é variada, pero podemos concretar algunhas notas características. No que respecta ás formas recuperáronse bordes de labios redondeados con formas de vaso ou de cacharros tipo Taraio e outra variante de labios planos e morfoloxía troncocónica, con forma de cunca ou de vaso. Os colos posúen unha curvatura cóncava moi suave e as panzas son xeralmente de paredes case rectas ou cunha convexidade pouco acusada, respondendo a recipientes máis altos que anchos (a excepción das cuncas). Os fondos localizados son planos e as asas son, maiormente, de sección plana.
En canto ás decoracións resulta relevante a presenza de fragmentos de tradición campaniforme. Outra das notas características é a presenza de cordóns que se observan tanto como reforzos dos bordes e colos, como nas panzas ou ombreiros. Así mesmo resulta relevante a presenza de ungulacións nestes cordóns. Tamén hai decoracións a base de pezóns ou mamelóns de perfís redondeados.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	MOI MALO	MIXTA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN INFRAESTRUTURAS

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Méndez Fernández, F. e Martínez López, Mª.C.: (1998) Ficha do Inventario Xeral de Galicia. Verín (Ourense).
- Prieto Martínez, P., Martínez Cortizas, A., Lantes Suarez, O. & Gil Agra, D.: Estudio de la ceramica del yacimiento de fosas de Fraga do Zorro. Congresso Transfronteiriço de Arqueología: "Un Patrimonio sen Fronteiras". Actas del Congreso (en prensa). Montealegre (Portugal). 3-5 de Octubre de 2008.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

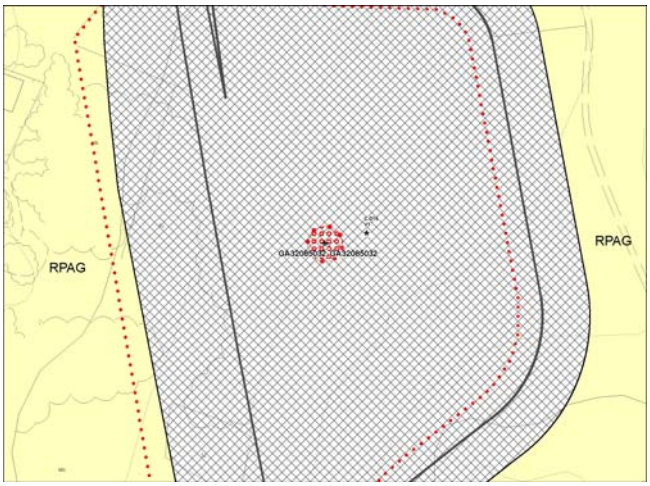
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	PETRÓGLIFOS	02/B-7	X_032

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Petróglifos do Vigode	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**O Vigode**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Indeterminada	631252-4632233	**GA32085032**

DESCRICIÓN:

O petróglifo descuberto durante o control e seguimento das obras de construción da Autovía Verín-Fronteira Portuguesa, xunto con outros (Morchón Viñas 2008).
Localízanse sobre dous afloramentos contiguos situados nunha zona de ladeira que limita polo E a chaira aluvial do Támega. Ambos son de granito de grao medio con diaclasas verticais e horizontais orientadas N-S.
O primeiro deles ten forma de ril, mide 7m de longo e 4'5m de anchura e oriéntase de SW a NE. Na súa superficie localízanse varias pías de entre 40 e 120cm de anchura, con cadanseu canle de desaugue, tal vez de orixe natural. Motivos claramente antrópicos son outros 29, concentrados no sector SW da rocha. Son 27 coviñas simples, unha con radio e un semicírculo (tipo ferradura). Tamén se identificou unha cuña de canteiro, froito de actividades extractivas tradicionais.
O segundo afloramento está a 6m do anterior, con forma alongada, de 9'5m de longo e 2'8m de ancho, cunha orientación SW-NE. Na súa superficie distínguense, no sector SW, unha coviña e, xunto desta, un círculo incompleto (tipo ferradura) con coviña central e radio; no sector NE ten outra coviña.
Os afloramentos non foron alterados polas obras da autovía, non así o seu entorno inmediato, rofundamente modificado co trazado desta e coa explanación para a futura área de servizo.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	LOCAL	I-1; I-2	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- César Vila, M. (2008): Sondaxes arqueolóxicas valorativas no contorno inmediato dos petróglifos de O Vigode (Verín , Ourense). Informe-Memoria vinculado ao Proxecto de construción da nova estrada N-532. Autovía Verín-Fronteira Portuguesa. Tramo Verín-Feces de Abaixo (Ourense).
- Morchón Viñas, J. (2008): Control y seguimiento arqueológico del proyecto de construcción de la nueva carretera N-532, Autovía de Verín-Frontera Portuguesa, Tramo: Verín-Feces de Abaixo (Verín, Ourense)

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

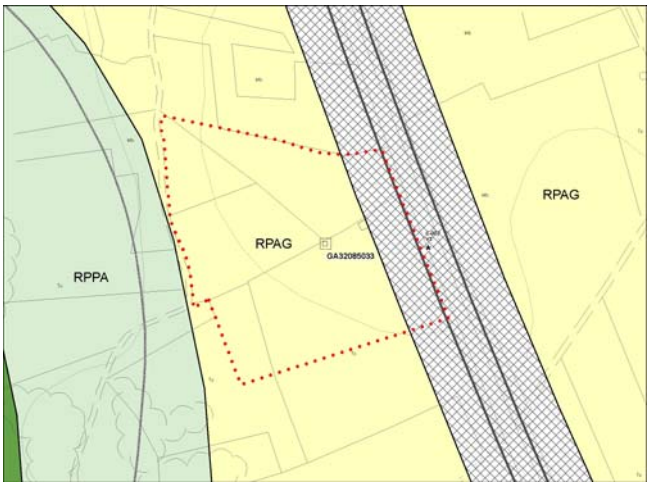
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	PETRÓGLIFOS	02/B-7	X_033

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Xacemento do Río	**MANDÍN**	**Mandín**	**O Río / A Caseta do Iglesias; A Carrete**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	630735-4633456	**GA32085033**

DESCRICIÓN:

Xacemento coñecido cos nomes de O Río / A Viña da Carretera, A Zapateira ou A Caseta do Iglesias (en alusión a unha caseta das viñas de planta terrea e forma rectangular que é propiedade dun veciño que posúe ese apelido).
Situado a 200 m ao E do río Támega e inmediato á estrada N-532, o xacemento romano de O Río correspóndese, ben co dunha villa rústica, ben cun espazo dedicado á explotación de recursos primarios (probablemente viño), ben dun lugar funerario, mais en calquera caso datable en época romana. A localización deste xacemento romano explícase, sen dúbida, pola súa situación estratéxica, nas proximidades do río e á beira dunha depresión orográfica que permite a traza da Vía Aquae Flaviae-Lucus Auguti, da que non coñecemos restos na actualidade, mais que sen dúbida articulou este territorio en sentido N-S.
O xacemento saíu a luz con motivo da recente destrución dunha vedación de cachotaría de 90 m de lonxitude que dividía dúas propiedades en sentido NE-SW. No corte ao que deu lugar o derrube do muro levado a cabo recentemente (duns 2 m de anchura), aparecen numerosos fragmentos de tégula (con e sen pestana) que non foi recollida. Tampouco recollimos o fragmento dunha asa pertencente a un recipiente tipo xerra (quizais parte dun enxoval funerario) que presenta a caracterización (modelado, tipo de barro e de cocción, etc...) propia da cerámica común romana. A cor desta agarradoira é ocre alaranxado, e a súa forma non é cilíndrica, senón aplastada, como é habitual na cerámica común de Roma (Alarcão, 1975; Vegas, 1973).

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	NON SE APRECIA	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN AGROPECUARIA

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Inédito

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

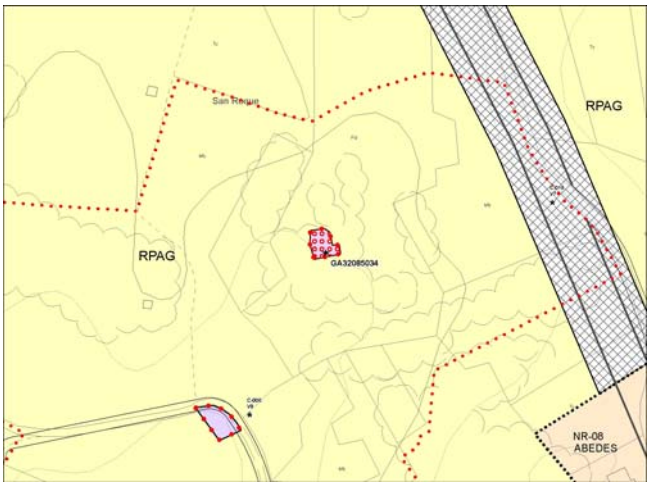
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	PETRÓGLIFOS	02/B-2	X_034

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Petróglifo das Moreiriñas	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**As Moreiriñas**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Indeterminada	631511-4644755	**GA32085034**

DESCRICIÓN:

A peneda na que se sitúan os gravados é de superficie chaira e pouco destacado en altura, sobretodo cara o lameiro dende o que se accede e que limita polo SW. Trátase dunha peneda cunhas dimensións actuais de 5x8m, ás que hai que sumar outros 6x5m cara o SE, formando unha especie de chanzo inferior. A creación deste chanzo débese á ter sido obxecto, a peneda, de actividades de cantaría tradicional, cuxos restos aínda se atopan esparexidos ao carón do núcleo de extracción.
O gravado compóñeno dúas coviñas de 8 e 15cm de diámetro e 5 e 10cm de fondura, respectivamente, unidas por unha canle lixeiramente serpenteante de 55cm de longo, 5cm de anchura e 5cm de fondo. No centro da coviña grande praticouse outra coviña máis pequena e concéntrica. Alíñase o conxunto de NE a SW.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	I-1; I-2	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Rúa Martínez, B. (2007): "Guía arqueolóxica do Alto Támega", Verín, p.30.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

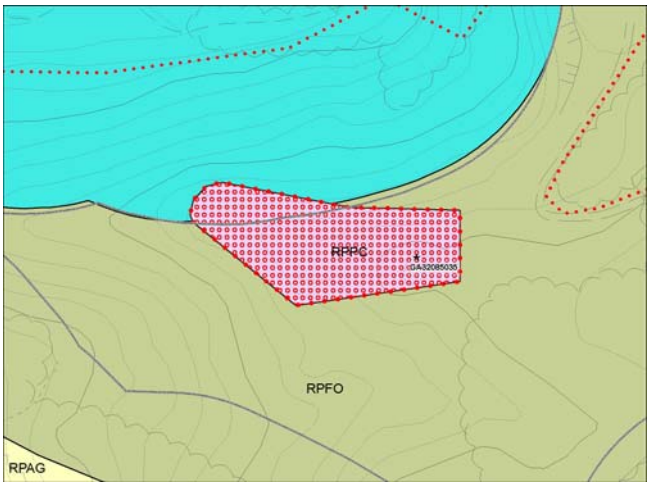
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	PETRÓGLIFOS	02/B-2	X_035

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Petróglifos do Covato	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**Tamagos**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Medieval	632849-4644772	**GA32085035**

DESCRICIÓN:

Trátase dun afloramento granítico de forma redondeada, pero escachado por varios sectores, obxecto de actividade extractiva tradicional. Nun dos cachotes soltos, de 100x60cm consérvanse cinco coviñas aliñadas no lado longo, de entre 3 e 5cm de diámetro e 1cm de fondura media. O último deles presenta dous sucos laterais duns 2cm de longo, tamén coa mesma aliñación. Noutros cachotes soltos inmediatos vense tamén outras coviñas e pías de pequeno tamaño.
Seguindo 50m polo alto do outeiro, cara o W, vese un segundo afloramento, moi destacado e cun amplo dominio visual sobre o val. Nunha das rochas baixas máis á esquerda (S), vese unha coviña xunto cunha pía, de 10 e 20cm de diámetro e unha fondura de 5 e 10m, respectivamente. A 10m cara o primeiro afloramento, lixeiramente desprazada ao S, outra rocha plana mostra un suco de uns 3cm de anchura e outro tanto de fondura, de sección en "V" e case 1m de lonxitude. Recorda este suco os rexistrados por información oral noutros puntos da comarca, que marcan limites de coutos ou xurisdicións.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	I-1; I-2	MALO	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:	Plano Ordenación (Folla):
RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO	Único

OBSERVACIÓNS:

Recoméndase o control arqueolóxico de calquera obra que se realice dentro da área de cautela do xacemento ante a posible aparición de restos materiais ou estructuras ao producirse movemento de terras.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

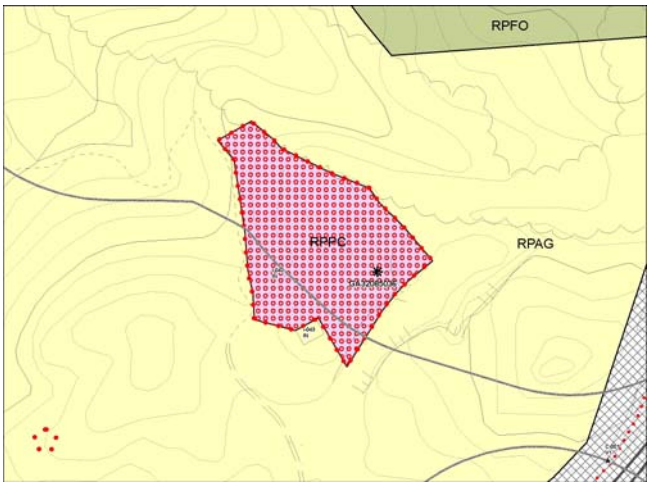
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	COVAS	O3/G-9	X_036

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Cova e pías de Felgoso	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**Felgoso**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Indeterminada	632777-4644473	**GA32085036**

DESCRICIÓN:

A referencia a este lugar vennos por dous elementos apenas separados 30m.
No outeiro que alberga o depósito de auga de Ábedes, mesmo detrás deste, sobresae lixeiramente entre a densidade do mato de toxo e xesta un afloramento granítico de superficie plana e pouco elevado. Todo el está cortado debido a abundante actividade canteira tradicional á que se viu sometida todo este sector do val, disque de canda construcción do Castelo de Monterrei. No medio dunha das penedas localízase unha pía rectangular, ou bañeira, moi ben escuadrada e cos catro lados pechados. Mide 125x100m de lado, cun fondo mínimo de 10cm e máximo de 35cm, difícil de determinar xa que está totalmente atoada de vexetación. Noutra rocha próxima localízase outra pía semellante, aínda que aberta por un dos catro lados.
O outeiro foi obxecto dun grande desterro no sector SE, de candas obras da autoestrada, deixando unha pista aberta entre dous altos noiros. No noiro N, que é o que coincide co outeiro que aloxa as pías, consérvase, a media altura, un muro de contención de cachotaría que marca o nivel de chan previo ao desterro descrito. Sobre o nivel deste, algo máis adiante e na parede superior ábrese unha cova de boca redondeada, escavada no sábrego. Foinos imposible comproba a súa fondura e dimensións debido aos últimos desprendementos de terra se ben, por referencia de D. Bruno Rúa Martínez, sabemos que interiormente define un seno pseudo-esférico de 1'5m de diámetro aproximado. As fotos do ano 2007 que nos proporcionou o propio Rúa Martínez mostran unha especie de "cartela" superior, conservada só na súa esquina dereita, cunha superficie plana dianteira na que aparecía gravado unha especie de serpentiforme ou unha letra de trazos sinuosos. Esta "cartela" conservaba unha pátina sobre o sábrego que a facía, presumiblemente, antiga. Non sabemos se esta pátina se conserva tamén dentro da cova, ou se foi re-escavada con posterioridade.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	POUCO ALTERADO	COMUNAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Rúa Martínez, B. (2007): "Guía arqueolóxica do Alto Támega", Verín, p.101.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

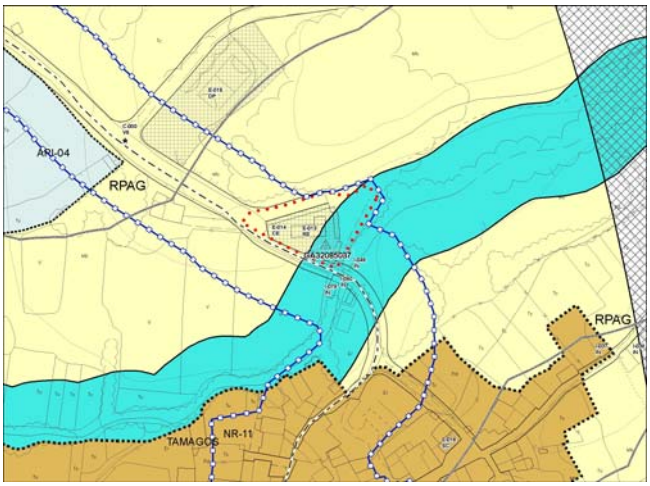
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	NECRÓPOLES	O3/D-18	X_037

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Igrexa parroquial de Tamagos	**TAMAGOS**	**Tamagos**	**Tamagos**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Medieval	630578-4639842	**GA32085037**

DESCRICIÓN:

A Igrexa de Sta María de Tamagos ten unha orixe claramente medieval. Por iso, malia non coñecermos datos que permitan constatar o achado de materiais (nomeadamente sepulcros) correspondentes a unha necrópole, sabemos que ao longo da Idade Media a norma de inhumación de cadáveres avoga por soterrar os corpos no interior do templo (que copan as familias con máis recursos económicos) e no adro parroquial, isto é, no contorno inmediato do templo, tamén coñecido como O Sagrado.
Ao igual que acontece co templo parroquial de Queizás, de indubidable raigame románica, isto xustifica a alta administrativa deste xacemento como necrópole medieval.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	NON SE APRECIA	PARROQUIAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN AUGAS

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Inédito

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

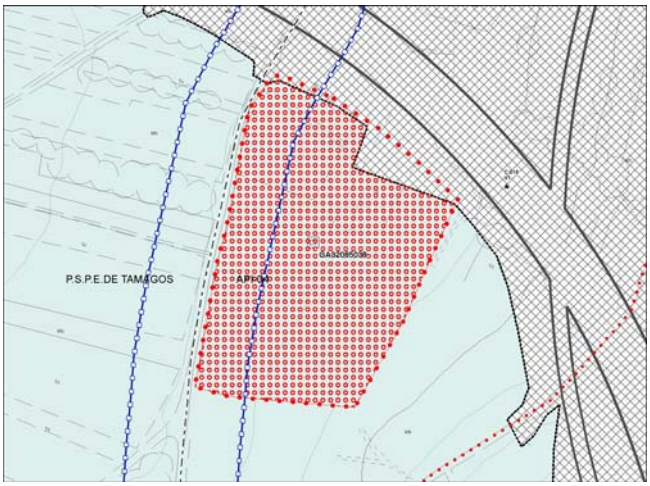
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	ASENTAMENTOS	02/B-4	X_038

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Xacemento romano do Padrón	**TAMAGOS**	**Tamagos**	**O Padrón**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	630040-4641155	**GA32085038**

DESCRICIÓN:

Xacemento romano en chaira, descoñecendo función e caracteríticas xerais, debido á parcialidade dos resultados obtidos nas sondaxes valorativas realizadas.
Antes das sondaxes xa se detectaba material romano en superficie, motivo polo que foron plantexadas aquelas como cautela ante a contrución do futuro Parque Empresarial de Tamagos.
Realizáronse oito sondaxes de dimensións variables, nun total de 68m2 (Nodar Nodar 2010), con resultados positivos en tres de elas (sondaxes 2, 3 e 4).
Na sondaxe 2 localizouse un muriño con orientación N-S, composto por cachotes de xisto e algún de granito, trabados a óso, sen morteiro, conservado practicamente só ao nivel da cimentación. Relacionado con el detectáronse tamén niveis de derrube a base de tégulas, ímbrices e cachotería lítica.
Na sondaxe 3 localizouse un pavimento amarelado moi duro, con restos de carbón, además dun nivel de derrube de pedra e tégula.
Na sondaxe 4, además dun posible pavimento conservado parcialmente, localizous un muriño de escasa entidade, apenas conservado nunha fiada, a base de cachotes graníticos de pequeno e mediano tamaño.
En canto ao material relacionado, además de gran cantidade de tégula e ímbrice, recuperáronse varios fragmentos cerámicos, de cronoloxía romana, entre eles algún anaco de Terra Sigillata, de paredes finas e de pratos engobados en vermello "estilo pompeiano".

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Arizaga Castro, A e Reboreda Carreira, A. (2008): "Prospección arqueolóxica, etnográfica e arquitectónica intensiva para a elaboración do proxecto sectorial do parque empresarial de Tamagos, Concello de Verín, Ourense".
- Nodar Nodar, C. (2010): "Informe valorativo das sondaxes arqueolóxicas e decapado da vexetación na área cautelada do futuro Parque Empresarial de Tamagos".

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

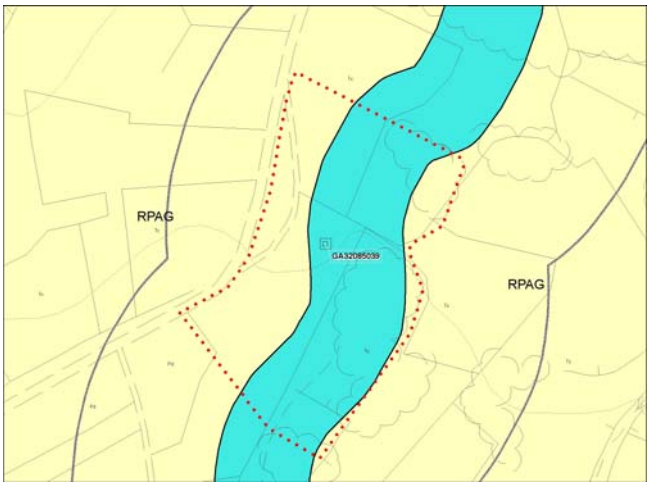
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	ASENTAMENTOS	O3/E-30	X_039

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Xacemento do Carregal / As Moreiriñas	**MANDÍN**	**Mandín**	**O Carregal; As Moreiriñas**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	631200-4633750	**GA32085039**

DESCRICIÓN:

Uns 600 ao SW do núcleo tradicional de Mandín localízase unha grande chan de orixe fluvial coñecida xenéricamente como O Carregal e, de forma puntual, como As Moreiriñas. O xacemento, que quedou á vista despois de que unha máquina alterase a traza dun camiño tradicional, deu luz sobre unha serie de materiais de construción romanos (fragmentos de tégulas maiormente) mais non estruturas.
O xacemento localízase sobre un lombo que sobresae entre 1 e 2 m. da cota media definida pola chan de natureza aluvial na que se atopa, xusto na ribeira do Regato das Vidueiras.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	NON SE APRECIA	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN AUGAS

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Inédito

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

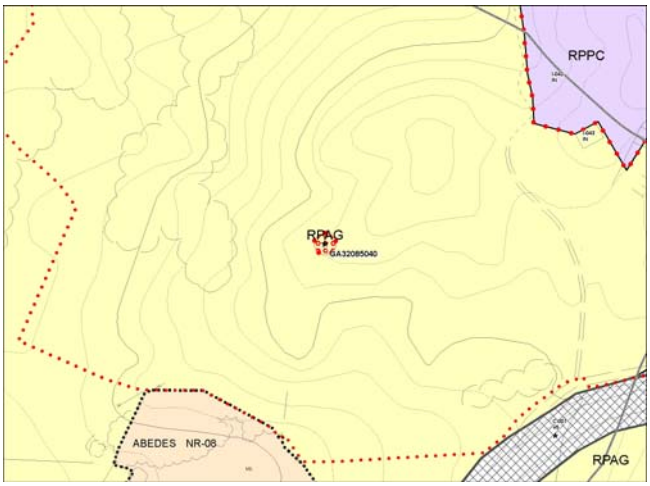
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
URBANÍSTICOS	PETRÓGLIFOS	**O3/G-9**	**X_040**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Gravado de Felgoso	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**Felgoso**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Indeterminada	632617-4644376	**GA32085040**

DESCRICIÓN:

O afloramento componse de dúas penedas alongadas de remate redondeado, unha de 1'80m de altura, á que se lle achega outra de 1m de altura aproximada, que alberga na súa cara superior o gravado. Consiste este nunha especie de "áncora invertida", composta por un "U" de curvas angulosas, coroado o trazo dereito, máis longo, cun semicírculo convexo que lle dá o aspecto de áncora. O motivo completo mide uns 15cm de alto e outro tanto de ancho.
Este tipo de gravado podería estar en relación con marcos que delimitaban os coutos ou xurisdiccións. Disque por toda esta parte do val de Verín foi de onde se extraeu a gran maioría das pedras para a construción do Castelo de Monterrei, e así o acreditan a grande cantidade de restos e marcas de cantairía tradicional por todos os montes e ladeiras desta volta do val. Non sería descabellado, entón, pensar nestas marcas, ben como marcas de propiedade, ben como indicadores dos mestres canteiros para zonas de traballo.
D. Bruno Rúa levounos a el.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	I-1; I-2	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Inédito

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

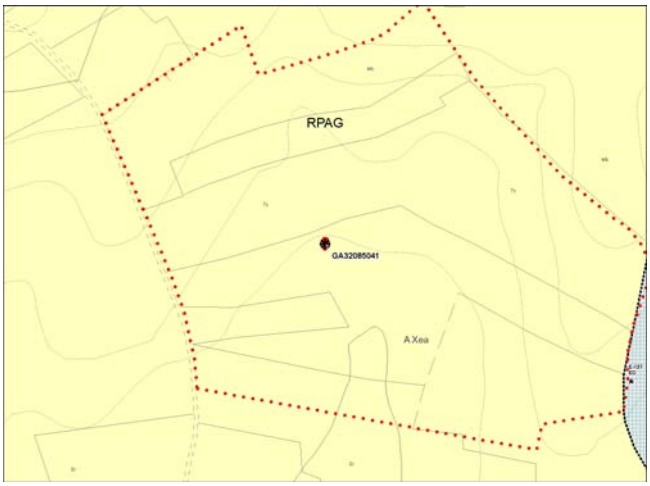
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	PETRÓGLIFOS	02/B-7	X_041

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Gravado da Xea	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Abaixo**	**A Xea**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Indeterminada	632759-4632486	**GA32085041**

DESCRICIÓN:

Trátase dun afloramento granítico bastante achairado e elevado apenas 1m, sendo apenas visible dende a pista dende o que se accede. Está hoxe redeado de xestas, dificultando aínda máis a súa visión. A rocha mide uns 7'7x5'7m nos eixes N-S e E-W respectivamente.
Na súa cara S, lixeiramente inclinada, presenta o gravado, consistente nun grande "R", de 54cm de alto e 27cm de ancho. Da barriga do mesmo parte, á dereita, un trazo oblícuo e cara abaixo, que puidera querer defini-la abreviatura, ou acrónimo, "RA", a pesares da ausencia do travesaño do "A". Completa este trazo unha anchura inferior de 47cm.
Os trazos son groso, de 3'5cm de ancho e 1'5cm de fondura.
Falounos del e levounos ata o lugar D. Bruno Rúa Martínez.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	BO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Inédito

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

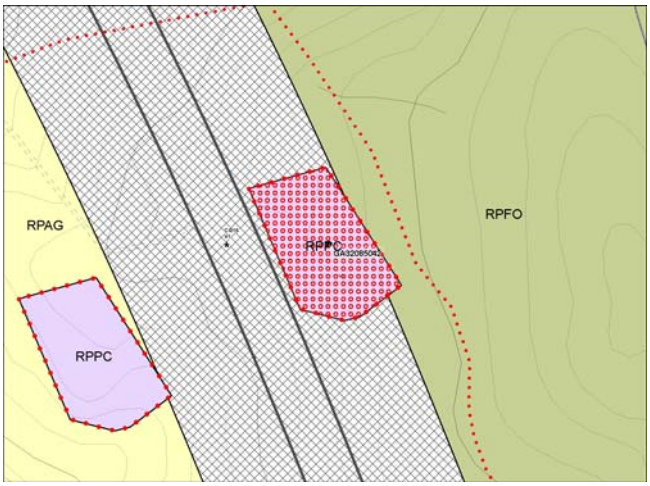
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	PETRÓGLIFOS	02/B-6	X_042

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Petróglifo da Peneda da Moura	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**A Peneda da Moura**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Indeterminada	630817-4635729	**GA32085042**

DESCRICIÓN:

Trátase de dous buratos elipsoidais xuntos, máis outro a uns tres metros ao N e unhas poucas coviñas moi preto. Taboada Chivite (1946) refírese a estes petróglifos como escutiformes. Esta pedra, segundo Rúa Martínez (2007) e outros investigadores, pertence ao roteiro lendario do cabalo de Santiago pola comarca, aínda que non se parece en nada a ningunha das outras pegadas, todas elas en forma de ferradura.

Estamos diante dun afloramento granítico de grandes dimensións que presenta forma rectangular no que son visibles varias diaclasas horizontais. Localízase no tramo intermedio da ladeira W do Outeiro da Touza do Valbón, e garda intervisibilidade co Castro do Outeiro da Cruz (GA32085011).

A superficie do afloramento presenta dous orificios elípticos moi próximos entre si -quizais de orixe natural- que ofrecen as seguintes dimensións:

a) Orificio 1: Lonxitude 40 cm; anchura máxima 17 cm; anchura mínima 12 cm; profundidade 50 cm.

a) Orificio 2: Lonxitude 24 cm; anchura 17 cm; profundidade 5 cm.

A maiores destas dúas pías localizáronse sobre o afloramento 6 coviñas ou cazoletas de menores dimensións de entre 5 e 10 cm de diámetro e unha fondura de 1 cm. Todas elas preséntanse distribuídas de xeito irregular sobre a rocha, resultándonos moi difícil dirimir a súa orixe antrópica ou natural.

Con motivo das obras de construción da autovía o penedo foi trasladado unha vintena de metros ao NE, de maneira que puidese ser conservado á beira da nova infraestrutura. No transcurso dos traballos de traslado o penedo fracturouse, o que provocou unha notable alteración e degradación do seu aspecto orixinal.

O xacemento localízase na ladeira dun outeiro a 465 msnm, xusto á beira dunha vía de servizo paralela á autovía.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	I-1; I-2	MOI MALO	PÚBLICA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:

- Morchón Viñas, J. (2008): Estudo histórico de la Vía de la Plata. Tramo Feces de Abaixo-Cabreiroá (Verín, Ourense).
- Taboada Chivite,J.- (1946): Insculturas de herradura en la comarca del Támega. Boletín de la Comisión Provincial de Monumentos de Orense, XV, nº3. Orense, 1946.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

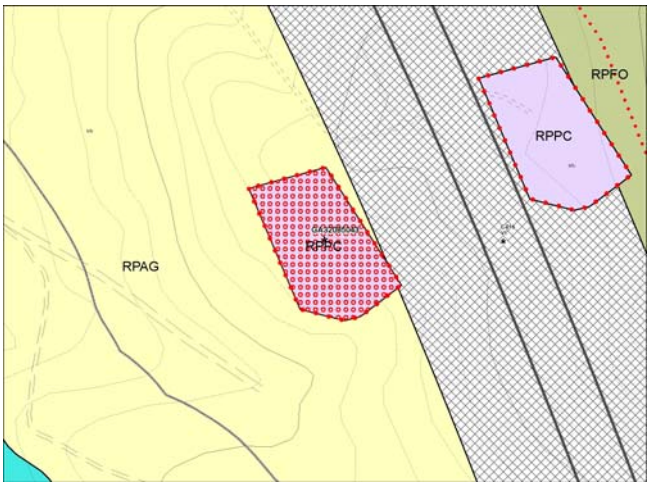
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	PETRÓGLIFOS	02/B-6	X_043

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Petróglifo da Fonte de Xancán	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**A Fonte de Xancán**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Medieval	630695-4635677	**GA32085043**

DESCRICIÓN:

Xacemento situado a media ladeira dun coto que acada os 440 msnm. O seu contorno está dedicado a monte baixo, sendo inmediato a un camiño de servizo peonil paralelo á nova autovía a Portugal.
Os gravados consisten nunha pía circular de entre 2-3 cm de fondura e 13 cm de diámetro. A 15 cm dela gravouse unha cazoleta de 4 cm de diámetro e unha profundidade de 2 cm. A uns 40 cm da coviña, unha cruz latina de 10 x 7 cm e suco en V de 1 cm de fondura.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	I-1; I-2	POUCO ALTERADO	PÚBLICA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Inédito

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

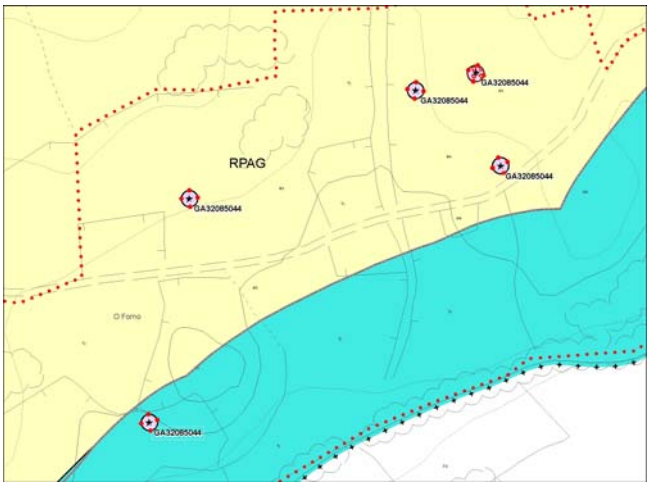
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	PETRÓGLIFOS	02/B-8	X_044

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Petróglifos da Lama Longa	**FECES DE BAIXO**	**Feces de Abaixo**	**A Lama Longa**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Indeterminada	631959-4630958	**GA32085044**

DESCRICIÓN:

Estamos diante dunha serie de petróglifos de ferraduras (en número de catro) mesturado cun pequeno círculo e varias coviñas de pequeno tamaño. Este último motivo localízase tamén, cando menos, en tres afloramentos máis, todos eles situados ao N da pista, en penedos do contorno que sobresaen claramente na paisaxe.
O batólito que serve de soporte ás pía de grande tamaño -localizado ao S da pista de xabre- coincide cun destacado afloramento granítico que presenta un amplo dominio visual sobre o val do Río Pequeno e as terras de labor que irriga.
Polo que respecta á rocha-soporte que acolle as ferraduras, o motivo máis singular do conxunto sen dúbida (a súa localización en coordenadas correspóndese coa que recolle a presente ficha no seu encabezamento), esta presenta unhas medidas de de 2'60 x 3m (NW-SE, NE-SW), 90cm de alto. Cortada por canteiros toda a parte NW, e con marcas de cuñas polo N, o afloramento –de granito rosado- fai as veces de divisoria de dúas parcelas, ao punto que aparece cruzada de E a W por un aramio de espiños.
Os gravados localízanse na parte S e SW do penedo.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	ESTATAL	I-1; I-2	POUCO ALTERADO	COMUNAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).
- Rúa Martínez, B (2007): Guía arqueolóxica do Támega. Verín

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

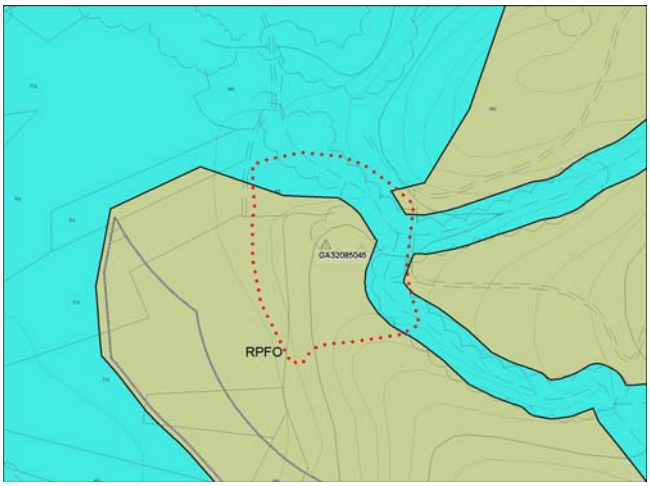
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	NECRÓPOLES	**O3/J-28**	**X_045**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Necrópole da Igrexa Vella	**FECES DE CIMA**	**Feces de Cima**	**A Igrexa Vella**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Medieval	634621-4634788	**GA32085045**

DESCRICIÓN:

En Galicia, o topónimo Igrexa Vella indica, con frecuencia, a localización das igrexas e cemiterios medievais –isto é, de estilo románico- que foron trasladados e reconstruídos ao longo da Idade Moderna, en plena febre contrarreformista.
A Igrexa Vella de Feces de Cima ocupa un pequeno lombo asocalcado (420 msnm) localizada 250 ao SE do núcleo tradicional que, hoxe en día se atopa cuberto de monte baixo e domina visualmente o val inmediato que escavan o río Pequeno e a Regata de Aleixo.
Os veciños aseguran que as pedras do antigo templo foron levadas á localización que ocupa o actual, situado no centro da aldea, aínda que ao cavar (os terreos, hoxe incultos, estaban dedicados a viña) seica aparecían ósos e pedras. Seica esta igrexa e cemiterio era común aos veciños de Feces de Cima e Vilarello da Cota, que naquela altura non tiñan igrexa propia. Efectivamente, a valga que ascende en sentido NE vai dar directamente a este núcleo tradicional, hoxe incluído no ámbito administrativo do concello de Vilardevós.
Xa que logo, poderíamos estar diante dun xacemento medieval que acollería os restos dunha necrópole e un lugar cultual, tipoloxías ambas que, ao longo da Idade Media, procuraban patróns locacionais coma este asocalcado que nos ocupa.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	NON SE APRECIA	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RUSTICO PROTECCIÓN FORESTAL

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N. Varela Barrios, C. e González Vázquez, I.: (1991) Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	MINAS	02/C-6	X_046

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Xacemento da Estañeira	**FECES DE CIMA**	**Feces de Cima**	**A Estañeira**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Contemporánea	634743-4636428	**GA32085046**

DESCRICIÓN:

Trátase dunha vella mina de wolfram hoxe empregada como depóstico de auga, simplemete coa construción dun muriño de bloques que tapa a boca, deixando unha chapa metálica como porta de control. A galería suponse de sección abovedada, de non máis de 1'5m de diámetro. A entrada da mesma defínese pola escavación lateral e frontal dos correspondentes noiros, ben escuadrados e de paredes inclinadas, quedando a boca da mina de fronte.

A galería escávase en liña recta baixo O Lombo Grande, disque cruzándose, sen chegar a conectar, coa mina da Xeria, aberta do outro lado do monte. No alto deste vese, inda hoxe, amoreamentos procedentes, ao parecer, de explotacións mineiras que tal vez estean máis en relación con anteriores explotacións estanníferas. O propio topónimo fálanos destes vellas explotacións.

Da galería parte unha canle polo lateral esquerdo do desterro practicado na ladeira, polo que debían evacuar a auga do interior. No exterior consérvase inda unha base circular de formigón, relacionada coa maquinaria alí instalada.

Na ladeira supirior, mesmo sobre a boca da mina, distínguese unha especie de camiño que ascende en zig-zag. Nel estaban os railes de servizo desta mina, que levan a un camiño superior e a unha antiga zona de amoreamento de mineral.

Na estrada pola que se accede, 120m antes da galería, na curva anterior e ao N do regato que descende ladeira abaixo, dique estaba a "caseta da mina", para almacenaxe do material. Esta estrada non existía no tempo de explotación da mina. O acceso á mesma realizábase polo vello camiño que transcorre á beira do Río Porto, polo que circulaban os carros de bois para o transporte.

O lavado do mineral realizábase ladeira abaixo, ao pé do río, onde inda se conserva o topónimo de "O Lavadeiro".

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	POUCO ALTERADO	COMUNAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Inédito

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	MINAS	02/B-5	X_047

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Minas das Regadas Longas	**MOURAZOS**	**Mourazos**	**Regadas Longas; Vilar de Cervos**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Contemporánea	633143-4638809	**GA32085047**

DESCRICIÓN:

Nos montes do entorno de Vilardecervos, entre os limites municipais de Verín e Vilardevós, consérvanse vestixios de ata 8 explotacións mineiras de wolfram e de estaño, de maior ou menor entidade, además de varias sondaxes para ver a potencialidade de certos puntos no contorno do Monte das Minas, logo non explotados e en relación coa procura de wolfram nos anos 30 do século XX.

Neste complexo das Regadas Longas vense as ruínas desa explotación modernizada. No alto, con acceso pola parte superior da ladeira, onde chaman Val da Cruz, sitúase a "tolba", unha plataforma para descarga directa dos camións que traían o mineral. Volcábano nuns grandes cribos, para logo ser machucado e lavado. A auga era traída tanto da Fonte das Regadas Longas, a uns 380m ao NE, como da Foca, a carón de Vilardecervos, a máis de 1.700m en liña recta.

Arredor das vellas instalacións e explanadas de traballo e tránsito de camións vense aínda en pé dúas torres de transformación eléctrica, tamén abandonadas.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	MALO	COMUNAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Inédito

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	MINAS	02/B-5	X_048

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Fonte das Regadas Longas	**MOURAZOS**	**Mourazos**	**As Regadas Longas**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Contemporánea	633293-4639163	**GA32085048**

DESCRICIÓN:

Trátase dunha vella mina de auga para abastecemento das canles de lavado do cercano complexo mineiro das Regadas Longas , a tan só 380 m ao SW. Hoxe emprégase para abastecemento do núcleo verinés de Tamagos , estando a boca tapada cun muro de bloques.
A galería non tiña máis de 1m de diámetro, escavada directamente na rocha. Na dianteira da mesma ábrese un corredor ao ar libre polo que se canalizaba a auga.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	POUCO ALTERADO	COMUNAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Inédito

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

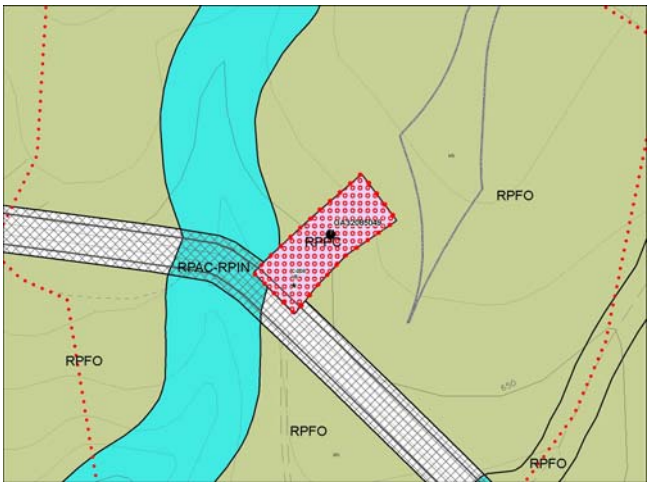
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	MINAS	02/B-4	X_049

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Mina dos Gaios	**MOURAZOS**	**Mourazos**	**Os Gaios**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Contemporánea	633137-4639887	**GA32085049**

DESCRICIÓN:

Trátase dunha vella mina de wolfram localizada nas proximidades da parroquia de Vilar de Cervos hoxe empregada como depóstico de auga, mesmo a carón da estrada OU-1009, no punto indicado na cartografía. A boca da mina está hoxe tapada cun muro de bloques, deixando sair a auga cara unha poza dianteira. O diámero da galería, de sección abovedada, non supera o 1'5m.
Segundo nos informaron consta só desta galería, descoñecendo a lonxitude da mesma. O mineral extraído lavábase alí mesmo.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	POUCO ALTERADO	COMUNAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Inédito

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	LAGARES	02/B-3	X_050

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Lagar rupestre da Capela de San Antón	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**Capela de San Antón**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romano / Medieval	631263, 4643660	**GA32085050**

DESCRICIÓN:

Lagar rupestre simple de pisado labrado sobre un afloramento granítico situado na ruptura da pendente que consta de pileta de fondo chan ou calcatorium, fondura variable (2-3 cm no sector máis elevado -E- e un máximo de 6 cm no máis fondo -W-) e planta subrectangular (2´30 m. máximo x 3´5 m.) que presenta as esquinas inferiores redondeadas. O mosto decantaría nun pío ou lacus que presenta maior fondura que a pileta e planta aparentemente rectangular de dimensións moi inferiores ao calcatorium. O líquido decanta dunha peza a outra por gravidade (a pileta ou calcatorium presenta unha inclinación notable), se ben na parte inferior da pía (no sector de maior fondura) aparece definido un rebordo rebaixado que favorecía o decantado dos líquidos resultantes do prensado, favorecendo o decantado por rebosamento a través do canal de media cana que o une ao pío ou lacus.
Neste momento só son visibles marcas de talla ou punteiro nunha fendedura de encastre localizada a media altura da pileta, concretamente no lado dereito, o que podería evidenciar a existencia dunha estrutura de madeira tipo torcularium.
O ángulo superior dereito da pileta, que permaneceu sempre á vista ata hoxe, acolle un epígrafe gravado a punteiro no que lemos "SAN ANTONIO".

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Escavación e posta en valor desde o punto de vista turístico vinculado ao sector das adegas da DO Monterrei.

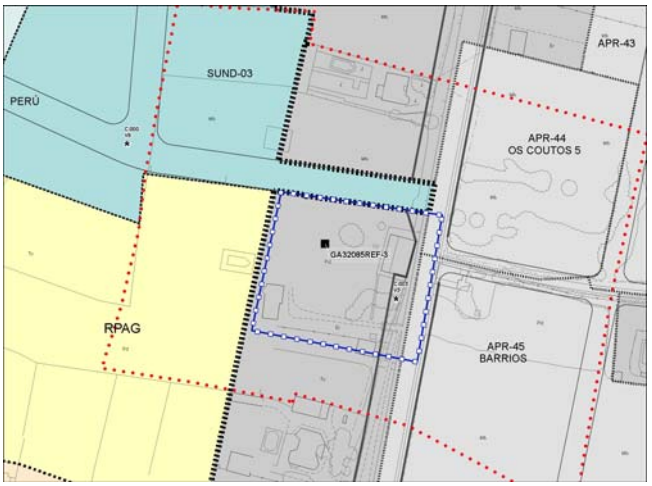
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
Alteración dos elementos protexidos	As que fixe o nivel de protección

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	REFERENCIA ARQUEOLÓXICA	**O4/H-16**	**X_052**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Capela do Perú / Santo Antonio	**QUEIZÁS**	**Queizás**	**A Casa do Perú**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Moderno	629344-4643211	**GA32085REF-3**

DESCRICIÓN:

A única información sobre a capela son referencias dos veciños de Queizás. Ao parecer os máis vellos oíranllo aos pais, pero ningún a recorda en pé. Estaba vinculada á Casa do Perú, moi alterada pero conservada ao carón da estrada, con brasón na fachada S.
No contorno do edificio vense fustes de columnas e pedras molduradas. O peche que separa o terreo da casa da rúa disque é orixinal. A nova aliñación urbana non respectou a aliñación da vivenda, invadindo esta na súa esquina NE a beirarúa.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	NON SE APRECIA	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

URBANO CONSOLIDADO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N. Varela Barrios, C. e González Vázquez, I.: (1991) Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

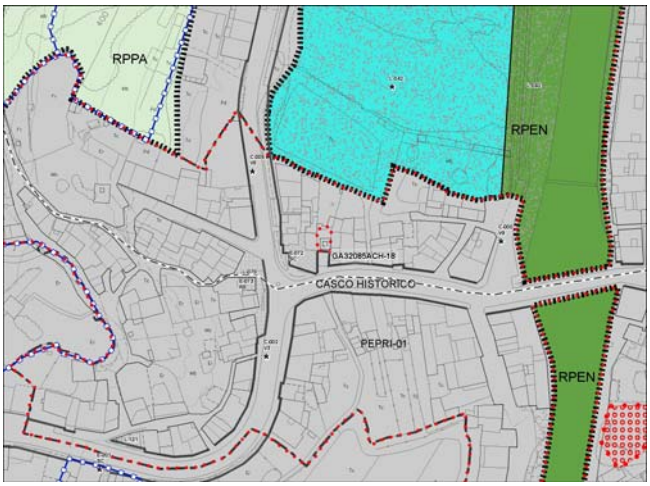
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	MILIARIOS	**O4/H-11**	**X_053**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Miliario de San Lázaro	**VERÍN**	**San Lázaro**	**Avda de San Lázaro nº 24**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	629202-4644583	**GA32085ACH-18**

DESCRICIÓN:

Cipo granítico de grao fino, ben redodeado, de 138cm de altura e 34cm de diámetro, no que inda se distinguen algunhas letras de entre 9 e 14 de alto. Taboada (1952, p.286) describía un toco na base para ser encaixado, hoxe non visible.
Está fracturado na sua parte superior, polo que o epígrafe está incompleto. O seu desgaste e a súa posición, adosado ás escaleiras de subida ao primeiro andar, fan que a lectura sexa case imposible.
Dado a coñecer por Taboada Chivite (1952, p.286). Segundo Colmenero, Ferrer e Álvarez (2004, p.659), reaparecido recentemente na súa localización actual.
Os autores citados non se atreven a adscribilo a un emperador determinado, pero sitúano, en base ás titulacións que emprega, en época tardía, posiblemente de Constante, fillo de Constantino.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	POUCO ALTERADO	PÚBLICA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Rodríguez Colmenero, A., Ferrer Sierra, S. e Álvarez Asorey, R. (2004): Miliarios e outras inscricións viarias romanas do Noroeste hispánico (conventos bracarense, lucense e asturicense), Consello da Cultura Galega, Santiago de Compostela, p.659 (nº 577).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do ben e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	MILIARIOS	**O4/I-10**	**X_054**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Miliario da Casa dos Acevedo	**VERÍN**	**Verín**	**Casa dos Acevedo / Rúa Lisa; Praza**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	629605-4644663	**GA32085ACH-15**

DESCRICIÓN:

Cipo de 180 cm de altura e 60 cm de diámetro, sen inscrición visible.
En realidade o que se conserva é tan só unha metade do mesmo, pero vese que se trataba dun miliario perfectamente labrado sobre un bloque de granito de grao groso. Os bordes superiores están lixeiramente biselados, dándolle un aspecto moi coidado.
Descoñécese se tivo inscrición.
Hoxe forma parte da Casa dos Acevedo, achegado ao lateral S dos seus soportais, cara a rúa Lisa, aínda que sabemos que ese non é o seu emprazamento orixinal.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	POUCO ALTERADO	MUNICIPAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

PEPRI CENTRO HISTÓRICO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Rodríguez Colmenero, A., Ferrer Sierra, S. e Álvarez Asorey, R. (2004): Miliarios e outras inscricións viarias romanas do Noroeste hispánico (conventos bracarense, lucense e asturicense), Consello da Cultura Galega, Santiago de Compostela, p.660 (nº 578).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do ben e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

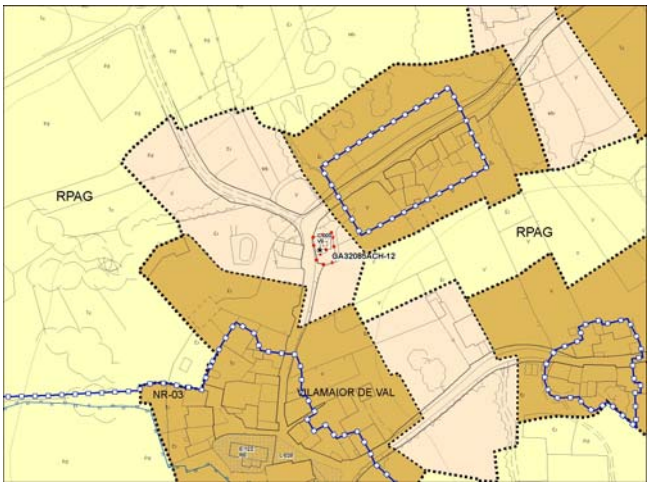
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	ARAS	O3/E-2	X_055

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Ara da Soutilla (Vilamaior do Val 1)	**VILAMAIOR DO VAL**	**A Soutilla**	**A Soutilla**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	631094-4648127	**GA32085ACH-12**

DESCRICIÓN:

Fragmento superior dunha ara, descuberta en 1971 no seu emprazamento actual, empotrada no lenzo de cachotería entre a xanela do primeiro andar e o letreiro da rúa, a 4m de altura. Foi dada a coñecer por Le Roux e Tranoy en 1975, publicándose en inventarios posteriores.
Só é visible a cara superior, de 34cm de lago, observándose un foculus circular central, rodeado doutro círculo concéntrico do que parten catro brazos cara as esquinas e os extremos dos rolos laterais, todo en alto-relevo. O coidado e complexo desta labra fai pensar nunha ara de certa finura, da que descoñecemos dimensións completas e se ten epígrafe ou non.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	POUCO ALTERADO	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Le Roux, P. e Tranoy, A. (1975): "Problémes epigraphiques de la province d'Orense", Boletín Auriense, nº5, p.273.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do ben e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

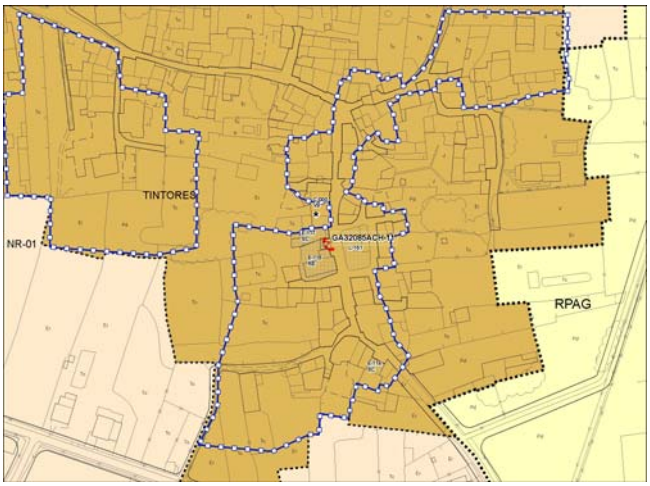
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	ACHADOS SOLTOS	O3/C-2	X_056

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Capitel romano de Tintores	**TINTORES**	**Tintores**	**Adro da igrexa parroquial de Sta Cristi**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	629664-4647668	**GA32085ACH-11**

DESCRICIÓN:

No caso do capitel de Tintores, o ábaco (a peza a modo de tabliña que remata e altura o capitel) non existe, e a flor canónica que o debería preceder en altura aparece substituída por unha vieira , un molusco bivalvo que aparece con frecuencia na iconografía venusiana e santiaguista, se ben neste último caso a súa representación canónica (Fatás & M. Borrás; 1995:239), diverxe notablemente da que nos ocupa, na medida en que "en heráldica, a vieira de peregrino ou de Santiago represéntase polo seu exterior e coa base en alto". Na tradición clásica grecoromana a vieira aparece vinculada á mitoloxía do deus Crono, que cortou os xenitais do seu pai antes de guindalos ao mar. Alí entraron en contacto coa escuma das ondas, e da escuma xurdiu, espida e fermosa, a deusa grega Afrodita (literalmente "a que naceu da escuma ") ou a latina Venus. De seguido recolleuna unha cuncha que, primeiro, levouna frotando sobre as augas ata a illa de Chipre, onde foi recibida polas tres Grazas, que a cubriron co seu manto. A cuncha de vieira foi desde entón o símbolo do pube feminino, fonte de poder de Venus, a deusa do erotismo e tamén da beleza feminina.

Nos extremos superiores do capitel locen dúas volutas ou espiras unidas entre si grazas ao encontro dos seus tallos, contacto que ten lugar no eixe da composición, xusto por baixo da vieira. Os caulículos ou volutas cúrvanse ata apenas superar unha única volta, evitando así o modelo da espiral canónica, máis desenvolvida, pero rematando igualmente nun óculo central. Curisosamente estas pezas adoptan a forma das volutas de orde xónica non angulares de maneira que o caulículo é deseñado para ser visto de forma bidimensional, isto é, de fronte, adquirindo certa tridimensionalidade só cando é observada de esguello.

Nun nivel inferior xurden dúas coroas de acanto con grandes follas con nervaduras centrais e laterais que ganan volume grazas á perforación coa técnica do trépano dos intersticios que deixan os seus lóbulos.

Na base da peza un baquetón ou astrágalo precedida dun listel.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	POUCO ALTERADO	PÚBLICA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Inédito

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do ben e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

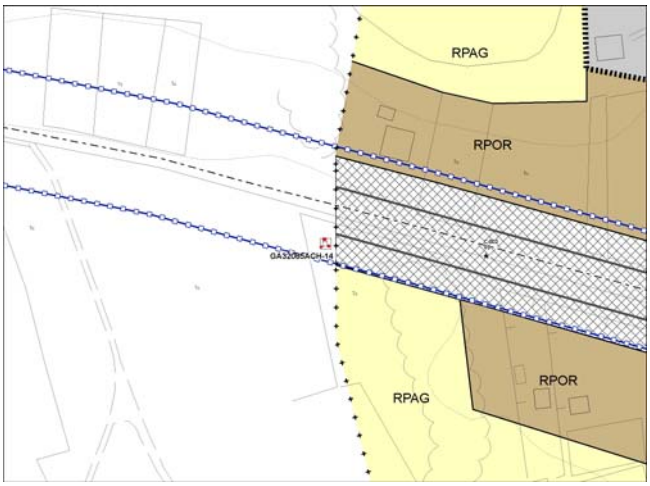
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	MILIARIOS	O4/0-10	X_057

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Miliarios de Marco Deitado	**PAZOS**	**Pazos**	**Marco Deitado**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	626551-4644887	**GA32085ACH-14**

DESCRICIÓN:

Trátase, en realidade, de dous fragmentos doutros tantos miliarios, un colocado en vertical e outro tumbado, ou deitado, sobre o anterior. O primeiro deles mide 162cm de alto visible e 48cm de diámetro, e o segundo 113cm de alto visible e 57cm de diámetro. Esta diferencia de diámetro é o que levou a identificalos como dous miliarios diferentes. Ambos están tallados en dous cipos graníticos de gran groso de pouca consistencia, moi erosionados e cos epígrafes borrados. Rúa Martínez (2009, p.116) leu un "VI" gravado nun deles, e un "O" no outro. Atópanse á beira da estrada N-525, Verín-Xinzo, á altura de Pazos, mesmo no límite con Albarellos, servindo de marco divisorio entre os concellos de Verín e Monterrei, estando hoxe no medio dos bacelos que se extenden polo val.
Son perfectamente visibles ao S da estrada, á altura do p.k. 484+900.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	BO	PÚBLICA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN INFRAESTRUTURAS

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Rodríguez Colmenero, A., Ferrer Sierra, S. e Álvarez Asorey, R. (2004): Miliarios e outras inscricións viarias romanas do Noroeste hispánico (conventos bracarense, lucense e asturicense), Consello da Cultura Galega, Santiago de Compostela, p.668-669 (nº 588 e 589).
- Rúa Martínez, B. (2007): "Guía arqueolóxica do Alto Támega", Verín, p.116.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento dos bens e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

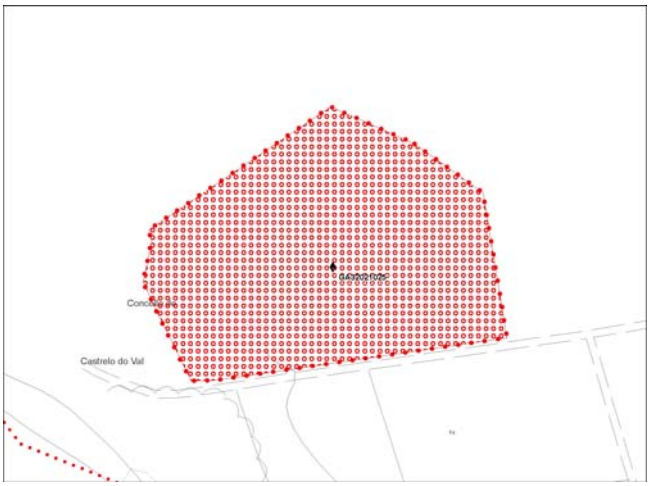
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
URBANÍSTICOS	ASENTAMENTOS	02/A-1	X_058

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Xacemento de Pedra Alta	**CASTRELO DO VAL**	**Castrelo do Val**	**Pedra Alta; Concello de Castrelo do V**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Idade do Bronce	629844-4648871	**GA32021025**

DESCRICIÓN:

Polo medio e medio dos terreos coñecidos como Pedra Alta, en sentido SW-NE, discorría un camiño, balizado por pedras ergueitas, entre as que se supón estaba o monolito. O propio topónimo evidencia que a estela antropomorfa apareceu "in situ", chantada no medio dun contorno chairo e en relación directa co río Támega, que transcorre a escasos metros ao W do lugar. O propio camiño vello, hoxe desaparecido, enfiaba un vao sobre o propio río, inda perfectamente visible, continuando en dirección a onde hoxe está Castrelo. A presenza da Pedra Alta tería servido, non só para bautizar as terras nas que se atopaba ata mediados do século XX, senón tamén como fito delimitador dos territorios e, quizais, do couto medieval de Mixós. Esta división transmitiuse logo á divisiíon parroquial e, por extensión, á municipal actual.

O camiño descrito discorría coma 1m máis fondo que as terras que atravesaba, desnivel que foi anulado cas explanacións realizadas canda concentración parcelaria.

Chamounos a atención, embora, que ninguén recordara un marco ou pedra con gravados nos valados delimitadores das fincas; feito que nos fai pensar se a estela xa estaría enterrada xa antes da concentración parcelaria.

Sexa como for, o que queda claro é a relación desta co camiño que transcorre en paralelo ao curso fluvial do Támega, como vía de tránsito natural, e co propio río e o vao descrito.

Esta relación pon o xacemento en relación con outros semellantes, tanto no NW coma noutras áreas onde apareceron este tipo de estelas ou estatuas-menhir, cuxo epicentro se sitúa no SW peninsular.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	NON SE APRECIA	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Inédito

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

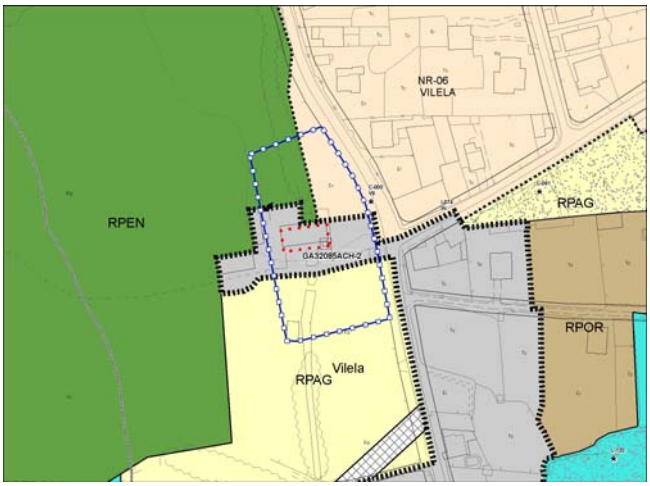
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	MILIARIOS	**O4/H-7**	**X_059**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Milario do Muíño da Veiga	**TINTORES**	**Vilela**	**O Muíño da Veiga**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	629390-4645623	**GA32085ACH-2**

DESCRICIÓN:

Miliario de 183cm de altura conservada e 44cm de diámetro. Conserva sete liñas do epígrafe, con letras de entre 6 e 13cm de alto. O soporte granítico é de boa calidade e de gran fino, aínda que o epígrafe atópase bastante deteriorado.
Apareceu no núcleo de Vilela, preto do Muíño da Veiga, onde continúa hoxe facendo de piar na vivenda propiedade de D. Manuel Blanco. É visible dende a estrada, fincado de forma invertida.
Foi dado a coñecer en 1926 por Fernándea Costas e Fuentes Canal na Revista Nós, quenes describen o desgaste natural da pedra provocado polo roce dos ronzales as bestas que ían ao muíño dende tempo inmemorial, dificultando a lectura do epígrafe:
"Dedicado ao César emperador Marco Aurelio Caro, pío, feliz, augusto, pontífice máximo, investido co poder tribunicio, o consular e o proconsular".

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	BO	PÚBLICA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN AGROPECUARIA

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Rodríguez Colmenero, A., Ferrer Sierra, S. e Álvarez Asorey, R. (2004): Miliarios e outras inscricións viarias romanas do Noroeste hispánico (conventos bracarense, lucense e asturicense), Consello da Cultura Galega, Santiago de Compostela, p.661 (nº 580).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do ben e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

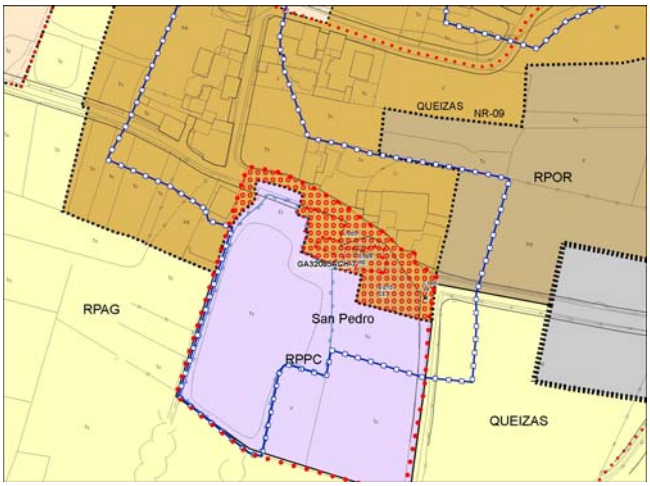
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	ARAS	**O4/G-20**	**X_060**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Ara da igrexa de Queizás (Queizás 1)	**QUEIZÁS**	**Queizás**	**Igrexa parroquial de Queizás**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	628824-4642173	**GA32085ACH-7**

DESCRICIÓN:

Ara de granito moi desgastanda, incorporada como perpiaño no muro N da igrexa románica de Queizás, tumbada, coa parte superior cara a dereita e co epígrafe á vista. Vense as molduras superior e inferior, apenas resaltadas. Ten un basamento de 7cm de alto, seguido dunha dobre moldura de 3cm cada banda; logo vai o dado, de 47cm de alto, rematado cunha triple moldura de 2cm cada banda, rematada á súa vez con outra banda de 7cm e unha máis superior de 3cm.
Mide 78cm de alto e 37cm de ancho, con campo epigráfico de 47x33cm, contendo 5 liñas con letras entre 5cm e 6cm de alto.
A lectura é moi complicada polo desgaste das letras, sobretodo as liñas 3 e 4, se ben lese con certa claridade:
IOVI.O.M / FLAVIAMA / TER(.)A(.) / S(...)IE / VOTA.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	POUCO ALTERADO	PÚBLICA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:
RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Rodríguez Colmenero, A. (1987): Aquae Flaviae, I, Fontes epigráficas, p.37 (nº10).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do ben e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

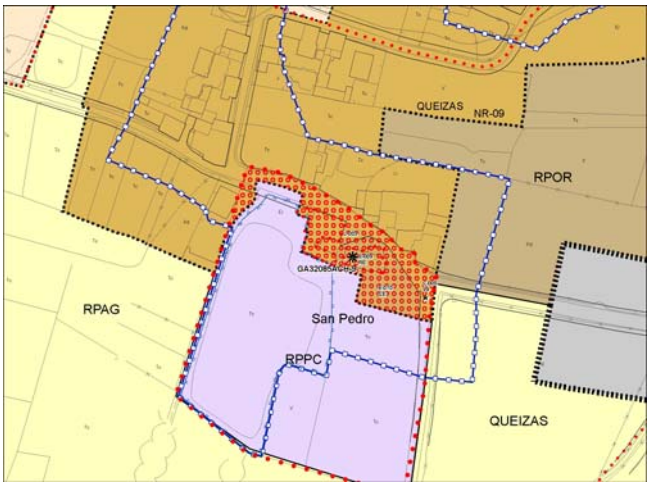
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	ARAS	O4/G-20	X_061

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
"Ara indíxena" de Queizás (Queizás 3)	**QUEIZÁS**	**Queizás**	**Igrexa parroquial de Queizás**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Indeterminada	628824-4642173	**GA32085ACH-9**

DESCRICIÓN:

Singular peza labrada nun bloque de granito cuadrangular, rematado cunha cabeza de animal. Na cara frontal do bloque ten gravada unha aspa cuxos brazos parten dun círculo central. A traseira describe a curvatura do lombo do animal, estreitándose cara os pés.

A cabeza semella dun bóvido ou dun ovino, do que se representan tamén as patas dianteiras flexionadas, en posición recollida, facendo as articulacións de esquinas superiores do bloque e xogando coas aspas da cara frontal.

A disposición das patas, así como a representación da curvatura do lombo e a visión frontal da cabeza, fainos pensar nunha posición orixinal tumbada, con respecto a como está hoxe. Puidera entenderse coma un "Agnus Dei" de coroamento das cabeceiras dos templos románicos, inda que a representación da aspa nun lugar que sería, entón, non visible, non tería sentido algún. A súa rusticidade tamén non axuda a encadrala dentro do mundo románico.

Pasou a ser coñecida dentro do mundo da investigación coma "ara indíxena", nome que recollemos, a pesares de carecer de base científica algunha para aseguar a existencia desta tipoloxía de aras.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	POUCO ALTERADO	PÚBLICA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:

- Rúa Martínez, B. (2007): "Guía arqueolóxica do Alto Támega", Verín, p.103.

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

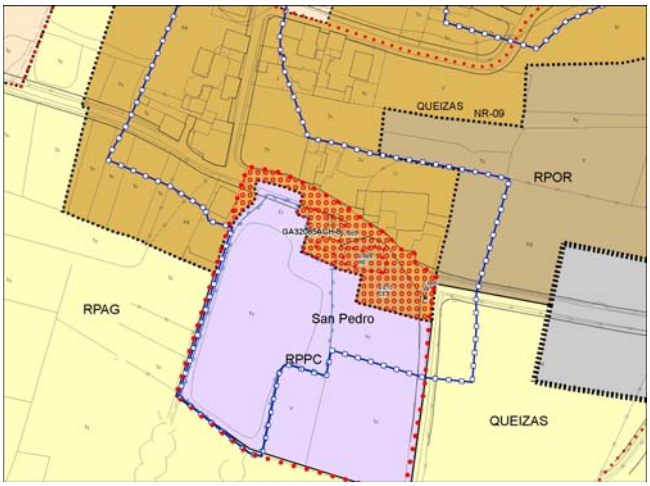
OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	ARAS	O4/G-20	X_062

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Ara da Casa Reitoral de Queizás	**QUEIZÁS**	**Queizás**	**Casa Reitoral de Queizás**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	628812-4642189	**GA32085ACH-8**

DESCRICIÓN:

Perpiaño granítico, de grao groso, de 95x53cm, formando parte da parede N da casa reitoral de Queizás, na terceira fiada, entre as dúas portas do baixo e cara a rúa.
Na súa cara visible distínguense varias liñas epigrafiadas. A súa orixe parece ter sido unha ara de grandes proporcións, aproveitada como material de construción posteriormente. Está colocada tumbada, coa parte superior cara dereita.
O seu estado de conservación é moi deficiente, tendo sufrido repicados polos catro costados, incluso na cara frontal, eliminándose calquera resto de moldura. Aínda así, distínguese a parte onde estas ían: a inferior ocupaba 26cm en altura, e a superior 22cm, seperándose do campo epigráfico actual cunha pequena biseira que inda proxecta sombra con luz rasante.
O epígrafe sufriu un forte desgaste, facéndose practicamente ilexible. Distínguense 4 liñas, polo menos as 3 primeiras son seguras, dentro dun campo epigráfico conservado de 45x53cm, con letras entre 7 e 10cm de alto.
Non nos atrevemos a dar unha lectura exacta, pero distínguense claramente trazos oblicuos e curvos formando letras (algún S, C, posibles M, A...)

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	POUCO ALTERADO	PÚBLICA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Inédito

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do ben e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

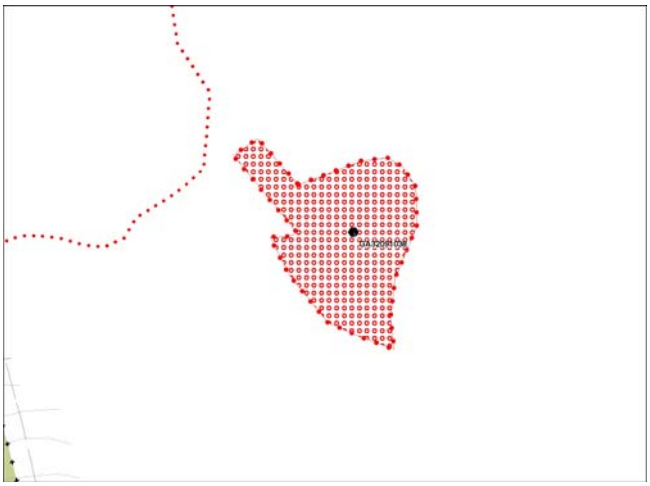
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	MINAS	02/C-5	X_063

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Mina da Xeria	**VILAR DE CERVOS**	**Vilar de Cervos**	**A Xeria; Concello de Vilardevós**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Contemporánea	633556-4637460	**GA32091038**

DESCRICIÓN:

Trátase dunha vella mina de wolfram hoxe empregada como depósito de auga, simplemente coa construción dun muriño de bloques que tapa a boca, no que se deixou unha ventaíña de control e do que sae unha tubaxe plástica para transporte da auga.
A boca da mina de sección abovedada, non supera o 1'5m de diámetro, escavada directamente na rocha. A través da ventaíña vese o interior, hoxe inundado. As paredes interiores presentan a coloración negra características das vetas de wolfram, se ben podería tratarse tamén do que chaman "o negrón", un mineral de características semellantes ao wolfram, pero de menor peso.
Saíndo da mina, mesmo ao pé da pista, consérvase unha poza cadrada, que aproveitaba a auga canalizada por un rego interior da galería cara o exterior para o lavado do mineral.
O lavado realizábase do outro lado da actual pista, nunhas estruturas de colado das que se conservan os muros laterais de cachote, mesmo baixo a plataforma do camiño que ven de Vilar de Cervos.
Ao carón da poza, regato arriba, e protexida por unhas penas, existía unha caseta de almacenaxe de mineral. Segundo nos informaron, nesta caseta pernoctaba en ocasións un vixiante, xa que os roubos de mineral eran frecuentes .
A galería dique vai recta cara o Alto do Outeiro, no centro do Monte das Minas, en sentido SE, chegando a cruzarse, sen conectar, coa galería da Estañeira, aberta do outro lado do monte.
No alto deste vese, aínda hoxe, amoreamentos procedentes, ao parecer, de explotacións mineiras que tal vez estean máis en relación con anteriores explotacións estanníferas.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	POUCO ALTERADO	COMUNAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Inédito

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

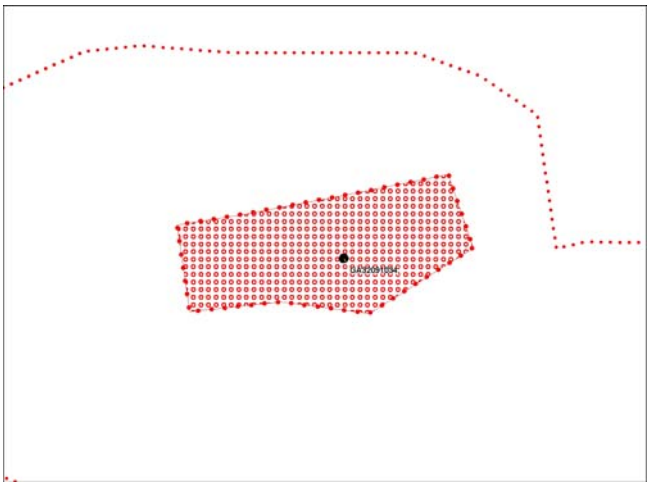
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	MINAS	02/C-5	X_064

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Mina do Pozo dos Bois	**VILAR DE CERVOS**	**Vilar de Cervos**	**O Pozo dos Bois; Concello de Vilarde**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Contemporánea	633468-4637893	**GA32091034**

DESCRICIÓN:

Trátase dunha vella mina de wolfram hoxe empregada como depóstico de auga. Sobre ela construíuse, ademáis do depósito, unha caseta para o motor de extracción da auga, ata a que chega un tendido eléctrico de postes de formigón.
Segundo nos informaron consta só dunha galería, non moi fonda.
Acompaña a esta mina unha tráxica historia, xa que é a única de Vilardecervos na que rexistrou a única morte por derrube de galería durante a vida activas das minas; un mozo que apenas chegaba aos trinta anos.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	II-1; II-2	NON SE APRECIA	COMUNAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Inédito

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

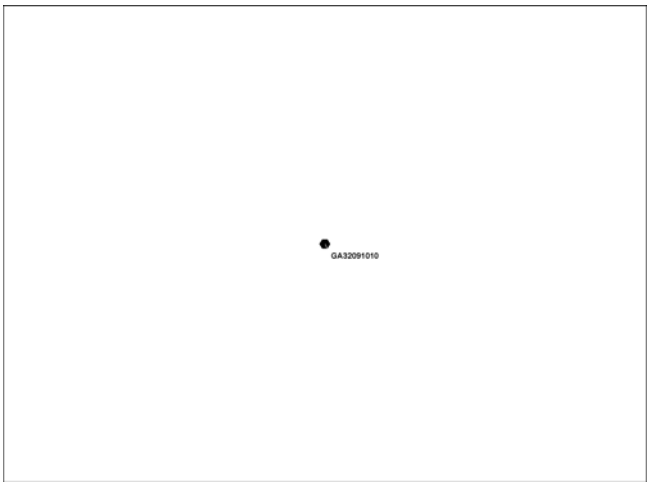
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	MINAS	02/C-5	X_065

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Xacemento do Outeiro	**VILAR DE CERVOS**	**Vilar de Cervos**	**O Outeiro; Concello de Vilardevós**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Contemporánea	633962-4637263	**GA32091010**

DESCRICIÓN:

O xacemento consiste nunhas antigas minas de estaño e wolfram con galerías e filóns de trincheira. Os veciños aseguran que xa foran explotadas polos romanos, documentándose algúns restos.
A maiores o outeiro do xacemento recibe o nome de "A Garita", o que sen dúbida fai referencia á existencia dun elemento arquitectónico dedicado á observación e vixiancia militar, sen dúbida datable nos séculos XVII-XVIII, coincidindo coas guerras de fronteira entre os reinos de España e Portugal.
O xacemento emprázase a 650-700 m.s.n.m.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	POUCO ALTERADO	COMUNAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RUSTICO PROTECCIÓN FORESTAL

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N. Varela Barrios, C. e González Vázquez, I.: (1991) Prospección arqueolóxica do concello de Vilardevós (Ourense).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Traballos periódicos de conservación e mantemento do xacemento e do seu contorno baixo control dun arqueólogo/a.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

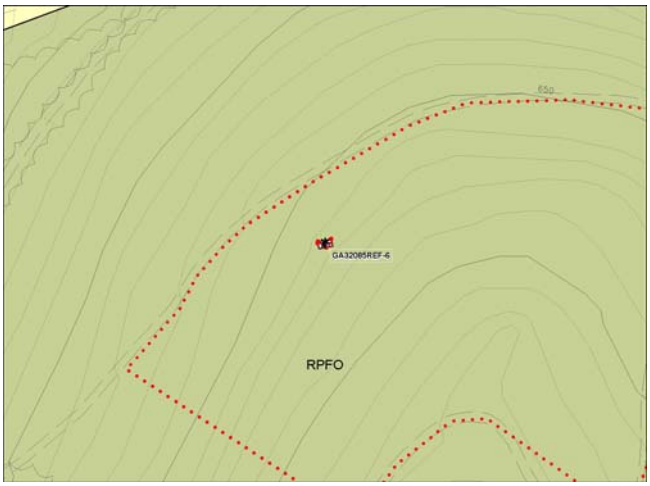
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
URBANÍSTICOS	REFERENCIA ARQUEOLÓXICA	02/C-2	X_066

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Peneda da Arca	**QUEIRUGÁS**	**Queirugás**	**Monte de Queirugás**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Indeterminada	634228-4646621	**GA32085REF-6**

DESCRICIÓN:

Peneda en forma de arca a media ladeira. Destaca pola súa cor branquecina e forma cadrada, de aristas vivas. Estas características son iguais ás do afloramento rochoso visible na parte superior da ladeira, dos que parece terse desprendido. A estes afloramentos chámanlle as Penedas da Revolta.
Din que na Pena da Arca gardaban os mouros o ouro, pero que se ten escavado nos seu contorno e nunca se atopou nada. Xa que logo, os veciños conclúen que o tesouro debe estar debaixo da peneda.
Ás outras penedas que hai no alto, na dorsal mesmo anterior, ao SW, chámanlle Penedas do Regueirado.
A información foi proporcionada por D. Francisco Rodríguez Losada, veciño de Queirugás de 85 anos, que nos levou ao lugar.
Recóllese como referencia por se tratar dun lugar envolto en lendas populares, a pesares de non ter vinculación algunha con vestixios arqueolóxicos. O topónimo fai referencia á propia forma da pedra, que recorda unha arca ou artesa.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
BIC - DECLARADO	LOCAL	II-1; II-2	POUCO ALTERADO	COMUNAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Inédito

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

Labores periódicos de conservación e mantemento do penedo e do seu contorno.

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

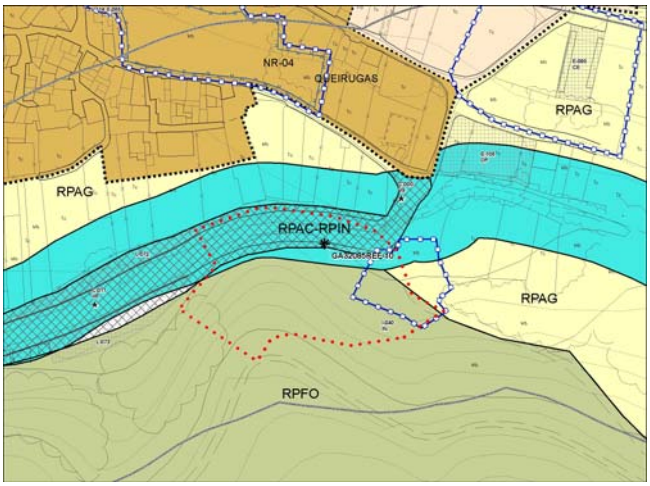
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	COVAS	O3/H-4	X_067

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Cova da Moura	**QUEIRUGÁS**	**Queirugás**	**A Lama do Souto**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Indeterminada	636091-4646798	**GA32085REF-10**

DESCRICIÓN:

Está mesmo na entrada do núcleo tradicional de Queirugás, á dereita, antes de cruzar a ponte, no límite do monte comunal e das terras de labor. A localización da boca da mina estaría xusto onde remata o noiro cavado na rocha e comeza un muro de contención dunha parcela, uns 3 m máis arriba da cota pola que transcorre a estrada. Non puidemos ver nada a causa das silveiras. Don Franciso Rodríguez Losada, veciño de Queirugás de 85 anos, descríbea coma "unha cova con entrada en arco, que se entraba de fronte". Asegura que os antigos dicían que "alí vivían os mouros".

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	NON SE APRECIA	COMUNAL

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN INFRAESTRUTURAS

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Inédito

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

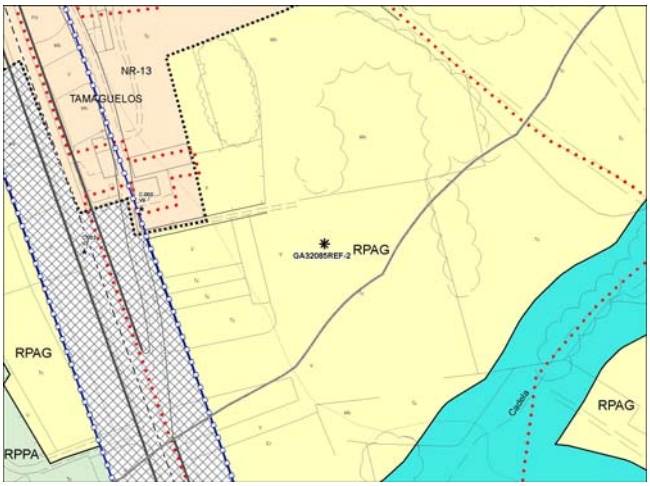
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	REFERENCIA ARQUEOLÓXICA	**O3/C-26**	**X_100**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
O Santo / Capela de San Roque	**TAMAGUELOS**	**Tamaguelos**	**Tamaguelos**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Medieval-Moderna	629780-4636102	**GA32085REF-2**

DESCRICIÓN:

Nos terreos coñecidos co nome de O Santo, nas proximidades da aldea de Tamaguelos e nun contorno parcialmente urbanizado, existiu, ao dicir dos veciños da parroquia, unha capela dedicada a San Roque.
No lugar onde puido estar a capela hai hoxe vivenda unifamiliares exentas, galpóns e unha serie de campos de floresta e cultivo a base de viñedo fundamentalmente, sen que fose posible localizar os restos edilicios deste lugar cultual.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	NON SE APRECIA	PRIVADA

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN AGROPECUARIA

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N., Varela Barrios, C. e González Vázquez, I. (1991): Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).
- Morchón Viñas, J. (2008) Estudo histórico de la Vía de la Plata. Tramo Feces de Abaixo-Cabreiroá (Verín, Ourense).

ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

INSCRICIÓNS

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VERÍN

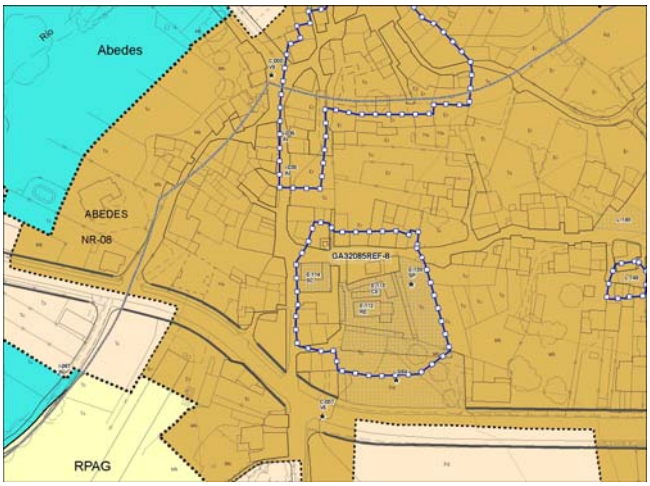
CATÁLOGO DE PATRIMONIO CULTURAL

CLASE ELEMENTO:	TIPOLOXÍA:	CLAVE PLANO:	Nº FICHA:
XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS	REFERENCIA ARQUEOLÓXICA	**O3/F-9**	**X_101**

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Xacemento de Ábedes	**ÁBEDES**	**Ábedes**	**Ábedes**

ADSCRICIÓN:	COORDENADAS:	CÓDIGO XACEMENTO:
Romana	631976-4644247	**GA32085REF-8**

DESCRICIÓN:

As novas sobre este xacemento de localización imprecisa veñen da información recollida por Ceán Bermúdez no seu "Sumario de las antigüedades que hay en España" (1832), onde di: "Abedes, feligresía del condado de Monterey en la provincia de Orense. Se descubrió en ella el año de 1580 un aposento romano de 15 pies de largo y 12 de ancho, que tenia en el medio una columna de mármol, y encima un toro de bronce".
Nas prospeccións realizadas con posterioridade non foi atopado resto algún, se ben Rodríguez Colmenero (1977), ante estas referencias e achados, recólleo como xacemento romano de chaira.

CATEGORÍA:	ÁMBITO:	NIVEL DE PROTECCIÓN:	ESTADO DE CONSERVACIÓN:	PROPIEDADE:
INVENTARIADO	LOCAL	III	NON SE APRECIA	

CLASIFICACIÓN E CUALIFICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

Bibliografía:
- Amado Rolán, N. Varela Barrios, C. e González Vázquez, I.: (1991) Prospección arqueolóxica do concello de Verín (Ourense).
- Ceán Bermúdez, J.A. (1832): "Sumario de las antigüedades romanas que hay en España", p.216.

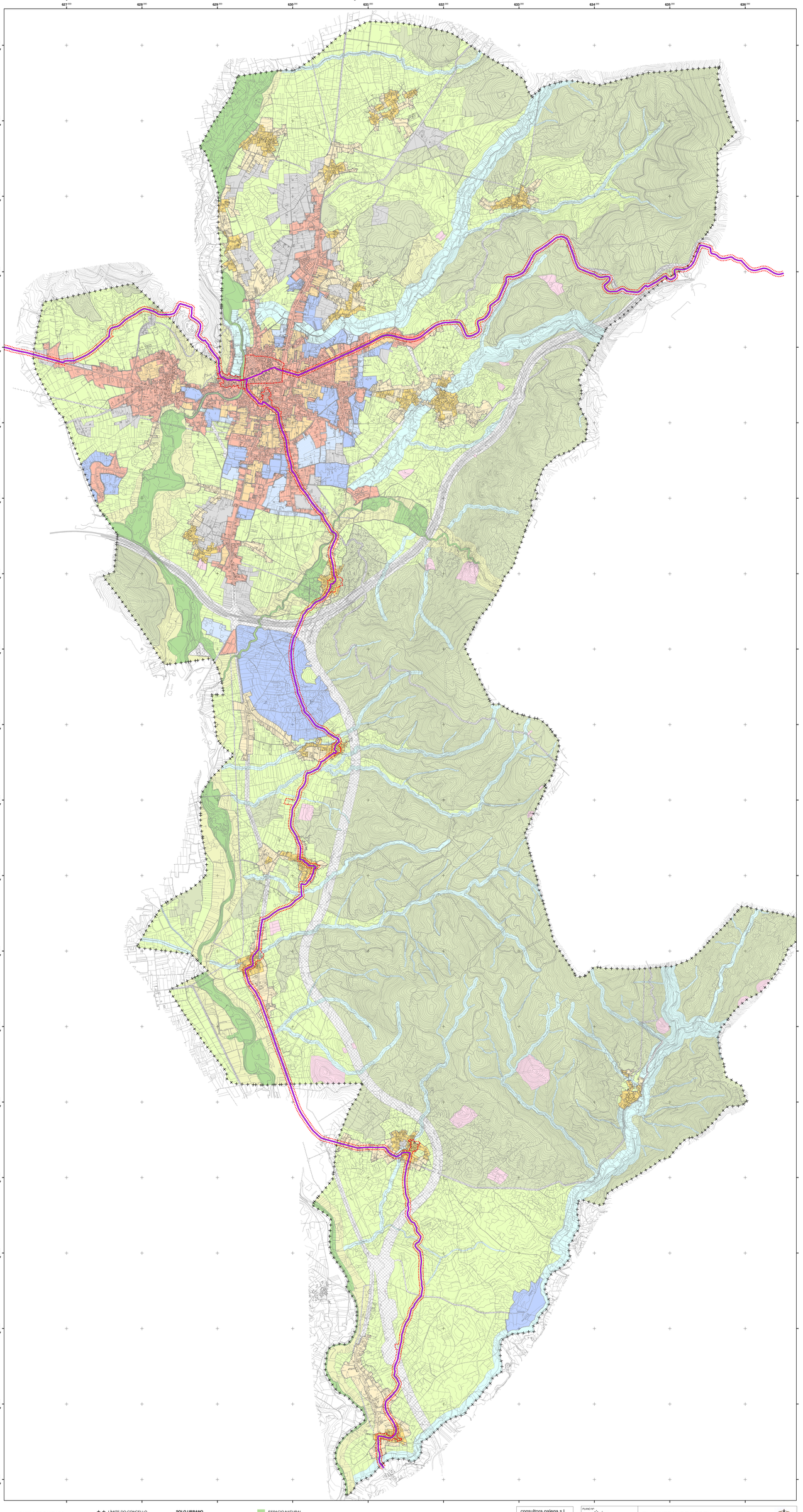
ELEMENTOS A PROTEXER

TODO O CONXUNTO

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:	OBRAS PERMITIDAS:
As que fixe o nivel de protección	As que fixe o nivel de protección, sendo obrigadas as incluídas no apartado de melloras

P.X.O.M. (PLAN XERAL DE ORDENACION MUNICIPAL) DO CONCELLO DE VERIN

CAMIÑO DE SANTIAGO

CONTORNO DE PROTECCIÓN DO CAMIÑO

AO ABEIRO DO ARTIGO 5 DA LEI 3/1996 DE PROTECCIÓN DOS CAMIÑOS DE SANTIAGO, A TRAZA DESTE CAMIÑO É PROVISIONAL, QUEDANDO A EXPENSAS DA SUA DELIMITACIÓN DEFINITIVA POLA XUNTA DE GALICIA

- LÍMITE DO CONCELLO
- LIMITE DOSOLO URBANO
- SOLO URBANO NON CONSOLIDADO
- LIMITE DO SOLO DE NÚCLEO RURAL
- NÚCLEO RURAL TRADICIONAL
- LÍMITE DO PLÁN ESPECIAL
- SOLOS URBANIZABLES
- SOLOS RÚSTICOS

SOLO URBANO
- CONSOLIDADO
- NON CONSOLIDADO

SOLO DE NÚCLEO RURAL
- NÚCLEO RURAL TRADICIONAL
- NÚCLEO RURAL COMÚN

SOLO RÚSTICO DE ESPECIAL PROTECCIÓN
- PAISAXÍSTICA
- PATRIMONIO CULTURAL
- ESPACIO NATURAL
- AUGAS
- INFRAESTRUTURAS
- FORESTAL
- AGROPECUARIO

SOLO RÚSTICO
- PROTECCIÓN ORDINARIA

SOLO URBANIZABLE
- DELIMITADO
- NON DELIMITADO

consultora galega s.l
SAN MARTIÑO, 3-B. PONTEVEDRA

ASINADO
Juan Carlos Portela Regodeseves
Arquitecto Colex. 4°410

PLANO Nº: Único

FOLLA: Única

ESCALA: 1:15.000

0 75 140 280 420 560 m

DATA: OUTUBRO 2012

PLAN XERAL DE ORDENACION MUNICIPAL VERÍN

PLANO DE: DELIMITACIÓN PROVISIONAL DO CAMIÑO DE SANTIAGO

FASE: DOCUMENTO PARA APROBACIÓN DEFINITIVA